

WITAJ



Rěčny centrum
Rěčny centrum
Sprachzentrum
Language Centre



Pórucenja wuceńskich materialijow
Lehrmittelangebot

2025 2026

PÓRUCENJE ZA WUKNJECYCH A WUWUCUJUCYCH

Rěčny centrum WITAJ jo zestajał pšegléd aktualneje a južo dlej k dispoziciji stoeceje pedagogiskeje literatury a wucbnych srédkow a pšedpožožujo z tym wšyknym zajmcam orientacisku pširucku, kótaraž se kužde lěto aktualizérujo. Na zwucony part pšedstajaju se wucbnice, žělowe zešywki a pširucki. Krotke pokazki na wósebnosći jadnotliwych titlow abo wucbnicowych rědow pomagaju zajmcou se orientěrowaś. Zapšegnuł jo se teke dodatny a wucbu wudopožnjujucy material, kótaryž góži se na nejwšakorakšy part za pšiswójenje serbskeje rěcy wužywaś a kótaryž pósřednja na zajmny part wědu wó Serbach, jich stawiznach a kulturje. To su na pšiklad zukowe nosarje, wideo, mašiznowe zberki a mapy, žělowe a kopěrowańske łopjena abo graša nejwšakorakšego raza, teke moderne computerowe. Pšedstajany a dopórucony material móžośo z pomocu pódanych adresow skazaś a kupaś.

EIN ANGEBOT FÜR LERNENDE UND LEHRENDE

Das WITAJ-Sprachzentrum hat eine Übersicht der aktuellen und empfehlenswerten pädagogischen Literatur sowie verschiedener Unterrichtsmaterialien zusammengestellt, die alljährlich aktualisiert wird. Neuerscheinungen der vorgestellten Lehrbücher, Arbeitshefte und Nachschlagewerke sind besonders hervorgehoben. Kurze Hinweise auf Besonderheiten einzelner Titel oder Unterrichtsreihen helfen den Interessenten sich zu orientieren. Erfasst ist auch das Zusatz- und Ergänzungsmaterial für den Unterricht. Dieses kann verschiedenartig für die Aneignung der sorbischen Sprache eingesetzt werden und vermittelt auf interessante Weise Wissen über die Sorben, ihre Geschichte und Kultur. Das sind in erster Linie Tonträger, Videos, Materialsammlungen und Mappen, Arbeitsblätter, Kopiervorlagen und Lehrerhandreichungen oder verschiedene Spiele, auch moderne Computerspiele. Das vorgestellte und angebotene Material kann über die angegebenen Adressen bestellt und gekauft werden.

WÓTŽELENJE WUWIJANJE RĚCY/PEDAGOGIKA

Póražujomy a informérujomy Was raži k pšašanjam wokoło wucbnych materialijow a pšedstajamy Wam teke nowe šulske knigly. Pytamy stawnje awtorow za serbski wucbny material. Psi pšašanjach k šulskemu materialoju wobrośo se na sobuželašeřki a sobuželašeřow wótželenja wuwijanje rěcy/pedagogika a Płomje.

Wir beraten und informieren Sie gerne zu Fragen um die Lehrmaterialien und stellen Ihnen die neuen Schulbücher vor. Stets sind wir auf der Suche nach neuen AutorInnen für sorbisches Lehrmaterial. Bei Fragen zum Schulmaterial wenden Sie sich an die MitarbeiterInnen der Abteilung Sprachentwicklung/Pädagogik und Płomje.

Franc Juro Deuse

telefon (03 55) 48 57 64 45
franc.deuse@witaj.domowina.de

dr. Jakub Sokół

telefon (03 55) 48 57 64 47
jakub.sokol@witaj.domowina.de

Maks Bagańc

telefon (03 55) 48 57 64 41
max.baganz@witaj.domowina.de

Katarzyna Fidekowa

telefon (03 55) 48 57 64 49
plomje@witaj.domowina.de

Ludowe nakładnistwo Domowina Domowina-Verlag GmbH

Rozšyrjenje / Vertrieb
Sukelska / Tuchmacherstr. 27
02625 Budyšyn / Bautzen
telefon (03591) 57 72 62
faks (03591) 57 72 07
vertrieb@domowina-verlag.de
www.domowina-verlag.de

Domowina, Rěčny centrum WITAJ Domowina, WITAJ-Sprachzentrum

Žylojska droga / Sielower Str. 39
03044 Chóšebuz / Cottbus
telefon (0355) 48 57 64 40
faks (0355) 48 57 64 41
cottbus@witaj.domowina.de
www.witaj-sprachzentrum.de

Žělanišćo za serbske kublańske wuwijanje Chóšebuz Arbeitsstelle für sorbische (wendische)

Bildungsentwicklung Cottbus (ABC)
Žylojska droga (wila) / Sielower Str. (Villa) 37
03044 Chóšebuz / Cottbus
telefon (0355) 486 65 50
faks (0331) 275 48 37 91
michaela.zeisig@schulaemter.brandenburg.de
www.schulaemter.brandenburg.de

10 ZAKŁADNA ŠULA

- 11 Serbšćina ako cuza rěc
- 22 Serbšćina bilingualna wucba
- 46 Wěcna wěda
- 56 Matematika
- 61 Sport

62 GYMNASIUM A WUŠE ŠULE

- 63 Serbšćina ako cuza rěc
- 68 Serbšćina bilingualna wucba
- 78 Muzika
- 80 Wuměłstwo
- 81 Stawizny
- 86 Informatika
- 86 Sport
- 87 Wžen

90 PŚIRUCNICE

96 WUDOPOLNJUJUCY MATERIAL

134 WĚDOMNOSTNE PUBLIKACIJE

142 ZAPIS TITLOW

148 SKAZAŃSCHE FORMULARY

DOLNOSERBSKI.DE

Chóšebuska wótnožka Serbskego instituta staja na toš tom městnje wół lěta 2003 naželane dolnoserbske réčne resurse k dispoziciji. Bok pobitaju stakim wobšyrne informacie wół dolnoserbšćinje.

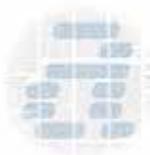
Z pomocu toſi logo centralnego pytaſkego pôla môžete pô jednoré wiedni pytaſi serbke слова, a to rovnocahnje w Dolnoserbsko-nimském slovniku M. Starosty (1990) a w Nimsko-dolnoserbskem slovniku. Wielidki načjaldowanja pokazuju se na bice Dolnoserbski příwopos, tam teke daje wécej pytaſkikh opcijow. Za nimskimi slovami pytaſju direktre w Nimsko-dolnoserbskem slovniku.



NIMSKO-DOLNOSERBSKI SŁOWNIK
Stwierne rozširjeny aktamy
slovnik z wuſej 60 tys. artiklow



DOLNOSERBSKO-NIMSKIE SŁOWNIKI
Styl retrodigitalizowane
slovnik ze zalednionym
printupom



NOWA LEKNIKA
Grupje wobžilane nowe słowa,
ako dotychmiest w leksikalnej
datowej bance mytuje zapisané
Now!



MAMINORĘČNA DOLNOSERBŠĆINA
Wuſej 100 góźinow nagrani
i transkripcijow dialektal
neje ricy



DOLNOSERBSKI TEKSTOWY KORPUS
Pytanje w dolnoserbskich
tekstach



DOLNOSERBSKA DIGITALNA BIBLIOTEKA
Digitalne wersje historiskich
dolnoserbskich štítow



DOLNOSERBSKA BIBLIA 1868
Digitalne wudale w originalnym
a modernizrowanem písečpissu
z funkcjami za pytanje



DOLNOSERBSKE RÉČNE WOBROTY A PÍSČOWA
Zestajone na zaklade slovnikow,
wobžilane a bogate rozložone
dolnoserbske idiomu



KŠAC PÓ KŠACU

Pód adresu kšacpókšacu.sorbischlernen.de stoj digitalny wucbny srédk z mjenim »**Serbski kšac pó kšacu dolnoserbski wuknuš – pšawopis a gramatika**« k dispoziciji. Prédna dolno-serbska digitalna wucbnica jo se wuwiła pó wopśimješu pśidatnje k eksistērjucym wucbnym srédkam (»Wuknjom serbski«, »Dolno-serbski« a »Pó droze«) k zwucowanju a skšušenju gramatiskich a pšawopisnych zamóžnosćow wuknjecykh, kenž wuknu dolno-serbski pó Witaj-koncepcé w zakładnych šulach, na gymnaziumje a wušych šulach. Wucbny srédk ma indiwidualnemu spěchowanju wuknjecykh služyś a diferencērowane wuwucowanje pódpreraš. Dwójorécy produkt jo za PC, tablet a smartphone ze zwiskom do interneta. W 10 lekcijach namakaju wužwarz 130 zwucowanjow, želowe łopjena a animaciske wideja. Temy su »Jadnore sady«, »Prepozicinalne wězby«, »Kwantifikatory«, »Pšawopis«, »Słowo a słowotwórba«, »Adjektiwy a jich

formotwórba«, »Rozšyrjanje sadowych člonkow«, »Zestajane sady«, »Wóspjetowanje« a »Rozšyrjenje«. Główny awtor jo dr. Timo Meškank. Awtor lekcji 9 a 10 jo Aleksander Draguła. Agentura KIDS interactive jo za »Kšac pó kšacu« napórała nowe zwučwańskie typy ako na pšíklad »wujezy kral« a »plon«. Grajkajuce a wuběžowańskie elementy, wuknjeńskie wuspěchy kaž teke wuknjeńska statistika pśinosuju k zwušenju wuknjeńskeje motywacije. Za pšawe wótegrona dostanjo wuknik dypki a za wopacne minusdypki. W ceptařskem wobłuku jo móžno, zwucowanja z jadnotliwych lekcijow wuzwóliš a do indiwidualnych wuknjeńskich pakšikow za wukniki zestajaś a z pomocu linka želiš. Do toś tych paketow góži se teke swójski digitalny material zatwariš. Tak wólažyo se indiwidualne spěchowanje z pomocu nadawkow, kótarež su na aktualny wuknjeński niwow pšiměrjone.

zwucowanje 4: Markéruij subjekty a predikaty.
Markéruij wšykne subjekty (z jich atributami a konjunkcijami) módre a predikaty żolte.

predikaty **subjekty**

Žinsa powědaju jano hyšći starše luže našu maminu rěc. Młodše luže cuju se weto ako Serby. Młodostne a dorosćone wobydłarje jsy woplěwaju stare serbske nałogi. Nejwažnejzejstej w zymje zapust a w lěsu łapanje kokota.

Něga jo že wětšyna wejsnych luži w rolnikarstwje žěłała.

lekcija 1 **4/12** **pšíduce zwucowanje**

- lekcije
- slědne zwucowanje
- wuknjenſke wuspêchy
- wuknjenſka statistika
- ceptarski woblik
- górnoserbski wuknuš

Serbski kšac pô kšacu wujasnjone

Zachop ze swójim prédnym zwucowanym.



DNW

nimsko-dolnoserbski słownik

Serbski profi ze Serbski kšac pô kšacu

Wuzwól se lekciju a zachop

Wuzwól se lekciju a zachop ze swójim prédnym zwucowanym.
Móžoš wjeye rozdželných temow wobzélaš a wuknjenſkich graſow wugodaš.

+100

wuknjenſke wuspêchy gromažiš
Nagromaż se dypki a wuknjenſke wuspêchy.
Dostanjoš za kužde pšawe wótegrono jaden dypk.
Za wósebne wugbaša dostanjoš myto.

Stanowisko Lekcji/Übung	
Lektion 1: Einfacher Satz	<div style="width: 50%;"></div>
Lektion 2: Präpositionalverbbindungen	<div style="width: 80%;"></div>
Lektion 3: Quantifikatoren	<div style="width: 70%;"></div>
Lektion 4: Rechtschreibung	<div style="width: 60%;"></div>

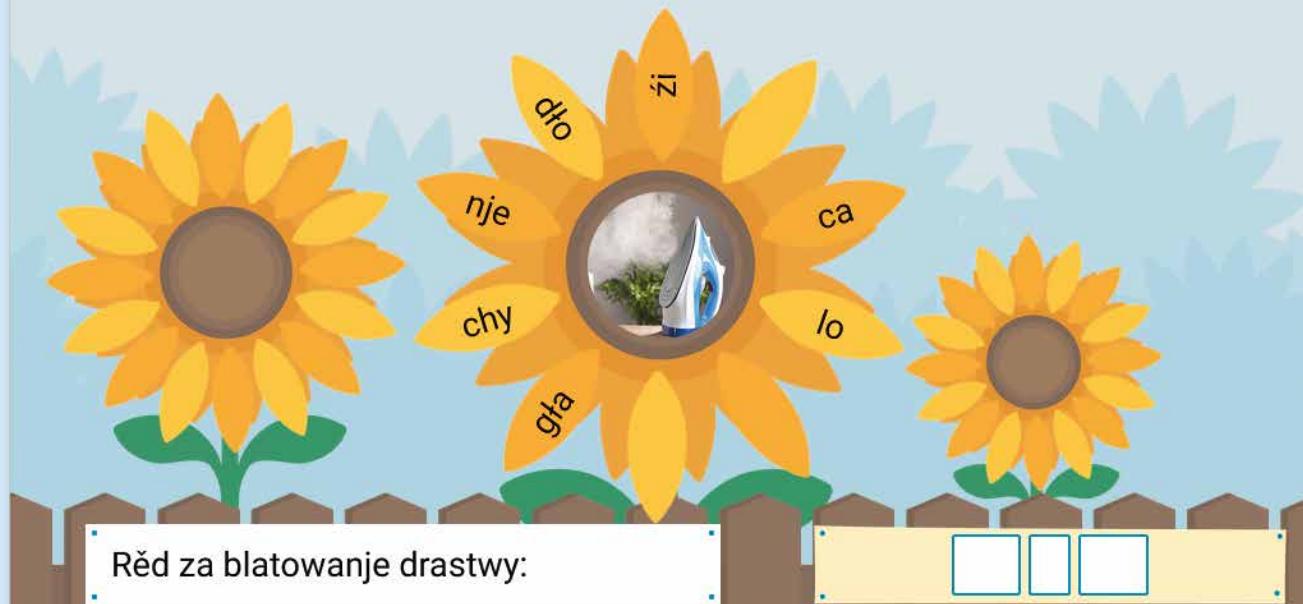
twój wuknjenſki póstup

Co sy žinsa južo wšyknو wugbaſ/a?
Póglédaſ do swójeje wuknjenſkeje statistiki.

zwucowanie 1: Wówzóuj nowe słowa.

Nowe substantywy móžom z pomocu sufiksow wówzówaš. Zestaj z pódanych złożkow take nowe s

298

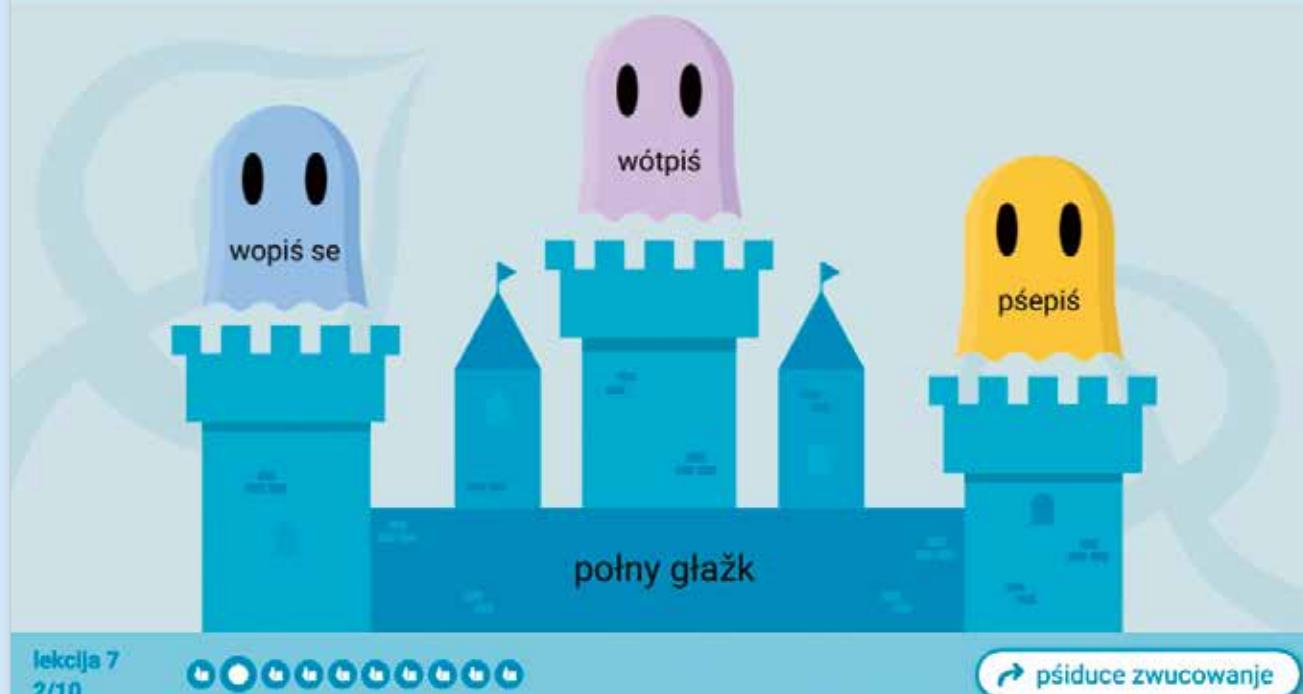


lekcia 5
1/13

píduce zwucowanie

zwucowanie 2: Namakaj se gózecy werb.
Wubéraj tšašydlo z góžnym prefigérowanym werbom.

86



lekcia 7
2/10

píduce zwucowanie

zwucwanje 6: Twórz formy duala a plurala.
Zapiś subjekt a predikat do kaščikow.

☆ 0 X



1/6 →



singular: bur se rozgranja
dual: se
plural: se



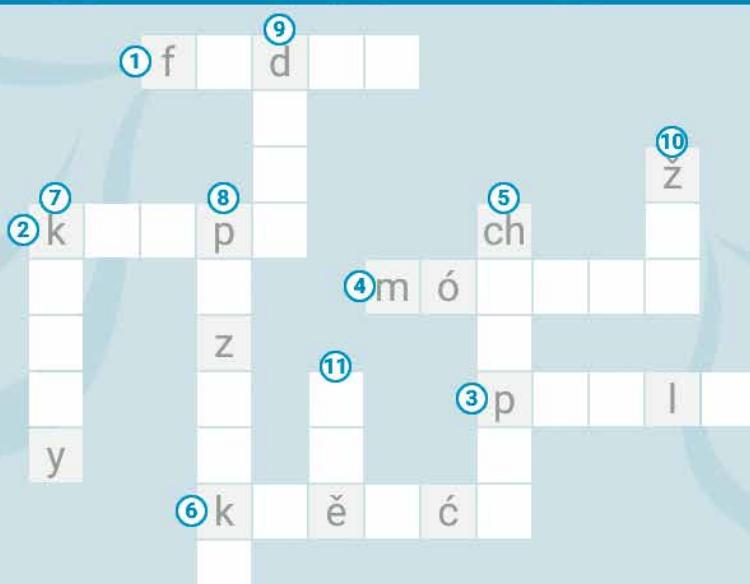
lekcia 1
6/12



píduce zwucwanje

zwucwanje 7: Zapiś pluraletantumy.
Zapiś pytane pluraletantumy do kaščikow.

☆ 0 X



lekcia 9
7/19



píduce zwucwanje

RĚCNY CERTIFIKAT DOLNOSERBŠĆINY

Sprachzertifikat Niedersorbisch

wudawať: Domowina – Rěcny centrum WITAJ, 2014 a 2016

awtorce: Madlena Norbergowa, Manuela Smolina

Rěcny certifikat dolnoserbšćiny Informationsbroschüre

skaz. c. P-0/233/14

Rěcny certifikat dolnoserbšćiny Start I Übung A1/01

skaz. c. P-0/235/14

Rěcny certifikat dolnoserbšćiny Start I Übung A1/02

skaz. c. P-0/237/14

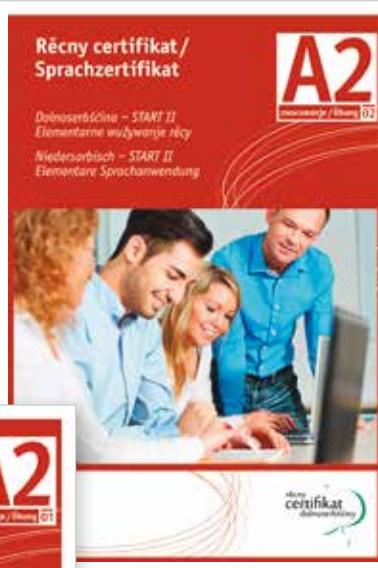
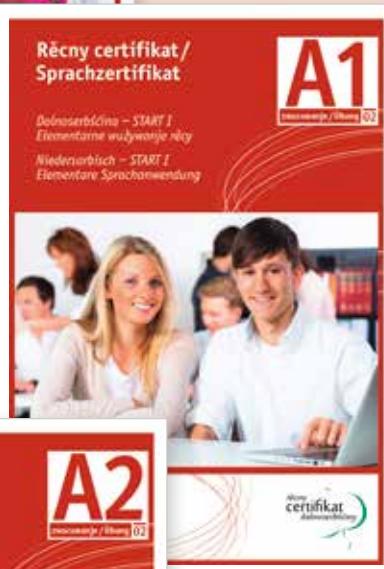
Rěcny certifikat dolnoserbšćiny Start II Übung A2/01

skaz. c. P-0/239/14

Rěcny certifikat dolnoserbšćiny Start II Übung A2/02

skaz. c. P-0/241/14

W zešywkach su mustrowe nadawki za certificerowanje rěčnych znajobnosćow dolnoserbšćiny. Wóni su zajmne za wucecyh a wuknjecyhc. Mustrowe nadawki su se nažéłali pó zasadach Zgromadnegu europejskego referencowego ramika za rěcy, ako płaśi za celu Europu. Rěcny certifikat dolnoserbšćiny dajo wuknjecym móžnosć, swóje serbskorěcne znajobnosći w pšípoznatej formje dopokazaś. Ceptarje a ceptařki rěčnych kursow maju tejerownosći z certifikatom ważny instrument za zawěšćenje kwality w ruce. Informaciska brošurka pśedstaja wopśimješe, natwár a góđnošenje certifikacie. Paralelnje k zwucowańskim brošurkam nastanjo internetowy bok za testowe pśespytowanja pód www.sprachzertifikat-sorbsch.de



SPRACHZERTIFIKAT NIEDERSORBISCH



rozmějace cytanje

Rěčny certifikat dolnoserbščiny A1

žél 3 / Teil 3

Lesen Sie die Kurzinformationen! Kreuzen Sie an: richtig (pšawje) oder falsch (wopak)!

příklad / Beispiel:

0 Adresa Rěčnego centruma WITAJ:



Rěčny centrum WITAJ jo na Žylojskej droz

11 Hort informērujo:

Lube mamy, lube nany, k
Přepšosyjomy Was stwórk na
- z. 14.30 pijomy kafej
- z. 15.30 jo mały program ži:
- z. 16.00 grájkamy gromáže
- z. 17.00 grílujomy ješnicki

Starzejše pšigótuju mały program.

20

rozmějace cytanje

Rěčny certifikat dolnoserbščiny A2

žél 1 / Teil 1

Lesen Sie die beiden Texte und die Aufgaben 1 bis 5. Kreuzen Sie an: richtig (pšawje) oder falsch (wopak).

tekst 1 / Text 1:

Luba starka!

Wutšobny póstrow z Bad Sulza! Kura se mě wjelgin spódoba. Smy

how vjele žiši. Kuždy žeň mamy terapiju a šulu. Našej wucabnicy se groni kněni Mayerowa a wóna jo wjelgin pšijašelna. Wóna powěda nimski, ruski a pólski. Ale serbski bážko njamóža. Wóna pišku rozmějá, gaž něco serbski gronim.

How njejužu žedne druge žiši z Łužice, jano ja sama. Ale mam južo pšijašelnu, jej se groni Isabell a wóna bydli w Drježdjanach. Isabell

njepijo žedno mloko. Ale mězgu a tej ma wóna rad. Wóna teke nježu žednu fryšnu zeleninu. Jano tomaty jej słaze. Sad pak wjelgin lubujo. Wósebnje rada jě jabluka, banány, kšuški a sléwki. Mej kuždy žeň gromáže grájkamej, knity cytamej abo cejdejki stuchamej.

Wótpołdnju smějomy teke telewiziju glédas. How jo rědrje!

Co gótują starki? Mašo južo môte karnikle?

Na zasejwiżenje, luba starka!

Twójka Katarina

příklad / Beispiel:

0 Katarina jo na kurje w Bad Sulza.

pšawje

wopak

1 Katarina powěda serbski.

pšawje

wopak

2 Katarina powěda teke ruski a pólski.

pšawje

wopak

3 Isabell jě rada tomaty.

pšawje

wopak

16

zwucowanje 02



RĚCNY CERTIFIKAT DOLNOSERBŠĆINY

Sprachzertifikat Niedersorbisch

wudawać: Domowina – Rěcny centrum WITAJ, 2018

awtorce: Madlena Norbergowa, Manuela Smolina

Rěcny certifikat dolnoserbšćiny Póstup I Übung B1/01

skaz. c. P-0/243/18

Rěcny certifikat dolnoserbšćiny Póstup I Übung B2/02

skaz. c. P-0/245/18

Rěcny certifikat dolnoserbšćiny Póstup II Übung B2/01

skaz. c. P-0/305/20

Rěcny certifikat dolnoserbšćiny Póstup II Übung B2/02

skaz. c. P-0/307/20



rěcne elementy

Rěcny certifikat dolnoserbšćiny

ŽĚL 1

Cytajšo slědujacy tekstu. Nakšickujšo za kužde prozne městno pšawe slovo. (für die Lücken im Text das richtige Wort ankreuzen)

Luba mama,
něnto som južo (1) tyženje ducy. To sportove kólaso se napšawdu (2)
góži za tu turu. Ale ty sy zavěšće (3), co som dožywil? (4) Stockholmje som
wóstał dwa dnja. Město jo kšasne a wjedro jo bylo teke slyśnçe a šóple. Pótom
som jěl ze (5) do Uppsale a se znatu katedralu a uniwersitu voglédat.
Pótom pak jo (6) cas, dalej drogowaš. Mam ga hýšci 1000 kilometrow pšed
(7). Som z kólasom jěl (8) regiona Dalarna, ako jo pšawa parla. Bomy su wjeli-
ke a stare, jazory cyste a błyšcate a mój stan jo byl wobdany wót canrych
(9) a wrjosa. Som dožywil taku šísynu, (10) som byl celo wobguslowany.
Jo bylo šéžko, se zasej na ciwilizaciju zwucusy. Mójo žywjenje jo momentanje
mimo chwatajanja a glédanja na zeger.
Něnto (11) w šégu do Trondheima, do Norwegskeje. To jo mója pšiduca stacija.
Som strowy a (12) se žo derje, njegótujo se žedne starosći.

Z pódpolnocy strowi
Twój Mato

(Ilico pé Nowem Casniku)

Nakšickujšo slovo, kótarež góži se do prozne městna.

- | | | |
|-----------------|-------------|--------------|
| 1. [a] pěš | [b] tši | [c] jaden |
| 2. [a] dobra | [b] dobry | [c] derje |
| 3. [a] narska | [b] narsko | [c] narski |
| 4. [a] z | [b] do | [c] w |
| 5. [a] šégom | [b] šégu | [c] šéga |
| 6. [a] bylo | [b] byli | [c] był |
| 7. [a] sobu | [b] sebje | [c] swoju |
| 8. [a] pši | [b] nad | [c] do |
| 9. [a] jagodami | [b] jagodow | [c] jagodach |
| 10. [a] až | [b] dokulaž | [c] což |
| 11. [a] sejže | [b] sejži | [c] sejžim |
| 12. [a] mój | [b] mé | [c] ja |

Rěcny certifikat /
Sprachzertifikat



Dolnoserbšćina – POSTUP II
Samostalne wuzywanje rěky

Niedersorbisch – POSTUP II
Selbständige Sprachanwendung



SPRACHZERTIFIKAT NIEDERSORBISCH



B1 Rěčny certifikat dolnoserbščiny

rozmějue sluchanje



ZÉL 3

Cytajšo nejjperwnej nadawki 16 do 20. Pótom slyšyšo pěš krotkich powěscow. Slyšyšo kuždu powěsc **dwa raza**. Nakšickujšo pšawe wótegrono! (zu fünf kurzen Texten entscheiden, welche der Antworten richtig ist)

nadawk 16



Ga jo zubnogójcojska praksa zacynjona?

- a wałtoru
- b srjodu
- c stwórk

nadawk 17



Co jo cil drogowanja?

- a Zgórjelc
- b Bolesławiec
- c Waršawa

nadawk 18



Z kótareje récy jo Marina Tarantowa roman pěstajila?

- a z engelščiny
- b z hebrejščiny
- c z rumunščiny

zwucowanje 02

13

vki 6 do 10. Pótom cytajšo artikel. Nakšickujnadawkow njewótpowědujo stawnje rědoju nf richtige Antworten ankreuzen; die Reihenricht nicht immer dem Aufbau des Textes)

W Chóšebuzu



zu ma wót 2014 swóju synagogu wesrjež města w wej cerkwi. Z pódpru kraja Bramborska jo se cerka. Synagoga jo wšyknym zajmcam wótwórjona a chóšebuskeje žydskeje wósady žěla pěš mužow. y Simon Shkolnik, cepta nimščiny za wukrajníkow ko cepta se jomu wjelgin spódoba, dokulaž póna-

jo stawnje zasej nowycn tuži a jich familialowe stavizny.

Tencasma chóšebuska žydska wósada jo eksistowała až do 1938. Tegdy jo měla 397 člonkow, mijazy nimi su byli gójce, pšawizni, wědomnostni abo pše-kupce. W Kristalowej nocy, 9. nowembra 1938, jo se teke synagoga w Chóšebuzu wót nacionalsocialistow wótpaliła a z tym znicyła žydska wósada. Pó zakónčenju wójny 1945 jo bylo jano hyšći 12 člonkow žydskeje wósady žywych.

Žinsa ma žydska wósada w Chóšebuzu wokoło 350 wěrjencych. Wšyknne su se pšesedili do Nimskeje z něgajšnego Sowjetskego zwězka. Chóšebuska žydska wósada wiži se ako nabóžne zgromáženstwo, kótarež se w přednem rěze stara wó žydske nabóžne žywjenje. K tomu sluša pôsředkowanje tradicijow a stawiżnow žydojstwa. „Mamy žywe wósadne žywjenje. Swěšimy w synagoze wósebne žydske swěženje ako *sabat* (žen wódychanja) kuždy pětk a sobotu. Nejwažnejši swěžen žydskego lěta jo *jom kipur* (žen wujadnanja). Z nim kónicy se žasejdňowny cas lutoscí (pokuty), žož wujadnajomy se ze wšyknymi, kenž smy w běgu lěta zranili abo rozgniiali. Swěžen *rošhašana* (Nowe lěto) trajo dwa dnja

zwucowanje 02



20

ZAKŁADNA ŠULA

Das Lehrwerk »Wuknjom serbski/Zwucujom serbski« mit den farbigen, illustrierten Lehrbüchern sowie den einfärbigen, bebilderten Arbeitsheften vermittelt sorbische/wendische Sprachkenntnisse. Das Fach Sorbisch/Wendisch unterscheidet sich von anderem Sprachunterricht dadurch, dass es nicht die Sprache eines fremden Landes, sondern der unmittelbaren Umgebung bzw. der heimatlichen Region vermittelt. Schülerrinnen und Schüler erlernen sie also als zweite Sprache ihrer engeren Heimat, der Niederlausitz, insofern sie nicht schon im Elternhaus bzw. im Kreise der Verwandtschaft oder im Kindergarten mit ihrem Klang vertraut wurden. Zum Lehrwerk gehört das Wörterverzeichnis »Słownick« (Seite 91), das in den Klassenstufen 1 bis 6 eingesetzt werden kann.



Wuknjom serbski 1

wucbnica za 1. lětnik
Lehrbuch für das 1. Schuljahr
wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ
awtorki: Rosemarie Frankowa, Ute Kieperowa,
Ellen Schmidowa
ilustrorka: Daša Dicová-Bacmaňáková
3. nakład 2025, Ludowe nakładnistwo Domowina
28 bokow, wěcejbarwne
přídanek: wobrazowe a słowne kórtki, € 8,90
ISBN 978-3-7420-1195-4
skaz. c. 1/92/25-3B, skazaś pla LND

Zwucujom serbski 1

žělowý zešywk za 1. lětnik
Arbeitsheft für das 1. Schuljahr
wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ
awtorki: Rosemarie Frankowa, Ute Kieperowa,
Ellen Schmidowa
ilustrorka: Daša Dicová-Bacmaňáková
6. nakład 2024, Ludowe nakładnistwo Domowina
36 bokow, jadnobarwne, € 5,90
ISBN 978-3-7420-1194-7
skaz. c. 1/91/24-6B, skazaś pla LND

Wuknjom serbski 1

wokablowy zešywk za 1. lětnik
wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ
ilustrorka: Daša Dicová-Bacmaňáková
2. nakład 2020, Ludowe nakładnistwo Domowina
12 bokow, wěcejbarwne, € 4,90
ISBN 978-3-7420-1493-1
skaz. c. 1/142/20-2B, skazaś pla LND

Wokablowy zešywko za samokontrolu rěcnego stava wuknikow myslony. Na wósebnych lopjenach su wšykne słowa jadnotliwych lekcijow zwobraznjone. Tak jo za wuknikow pšecej widobne, kótare słowa deje hyšći zwucowaſ.

Wuknjom serbski 2

wucbnica za 2. lětnik
Lehrbuch für das 2. Schuljahr
wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ
awtorki: Rosemarie Frankowa, Ute Kieperowa,
Ellen Schmidowa
ilustrorka: Daša Dicová-Bacmaňáková
2. nakład 2008, Ludowe nakładnistwo Domowina
68 bokow, wěcejbarwne, € 12,90
ISBN 978-3-7420-1243-2
skaz. c. 2/71/08-2B, skazaś pla LND

Zwucujom serbski 2

žělowý zešywka za 2. lětnik
Arbeitsheft für das 2. Schuljahr
wudawář: Domowina, Rěcny centrum WITAJ
awtorki: Rosemarie Frankowa, Ute Kieperowa,
Ellen Schmidowa
ilustratorka: Daša Dicová-Bacmaňáková
6. naklad 2021 Ludowe nakładnistwo Domowina
44 bokow, jadnobarwne
€ 7,20
ISBN 978-3-7420-1244-9
skaz. c. 2/72/21-6B, [skazaś pla LND](#)

Wuknjom serbski 3

wucbnica za 3. lětnik
Lehrbuch für das 3. Schuljahr
wudawář: Domowina, Rěcny centrum WITAJ
awtorki: Rosemarie Frankowa, Ute Kieperowa,
Ellen Schmidowa
ilustratorka: Gabriele Bäumler
2. naklad 2007, Ludowe nakładnistwo Domowina
72 bokow, wěcejbarwne
€ 13,90
ISBN 978-3-7420-1308-8
skaz. c. 3/96/07-2B, [skazaś pla LND](#)

Zwucujom serbski 3

žělowý zešywka za 3. lětnik
Arbeitsheft für das 3. Schuljahr
wudawář: Domowina, Rěcny centrum WITAJ
awtorki: Rosemarie Frankowa, Ute Kieperowa,
Ellen Schmidowa
ilustratorka: Gabriele Bäumler
4. naklad 2018, Ludowe nakładnistwo Domowina
56 bokow, jadnobarwne
€ 7,90
ISBN 978-3-7420-1309-5
skaz. c. 3/97/18-4B, [skazaś pla LND](#)

Wuknjom serbski 4

wucbnica za 4. do 6. lětnika
Lehrbuch für das 4. bis 6. Schuljahr
wudawář: Domowina, Rěcny centrum WITAJ
awtorki: Rosemarie Frankowa, Ute Kieperowa, Ellen Schmidowa
ilustrator: Konrad Golz
2. naklad 2017, Ludowe nakładnistwo Domowina
112 bokow, wěcejbarwne
€ 14,90
ISBN 978-3-7420-1456-6
skaz. c. 4/79/17-2B, [skazaś pla LND](#)

Zwucujom serbski 4

žělowý zešywka za 4. do 6. lětnika
Arbeitsheft für das 4. bis 6. Schuljahr
wudawář: Domowina, Rěcny centrum WITAJ
awtorki: Rosemarie Frankowa, Ute Kieperowa, Ellen Schmidowa
ilustrator: Konrad Golz
3. naklad 2025, Ludowe nakładnistwo Domowina
116 bokow, jadnobarwne, € 9,90
ISBN 978-3-7420-1459-7
skaz. c. 4/80/25-3B, [skazaś pla LND](#)



»Pórucenja za serbščinu« wopšimuju naraženja za rozdželenje mašízny do lekcijow a góžinow, mystery za zasježenje, skšušenje, wóspjetowanje a nałożowanje rěčnych jadnotkow, pokazki za zarědowanje rymow, basnijow, spiwow, bajkow a powěścow a kopěrowańske pśedłogi za wumólowanje, cytanje, pisanje a powědanje.

Die Lehrerhandreichungen »Pórucenja za serbščinu« beinhalten Empfehlungen für die Aufteilung des Lehrstoffes in Lektionen bzw. Unterrichtsstunden, ferner Beispiele für Einführung, Festigung, Wiederholung und Anwendung der Spracheinheiten; Hinweise dazu, wie sich Reime, Gedichte, Lieder, Märchen und Sagen in die Unterrichtseinheiten einbauen lassen sowie Kopiervorlagen zum Ausmalen, Lesen, Schreiben und Sprechen.

Pórucenja za serbščinu 1 (B)

pórucenja do ruki ceptařki/ceptarja k wucbnicy

»Wuknjom serbski 1« a želowemu zešywkoju »Zwucujom serbski 1« awtorki: Rosemarie Frankowa, Ute Kieperowa, Ellen Schmidowa ilustracie: Daša Dicová-Bacmaňáková, E. Schmidowa

wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ

55 bokow, jadnobarwne, kopěrowańske pśedłogi

skaz. c. WP/03/01-1B, [skazaś pla RCW](#)

Pórucenja za serbščinu 2 (B)

pórucenja do ruki ceptařki/ceptarja k wucbnicy

»Wuknjom serbski 2« a želowemu zešywkoju »Zwucujom serbski 2«

awtorki: Rosemarie Frankowa, Ute Kieperowa, Ellen Schmidowa

ilustracie: Daša Dicová-Bacmaňáková, E. Schmidowa

wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ

50 bokow, jadnobarwne, kopěrowańske pśedłogi

skaz. c. WP/09/02-1B, [skazaś pla RCW](#)

Pórucenja za serbščinu 3 (B)

pórucenja do ruki ceptařki/ceptarja k wucbnicy

»Wuknjom serbski 3« a želowemu zešywkoju »Zwucujom serbski 3«

awtorki: Rosemarie Frankowa, Ute Kieperowa, Ellen Schmidowa

ilustracie: Gabriele Bäumler

wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ

71 bokow, jadnobarwne, kopěrowańske pśedłogi

skaz. c. L-3/70/05-1B, [skazaś pla RCW](#)

Pórucenja za serbščinu 4 (B)

pórucenja do ruki ceptařki/ceptarja k wucbnicy

»Wuknjom serbski 4«, želowemu zešywkoju »Zwucujom serbski 4« a wucbnicy »Wu nas a hynži«

awtorki: Rosemarie Frankowa, Ute Kieperowa, Ellen Schmidowa

ilustracie: Erika Baarmann

wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ

110 bokow, wěcejbarwne, kopěrowańske pśedłogi

skaz. c. L-4/217/15-1B, [skazaś pla RCW](#)



Wuknjom serbski 1-4

Słuchańskie teksty + nadawki z rozwézanjamami /

Hörtexte + Aufgaben mit Lösungen

Pórucenja za serbščinu w zakładnej šuli /

Handreichung Sorbisch/Wendisch in der Grundschule

wudawař: Žělanišćo za serbske kublańskie wuwijanje Chóšebuz (ABC)

projektowe nawjedowanje: Christiana Piniekowa

projektowe sobužělo: Margot Hašcyna, Tobias Geis

Teksty k wobrazam WS 1 napisała: Christiana Piniekowa

rěcne pśeglédanje: Margot Hašcyna, Christiana Piniekowa,

Tobias Geis, Oleg Derepasko, Colett Šampatisowa

techniske spšigótowanje, wugótowanje, zgótowanje:

hyperworx - Medienproduktionen, Cottbus, Copytec, Cottbus

2., pó pśawopisu pśeglédany nakład, ABC, Chóšebuz 2021,

[skazaś pla ABC](#)

Material stoj ceptařkam a ceptarjam serbščiny elektroniski

k dispozicji na: DialogBB → ABC Sorbisch/Wendisch

Narska liška 1-3

zarědník za ceptarja

didaktiski material k nałożowanju wobrazowych kórtkow,
za cuzorečnu wucbu serbščiny w lětnikach 1 do 3

Lehrmaterial mit didaktischen Empfehlungen
und Bildkarten, 1. bis 3. Schuljahr

wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ

awtorka: Simona Česlina

ilustratorka: Gudrun Lenz

1. naklad 2015, Ludowe nakładnistwo Domowina

zarědník, 147 kórtkow, słowne kórtki, brošura

wécejbarwne, € 28,00

ISBN 978-3-7420-1504-4

skaz. c. 1/146/15-1B, [skazaś pla LND](#)

Narska liška 1-3

wobrazowe kórtki za wuknika 1.-3. lětnika

Bildkarten, Lernmaterial für Schüler im 1. bis 3. Schuljahr

wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ

ilustratorka: Gudrun Lenz

1. naklad 2015, Ludowe nakładnistwo Domowina

142 kórtkow, wécejbarwne, € 18,00

ISBN 978-3-7420-2350-6

skaz. c. 1/147/15-1B, [skazaś pla LND](#)

Narska liška 1-3

želowe łopjena za wuknika 1.-3. lětnika

Arbeitsblätter, Lernmaterial für Schüler

im 1. bis 3. Schuljahr

wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ

awtorka: Tatjana Kadotšnikowa

ilustratorka: Gudrun Lenz

3. naklad 2024, Ludowe nakładnistwo Domowina

wécejbarwne, € 9,90

ISBN 978-3-7420-2387-2

skaz. c. 1/148/24-3B

[skazaś pla LND](#)



Narska liška 1-3

grajne plany
graša za wuknikow 1. do 3. lětnika
wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ
awtor: Maks Bagač
ilustrorka: Gudrun Lenz
1. naklad 2023, Ludowe nakładnistwo Domowina
wěcejbarwne, format A3, € 14,90
ISBN 978-3-7420-2782-5
skaz. c. 1/172/23-1B
skazaś pla LND



Narska liška 4-6

zarědnik za ceptarja
didaktiski material k nałożowanju wobrazowych kórkow,
za czoręcnu wucbu serbšciny w lětnikach 4 do 6
Lehrmaterial mit didaktischen Empfehlungen
und Bildkarten, 4. bis 6. Schuljahr
wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ
ilustrorka: Gudrun Lenz
1. naklad 2017, Ludowe nakładnistwo Domowina
zarědnik, 168 kórkow, słowne kórkki, brošura, wěcejbarwne
€ 28,00
ISBN 978-3-7420-2449-7
skaz. c. 4/95/17-1B, skazaś pla LND



Narska liška 4-6

wobrazowe kórkki za wuknika 4. do 6. lětnika
Bildkarten, Lernmaterial für Schüler im 4. bis 6. Schuljahr
wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ
awtorka: Simona Česlina
ilustrorka: Gudrun Lenz
1. naklad 2017, Ludowe nakładnistwo Domowina
168 kórkow, wěcejbarwne
€ 18,00
ISBN 978-3-7420-2448-0
skaz. c. 4/96/17-1B, skazaś pla LND



Narska liška 4-6

žélowe lopjena za wuknika 4.-6. lětnika

Arbeitsblätter, Lernmaterial für Schüler im 4. bis 6. Schuljahr
wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ

zestajař: Franc Juro Deuse

ilustratorka: Gudrun Lenz

1. naklad 2022, Ludowe nakładnistwo Domowina

wěcejbarwne, € 12,90

ISBN 978-3-7420-2711-5

skaz. c. 4/107/22-1B, skazaš pla LND

Narska liška 4-6

grajne plany

graša za wuknikow 4. do 6. lětnika

wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ

awtor: Maks Bagać

ilustratorka: Gudrun Lenz

1. naklad 2023, Ludowe nakładnistwo Domowina

wěcejbarwne, format A3, € 14,90

ISBN 978-3-7420-2792-4

skaz. c. 4/108/23-1B

skazaš pla LND



W NARZ DOMA – W KUPADLE

1. Cytał tekst a wótegoroň na płašanica.

W kupadle staromy se wó wiednu hygienu.
Wjelgin woźno za hygienu jo myjnica.
W myjnicy wużywamy mydlo, pak za ruce, pak
za woblico. Z česokom obo ze ščotku mózomys swoje
włose do rěcha spáros. Pěawe kupadlo ma teke wanu
ubó dušu. Gaž comy włose wumryš, trjebamys šampun a vješe wody. Njesmjo
jelowař csty hantwal. Gaž jo pakta njecysta, písio do połkniškoje mašiny.

2. Za co wużywamy mydlo w myjnicy?

3. Kak mózomys swoje włose do rěcha spáros?

4. Za písio njecisty hantwal?

Słownictwo:
wó wiednu hygienu – um die tägliche Hygiene
pak za ruce, pak – entweder für die Hände, oder
włose wumryš – Haare waschen
njecisty hantwal – darf nicht fehlten
písio – die Rüsche

WÓTRĘ DNJA – ČE CYNIMY TAKSTANIAKI – WAS MACHEM WIS

1. Zapis pěawe słowa.

2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11.

7.

Wu nas a hynži

Wulicowanja, wěcne teksty a basni

Zběrka za 4. do 6. lětníka

Textsammlung zu landeskundlichen und Alltagsthemen,

4. bis 6. Schuljahr

wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ

awtorki: Rosemarie Frankowa, Ute Kieperowa,

Ellen Schmidowa

ilustrator: Konrad Golz

74 fotografijow, reprodukcionow, kórtow

1. nakład 2014, Ludowe nakładnistwo Domowina

ca. 111 bokow, wěcejbarwne, € 15,90

ISBN 978-3-7420-1458-0

skaz. c. 4/82/14-1B, skazaš pla LND

Wucbnica słuša k 4. žěloju wuceńskeje a wuknjeńskeje serije Wuknjom serbski, Zwucujom serbski a Pórucenja. Wóna jo za wětšy žél z teju wucbnu a tym žělowym zešywkom tematiski wótglasowana. Wóna wobstoj ze slédujucich tematiskich kapitlow: Serbska ludowa kultura (7 tekstow), Serbske nałogi w běgu lěta (11 tekstow), W kuchni a domacnosti (12 tekstow), Pširoda a wobswět (7 tekstow), Wšedne tšejeńka a dožywjenja (14 tekstow), Serbske powěsći (7 tekstow), Žywjenje a žělo tencas a žinsa (19 tekstow), Z historije (8 tekstow), Serbske wósobiny (10 tekstow). Teksty teje zběrki su fakultatiwne pörucenje za wšakoraku rěčnu pótřebu; wóni maju rozdžělny rěčny niwow a wšaki stopjeń šéžkosći. Písidane su serbsko-nimske słowne lisćiny a dalšne słowne rozkladowanja w serbskej rěcy (immersivne). Ku kuždemu tekstuju su pokazki k mózny nadawkam za wuknjejcich abo k metodiskemu póstupowanju pódane. Zběrka njejo dla swójeje wobšyrnosći za dopołne wótželanje myslona.

Das Lehrbuch gehört zum 4. Teil der Lehr- und Lernserie Wuknjom serbski, Zwucujom serbski und Lehrerhandreichung. Es ist zum größten Teil mit dem Lehrbuch und dem Arbeitsheft thematisch abgestimmt. Es besteht aus folgenden thematischen Kapiteln: Sorbische/Wendische Volkskultur (7 Texte), Sorbische/Wendische Bräuche im Jahreslauf (11 Texte), In Küche und Haushalt (12 Texte), Natur und Umwelt (7 Texte), Alltägliche Ereignisse und Erlebnisse (14 Texte), Sorbische/Wendische Sagen (7 Texte), Leben und Arbeit früher und heute (19 Texte), Aus der Geschichte (8 Texte), Sorbische/Wendische Persönlichkeiten (10 Texte). Die Texte dieser Sammlung sind ein fakultatives Angebot für verschiedenen Sprachbedarf; sie haben ein unterschiedliches Sprachniveau und verschiedene Schwierigkeitsgrade. Beigefügt sind sorbisch-deutsche Wörterlisten und weitere Wörterklärungen in sorbischer/wendischer Sprache (immersiv). Zu jedem Text gibt es Hinweise zu Aufgaben für die Schüler/innen oder zur didaktischen Herangehensweise. Die Sammlung ist auf Grund ihres Umfangs nicht zum vollständigen Abarbeiten gedacht.



PŠIRODA A WOBŚWĘT

Stary bam
njediej pšesajtis.
Einen alten Baum soll man
nicht verpflanzen.

We Blotach – kólasowaś, colnowaś a górkì jěśc

Błota su wósetna krajina wsejnej Dolneje Lužicy. Wjeku rěka Sprjewja se želi do wje-
te grotbow a flugow. Wazne města a jdy we Blotach su Ledy (Lerch), Lubin (Lübben),
Witow (Wittschau), Lutynj (Lübbenauf), Borkowy (Burg) a Tąpcz (Stratzitz). Blota su
centrum turizmu. Kudde lido pízlo velej luh do Blotow a co tam wódyčas. Wóni mogu
se rozhýbowat, kólasować, colnować, ryby łowi a do mazewu hy.

W muzeum pod grotym njebjom na Lédach luže zgóra, kak su burzy nigdy we Blotach žive byli. Dla turizmu jo wieje hotely a gościnićow. Tam mogu goszi Blotow typiskej blosańskie jelo wopytowati: kuki z twarogom a tany wjetom, scipela
z kukumi a kárem a kárem abo placione kuki z kwasnym gocikami a bliskavim.

Błota su bieškerowu rozerwan, dokelž how rostu ródku rostany a su žive réckie
zwierzęta. To su na pízku camy bolidy, lystava a wudra. Dokulež zemja Blotow jo wjeli-
movala, jo toku wielun pízdu. Blota su znata za rolnikarstwo. Na polach rostu goc-
ki, cenepony, bály a kwětihové kuki, káren, promak, stymice a banje. Z tych pízdu
kude producruju blosańsko produkty. W celej Německu a teko we wukraju su znaju.

míše nadev:

- žítai z geografiku a turistiku kultu
- muptas walne informacie
- powiedzi z pomoci noticow
- pízakai se z wile-
gronu
- zemjajai recepty z Blotow
- twórdi planu izwle-
ta a rostliny
- wopezowai dólne zwijyta a/abo rost-
liny
- zpízowet lietowu mapu z perouc-
cetu abo czescią
- wopezowai pentw-
glarele a instrumen-
tal

Immersivne:

blotak / n. w. lás. / Blota (zmienna korektywna: fci)
polnočniček / gosc / Do dobročeka (do togo zwierzenia abo do tego domu glosi kuci rápidi) na alinku na wjezd
abu wózcej.

rostliny (zdroj: z rostlin, kde čimra konkretna: zt - zt) / Te, což rostlo, je rostliny
rozšíření (zdroj: z rostlin, kde čimra konkretna: zt - zt) / Te, což rostlo, je rozšíření
a směrem po měste abo po pízce
májový (zdroj: z rostlin, kde čimra konkretna: zt - zt) / Te, což májový, je májový

kontakto z lektoratu a výrobcem:

Borszczówka w Szczecinie i Biuroszce w Pińsku / ul. Kościuszki 10 w Szczecinie / 51-020 Szczecin / 010 46 76 000

Mój swět we wobrazach

wudawać: Domowina, Rěcny centrum WITAJ

awtorka: Daniela Heeleanowa

ilustratorka: Gudrun Lenz

redakcja: Madlena Norbergowa

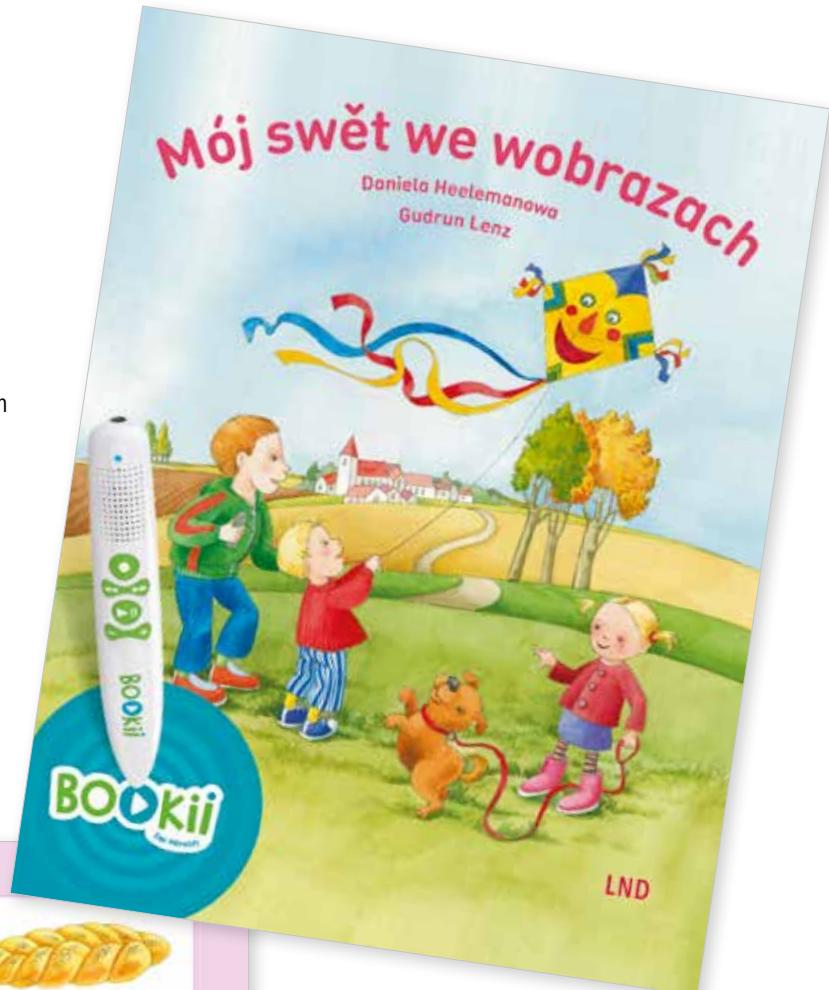
1. nakład 2020, Ludowe nakładnistwo Domowina

€ 24,90

ISBN 978-3-7420-2635-4

skaz. c. 0/154/20-1W, skazaś pla LND

»Mój swět we wobrazach« ist das Nachfolgebuch des sorbischen/wendischen Bildwörterbuchs, damit jedoch nicht mehr vergleichbar. Nach Maßgaben moderner Pädagogik und Technik liegt ein digitales und interaktives Lehr- und Lernmaterial vor. Es funktioniert mit einem BOOKii-Stift, den man auf Vignetten, Personen, Tiere oder Symbole hält und dann entsprechende Wörter, Sätze, kurze Dialoge, Töne, Sprüche oder Lieder hört. Durch die Kombination: Bild – Wort, Szene – Dialog gestaltet sich das Lernen leicht und spielerisch. Aufgeteilt ist das Buch in sechs Themenbereiche, die in weitere Unterthemen geglie-

**Jatšy**

88

dert sind. So ist der wichtigste Wortschatz für Vorschul- und Schulkinder sowie für Sorbisch/Wendisch Lernende zusammengestellt. Zu hören sind 37 Sprecher aller Generationen, sowohl Kinder als auch Muttersprachler, was das Buch sehr authentisch macht. So kann man also Anton, Frida und Timo und ihre Familie, ihre Freunde und Bekannten durch das Buch begleiten und mit ihnen den Alltag, Hobbys, die Arbeit im Haushalt und im Garten, die Jahreszeiten, Traditionen und Bräuche oder kleine Abenteuer in der Natur erleben. Von den Bildern und Wörtern lassen sich auch Übungen oder kleine Spiele ableiten. Kreativität ist gefragt! Ein Register aller Vokabeln sowie Hinweise für die richtige Aussprache sind im Buch integriert. Wer alle Wörter, ergänzt mit Sätzen sowie Dialogen, haben möchte, kann sich im WITAJ-Sprachzentrum Cottbus das gesamte Textmanuskript bestellen. Der digitale Hörstift BOOKii ist nicht automatisch Bestandteil des Buches, sondern muss separat erworben werden.

W městě



Wjedro



Meine sorbische/wendische Sprachtruhe

material za spěchowanje rěcy w serbskej wucbje
 Material für die Sprachförderung im Sorbischunterricht
 wudawář: Domowina, Rěcny centrum WITAJ
 zestajała: Janina Krygarjowa
 z górnoserbščiny: Kathrin Šwjelina
 ilustrator: Konrad Golz
 1. naklad 2012, Ludowe nakładnistwo Domowina
 wěcejbarwne, € 9,90
 ISBN 978-3-7420-1460-3
 skaz. c. 0/146/12-1B, [skazaś pla LND](#)

»Meine sorbische/wendische Sprachtruhe – Mója serbska rěcna lodka« jo píśdatny material k wobrazowemu słownikuju »Mein sorbisches/wendisches Bildwörterbuch« a k CD-ROM »Mein sorbisches/wendisches Computer-Bildwörterbuch«. Graše wopśimuju temowe wobłuki ze žywjenja góleša, na pś. »na jsy«, »naš dom«, »w šuli« a pódobne. Ku kuždemu temowemu wobłukoju pśedlažy rědny wobraz we wjelikosći A3 a pśerězneje 60 kórkow. Temowe wobraze pórucuju žíšam wjeleboce móžnosti powědanja. Kórtki maju na předkownem boce wobraz a na slěznem boce su wótpowědne pomjenjenja napisane. »Mója serbska rěcna lodka« jo koncipērowana za diferencērowane žělo wót 1. do 4. lětnika, ale teke w frontalnej wucbje móžo se rowno tak wužýwaś ako w lichem žěle abo w spěchowańskej wucbje.

»Meine sorbische/wendische Sprachtruhe« kann für die differenzierte Arbeit in den Klassenstufen 1 bis 4 sowohl im Frontalunterricht als auch in der Freiarbeit und im Förderunterricht eingesetzt werden. Darüber hinaus kann sie für Übungen zu Hause genutzt werden. Die Sprachtruhe behandelt sechs Themenbereiche aus der unmittelbaren Erlebnis und Erfahrungswelt der Kinder im Grundschulalter. Anhand von jeweils einem detailreich illustrierten Erzählbild und den dazugehörigen Wortschatzkarten werden die Kinder zum Sprechen und Beschreiben animiert.

Měto, Ajta a Dadko na prozniach

Měto, Ajta und Dadko in den Ferien
 Wobrazowe knigły za žíši, kenž wuknu serbski
 Bilderbuch für Kinder, die Sorbisch/Wendisch lernen
 autora: Eugen Spálený, Lídya Zubajová
 ilustracie: Jarmila Dicová-Ondrejková
 dolnoserbski: Erika Janowa
 Mladé letá, Bratislava 1987
 Ludowe nakładnistwo Domowina, Budyšyn 1987
 144 bokow, wěcejbarwne, pśidank, kšuta wěžba, € 6,90
 ISBN 978-3-7420-0174-0
 skaz. c. 0/79/87-1, [skazaś pla LND](#)



Didaktiski wobrazowy material »Lětne case« służy wuwišu recepcyjnego a reproduktywnego rěcneje kompetence pśedšulskich žísi a wuknjecych do 3. lětnika. Wón pśipomaga rozšyriſ słowoskład, wutwóriſ rozměſe zasadnych sadowych strukturów, pósředniſ do wěsteje měry znaſa a techniki reproduktywnego monologiskego a interakciskego dialogiskego powědanja. Material se póbitojo w rozdželných stopnijach šéžkoſci. Pó strukturje ma material styri wšak wenkownje ze sobu zwisujuce, ale weto za wužywanje njewótisne tematiske Ŝéle - styri lětne case ako wobrazowe serije z pśirédowanym rěčnym materialom. Kuždy lětny cas se za sebje wobjadnawa. Styri lětne case su ze sobu zwězane pśez to, až stej jadnajucej wósobje pšecej ten samy gólc a to same Žowco. Ku kuždemu lětnemu casoju słuſa pěš barwojtych wobrazow, krotke wulicowanje ku kuždemu jadnotliwemu wobrazoju, kompleks pšaſanow k tomu tekstoju z wótpowědnymi móžnymi wótegronami žísi. W dodanku jo rěd z lětnymi casami jano indirektnje zwisujucy cytaňskich tekſtow za 1. do 3. lětnika WITAJ-wuchy. Ku kuždemu tekstoju słuſa Žélowe lopjeno ze zwucowańskimi nadawkami k rozměſu tekſta a k powědanju.

Lětne case

4 wobrazowe serije z didaktiskim materialom, do ruki wótkublańki/ceptańki
wudawań: Domowina, Rěčny centrum WITAJ
awtorka: Margitta Altkrügerowa
didaktiske pšíželo: Ingrid Hustetowa
ilustratorka: Gudrun Lenz
1. nakład 2019
zarědnik 268 bokow, wécejbarwne, njewězane, 20 jadnotliwych ilustracijow A4
skaz. c. L-0/270/19-1W, skazaś pla RCW

Serbšcina. Rahmenlehrplan Moderne Fremdsprachen Sorbsisch/Wendisch – Šulskointerny wucbny plan/ Schulinterner Lehrplan

projektowe nawjedowanje: Christiana Piniekowa
projektowe sobužélo: Constanze Meršeńcojc,
Angela Šurmanowa
wudawań: Želanišćo za serbske kublańske
wuwiſanje Chóſebuz (ABC)
Chóſebuz 2016, zarědnik za šulski material
skazaś pla ABC



5. WOBRAZ

Njejo pěškowy grožik kšasny? Kšuty a gjardy stoj pši brjoze jazor. Ponej wobžiwojanja gledatej Jan a Sabina na swojo twarjenje. „Njejo wón rědry? Žeden torm njestoj kšiwy, woknow ma dosć, a kšuty a rowny jo cely pěškowy grožik“, se wjaseli Jan. „Nento ga by rědryne bylo, gaby grožik wjèle dñjow stojecy wósta. Móžomej drugi žerí za sej pši a how dalej grajkať. Mě se co něnto da wódy“, groni Sabina njesčerpnje. „Comej Naraz wola Jan zglosom: „Chtož ako prědry we wóže jo – na městno, gótowe, start!“

Pšaſanja a wótegrona

pšaſanje	jadnore wótegrono	rozšyrjone wótegrono
1. Žo stoj pěškowy grožik?	* pši brjoze (jazor)	* (Pěškowy) grožik / wón stoj pši brjoze (jazor).
2. Kak gledatej góleši?	* [wobžiwojanje]	* Góleši / wóniej (swój) grož wobžiwojotę.
3. Cogoda wobžiwojotę Sabina a Jan swój grožik?	* dokulaž jo rědry / kšasny * dokulaž stoj gjardy * dokulaž ma wokna	* (Dokulaž) stoj gjardy pši brjoze. * (Dokulaž) grožik / wón (jo kšasny) (a) stoj (kšuty) (a) (gjardy) pši brjoze (jazor). Tormy njestoje kšiwe, woknow ma dosć. Sabina a Jan / wóniej wobžiwojotę (swój) grožik, dokulaž wón (jo kšasny) (a) stoj (kšuty) (a) (gjardy) pši brjoze (jazor).
4. Kaku naſeju ma Sabina?	* Grožik dej stojecy wósta. * až grožik dljuko stoj	* Sabina / wónie ma naſeju, až grožik wjèle dñjow stojecy wósta / dljuko stoj.
5. Kake wubžiwojanje wuwotajo Jan?	* Na městno, gótowe, start!	* Chtož ako prědry we wóže jo. Jan / wón wota: „Chtož ako prědry we wóže jo – na městno, gótowe, start!“
6. Co móžoſi we wóže wšykno cnyſ?	* se kupaſ / pláritſaſ / pléwaſ / grajkas	* We wóže móžoſi / móžom(y) (se kupaſ), (pláritſaſ), (pléwaſ), (grajkas).

LĚTNE CASE / ŽELE / NELIČILA REZULTANTA / S. WUDAWA

Rahmenlehrplan Moderne Fremdsprachen
Sorbsisch/Wendisch

Serbšcina

Šulskointerny wucbny plan
Schulinterner Lehrplan

Z fiblu »Lutk 1« a k njej słušajucym pisaškim zešywkom wuwu-
cujo se pśedewšym pó kriterijach imersije, ale pó pótřebnosti
se zapšímujo teke metoda czuorčneje wucby. Wucba jo zwězana
z maminorēcneju wucbu nimšćiny a se pomina dobre wótgloso-
wanje mjazy wobyma ceptařkoma (ceptarjoma).

Lutk 1

fibla za 1. lětnik, žělowe knigły

wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ

awtorka: Hanka Ješcyna, w nadawku Žělanišča za serbske

kublańske wuwijanje Chóšebuz (ABC)

ilustratorka: Katharina Bußhoff

2. naklad 2020, Ludowe nakładnistwo Domowina

72 bokow, wěcejbarwne, k tomu dodank k baslenju,

mólowanju a zwucowanju, € 17,90

ISBN 978-3-7420-2454-1

skaz. c. 1/149/20-2W, skazaš pla LND



1

2

3

Limo a loli

Mino ma loli.
Ma Lilo teke loli?
Jo, wóna ma teke loli.
Lino ma limo.
Ma Nina teke limo?
Nina njama limo.
Wóna ma loli.
Ma Nini teke loli?
Jo, wóna ma teke loli.

wóna
Wóna
teke

lo	2
loli	
li	
limo	
Li	
Lilo	
Lino	
Ni	
Nina	
Nini	
Nino	

Načrty na čtení a výběr k využití. Využijte využívání na sinnou zkušeností. Kliknutím na obrazek se otevře výběr.

Lutk 1

pisański zešywki, síšcane pismo

wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ

awtorka: Hanka Ješcyna, w nadawku Žělanišča za serbske

kublańske wuwijanje Chóšebuz (ABC)

ilustratorka: Katharina Bußhoff

3. nakład 2023, Ludowe nakładnistwo Domowina

43 bokow, wěcejbarwne, perforowane, € 8,90

ISBN 978-3-7420-2528-9

skaz. c. 1/151/23-3W, skazaš pla LND

Lutk 1

pisański zešywki, šulske wuchadne pismo

wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ

awtorka: Hanka Ješcyna, w nadawku Žělanišča za serbske

kublańske wuwijanje Chóšebuz (ABC)

ilustratorka: Katharina Bußhoff

2. nakład 2020, Ludowe nakładnistwo Domowina

43 bokow, wěcejbarwne, perforowane, € 8,90

ISBN 978-3-7420-2541-8

skaz. c. 1/152/20-2W, skazaš pla LND



Šišcane pismo

1
zešywki

še uuchadne pismo



LND

1

A A A A

2

A Y M W A

Pisujemejme pismo A i zmistite vzkreslenia listov. Čerivy a píšimy pismaka A a a. Čerivy v leščini so vložili pismaki A.

S S S S

spos
kopaš
skokas
milovas
spisovas
spiwovas
solo

Widicujeme si šagu. Čerivy a píšimy pismaka Č a Č. Pisujemejme vyslik pismo S z malym pismom č.

Lutk 1 Toflowe aplikacije

słowne a wobrazowe aplikacje

wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ

awtorka: Hanka Ješcyna, w nadawku Žělanišća za serbske

kublańske wuwijanje Chóšebuz (ABC)

ilustratorka: Katharina Bußhoff

1. nakład 2018, Ludowe nakładnistwo Domowina

€ 28,00

ISBN 978-3-7420-2548-7

skaz. c. 1/154/18-1W, skazař pla LND

Lutk 1 Pišomy pilnje

pisański zešywk, šulske wuchadne pismo

wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ

awtorka: Hanka Ješcyna, w nadawku Žělanišća za serbske kublańske wuwijanje Chóšebuz (ABC)

ilustratorka: Katharina Bußhoff

2. nakład 2021, Ludowe nakładnistwo Domowina

wěcejbarwne, € 8,90

ISBN 978-3-7420-2580-7

skaz. c. 1/158/21-W, skazař pla LND

Lutk 1: pupka Mino

pó ilustraciji: Katharina Bußhoff

tekstilne wugótowanje: Delia E. Münch

produkcja: Trachtenschneiderei Doris Heinze e. K.

wudawař: Žělanišćo za serbske kublańske

wuwijanje Chóšebuz (ABC)

Chóšebuz 2019, skazař pla ABC



Mino spielt Fußball
kopjo (kopaš) ſ

F 55/PZ 34; F 56; F 72

ABONĚRUJŠO PŁOMJE!

Kuždy mijasec namakaju cytařki a cytarje w Płomjenju dopise cytarjow, nowe serbske wulicowanja, bajki abo powěści. W casopisu su teke spiw abo baseń, tšojeńka, dialogi a comici, kótarež pódpreraju aktiwe wuknjenje dolnoserbštiny. Teksty wó serbskich stawiznach, reportaže wó pširoze a sportowe pšinoski rowno tak wótměnu napóraju. Zajmnostki wó starych a nowych wunamakanjach, recepty a basleńske boki wudopolňuju pórucenie temow. Žorty, pytańske wobraze, gódańka a wobraze k wumólowanju, se wě, teke njesměju felowaś.

Jeden Monat warten unsere Leserinnen und Leser gespannt auf die niedersorbische Kinderzeitschrift »Płomje«. Darin finden sie Leserzuschriften, neue sorbische Erzählungen, Märchen oder Sagen. In der Zeitschrift gibt es auch ein Lied oder Gedicht, Dialoge und Comics, welche das aktive Lernen des Niedersorbischen fördern.

Für Abwechslung sorgen ebenso Beiträge über sorbische Geschichts-, Reportagen über die Natur sowie Sportbeiträge. Interessantes über alte und neue Erfindungen, Rezepte und Basteltipps runden das Themenangebot ab. Witze, Suchbilder, Rätsel und Ausmalbilder dürfen im Kindermagazin selbstverständlich auch nicht fehlen.

The image shows the cover of the magazine 'Płomje' and a worksheet for learning numbers 11 to 19 in Lower Sorbian. The magazine cover features a bird wearing a top hat on a snowy branch, with the text 'Serbski casopis za žisi' and 'PŁOMJE' in large letters. The worksheet includes a title 'Rěčne zwučowanja', QR codes, and a section for writing numbers 11 to 19 with hints like 'jadnasć' and 'styrnasć'.

Licby (5) – „jadnasć“ do „żewješnasć“

Licby wó 11 do 19 se kóñice na -nasćo. Prézy stoj słwo za licbu pô „1“ (na pšiklad 13 = třinasćo). Wupasuj pši pisanju słowow jadnasćo (11), styrnasćo (14) a šesnasćo (16).

1. Wudopolni słowa za licby 11 do 19!
Vervollständige die Zahlwörter für die Zahlen 11 bis 19!

Liczba	Słówko
11	j a d n a s c o
13	n a s c o
15	n a s c o
17	n a s c o
18	n a s c o
19	n a s c o

Lutk 1 – Słuchańske teksty

Dodatny materiał za wucbnicu / Zusatzmaterial für das Lehrbuch

(CD): Hanka Ješcyna, Lutk 1, fibla

1. nakład, RCW, ABC, LND Budysyn 2018

wudawař: Žělaniščo za serbske kublańske

wuwijanje Chóšebuz (ABC)

projektowe nawjedowanje: Christiana Piniekowa

projektowe sobužělo: Hanka Ješcyna,

powědał jo: Albert Voigt

nagrawanie, wobželjanje: Gerald Šejn

wugótowanje, zgótowanje: hyperworx • Medienproduktionen, Cottbus

ABC, Chóšebuz 2019

Material stoj ceptařkam a ceptarjam serbščiny elektroniski

k dispoziciji na: DialogBB → ABC Sorbisch/Wendisch



Lutk 1 – Spiwańska, Notowy zešywka a CD

Dodatny materiał za wucbnicu / Zusatzmaterial für das Lehrbuch:

Hanka Ješcyna, Lutk 1, fibla

1. nakład, RCW, ABC, LND Budysyn 2018

wudawař: Žělaniščo za serbske kublańske

wuwijanje Chóšebuz (ABC)

projektowe nawjedowanje: Christiana Piniekowa

projektowe sobužělo: Hanka Ješcyna,

Michaela Zeisigowa, Margot Hašcyna

spiwali su: Winifred Fitznerojc, Louisa Kossickojc,

Alina Mertingojc

nagrawanie, wobželjanje: Gerald Šejn

ilustracija: Katharina Bußhoff

wugótowanje, zgótowanje: hyperworx •

Medienproduktionen, Cottbus

ABC, Chóšebuz 2020

skazaſ pla ABC



Dobry žerń

górnoserbski tekst: Jan Dyrar Hajnk
dolnoserbski tekst: Angela Surmanowa

melodija: z ludu

C

1. „Gu - ten Tag“, heißtt: „Dob - ry žerń“
He - la, he - la - li - lu.

G7

„Pój - žo - my!“, heißtt: „Lasst uns ge - hen!“
He - la, he - la - li - lu.

C

He - la, he - la, he - la - li, he - la, he - la - li - lu.

G7

He - la, he - la, li - la - li, he - la, li - la - li - lu.

C

he - la, he - la, li - la - li, he - la, li - la - li - lu.

G7

C

he - la, he - la, li - la - li, he - la, li - la - li - lu.

G7

C

he - la, he - la, li - la - li, he - la, li - la - li - lu.

2. „Spiwamy“, das heißtt: „Wir singen“. Hela, helalilu.
Mit Lust und Laune wird's gelingen! Hela, helalilu.

3. „Freunde“, das sind „pšijasèle“. Hela, helalilu.
Hast du viele, heißtt das: „wjele“. Hela, helalilu.

4. „Bóžemjel“ – „Auf Wiedersehen!“ Hela, helalilu.
„Domoj hyś“ – „Nach Hause gehen“ Hela, helalilu.

LUTK 1 Spiwańska, Notowy zešywki, © ABC, Chóšebuz 2020

L1-S-1

LUTK 1 spiw a notowe łopjeno: Naš serbski ABC.**Spiwańka**

wudawań: Žělanišćo za serbske kublańske
wuwijanje Chóšebeuz (ABC)
projektowe nawjedowanje: dr. Emilia Anna Nimcowa
projektowe sobužělo: Hanka Ješcyna,
Michaela Zeisigowa
wugótowanje notow: Gerald Šejn
muzikaliske pśewóźowanje: Frank Kossick
spiwała jo: Louisa Kossickojc
nagrawanje, wobzéłanje: Gerald Šejn
ABC, Chóšebeuz 2023
Material stoj ceptařkam a ceptarjam serbščiny elektroniski
k dispoziciji na: DialogBB → ABC Sorbisch/Wendisch

LUTK 1 spiw a notowe łopjeno: Naš serbski ABC.**Spiwańka**

w elektroniskej formje
wudawań: Žělanišćo za serbske kublańske
wuwijanje Chóšebeuz (ABC)
projektowe nawjedowanje: dr. Emilia Anna Nimcowa
projektowe sobužělo: Hanka Ješcyna, Michaela Zeisigowa
wugótowanje notow: Gerald Šejn
muzikaliske pśewóźowanje:
Carolin Markowscyna,
Gerald Šejn
spiwała jo: Tabea Šimkojc
nagrawanje, wobzéłanje: Gerald Šejn
ABC, Chóšebeuz 2024
Material stoj ceptařkam a ceptarjam
serbščiny elektroniski
k dispoziciji na:
DialogBB → ABC Sorbisch/Wendisch

Naš serbski ABC

tekst a melodija: Stephen Jäschke

1 G Em
A, B, C, C, D, wenn ich in die Schu-le geh', E, E,
3 Am D
E, G und H, lern' ich's Al - fa - bet auch da! L, L,
5 G Em
K, so wie L, ja nun weiß ich es auch wo, L, M,
7 Am D
N und das N, al - le Buch - sta - ben so steh'n. O, P,
9 G Em
R, mē - ke R, kennt ihr nun noch el - nen der, S, S, S,
11 Am D
T, U, W, Y, das noch schnel - ler ler - nen wird, denn das
13 G D⁷ G
Z, Z und Z, find' ich auch schon ganz o - kay!

LUTK 1 Spiwańka, Notowe łopjeno, © ABC, Chóšebeuz 2023

projektowe nawjedowanje / Projektleitung: dr. Emilia Anna Nimcowa
projektowe sobužělo / Projektmitarbeit: Hanka Ješcyna, Michaela Zeisigowa
wugótowanja notow / Gestaltung der Noten: Gerald Šejn
muzikaliske pśewóźowanje / musikalische Begleitung: Frank Kossick
spiwała jo / Gesang: Louisa Kossickojc
nagrawanje, wobzéłanje / Aufnahmen, Bearbeitung: Gerald Šejn

ABC

Naš serbski ABC

tekst a melodija: Stephen Jäschke

1 G Em
A, B, C, C, D, wenn ich in die Schu-le geh', E, E,
3 Am D
E, G und H, lern' ich's Al - fa - bet auch da! L, L,
5 G Em
K, so wie L, ja nun weiß ich es auch wo, L, M,
7 Am D
N und das N, al - le Buch - sta - ben so steh'n. O, P,
9 G Em
R, mē - ke R, kennt ihr nun noch el - nen der, S, S, S,
11 Am D
T, U, W, Y, das noch schnel - ler ler - nen wird, denn das
13 G D⁷ G
Z, Z und Z, find' ich auch schon ganz o - kay!

LUTK 1 Spiwańka, Notowe łopjeno, © ABC, Chóšebeuz 2024

projektowe nawjedowanje / Projektleitung: dr. Emilia Anna Nimcowa
projektowe sobužělo / Projektmitarbeit: Hanka Ješcyna, Michaela Zeisigowa
wugótowanja notow / Gestaltung der Noten: Gerald Šejn
muzikaliske pśewóźowanje / musikalische Begleitung: Carolin Markowscyna, Gerald Šejn
spiwała jo / Gesang: Tabea Šimkojc
nagrawanje, wobzéłanje / Aufnahmen, Bearbeitung: Gerald Šejn

ABC

Lutk 2 – 1. žel

želowe knigły

wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ
awtorka: Hanka Ješcyna, w nadawku Želanišća
za serbske kublańske wuwijanje Chóšebuz (ABC)
ilustratorka: Katharina Bußhoff

1. nakład 2023, Ludowe nakładnistwo Domowina
113 bokow, wěcejbarwne,
z basleńskimi pśedlogami, € 16,90
ISBN 978-3-7420-2780-1
skaz. c. 2/117/23-1W
skazaš pla LND



Lutk 2 – 2. žel

želowe knigły

wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ
awtorka: Hanka Ješcyna,
w nadawku Želanišća za serbske kublańske
wuwijanje Chóšebuz (ABC)

ilustratorka: Katharina Bußhoff
1. nakład 2024, Ludowe nakładnistwo Domowina
142 bokow, wěcejbarwne, z basleńskimi pśedlogami, € 18,90
ISBN 978-3-7420-2779-5
skaz. c. 2/118/24-1W
skazaš pla LND



7.

Wužimy

Nina jo něnto teke wuknica. Wôna wjelgij rada cyta,
Wôna sejzi z Minom a Ninom na špundowanju, Wôni wuži.

Nina jo na rěže. Wôna wuži zložku kšuš. Nina směja hyšći raz wuži.
Wôna wuži a wuži a wuži. Skońcje wuži zložku ca.

Mino a Nina se chahotej. Wônej cyratej: „kšušca“. „Co jo kšušca?“, se pšaša Nina? Něnto Nina se teke chaha. To jo luštne grase.
Ako drugi jo Mino na rěže, Wón wuži zložku šor.
Mino wola: „Nina, ja trjebam twój zložku ca!“
„Né, né“, protestěrujo Nina. „Tu zložku musyš sam wuži!“

Mino wuži zložku ka.
Něnto Nina a Mino pyšpocotej:
„Comej měniš?“
Aje Nina wola wjaselej:
„Wopakit ja som na rěje!“

	je se pónudjom suetrušeda ně pónuda	zváčujem cyta!	cytam derje	cytam vjelgij derje
<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>

Učiš čaramy z výstupy hukut. Mluvíš promírny na plášťanju a gromovu, hukut ježiži ždi mala. Zváčujem výstupy hukut w ročním cytu. Překladaš výstupy hukut.

68 wósmišesčas

NOWE**Lutk 2 Toflowe aplikacije**

słowne a wobrazowe aplikacje
wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ
awtorka: Hanka Ješcyna, w nadawku Žělanišča za serbske kublańske wuwijanje Chóšebuz (ABC)
ilustrorka: Katharina Bußhoff
1. nakład 2024, Ludowe nakładnistwo Domowina
€ 34,00
ISBN 978-3-7420-2815-0
skaz. c. 2/128/24-1W
skazaś pla LND

**NOWE****Lutk 2 – Zwěrjacy alfabet**

kórtki z dolnoserbskim alfabetom a zwěrjecymi wobrazami
wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ
awtorka: Hanka Ješcyna, w nadawku Žělanišča za serbske kublańske wuwijanje Chóšebuz (ABC)
tekst basni: Erwin Hanuš (Hanoch)
ilustrorka: Katharina Bußhoff
1. nakład 2025, Ludowe nakładnistwo Domowina
wěcejbarwne, A5-kórtki ze šachtelom, € 14,90
ISBN 978-3-7420-2859-4
skaz. c. 2/133/25-1W
skazaś pla LND



LUTK - Słownick za lětniki 1-4

jadnorčeny słownick za rědownje 1-4 w bilingualnej

WITAJ-wucbje

wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ

zestajař: Franc Juro Deuse

ilustracie: Katharina Bußhoff

2. naklad 2025, Ludowe nakładnistwo Domowina

176 bokow, wěcejbarwne, € 12,90

ISBN 978-3-7420-2678-1

skaz. c. 1/164/25-2W, skazaš pla LND



Lutk - Želowy zešywk k słownicku za lětnika 1-2

zwucowański zešywk za wužywanje słownicka za lětnika 1-2

wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ

zestajař: Franc Juro Deuse

ilustracie: Katharina Bußhoff

1. naklad 2022, Ludowe nakładnistwo Domowina

44 bokow, wěcejbarwne, € 4,90

ISBN 978-3-7420-2712-2

skaz. c. 1/166/22-1W, skazaš pla LND



Napiš substantivy a numer boka a wumóluj dypki z pšaweju barwu!

rod	substantiv	bok
rod	pjerownica	35
rod		
rod		
rod		

rod	substantiv	bok
rod		

Kótare barwy staje za kótare substantivy? Zwěž!

- módra barwa
- cerwjena barwa
- žolta barwa
- zelena barwa

femininowe
plural abo pluraletantum
maskulinowe
neutrumowe

35

A B C Č D E F G H I K Ł L M N O P R S S T U V Y Z Ž

drogi

domocny, -a, -e
domocny nadewk, domocne nadawki
domino
domoj
Domowina
domownica, domownice
domownik, domowniki
domownja
dopask, dopaski
dopisaš, ty dopišoš, wóno jo dopisala, dopiši!
dožywioš, ty dožywiaš, wóna jo dožwila, dožyw!
dožywjenje, dožywjenja
drastwo, drastwy
Drječce
Drjenow
driewo
Drieždany
Drjowk
-ny, -a, -e.
njejšy, -a, -e.
irobnjejšy, -a, -e
ga, drogi,
žžka, drožki
ogi, -a, -e.

Na internetowem boce RCW informerujemy Was wó statkowanju RCW a wó pšašanjach, zwisujuch ze serbskoręčnym kubłanim.



WITAJ Reichsamt für Chöre und Theater im Saarland e.V.
Sprachzentrum für Serbisch-Deutsche Sprachförderung

Nowości
Wó nas
Serbóšna za žiši
Serbóšna w ſuši
Internata
Projekty
Casopise
Downloads
Kontakt
Zélove městna
Kontakt (Internat)

Domovina –
Bund Lausitzer Sorben e. V.
WITAJ-Sprachzentrum

Zweigstelle:
Steiner Straße 26
03044 Cottbus
Tel.: 0355 48 575 440
Fax: 0355 48 576 441
E-Mail: cottbus@witaj-domovina.de

Niedersächsisches Institut
Tel.: 0355 4844763
Fax: 0355 4944764
E-Mail:
internat.cottbus@witaj-domovina.de

sotra app | **Sorbisch lernen** | **Sprachzentrum**

Comicowe wuběžowanje

wuběže krótkiego ſčojerka a jago przedſtawjenje ze słowami a wobrazami z načožowaním dolnoserbskeje rěcy k lecho wuběžowanju; temo: wuběžowanje k ſtakim nič njeſtoj plesnej kretežnoſci młodych wuněſlow. Nastawju krobi ſčojerku wó serbskich powěſcowych píſmawach a ſlogech, na pt: wó přeſpolonicy, wubowem kralu a wódnym mužu, lulkach, jaſtowem wognu, ale teke ſčojerka wó zwibjetach, dobywojach w prozinenach a zwenkazemskem

Jury z 3 wuběžowow pôjedomej-jo comic i pod ſpelektam načožowanja dolnoserbskeje rěcy, slieja a kněſtskego wugólmernja. Nejlíčne pímoſti z wuběžowanjow zestajau so w comicowem zeſyku, kotaryž stoj k dispozicji za ſtvo ze ſorboju wubcu resp. z bilingualnu wubcu

cílова kupka: wulniki-čo, kotarož dolnoserbski wulnku a wobčiniku-čo WITAJ-wubcy ſtakim 1 do 12
cas: wó ſtupila až do nowembra
Kapacita: novoroganicowana



WITAJ Reichsamt für Chöre und Theater im Saarland e.V.
Sprachzentrum für Serbisch-Deutsche Sprachförderung

Nowości
Wó nas
Serbóšna za žiši
Serbóšna w ſuši
Internata
Projekty
Casopise
Downloads
Kontakt
Zélove městna
Kontakt (Internat)

Domovina –
Bund Lausitzer Sorben e. V.
WITAJ-Sprachzentrum

Zweigstelle:
Steiner Straße 26
03044 Cottbus
Tel.: 0355 48 575 440
Fax: 0355 48 576 441
E-Mail: cottbus@witaj-domovina.de

Niedersächsisches Institut
Tel.: 0355 4844763
Fax: 0355 4944764
E-Mail:
internat.cottbus@witaj-domovina.de

sotra app | **Sorbisch lernen** | **Sprachzentrum**

Žiwdłowe projekty

Nimsko-serbsko ſudowe Žwadlo Budyšyn pôručuje raz wó ſtvo dolnoserbska Žiwdłowa předſtawjenje za Žiši w Dolnej Lužicy. Takie zarědowanja se w zgromadzeniu Žiši z Róčnym centrum WITAJ koordinuju a organizuju. Graša a měſtne woblišuju wó ſtupie w Dolnej Lužicy.

Kužde druge lěto organizējo Róčny centrum WITAJ gromadze ze Želobu za serbski lud Dny serbskego žiwdęgo Žwadla. Přepošosne Žiši z Górnjej równe tak ako z Dolnej Lužicy.

W kupkach žiħej Žiši na wobyma dręcze gromaže z črejzariami a Žiwdłowymi pedagogami Nimsko-serbskego ſudowego Žwadla. Wóni injezwiciu jeno Žiwdłowe kuski, ale musie teke dopokazaś, až mógu spontane do ſtacie ſtajit pódane ſituaciju grajucy. Psi tom ſtaj ſtantzia a improwizacijski talent pôzašenje.

Lutk - Želowy zešywk k słownickoju za lětnika 3-4

zwucowański zešywk za wužywanje słownicka za lětnika 3-4
wudawať: Domowina, Rěčny centrum WITAJ
zestajał: Franc Juro Deuse
ilustracie: Katharina Bußhoff
1. nakład 2022, Ludowe nakładnistwo Domowina
44 bokow, wěcejbarwne, € 4,90
ISBN 978-3-7420-2713-9
skaz. c. 3/136/22-1W
skazaś pla LND



Rěduj słowa pô alfabeſe! Žiwaj na drugi pismik!

sčena
snědaš
sandula

słownik
skóck
swěžen

witaſ
wence
wrotaſ

wšykno
wokolina
wjelk

pyšpotas
pčołka
Prjawoz

pałkaſ
pjenjeze
piratka

sandala

Namakaj słowa z ó!



wórjech

bok

128



24

bok

Lutk 1, Cołn zukow

nazukowa tabela, plakat

wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ

awtorka: Hanka Ješcyna, w nadawku Žělaniča

za serbske kublańske wuwijanje Chóšebuz (ABC)

ilustrorka: Katharina Bußhoff

1. nakład 2021, Ludowe nakładnistwo Domowina

wěcejbarwne, format A1, € 8,00

ISBN 978-3-7420-2676-7

skaz. c. 1/167/21-1W

skazaś pla LND

Lutk 1, Cołn zukow (BOOKii)

nazukowa tabela

wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ

awtorka: Hanka Ješcyna

ilustrorka: Katharina Bußhoff

redakcja: Maks Bagańc

1. nakład 2023

wěcejbarwne

skaz. c. 1/149/22-1W

skazaś pla RCW



Cytańske łopjena za serbščinu we Witaj-wucbje

w zakładnej šuli rědownja 1

dodank w ceptańskich pórucenjach Fible Lutk 1

Leseblätter für den Witaj-Unterricht Sorbisch/Wendisch
in der Grundschule Klasse 1

Anhang in der Lehrerhandreichung der Fibel Lutk 1

wudawař / Herausgeber: Žělanišćo za serbske kublańskie
wuwijanje Chósebuz / Arbeitstelle für sorbische/wendische
Bildungsentwicklung Cottbus (ABC)

projektowe nawjedowanje / Projektleitung:

dr. Christiana Piniekowa, dr. Emilia Anna Nimcowa

projektowe sobužělo / Projektmitarbeit: Hanka Ješcyna,

Ute Kieperowa, Evelyn Zschörneckowa

ilustracije / Illustrationen: Katharina Bußhoff

wugótowanje / Gestaltung: Iris Brankačkowa

ABC 2023

Material stoj ceptařkam a ceptarjam serbščiny elektroniski
k dispoziciji na: DialogBB → ABC Sorbisch/Wendisch

Pokazowaf

Cytańska łopjena:	Fibla bok:	Pismik:
1	8, 9	m, M, a, A
2	11	y
3	13	i
4	15	o, O
5	17	u, U
6	19	e, E
7	21	n, N
8	23	p, P
9	25	t, T
10	27	l, L
11	29	u, U
12	31	s, S
13	33	z, Z
14	35	r, R
15	37	h, H
16	39	ch, CH
17	41	d, D
18	43	w, W
19	45	f, F
20	47, 48	b, B
21	50	k, K
22	52	g, G
23	54	š, Š
24	56	š, Š
25	58	c, Č

ABC © ABC-CYTAŃSCHE ŁOPJENA, ilustracije: Katharina Bußhoff, wugótowanje: Brankačkowa
© ABC-Chósebuz 2022
L1-LHR-CYLO_25_Lutk 1 Fibla bok 58 – Pismika c, C

Pismika – c, C

c

co*

cop

copo

c

ce

cesu

cesum

cesumo

cesumom

c

cy

cyk

cyki

cykim

cykimi

c

cu

cuzi

cuzim

cuzimy

Pismika – t, T

t

to*

tom*

t

ta*

tam*

tama

tamo

t

ty*

tyt

tyto

t

te*

tet

teto

teta

tetam

tetami

tetamy

T

Ti

Tim*

T

Te*

Ten*

Tena

Teno

T

Ty*

Tym*

Tymo

Tyma*

T

To*

Tom*

Tom*

Tome

Tomem

Tomemy

Tomamy

ABC L1-LHR-CYTAŃSCHE ŁOPJENA, ilustracije: Katharina Bußhoff, wugótowanje: Brankačkowa
© ABC-Chósebuz 2022
L1-LHR-CYLO_25_Lutk 1 Fibla bok 58 – Pismika c, C

ABC L1-LHR-CYTAŃSCHE ŁOPJENA, ilustracije: Katharina Bußhoff, wugótowanje: Brankačkowa
© ABC-Chósebuz 2022
L1-LHR-CYLO_09_Lutk 1 Fibla bok 25 – Pismika t, T

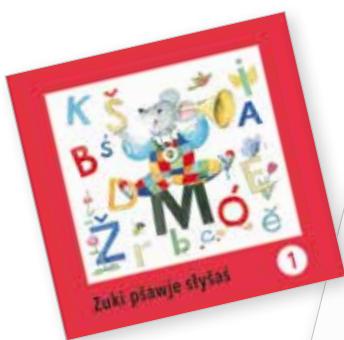
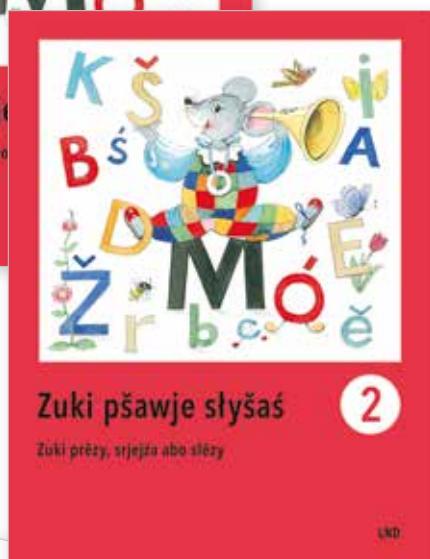
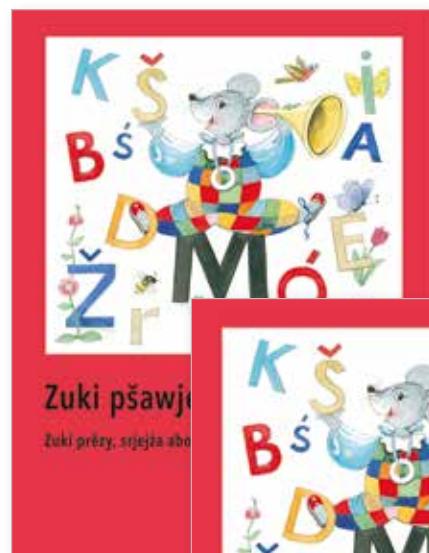
Zuki pšawje slyšaś

želowy material k trenérowanju pšawego słysania zukow
 Arbeitsmaterial zum Üben des konzentrierten Hörens von Lauten
 wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ
 zestajała: Simona Česlina
 wobzélaļej: Daniela Šrejdarjowa a Tatjana Kadočnikowa
 ilustrorka: Erika Baermann
 1. nakład 2012, Ludowe nakładnistwo Domowina
 120 bokow, jadnobarwne, € 9,90
 ISBN 978-3-7420-1447-4
 skaz. c. 1/130/13-2W
 skazaś pla LND

Zuki pšawje slyšaś

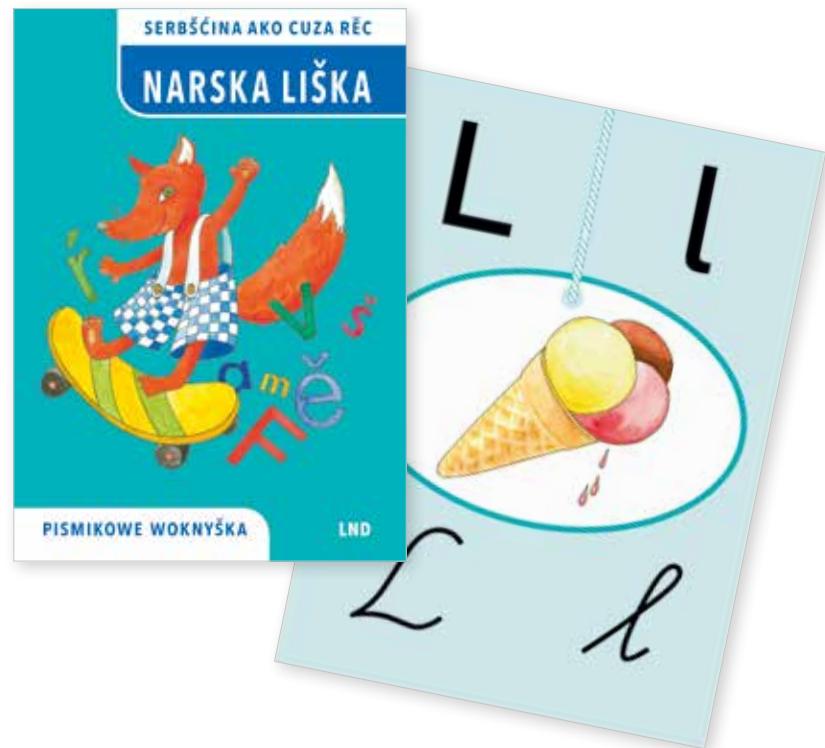
awdio-cejdejka
 wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ
 powědařka: Christa Elina
 1. nakład 2012, € 1,50
 skaz. c. L-0/204/12-1
 skazaś pla RCW

Na zakłaže zešywka »Zuki pšawje slyšaś 1« jo RCW
 awdio-cejdejku »Zuki pšawje slyšaś« w formaše mp3
 wudał. Wóna służy trenérowanju pšawego słysania
 zukow a zwucowanju jich pšawego wugronjenja.
 Za kuždym jadnotliwym słowom slēdujo pawza
 za wóspjetowanje a kontrolu. Awdio-cd móžośo
 pla RCW w Chóšebuzu skazaś.



Pismikowe woknyška

kórtki z dolnoserbskim alfabetom a píšidatnymi nimskimi pismikami
wucbny material za 1. lětnik
wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ
ilustratorka: Gudrun Lenz
1. naklad 2015, Ludowe nakładnistwo Domowina
mapa A4, 44 kórtkow, wěcejbarwne, € 9,90
ISBN 978-3-7420-1503-7
skaz. c. 1/145/15-1B
skazaš pla LND



Na internetowem boce RCW informěrujomy Was wó statkowanju RCW a wó pšašanjach, zwisujuch ze serbskorěčnym kublani.

The screenshot shows the homepage of the WITAJ website. On the left, there's a sidebar with navigation links like 'Novosti', 'Witaj', 'Serbščina za žili', 'Serbščina w ūčilištu', 'Informata', 'Projekty', 'Casopise', 'Dowolovody', 'Kontakt', 'Željeće město', and 'Kontakt (Kontaktnost)'. Below that are social media icons for Facebook and YouTube. The main content area features a photo of children in a classroom raising their hands. To the right of the photo, there's a sidebar with 'Sprachzentrum' and 'Sorbian lesson' buttons, and a link to 'sorbian app'. The central text area says 'Serbščina we wucbje' and describes the concept of bilingual education in the Sorbian language.

Serbščina we wucbje

K powěđenju skuša pisanje a cytanie, což mógu wuknuš teke WITAJ-žili w zakładnej ūčilišti – aco nimski tak teke sorbski. Zakladna myšlička jo jedinica. Sym interenostny, trafigny a wobstasanykyjo jo kontekst k jednej rěcy, sám wěške su zimělnošti, wugroni se w toč tej rěcy. Togodka jo tak rozsudne, až WITAJ-žili powěđuju w ūčili sorbski – nic jano w róznych písmiastach, ale píšež celý ūčili žon.

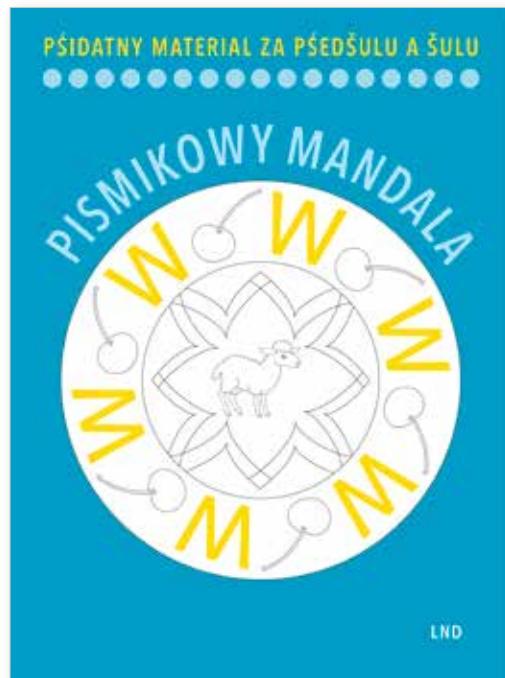
WITAJ-wucba (bilingualna wucba)

Po toč torn koncepte wacy se w Braniborskej w několjach ūčiliach w Dolné Lužicy. Tak wacno gote lachowy předmět, na plakát VZEN, sport, malímečku, slawiny abo wěšku vědu, w serbskej rěcy. Plet nimsko-sorbske Široké Žyjejrja a wuknjenje delikwej rěcy, doživujuž jichu w ūčili, kah wěško kultury mřasy sobu zblizu a gromedu wugruju swéj wšedny žon. To jibno spôsobuje toleranciu, podesčenju a zwarcju na cobe kultury.

Pismikowy mandala

želowy zešyw za 1. lětník
wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ
zestajala: Simona Česlina
ilustrorka: Gudrun Lenz
1. nakład 2014, Ludowe nakładnistwo Domowina
70 bokow, wěcejbarwne
€ 8,90
ISBN 978-3-7420-1486-3
skaz. c. 0/158/14-1W
skazaš pla LND

Pismikowy mandala jo pídatny wuknjeński srědk písi zawjezenju pismikow a skšušenju zukow. Za kuždy pismik pídelazy jadno łopjeno. Na jadnom boce jo pšecej mandala. W njom su schowane pismik a wobraxe k słowam, kenž se zachopiju z wótpowědnym nazukom. Wuuzeša su pismiki y, ě, ó, ñ, č a ř. How namakajomy wobraxe k słowam, kenž maju wótpowědny pismik w srježi abo na kóicu. Na drugem boce su dalšne luštne zwucowanja z pismikom, ako na pšiklad wobkruženje wšyknich wobrazow z pytanym nazukom, zwězanie wobrazow a pismikow, dalej-wjezenje mustrow abo pšawe pširědowanje wobrazow.



Makajte se!

barwy, geometrija, licby, pismiki
graše, ceptaške pórucenja, rozpokazanje,
žéłowe lopjena, learningapps
w elektroniskej formje
wobželanje, wugótowanje: Colett Šampatisowa
wudawař: Žélaniščo za serbske kublańske
wuwijanje Chóšebuz (ABC)
cełkowne nawjedowanje: dr. Christiana Piniekowa
ABC, Chóšebuz 2022
Material stoj ceptařkam a ceptarjam serbšiny elektroniski
k dispoziciji na: DialogBB → ABC Sorbisch/Wendisch



NOWE

Mój pšedeščnik

spiw a notowe lopjeno
w elektroniskej formje
wudawař: Žélaniščo za serbske kublańske
wuwijanje Chóšebuz (ABC)
projektowe nawjedowanje: dr. Emilia Anna Nimcowa
projektowe sobuželo: Michaela Zeisigowa
wugótowanje notow: Gerald Šejn
muzikaliske pšewózowanje: Carolin Markowscyna, Gerald Šejn
spilała jo: Tabea Šimkojc
nagrawanie, wobželanje: Gerald Šejn
ABC, Chóšebuz 2024
Material stoj ceptařkam a ceptarjam serbšiny elektroniski
k dispoziciji na: DialogBB → ABC Sorbisch/Wendisch

Pismikowy memo

graše k trenérowanju spomnjeſa
wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ
awtorka: Simona Česlina
ilustrorka: Isa Bryccyna
1. nakład 2012, Ludowe nakładnistwo Domowina
wécejbarwne, € 10,00
ISBN 978-3-7420-1461-0
skaz. c. 0/145/12-1B



Mója cytanka 2

Rad a wjele cytamy, 2. lětnik
wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ
pó koncepcji Klett-nakładnistwa zestajiſej:
Rosemarie Frankowa a Ingrid Hustetowa
ilustrorka: Gabriele Bäumler
2. naklad 2006
120 bokow
wěcejbarwne
€ 11,90
ISBN 978-3-7420-1209-8
skaz. c. 2/68/06-2W
skazaš pla LND



Mója cytanka 3

Rad a wjele cytamy, 3. lětnik
wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ
pó koncepcji Klett-nakładnistwa zestajiła:
Ingrid Hustetowa
ilustror: Konrad Golz
2. naklad 2008
112 bokow
wěcejbarwne
€ 12,90
ISBN 978-3-7420-1237-1
skaz. c. 3/95/08-2W
skazaš pla LND

Mója cytanka 4

Rad a wjele cytamy, 4. lětnik
wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ
pó koncepcji Klett-nakładnistwa zestajiła: Ingrid Hustetowa
ilustror: Konrad Golz
2. naklad 2009
120 bokow
wěcejbarwne
€ 12,90
ISBN 978-3-7420-1271-5
skaz. c. 4/70/09-2W
skazaš pla LND

Znajošo šybalika Rufusa? To jo wron, ako dožywja wjele luštnego, směšnego a zapísmujucego. Wón co wuknice a wuknikow, kenž wobželuji se na serbskej abo WITAJ-wucbje, pózbužowaś k dalšnej zaběje ze serbskeju récu. Šybalik Rufus wustupujo w jadnotliwych zešywkcach cytańskego rěda za zakladnu šulu nakladnistwa Cornelsen. Te smy pěstajili do dolnoserbskeje récy. W toś tych zešywkcach wijo se pšecej jedno tšeječko wokoło wrona Rufusa. Wón bydli w jadnej familiji ze žišimi a dožywja z nimi žortne wěcyc. Mimo lažkich tekſtow, ako se namakaju w zešywkcach, mógu wuknice a wuknik doma abo w šuli wšake nadawki k cytanemu dopołniš. Su to půrucenja za wudopołnenje a wumólowanje, kreslenje pódanych pšedmjatow, nakšickowanje wótegronow a pširědowanje słowow a sadow k wšakim wobrazam. Z pomocu nadawkow mógu žiši sami kontrolěrowaś, lěc su zmysl teksta pšawje rozměli.

Cytańske zwucowanja

Wuknjomy z wronom Rufusom
želowy zešywkc z pšidatnymi zwucowanjamia za žiši,
kótarež su serbsku rěc wuknuš zachopili
wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ
z nimšciny (Cornelsen-nakladnistwo): Andrea Uhlemannowa
3. nakład 2022, Ludowe nakladnistwo Domowina
32 bokow, wěcejbarwne, brošura, € 1,95
ISBN 978-3-7420-1438-2
skaz. c. 1/131/22-3W, [skazaś pla LND](#)



Ron Rufus w zwěrjeńcu

želowy zešywkc za 2. lětnik
3. cytański schójčeň
wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ
z nimšciny: Mato Nowak
1. nakład 2016, Ludowe nakladnistwo Domowina
32 bokow, wěcejbarwne, € 4,95
ISBN 978-3-7420-2395-7
skaz. c. 2/106/16-1W, [skazaś pla LND](#)

Rufus a złożej

želowy zešywkc za 2. lětnik
2. cytański schójčeň
wudawař: Domowina,
Rěčny centrum WITAJ
z nimšciny: Mato Nowak
1. nakład 2016, Ludowe nakladnistwo Domowina
32 bokow, wěcejbarwne, € 4,95
ISBN 978-3-7420-2396-4
skaz. c. 2/107/16-1W, [skazaś pla LND](#)

Piknik pši móru

želowy zešywkc za 2. lětnik
3. cytański schójčeň
wudawař: Domowina,
Rěčny centrum WITAJ
z nimšciny: Mato Nowak
1. nakład 2017, Ludowe nakladnistwo Domowina
32 bokow, wěcejbarwne, € 4,95
ISBN 978-3-7420-2410-7
skaz. c. 2/111/17-1W, [skazaś pla LND](#)



Wron Rufus w dowolu

želowy zešywk za 2. lětnik
 3. cytański schójčeňk
 wudawař: Domowina,
 Rěčny centrum WITAJ
 z nimščiny: Mato Nowak
 1. nakład 2017, Ludowe nakładnistwo Domowina
 32 bokow, wěcejbarwne, € 4,95
 ISBN 978-3-7420-2411-4
 skaz. c. 2/112/17-1W, [skazaš pla LND](#)



Rufus pjaco wronowe placki

želowy zešywk za 2. lětnik
 3. cytański schójčeňk
 wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ
 z nimščiny: Mato Nowak
 1. nakład 2018, Ludowe nakładnistwo Domowina
 32 bokow, wěcejbarwne, € 4,95
 ISBN 978-3-7420-2537-1
 skaz. c. 3/128/18-1W, [skazaš pla LND](#)



Rufus jo zalubowany

želowy zešywk za 2. lětnik
 3. cytański schójčeňk
 wudawař: Domowina,
 Rěčny centrum WITAJ
 z nimščiny: Mato Nowak
 1. nakład 2018,
 Ludowe nakładnistwo Domowina
 32 bokow, wěcejbarwne
 € 4,95
 ISBN 978-3-7420-2536-4
 skaz. c. 3/127/18-1W
[skazaš pla LND](#)

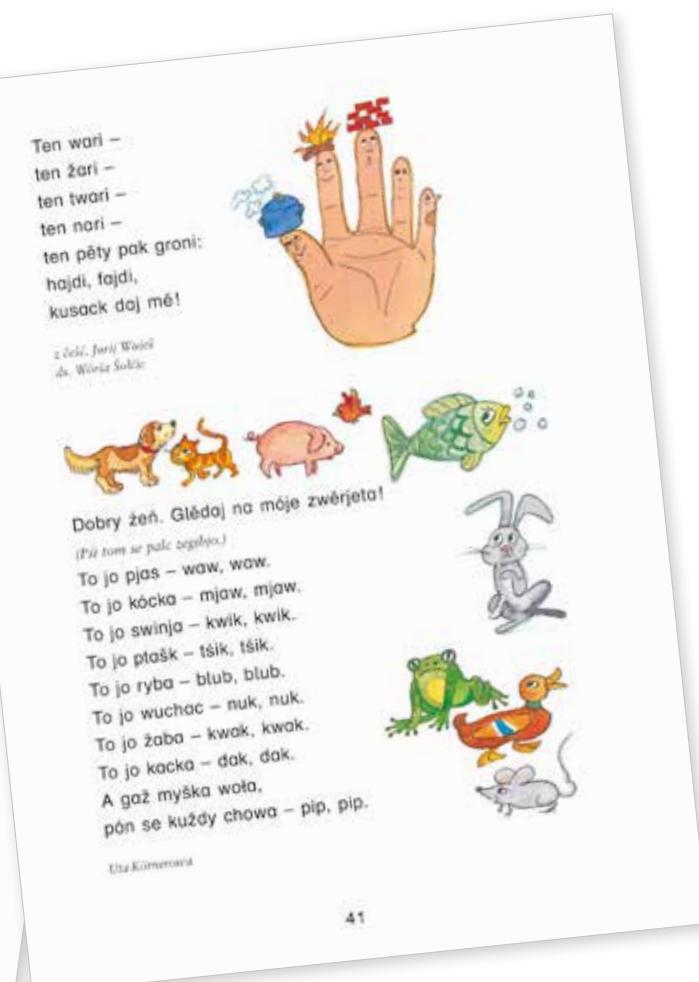


Słuchaj, cytaj, wulicuj!

Gronka a basni, tšojeńka a bajki
wudawať: Domowina, Rěcny centrum WITAJ
zestajačka: Wóřsa Šolcic
ilustratorce: Marja Žureková, Daša Bacmaňáková
2. naklad 2006, Ludowe nakladnistwo Domowina
131 bokow, wěcejbarwe, € 9,90
ISBN 978-3-7420-1240-1
skaz. c. 1/104/06-2W, skazaś pla LND

Knigły su pšedewšym za žíšownje z WITAJ-kupkami a za wuknukow/-ce až do 3. lětnika. Wóni wopśimuju gronka a basni, rymowanja, wulicowańka a bajki, rědny njezmysl a dialogi a krotke sceny. Knigły su pšewzete z górnoserbščiny. Ku kuždemu tekstoju pšipomagaju wobraze k žywemu a naglědnemu pšedstajanju wopśimješa.

»Słuchaj, cytaj, wulicuj« ist besonders für Kinder in WITAJ-Kinder-gärten geeignet sowie für SchülerInnen an sorbischen/wendischen Schulen bis zur 3. Klasse. Das Buch ist in 5 Themenbereiche gegliedert. Zahlreiche Illustrationen sowie ein zusätzliches Wörterverzeichnis sollen dem schnelleren Verstehen der Texte dienen.



Cerwjenawka a druge bajki

wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ

awtorka: Mónika Jurkowa

přestajenje z górnoserbščiny: Fabian Kaulfürst

spiwy: Fabian Kaulfürst (teksty), ludowe melodije

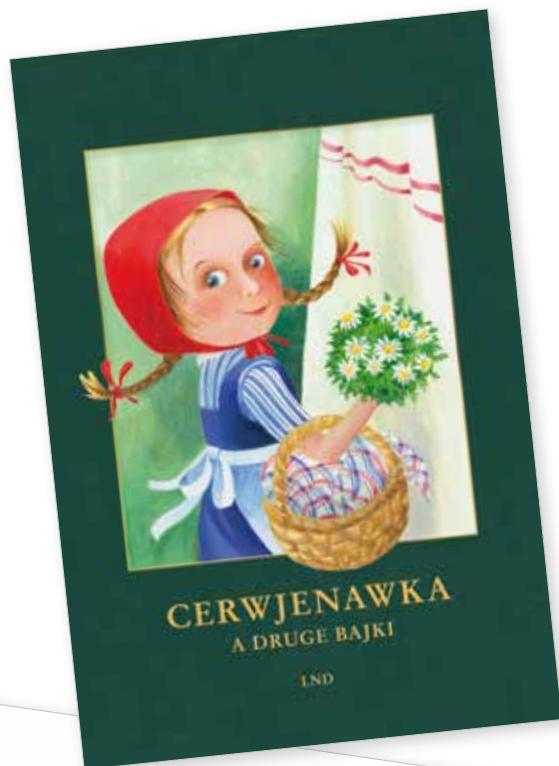
ilustratorka: Gudrun Lenz

1. naklad 2019, Ludowe nakładnistwo Domowina

wěcejbarwne, € 14,90

ISBN 978-3-7420-2579-1

skaz. c. 0/185/19-1W, skazaš pla LND

**Cerwjenawka a druge bajki**

wótsluchańske knigy

wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ

awtorka: Mónika Jurkowa

ilustratorka: Gudrun Lenz

přestajenje z górnoserbščiny: Fabian Kaulfürst

powědarja: Fabian Kaulfürst, Marja Elikowska-Winklerowa

spiwy: Fabian Kaulfürst (teksty), kupka »Serbska reja«

ludowe melodije

1. naklad 2020, Ludowe nakładnistwo Domowina

€ 10,00

ISBN 978-3-7420-2627-9

skaz. c. 0/190/20-1W, skazaš pla LND



wuglědała, ako by spała. Toš su te małkuše natwarili glažany kašć. Su položili to žowčko do njoga a su jen stajili dosrježj góle. Tam su wachowali gromaze z mlogimi zwérjetami. Tužne su woplakowali swou lubu Sněženiku.

Raz jo pšírejtował młody princ, ako jo był na góntwje. Gaž ten jo wiżeł Sněženiku lažecu we tom kašću, jo se do njeje zalubował. Jo kšěl to žowčko weześ sobu do swójego grodu. Ze sěžkeju wutšobu su małkuše se rozsužili, až jomu Sněženiku daju.

Gaž te małkuše su kašć wótnjasli, jo jaden z nich se pódštapił. Kašć jo se zatšešl a ten gadowaty kusk jabluka jo Sněženice se wusunul ze šyje. Toš jo wóna wócynila wócy. Małkuše su tej zaživanej wulicyli, co wšykno jo se stało. Ten młody princ pak jo pšosył Sněženiku, aby se małkušam jo bylo kazane! Teke tej píśrodnej mamje Sněženki, tej gjardej kralowce, su kazali na swajžbu. Gaž wóna jo tu glucnu Sněženiku zawupytala, jo nježycnosći dla zblědnuła a njaboga se kidnuła. Rědna Sněženka a jeje princ pak stej bylęj glucnej až do kóńca swójego žywjenja.

Cytaj z nami 1

wudawać: Domowina, Rěcny centrum WITAJ
 awtorka a zestajařka: Wórsa Šolcic
 ilustratorka: Gudrun Lenz
 pšestajenje z górnoserbščiny: Jakub Sokol
 1. nakład 2022, Ludowe nakładnistwo Domowina
 wěcejbarwne, € 8,90
 ISBN 978-3-7420-2721-4
 skaz. c. 0/195/22-1W, [skazaś pla LND](#)

**Cytaj z nami 2**

wudawać: Domowina, Rěcny centrum WITAJ
 zestajařka: Daniela Helemanowa
 ilustratorka: Martina Gollnick
 pšestajenje z górnoserbščiny: Jakub Sokol
 1. nakład 2022, Ludowe nakładnistwo Domowina
 wěcejbarwne, € 8,90
 ISBN 978-3-7420-2722-1
 skaz. c. 0/196/22-1W, [skazaś pla LND](#)

Wjelk a kózletka

Kóza: Kózletka, kózletka,
 žeńšo domoj!
Kózletka: My se bójmy!
Kóza: Kogo ga?
Kózletka: Wjelka!
Kóza: Žo wón sejži?
Kózletka: Slézy pjaca.
Kóza: Co tam gótuo?
Kózletka: Kamuški zbéra.
Kóza: Co z kamuškami gótuo?
Kózletka: Nože wóstši.
Kóza: Co z nožami gótuo?
Kózletka: Šyje rěžo.
Kóza: Kak dlymoko?
Kózletka: Ako studnja.
Kóza: Kak široko?
Kózletka: Ako blido.
Kóza: Kózletka, kózletka,
 žeńšo domoj!

Pokozka: Scena se góži ako graše nutši a wence graš. Na jednom grajnjem pôla stoj kóza, na druhem boce stoj kózletka, wježi na boku sreježa. Pó tom, až jo se dialog powědot, kózletka wježi na drugi bok grajnjego pôla ku kózy, wjelk pak wopytajo je po mame. Ten, kózaregož pôpadinjo, jo pótom wjelk. Dialog se zasej wježi. Kózletka zménjuju bok old. Kózletko, kózarež wušej wóstanji grašu kóza, kóza z prédnego graša jo w drugem grašu wjelk.

10



18



CASOPIS TEKE ZA WAS!

»Serbska šula« jo serbski pedagogiski casopis za wucabnikow a wótkublarjow, ale teke za wšyknich drugich rěcne zajmowanych. Wědomnostne nastawki k pšašanjam kublana a wuwucowanja, k tomu rozpšawy ze šulskeje prakse, rěcywědne pšinoski, recensije k nowym serbskim knigłam LND a kopěrowańske pšedkładki za wšake pšedmjaty słuszą do wopśimjeşa casopisa. W tšešem lětnem cysle pšedstajaju sobuželašerki Rěcnego centruma WITAJ pšawidłownje nowonaželany wucbny material.

NOWE MATERIALIE

Wužywanje qr-codow w Płomjenju

Franc Juro Deuse

W swých pšisamem 70-lětnych stawiznach jo dolno-serbski žišecy a mložinski casopis Płomje pšejſel wšake změny a jo se pšecej zasej pšiměřil ſmekou a duchoju casa a techniskim pôtrjebnoscam a móžnoscam. Teke wosobinski stil a zajmy redakcje su pšecej meli wliw na wuwijanje toš togo jadnoraznego periodikuma. Wót junija 2022 jo Katarzyna Fidekowa głowna redaktorka a wót togo casa su se na pšiklad wobnowili memo-kortki za wuknjenje wokablow wobrazkami, dodatnje su se zawjadli wokablowe kortki za pôkšacowanje wuknjece z pšikładowymi sadami a teksty su se zasej pšestajili na konsekwentnu serbskorěčnosć z rozsyro-nymi słowniczkami.

Nejwětša změna jo wawěšte byla digitalne rozsyrenje šiščanego casopisa přez qr-cody wót šulskego lěta 2023/24. Pód qr-codami namakaju cytařki a cytaře Płomjenja dodatne pôbitowanja na internetowem boce Rěcnego centruma WITAJ. To su nagrawanja wubranych tekstow, pšidatne nadawki abo w někotarych padach dalej wježece linki za daſne rozestajenje z tematiku.

Kak jo k tomu pšišto?

W intensiwne rozgronje a pšawidłownej wuměnje mjasobu a z ceptarkami a ceptarjami, awtorstwom a drugimi partnerjami su se identificerowali wšake dezideraty pši casopisu. Pedagogi su na to pokazali, až teksty a zwucowanja su zdžela pšešekže byli za jich wuknikoſtvo a až by trjebali wěcej móžnosćow za diferencērowanie pô rěčem niwowie. Na drugem boce pšiběra licba familijow, w kótarych se powěda serbska réc teke doma, a wóni su pšizjavili pôtrjebu tekstow a nadawkow, kótarež su teke za maminoréčne žiši zajmne a pôwucne.

Gaž se k tomu wobględujo, až Płomje se wužywa w šulach wót pšednego do wósymego lětnika (a w prakſy hýſci wuſej togo, ako na pšiklad wjelgin rad teke wót dorosłonych wuknijecich a docentow w rěčnej ſúli), rozaſnijo se, kak šyroke a diwersne jo cytařstwa casopisa. Wšyknym docyni zewšym njeby žednje móžno bylo, dokulaž za to by notry byl wjelki wubérk wšakich casopisow a drugich

produktow za dane starstwa a zajmujelike rěcy.

Dalej jo wobstojalo žycenie za wšyknich materjalijow, aby žiši serbsku a ju teke wót drugich glosow nazgōtarki abo ceptaria. Teke relativirne nagraſow, wótsluchařskich kniglow a mediow (ako na pšiklad BOOKII-kniſkej récy jo howe cesty argument byl, wósebnje zasej za familie a wuknjece doma).

Aby (we wěstej mierzej) take a potencielne teke druge pôbitowanja poručovala mimo togo, až se wóćek bokek pšidawa abo se wudawajdu dodatne publikacie, jo se redakcja rozsužila za digitalne rozsyrenje Płomjenja. Za to jo se gropna koncepcja wuzélata, kótare pôbitowanja by se dali realizowawa a co by za to notne bylo. Koncepcja jo južo pšedwiziwa, až internetowe ressource by dejali se pšejer qr-cody w siščanem casopisu spšistupni a až se planuju nagrawanja tekstow w Płomjenju za wótsluchanje pôrucusy a dodatne nadawki za diferencērowanie pô wugabaowych niwowach resp. rěčnych zamóžnosćach pôbitowawa.

Kak jo se zachopilo?

Prédná kšaceń jo było nagrawanie. Notna technika jo južo wobstojala w Rěčnem centruje WITAJ w Chóſebuzu, tak jo jano dalejkublante k zéloju z nagrawaňskieu techniku a programami za pšírežanje awdio-datajow trjebne było a redakcja jo mógalá prédny tekst nagraſ. Jo to bylo „Stani, wóslík a mucho-rádio“, wulicowanko z dwěma želoma wót Justyny Michniuk a Werneru Měškanka. Redaktorka Katarzyna Fidekowa jo pšewjedafa rěčnu režiju a lektor Franc Juro Deuse jo služyl ako powědař. Toš ten prédny „tekst za wótsluchanje“ (resp. prédny žel togo) jo se wózjawil w septemberskem wudašu Płomjenja w lěsi 2023, dypkownje k startu šulskego lěta 2023/24.

Mjaztym jo se teke intensiwnje žéralo na diferencērowanych nadawkach, tak až pšíduce wudaše w oktoberje 2023 jo bylo wjelki mročnik za zasajenje dodatnych pôbitowanjow w Płomjenju. Cytařki

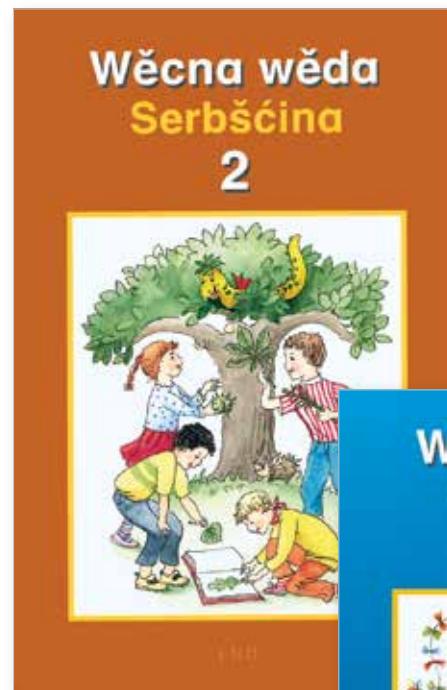


Dalšne informacie dostanjoſo pód telefonowym cysłom (03 55) 48 57 64 42 we wótzélenju pedagogika w RCW. Raži spšigótujomy Waše wupłydy ako pšedkładk abo želowy material teke za drugich wucabnikow a wótkublarjow!

Wěcna wěda

Serbščina 2

žělowe knigły za pśedmjat wěcna wěda 2. lětnika za bilingualnu wuchu pó WITAJ-modelu
wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ
awtorce: Irena Götzowa, Birgit Krausowa
ilustratorka: Erika Baarmann
3. nakład 2021, Ludowe nakładnistwo Domowina
112 bokow, wěcejbarwne
pśidank: 11 bokow basleńskich pśedługow
graše (A3), € 12,90
ISBN 978-3-7420-1332-3
skaz. c. 2/81/21-3W, [skazaš pla LND](#)



Wěcna wěda

Serbščina 3

žělowe knigły za pśedmjat wěcna wěda 3. lětnika za bilingualnu wuchu pó WITAJ-modelu
wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ
awtorce: Irena Götzowa, Birgit Krausowa
ilustratorka: Erika Baarmann
2. nakład 2018, Ludowe nakładnistwo Domowina
140 bokow, wěcejbarwne
pśidank: 15 bokow basleńskich pśedługow, € 14,90
ISBN 978-3-7420-1347-7, skaz. c. 3/106/18-2W, [skazaš pla LND](#)



Wěcna wěda

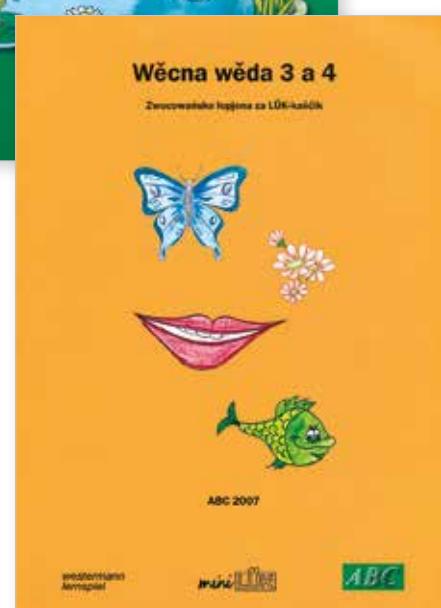
Serbščina 4

žělowe knigły za pśedmjat wěcna wěda 4. lětnika za bilingualnu wuchu pó WITAJ-modelu
wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ
awtorce: Irena Götzowa, Birgit Krausowa
ilustrator: Günter Wongel
2. nakład 2021, Ludowe nakładnistwo Domowina
140 bokow, wěcejbarwne
pśidank: 11 bokow basleńskich pśedługow, € 14,90
ISBN 978-3-7420-1348-4
skaz. c. 4/81/21-2W, [skazaš pla LND](#)



Wěcna wěda 3 a 4

Zwucowańska łopjena za LÜK-kaščik
k wucbnicomu »Wěcna wěda/Serbščina 3«
a »Wěcna wěda/Serbščina 4«
zestajili: K. Genzerowa, A. Hötaschowa, K. Jansenowa,
S. Joppekowa, Ch. Kühnina
wudawař: Žělaničko za serbske kublańske
wuwijanje Chóšebuz (ABC)
kooperaciskej partnerja: Westermann Lernspielverlag GmbH
Braunschweig, media Verlagsgesellschaft mbH Scheidegg
redakcja: Ch. Piniekowa, M. Hašcyna
Chóšebuz 2007, 35 bokow, [skazaš pla ABC](#)



Terminologija Wěcneje wědy

Terminologie für den Sachkundeunterricht

Deutsch – Niedersorbisch

awtorka: Anja Hötaschowa

redakcja: Christiana Piniekowa

wudawař: Žělaniščo za serbske kublańske wuwijanje

Chóšebuz (ABC)

Chóšebuz 2011, 409 bokow

2. pšežélany a rozšyrjony nakład, skazaś pla ABC

Terminologija Wěcneje wědy

awtorka: Anja Hötaschowa, z dodankami Margot Hašcyneje

a Christiany Piniekowej

wudawař: Žělaniščo za serbske kublańske wuwijanje

Chóšebuz (ABC)

redaktorstwo: Christiana Piniekowa, Oleg Derepasko,

Colett Sampatisowa, Emilia Nimcowa

pštěstajenja: Hanka Ješcyna, Antje Kellowa

rěcne wobradowanje: Margot Hašcyna, Manfred Starosta

lektorizérowanie: Margot Hašcyna, Christiana Piniekowa

2. pšežélane a rozšyrjone wudaše, Chóšebuz 2023

W želach zložuju se knigły na R. Korjeńkec, Terminologija za předmjet domiznowěda a wěcna wučba.

Ludowe nakładnistwo Domowina, Budyšin 1996

a na nastawki z Nowego Casnika nowšego casa.

Material stoj ceptařkam a ceptarjam serbščiny

elektroniski k dispoziciji na:

DialogBB → ABC Sorbisch/Wendisch



2. Unsere Gesundheit – Naša strowosć / Našo strowje		
2.1. Gesunde Ernährung – Strowe zežywjenje		
Abendbrot	wjacerja /f/	wjacerjam, wjacerjaju
Ablagerung (Böhnenkaffee, Tee)	wjacerja /f/	wjacerjam, wjacerjaju
abwechslungsreich,	wótměnjařy,-a,-e 47,	
abwechselnd	se wótměnjařy,-a,-e 47,	
Alge	alga /f/	
		* Bestimme Algen werden zunehmend auch in der europäischen Küche verwendet. – Wiele algi se chupaju teke w europ(e)skej kuchni wužywaſ.
alkoholfrei	bzez alkohola, mimo alkohola, njealkoholiski,-a,-e 48	
anschnieden (für den Verbrauch)	nacynas /p76,	
Apfel	nacyna /p65a	nacynam, nacynaju,
Apfelmus	jabluko /n30	naceju / nacejom, naceju
Apfelsine	jablone jabluka /n30	
Appetit	apesina /f/	
	appetit /m18	
		* Ich habe Appetit auf... (Erdbeeren mit Schlagsahne). – Mě se co + [2] (słyniow z bitku zmijatanu).
		* Guten Appetit! allg – Daj / Dajtej / Daję se (ze)skočeſ
		* Guten Appetit! allg – Daſ tebie / wara / wam zeszložio!
		* Guten Appetit! (Bewirtung) – Jér a pí a nedaj se kazas! // Jérzej a pitej a nedajtej se kazas! // Jérzco a pílo a nedajdo se kazas!
appetitlich	rědne Adv /101, appetity,-a,-e 47, appetitne Adv	* Das Essen / Die Speise ist auf dem Teller appetitlich angeordnet. – Jězja jo rědne / appetitne na talaf scynjona / položona.
Aroma	aroma /m indeksu /f/	* natürliches Aroma – pšarodny / pširodne aroma
Aromatisiert	aromatizowany,-a,-e 47	* künstliches Aroma – kumštny / kumštna aroma
aufessen	zjěſć /p89	* Heute sind leider viele Lebensmittel unnötigerweise aromatisiert. – Zinsa jo božko wjeli (ze)žywidiow zetřejbrie aromatizowanych.
Aufschmitt (Käse)	nakšajany hvaročk /m19	
Aufschmitt (Wurst)	nakšajana jěšnica /f/	
Aufschmitt allg → Belag (Essen)	pšocymjanje /n36	
Aufstrich (Brot, Küchen) → Belag (Essen)	mazanje /n36 (na kléb, na mazarc)	* Schokoladenauſtrich – šekoladowe mazanje

TERMINOLOGIA WĚCNEJE WĚDY © ABC 2023

Wěcna wěda – žělowe łopjena

Žělowe łopjena za wěcnu wědu barwojte a carno-běle / Arbeitsblätter für den Sachkundeunterricht farbig und schwarz-weiß
 zestajone, wobželane: Constance Mjeršeńcojc, Emilia Nimcowa, Christiana Piniekowa, Kathrin Kerštowa
 ilustracije a wugótowanje: Ulrike Niedlich
 wudawař: Žělaniščo za serbske kublańske wuwijanje Chósebuz (ABC)
 ABC, Chósebuz 2020, 2022, 2023
 Material stoj ceptařkam a ceptarjam serbščiny elektroniski k dispoziciji na: DialogBB → ABC Sorbisch/Wendisch

předmět: _____ měsíc: _____

Wašnja žěta



Zuhören

Přisluchaš
 Přisluchom.
 Přisluchoj.
 Přisluchojtej.
 Přisluchojšo.

Pokazowaś se
 Pokazujom se.
 Pokazuj se.
 Pokazujtej se.
 Pokazujšo se.

Šicho powědaš abo pyšpotas
 Powědom šicho. – Pyšpocim.
 Powědaj šicho. – Pyšpoc.
 Powědajtej šicho. – Pyšpotej.
 Powědajšo šicho. – Pyšpoccō.

Šicho byť
 Som šicha/Som šichy.
 Buž šicho.
 Bužtej šicho.
 Bužčo šicho.

Ich höre zu.
 Hör zu.
 Hört zu.
 Hört zu.

Sich melden

Ich melde mich.
 Melde dich.
 Meldet euch. (beide)
 Meldet euch.

Leise reden oder flüstern

Ich rede leise. – Ich flüstere.
 Sprich leise. – Flüstere.
 Sprecht leise. – Flüstert. (beide)
 Sprecht leise. – Flüstert.

Leise sein

Ich bin leise.
 Sei leise.
 Seid leise.
 Seid leise.

ZĚLOWE ŁOPJENA, wugótowanje a ilustracije: Ulrike Niedlich, © ABC Chósebuz 2023
 ZL_WW_01_01_2_Zěta w rukou

předmět: _____ měsíc: _____ datum: _____

Šulske wěcy

1. Wurěž slova a psíředuj je k wobrazom.

pjerownik	lineal	tširog
pjerownica	nožice	wušpicník
barwik	patrona	guma
lipk	fazerak	wolojnik

ZĚLOWE ŁOPJENA, wugótowanje a ilustracije: Ulrike Niedlich, © ABC Chósebuz 2023
 ZL_WW_01_03_Sulske wěcy



Sy se wubrali:

RĚC ARTIKELA:

dolnoserbski

kategorija: Za předšuske starstwo

vzťahovat po: [Znovu vložit] ▾

módnosć wubrada

MEDIUM:

CD (1)

RĚC ARTIKELA:

niemčki (10)
gornoserbski (51)
dolnoserbski (30)

artikel 1 do 10 naši doigradny 30

book: [1] 2 3 4

pokaž [10] na šírku



Mój wobrazowy słownik Zwierjata - za słuchopisak BOOKii
9,95 €
inkl. 7% wobr. dank. k tomu libowarska kosty

[Odkrivať] [Kupovať]



Z hympawu ku kobiekam
Ziaka
12,90 €
inkl. 7% wobr. dank. k tomu libowarska kosty

[Odkrivať] [Kupovať]



Lic zwérjeta wót 1 do 10 - za słuchopisak BOOKii
9,95 €
inkl. 7% wobr. dank. k tomu libowarska kosty

[Odkrivať] [Kupovať]



Wulicuj mě wó lětnych casach - za słuchopisak BOOKii/ für den Hörstift
BOOKii
Hans-Günter Döring, Johann Steinauer
12,95 €
inkl. 7% wobr. dank. k tomu libowarska kosty

[Odkrivať] [Kupovať]



Wie heißt das denn auf Niedersorbisch, Englisch und Französisch? - za słuchopisak BOOKii/ für den Hörstift
BOOKii
14,95 €
inkl. 7% wobr. dank. k tomu libowarska kosty

[Odkrivať] [Kupovať]



Mój świat we wobrazach - za słuchopisak BOOKii
Hedemanns, Daniela
24,90 €
inkl. 7% wobr. dank. k tomu libowarska kosty

[Odkrivať] [Kupovať]



Wjelich jo? - za słuchopisak BOOKii
Stiefenhäfer, Martin
14,95 €
inkl. 7% wobr. dank. k tomu libowarska kosty

[Odkrivať] [Kupovať]



Moje wjelike wobrazowe knigly - Mój świat
Prusse, Daniela
9,90 €
inkl. 7% wobr. dank. k tomu libowarska kosty

[Odkrivať] [Kupovať]



Findus a kokot-spiwarik - Petson a Findus
Nordquist, Sven
12,90 €
inkl. 7% wobr. dank. k tomu libowarska kosty

[Odkrivať] [Kupovať]



Kšetk a joga awtko
Milan, Zeleník / Petlicka, Eduard
11,90 €
inkl. 7% wobr. dank. k tomu libowarska kosty

[Odkrivať] [Kupovať]

artikel 1 do 10 naši doigradny 30

book: [1] 2 3 4

pokaž [10] na šírku

skazańskie informacie

Skazanie a librowanie

Wuzjawienje k čítanju-dátor

AGB (povlyky)

překupovárske vymenovania /

pôvocenie wó anútrovanja

Kontakt

Impresum

wó nas

Autorki a autory

Wó nakladništve

Smeljenje kniglamia

Prospekty

Partnerje

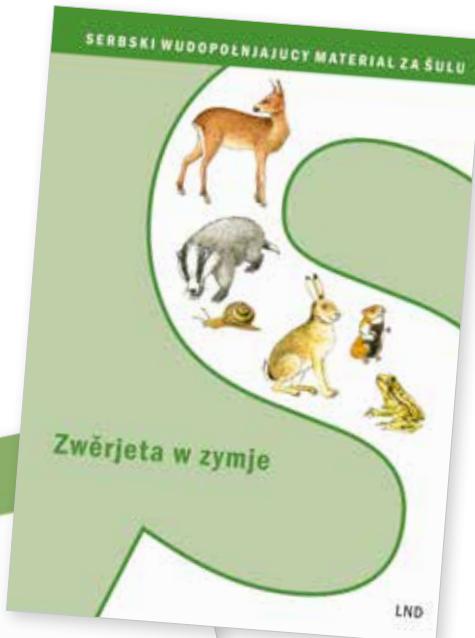
Serbiske Noviny

Nowy Czernik

Rozhlad

Zwěrjeta w zymje

žělańicka za předmjat wěcna wěda
wudawań: Domowina, Rěčny centrum WITAJ
zestajenje: Annett Džedžíkowa
přestajenje: Stefanie Krawcojc
ilustratorka: Gudrun Lenz
1. nakład 2015,
Ludowe nakładnistwo Domowina
wěcejbarwne, € 9,90
ISBN 978-3-7420-2345-2
skaz. c. 0/160/15-1W
skazaś pla LND

**ZWĒRJETA W ZYMJE****Zwěrje, kótarež žaržy zymske spanje: jež**

- ❖ Cytoj tekſt!
- ❖ Zapíš felujuće ſłowa do tekſta!

worſta tucnego • nazyma • larwy, insekty, wacki, sliniki o myšy • zymske spanje • štopce • wót nowembra do mérca • dýchaš • wócušeš • chowanka Jež jo žwy w gumnoch, žwyh plótaħ abo na kšomje lěsa. Nejlubnej žerjo ze swójimi . W . Tak pšezywja zymu břez futra. Nježli až zyma pšizo, pyta sebje suchu, wěstu . Dlymoke zymske Tam se zawiło a žaržy swojo spanje žaržy jež někak . Pótom njedajo se pšež zogol W toś tom casu jež wjelgjn mato . Pótom ja joga abo dotyknenje wubužiš. W našeū zasej tuk písamem pšetrjebany.

**SŁOWNICK**

žwy plot – Hecke
štopce – Stacheln
worſta tucnego – Fettschicht
chowanka – Versteck
zymiske spanje – Winterschlaf

2



Ptački w našej domowni

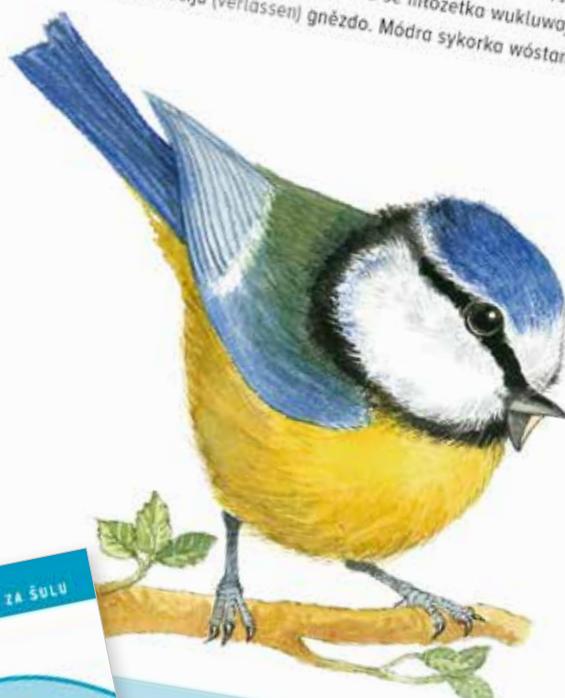
žělařnicka za pšedmjat wěcna wěda
wudawať: Domowina,
Rěčny centrum WITAJ
zestajenje: Simona Česlina
přestajenje: Margot Haščyna
ilustrorka: Erika Baarmann
1. nakład 2015,
Ludowe nakładnistwo Domowina
72 bokow, wěcejbarwne, € 11,90
ISBN 978-3-7420-1499-3
skaz. c. 0/159/15-1W
skazaš pla LND

PTAŠKI W NAŠEJ DOMOWNI

Módra sykorka

Módra sykorka jo mjeňša ako sykorka. Wóna ma módrobětu głowku, módré kšidle a módry wogon. Jeje brjuch jo žóty a kšebyt nazeleny. Dorosćona sykorka jo až do 12 cm wjelika. Módrú sykorku wížš cesto w gumnach, parkach a w listowych a měšanych gółach. Bydli pak teke rada w měwaňskich kaščikach. Wóna zežywijo se wót insektow, larwów, guseńců, pawkow, pupkow a wšakorakich semjenjow. W zymjem jo cesto pší futrowem domcyku wížeš.

Módra sykorka seda raz wob lěto w bamowych proznejnicach abo měwaňskich kaščikach. Swójo gnězdo twari z mecha a wopolstrujo jo (es) z pjerkami. Módra sykorka njaso až do 15 jajow. Pó dwěma tyženjoma se mložetka wukluwauj (schlüpfen). Pó 16 dnjach wopuščiju (verlassen) gnězdo. Módra sykorka wóstanja ceļe lěto pla nas.



Cycaki - Naš mały leksikon

wopisowanja a fota k 49 cycakam,
memory z někotarymi z tych zwěrjetow
Beschreibungen und Fotos von 49 Säugetieren,
Memory mit einigen dieser Tiere
wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ
awtorka a zestajařka: Gunda Heyderowa
fota: liche internetowe žředla
mapa A4, Mappe A4
skaz. c. P-0/122/08-1, skazař pla RCW



Cycaki

Cycaki

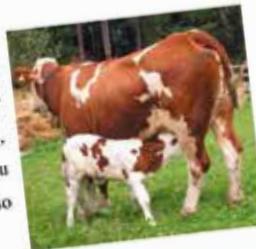
Młode cycaki wótrostu w brjuchu mamy. Mama pôrožijo žwee młode. Młode cycaku mloko wót mamy. Togodla jim se groni cycaki.



Cycaki su na pšiklad: myška, wuchac, kón, elefant, liška, vjełk, jež, tiger, law, girafa, nalpa a teke luž. Wjele cycakov jo žywych na kraju. Wóni maju styri nogi a kóžuch. Młoge cycaki bydle teke we wóze, ako wal a roba. Su samo cycaki, kenž mógu lětaš, kaž na pšiklad njetopyř.



Wšuži na swěše bydle naše cycaki: pód zemju, na bomach, w gólach, na lúkach, na pól, pši rěkach a w móru. Cycaki bydle teke pla nas doma, kaž pjas, kócka a mórska swinka. Swinju, krowu, kózu a wójcu wižimy na burskem dwórje. Wóni daju nam měso abo mloko.



Nejmjenši cycak jo reš.
Nejwětši cycak jo módry wal.



Naš mały leksikon - Cycaki

Kócka

Znajomý tsi kupki kóckow: Małe kócki, kaž našu domaenu kócku, vjelike kócki, kaž lawa abo tigera a gepardy. Wót našich domaených kóckow dajo wjele družinow. Wšykne maju kulovalu głowu z malyma wusyma, měki, gusty kóžuch a dljuki wogon. Pazory mógu pšišégowas. Barwa kóže jo wjelgin rozdželná, kósmny su krotke abo dljuké. Kócki mógu bys jadnobarwne, písane abo smugate. Muskej kócke se groni kócor. Kócki bydle pla nas doma w bydlenu abo na dwórje. Nejlubiej su w nocy aktiwne. Mógu se šykownje pôgibowas, derje smycikowas a wjelgin derje slyšas a vízeš, teke w nocy. Wóni žeru měso. To mózoš ako gótovy futer kupyš. Mlogi raz se lapju myški a ptaški. Kócki smarce, gaž se derje cuju. Wóni mógu starstwo wót 20 lét dojšpis.

Kón

Kón ma vjeliku nadljuku głowu, dljuké nogi, griwu a dljuki wogon. Wócy stej na bokomu głowy. Kóžuch jo carny, bruny, bejžowy abo běly, mlogi raz jo teke dypkaty. Na nogach su kopyta. Kowar na kopyta pôdkowy pšicynijo. Kón jo južo dawno pomocnik clowneka. Luž mózo na njom rejtowarz abo něco transportérowas. Kónje sègajú wóze. Wob žen su na pastwje, w nocy w kónjencu. Wóni žeru frýšnu tshawu, seno a wows, mlogi raz teke marchwje a jabluka. Kónje mógu až do 30 lét žwee bys, mlogi samo pitšku dlej.

Kóza

Kóze wuglédajú wjelgin rozdželnje, maju pak pšeecej nogi na głowje. Slézy wisy mały wogonk. Kózol ma brodu. Kóze dajo we wjele barwach: carne, běle, štere, brune a teke písane. Toš te mudre zwěrjetu su na celém swěće ako žwee abo domaené zwěrjetu žwee. Młode kózy se groni kózletko. Kóze su rad wence, ale w zymje trjebaju grož. Wóni žeru rad mězgowatu tshawu a zela, ale jim dosegaju teke suché spla a lopjenia. Kóza dawaju nam mloko, měso a mlogi raz samo walmu. Kóza cesto glosnje mijakoco. Wóni mózo starstwo wót 20 lét dojšpis.



Naš mały leksikon - Cycaki

Łuka

žělařnicka, za wěcnu wědu

wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ

přestajenje: Jakub Sokół

ilustratorka: Gudrun Lenz

1. naklad 2017, Ludowe nakładnistwo Domowina

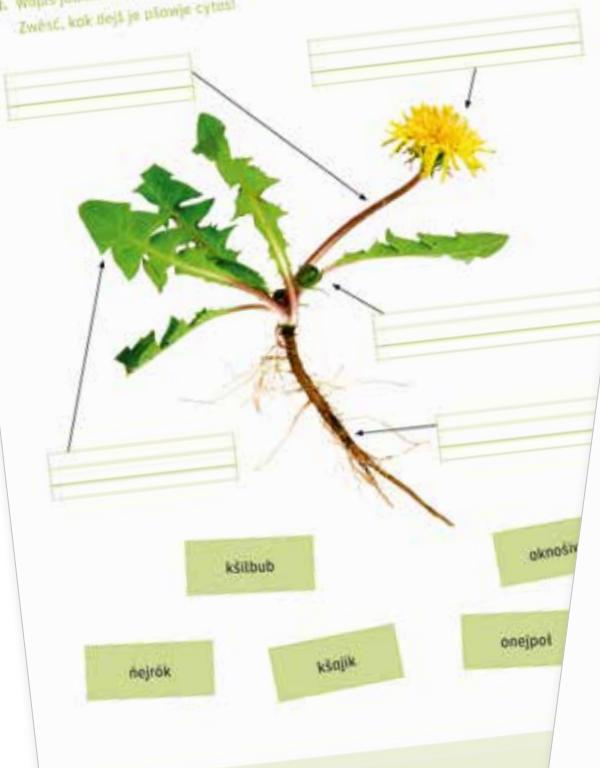
48 bokow, wěcejbarwe, € 9,90

ISBN 978-3-7420-2381-0

skaz. c. 0/165/17-1W, skazaš pla LND

**LUKA****Znajoš žèle rostliny?**

1. Vopis jednotlivé žèle mincov! Stewa dojace si pomogu.
Zwěst, kdej je niewje cytuš!

**ŁUKA****Mjatele na luce**

Znajoš mjatele? Zvěř píšu!



Insekty a pawki

wěcne informacie a foto

Sachinformationen und Fotos

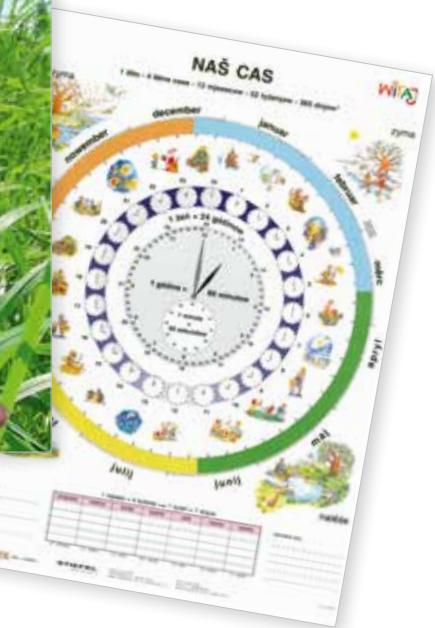
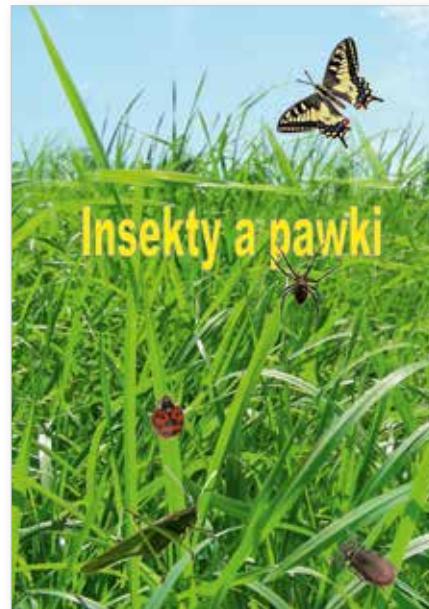
wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ

awtorka: Gunda Heyderowa

fota: liche internetowe žrědla

brošurka A4

skaz. c. P-0/195/11, skazaś pla RCW



Nuš cas

How wukniki mógu zapisaś cas, dny tyženja, mjasece a lětne case.

wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ
z nimšiny (Stiefel-nakładnistwo): Kathrin Šwjelina
wěcejbarwne

skaz. c. L-0/230/14, skazaś pla RCW

Graše »Tšojníki«, 2. žěl

Žiwe zwěrjeta domownje.

Což ganja a skoka/Heimische Wildtiere.

Was läuft und springt

Graše za dobre spomnješe, cytanje a kórtkowanje

fotografije: Pětš Kastner

redakcja: Christiana Piniekowa, Gregor Wieczorek,

Michaela Zeisigowa

wudawař: Žělanišćo za serbske kublańske

wuwijanje Chóšebuz (ABC)

Chóšebuz 2017, skazaś pla ABC



Graše »Tšojníki«, 3. žěl

Žiwe zwěrjeta domownje.

Což lazy a plěwa/Heimische Wildtiere.

Was kriecht und schwimmt

Graše za dobre spomnješe, cytanje a kórtkowanje

fotografije: Pětš Kastner

redakcja: Christiana Piniekowa, Gregor Wieczorek,

Margot Hašcyna, Michaela Zeisigowa

wudawař: Žělanišćo za serbske kublańske

wuwijanje Chóšebuz (ABC)

Chóšebuz 2019, skazaś pla ABC

Graše »Tšojníki«, 4. žěl

Zwěrjeta domownje – Domacne, wužytne zwěrjeta. /

Heimische Tiere – Haus- und Nutztiere.

Graše za dobre spomnješe, cytanje a kórtkowanje

fotografije: Pětš Kastner

redakcja: Christiana Piniekowa, Gregor Wieczorek,

Margot Hašcyna, Michaela Zeisigowa

wudawař: Žělanišćo za serbske kublańske

wuwijanje Chóšebuz (ABC)

Chóšebuz 2022, skazaś pla ABC

Graše »Tšojniki«, 5. žěl

Zwěrjeta pó celem swěše – we wóze, w pówětšu a na kraju
 Im Wasser, in der Luft und an Land
 Graše za dobre spomnješe, cytanje a kórtkowanje
 fotografie: Pětš Kastner
 redakcija: Christiana Piniekowa, Gregor Wieczorek, Margot Hašcyna, Michaela Zeisigowa
 wudawař: Žělaniščo za serbske kublańske
 wuwijanje Chóšebuz (ABC)
 Chóšebuz 2023
 skazaš pla ABC



Na internetowem boce RCW informěrujomy Was wó statkowanju RCW a wó pšašanjach, zwisujucych ze serbskorěčnym kubłanim.

- [Novinky](#)
- [We nos](#)
- [Serbskona za žib](#)
- [Serbskana w gúk](#)
- [Internata](#)
- [Projekty](#)
- [Časopis](#)
- [Downloads](#)
- [Kontakt](#)
- [Želova městna](#)
- [Galerie \(Obrazovky\)](#)

[Sokra app](#)

[Sorbsisch lernen](#)

[Sprachzentrum](#)

Wumělske wuběžowanje

Wspomněče ze serbskimi powěšemi, baškami, nálogami, zo serbskieu domovju a zo serbskimi sýpiami a jich předstojenju z pomocu krešankow, collagem, plastikow. Z pomocu pedagogického personálu ma se z láz firmu předstaji. Žili pón deje same vutřekli a liche hamu uner. Nejlípko žila dosbara myta.

cílová kúplar: říči WITAJ, kúplci w Hlinskich
 cas: wóz apryla do magusta
 kapacita: nyewobranicowani

zwěžone powěženki

Drogi licenja 1

želový zešívok za 1. lětník

wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ

z nimšiny (Cornelsen-nakladnistwo): Tatjana Kadočnikowa

2. naklad 2018, Ludowe nakladnistwo Domowina

80 bokow, wěcejbarwne, € 8,25

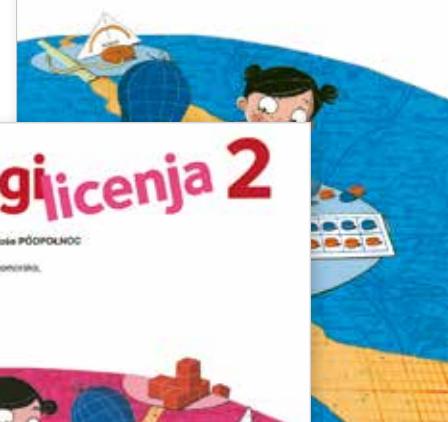
ISBN 978-3-7420-1442-9

skaz. c. 1/132/18-2W

skazaś pla LND

Drogi licenja 1

želový zešívok : wudala PÖDPOLNOC
Berlin, Brabantia,
Mecklenburg-Piedomoravia,
Sasko-Anhaltsko

**Drogi licenja 2**

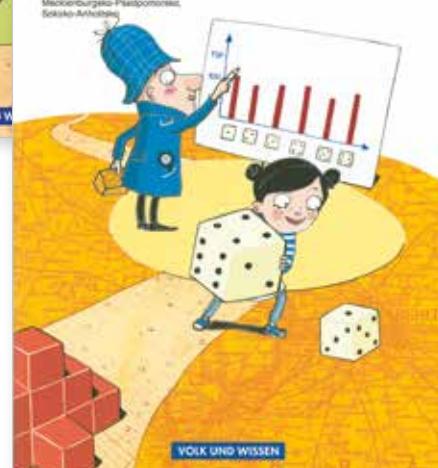
želový zešívok : wudala PÖDPOLNOC
Berlin, Brabantia,
Mecklenburg-Piedomoravia,
Sasko-Anhaltsko

**Drogi licenja 3**

želový zešívok : wudala PÖDPOLNOC
Berlin, Brabantia,
Mecklenburg-Piedomoravia,
Sasko-Anhaltsko

**Drogi licenja 4**

želový zešívok : wudala PÖDPOLNOC
Berlin, Brabantia,
Mecklenburg-Piedomoravia,
Sasko-Anhaltsko

**Drogi licenja 2**

želový zešívok za 2. lětník

wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ

z nimšiny (Cornelsen-nakladnistwo): Tatjana Kadočnikowa

2. naklad 2019, Ludowe nakladnistwo Domowina

80 bokow, wěcejbarwne, € 8,50

ISBN 978-3-7420-1443-6

skaz. c. 2/91/19-2W

skazaś pla LND

Drogi licenja 3

želový zešívok za 3. lětník

wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ

z nimšiny (Cornelsen-nakladnistwo): Tatjana Kadočnikowa

1. naklad 2013, Ludowe nakladnistwo Domowina

72 bokow, wěcejbarwne, € 7,25

ISBN 978-3-7420-1465-8, skaz. c. 3/112/13-1W

skazaś pla LND

Drogi licenja 4

želový zešívok za 4. lětník

wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ

z nimšiny (Cornelsen-nakladnistwo): Alfred Měškank

a Horst Měškank

1. naklad 2013, Ludowe nakladnistwo Domowina

72 bokow, wěcejbarwne, € 7,25

ISBN 978-3-7420-1464-1, skaz. c. 4/90/13-1W

skazaś pla LND

Online-platforma „ABC Sorbisch/Wendisch“

Cakaju na Was:



Pśizjawšo se na

<https://dialog.brandenburg.de>

ABC

Licbowe woknyška

wudopołnjujucy material

wudawaſ: Domowina, Rěčny centrum WITAJ

awtorka: S. Česlina

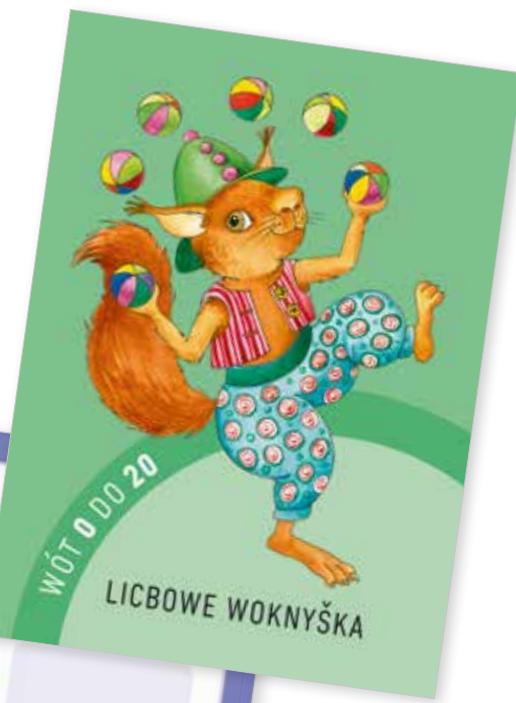
ilustratorka: Gudrun Lenz

1. nakład 2018, Ludowe nakładnistwo Domowina

wěcejbarwne, € 12,90

ISBN 978-3-7420-2544-9

skaz c. 1/153/18-1W, skazaſ pla LND



www.sotra.app

so tra

The screenshot shows a web-based translation tool with the following interface elements:

- Header:** "so tra Sorbian Translator" and "dolnoserbščina" dropdown.
- Input Field:** "nimčina" tab selected, "0 / 6000 znaku/kov" counter, and a text area containing "Přesom zapóðaj tekstu:".
- Output Field:** "górnoſerbščina" tab selected, "How stoj přestajony tekstu." and "Přestajau se hýci dalej wuwo. Togodja je wažne, až priečok prieľahlí a v danym paže pónoriť."
- Buttons:** A large blue arrow button pointing right between the input and output fields.
- Footer:** "Nowe: rozširjenje za browser", "čít datow", and "kontakt/feedback".

Pisański kurs

Cepaćke pórucenje: Licby wót 0 až do 9

(Zawježenje licbow w primarnem schójčeńku, warianše A + B)

wudawař: Žělaniščo za serbske kublańske

wuwijanje Chóšebuz (ABC)

wobželanje: Daniela Šrjejdarjowa, Christiana Pinickowa, Margot Hašcyna, Oleg Derepasko

Intensiwné dalejkublanje serbščiny (IDS),

ABC 2005, 2 boka

wugótowanje, techniske spigótowanje: Ulrike Niedlich

2. wobželany nakład, ABC, Chóšebuz 2021

Material stoj ceptařkam a ceptarjam serbščiny

elektroniski k dispoziciji na:

DialogBB → ABC Sorbisch/Wendisch

Pisański kurs

Žělowe łożjena - matematika

ideja: Daniela Šrjejdarjowa

wugótowanje: Katriň Kerbusch

wudawař: Žělaniščo za serbske kublańske

wuwijanje Chóšebuz (ABC)

(IDS 2005), Chóšebuz 2021

Material stoj ceptařkam a ceptarjam serbščiny

elektroniski k dispoziciji na:

DialogBB → ABC Sorbisch/Wendisch

Pisarski kurs - Cepaćke pórucenje:

Licby wót 0 až do 9 (Zawježenje licbow w primarnem schójčeńku, wariant A)

(Zawježenje licbow w primarnem schójčeńku, wariant A)

- 0**
- Górejce zochopijomy: naléwo malšnje wokolo / mala/mjeriša kružyna naléwo, padorownje dołoj,
 - napšawo malšnje wokolo / mala/mjeriša kružyna napšawo
 - a zasej padorownje górej – gótowe! (kóncl!)

- 1**
- Wesrzejz zochopijomy: naléwo nakásnno górej
 - a (nakásnno) dołoj – gótowe! (kóncl!)

- 2**
- Górejce zochopijomy: napšawo malšnje wokolo / mala/mjeriša kružyna napšawo, naléwo dołoj
 - a psísačijomy napšawo wóðorownje (žwatkatu) smugu – gótowe! (kóncl!)

- 3**
- Górejce zochopijomy: napšawo malšnje wokolo / mala/mjeriša kružyna napšawo, wesrzejz naléwo
 - a napšawo malšnje wokolo / a wjelika/wětša kružyna napšawo – gótowe! (kóncl!)

- 4**
- Górejce zochopijomy: nakásnno dołoj až do srježzi,
 - wesrzejz wóðorowno napšawo
 - a wesrzejz zasej padorownje dołoj – gótowe! (kóncl!)

- 5**
- Górejce zochopijomy: nakásnno dołoj až do srježzi,
 - wesrzejz napšawo malšnje wokolo / wjelika/wětša kružyna napšawo,
 - a zasej górej, nici až do srježzi
 - a górejce sažijomy wóðorownu smugu napšawo – gótowe! (kóncl!)

- 6**
- Górejce zochopijomy: naléwo dołoj lažka kružyna až do srježzi – gótowe! (kóncl!)

- 7**
- Górejce zochopijomy: wótléwa wóðorownje napšawo,
 - naléwo dołoj
 - a dodajomy wesrzejz wóðorownu smužku napšawo – gótowe! (kóncl!)

- 8**
- Górejce zochopijomy: naléwo malšnje wokolo až do srježzi / mala/mjeriša kružyna naléwo až do srježzi,
 - napšawo malšnje wokolo / wjelika/wětša kružyna napšawo,
 - zasej górej,
 - naléwo malšnje wokolo až do srježzi / wjelika/wětša kružyna naléwo až do srježzi,
 - a mala/mjeriša kružyna napšawo – gótowe! (kóncl!)

- 9**
- naléwo malšnje wokolo až do srježzi / mala/mjeriša kružyna naléwo – gótowe! (kóncl!)



Naš zeger

plakat, wucbny material

wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ

awtorka: S. Česlina

ilustratorka: Gudrun Lenz

1. naklad 2017, Ludowe nakładnistwo Domowina

wěcejbarwne, € 5,00

ISBN 978-3-7420-2384-1

skaz. c. 0/177/17-1W

[skazaś pla LND](#)



Naš zeger, 2. žel

plakat, wucbny material

wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ

awtorka: S. Česlina

ilustratorka: Gudrun Lenz

1. naklad 2019, Ludowe nakładnistwo Domowina

wěcejbarwne, € 5,00

ISBN 978-3-7420-2568-5

skaz. c. 0/184/19-1W

[skazaś pla LND](#)



Terminologija

za předmjet matematika

Terminologie im Fach Mathematik

serbsko-nimski a nimsko-serbski

terminologiski słownick za zakladnu šulu

wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ

zestajenje: Tatjana Kadotšnikowa,

Alfred Měškank na zaklaže aktualnych wucbnicow

matematiki (Drogi licenja 1–4 a Matematika 5–6)

a Terminologije matematiki Horsta Petrika

1. naklad 2016

260 bokow

skaz. c. L-0/266/16-1W

[skazaś pla RCW](#)



Sport - wuchadne pozicije

Sport - Ausgangsstellungen

3 ilustrerowane A2-plakaty z wuchadnymi pozicijami a pórnikowymi písmjenjami

3 illustrierte A2-Plakate mit Ausgangsstellungen und Paargriffen

wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ

zestajařka: Gunda Heyderowa

ilustracije: Barbara Beger

skaz. c. L-0/171/10

skazaš pla RCW

Lehrerhandreichung

Powědańskie srđki a rěcne wobroty

za bilingualne wugótowanje wucbnego pśedmjata sport

Redemittel und Wendungen für die bilinguale Gestaltung des Unterrichtsfaches Sport

wudawař: Žělanišćo za serbske kublańske

wuwijanje Chóšebuz (ABC)

nacerjenje a wugótowanje: Pětš Reichel

pšełožk z nimščiny: Juro Šrejdar

celkowne nawjedowanje: Fryco Libo, Chóšebuz 2009

92 bokow

skazaš pla ABC

Sportowa terminologija

Wopytowański material

wudawař: Žělanišćo za serbske kublańske

wuwijanje Chóšebuz (ABC)

redakcja: Renej Šuster,

Christiana Piniekowa

Chóšebuz 2003

105 bokow

skazaš pla ABC

Sportowa terminologija
Wopytowański material

pórnikowe písmjenja · Paarfassungen



GYMNAZIUM A WUŠE ŠULE

Pśedmjat serbšćina wuwucujo se na Dolnoserbskem gymnaziumje a w žednych wušych šulach. Serbšćina se rozeznawa wót drugeje rěcneje wucby pšež to, až se njepó-sřednja rěc cuzego kraja, ale rěc domowniskego regiona. Wóna ma w sekundarnem stawje status drugeje cuzeje rěcy. Pšež to až jo serbska drugim cuzym rěcam rowno stajona, jo móžno, serbšćinu ako abiturny pśedmjat wuzwóliš. Wucba serbšćiny natwarja se na rěcnych znašach z primarnego stawa. Dalšnym wuknikam a wuknicam pódawa se serbšćina ako zachopna wucba. K tomu jo pśedewšym w 7. lětniku mōcne diferencērowanje we wucbje trjebne a tejerownosći wótpowědujice pórucenje mašizny a zwucowanjom we wucbnicach. Wucba serbšćiny co dojšpiš, až maju wšykne wukniki a wuknice až do kóńca 10. lětnika powšyknu komunikatiwnu kompetencu.

Pó droze 1

wucbnica

wudawań: Domowina, Rěčny centrum WITAJ

awtory: Dietlind Lüdkowa, Kathrin Kerštowa, Torsten Mak, w nadawku Žěłanišća za serbske kublańskie

wuwijanje Chóšebuz (ABC)

ilustrorka: Isa Bryccyna

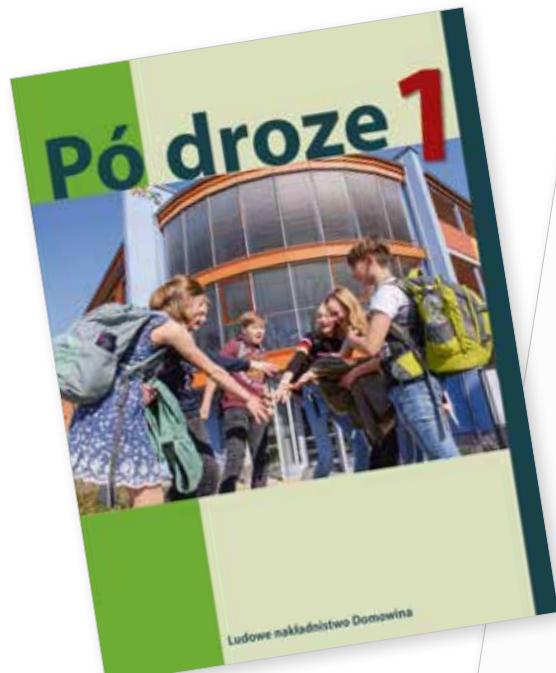
2. nakład 2022, Ludowe nakładnistwo Domowina

wěcejbarwne, € 16,90

ISBN 978-3-7420-2584-5

skaz. c. 7/90/22-2B

skazaś pla LND



Das Fach Sorbisch/Wendisch wird außer am Niedersorbischen Gymnasium Cottbus in einigen Oberschulen erteilt. Es unterscheidet sich vom anderen Sprachunterricht dadurch, dass nicht die Sprache eines fremden Landes, sondern der heimatlichen Region vermittelt wird, die in der Sekundarstufe den Status einer zweiten Fremdsprache erhält. Diese Gleichstellung ermöglicht auch, Sorbisch/Wendisch als Abiturfach zu wählen. Der Sorbisch-/Wendischunterricht baut auf die Sprachkenntnisse aus der Primarstufe auf bzw. wird für weitere SchülerInnen als Anfangsunterricht erteilt. Das erfordert eine starke Differenzierung des Unterrichts vor allem in Klassenstufe 7 sowie ein entsprechendes Stoff- und Übungsangebot in den Schulbüchern. Der Sprachunterricht Sorbisch/Wendisch hat das Ziel, bei allen Lernenden bis zum Abschluss der Klasse 10 eine allgemeine kommunikative Kompetenz zu erreichen.

Druga lekcija. Nowa šula – nowy świat

5. Ordinalne licby

Licbowe słowa – numerałe

kardinalne licby kardinale	jaden/jadno/jadmo, dwa/dwě, tio/tisi, styrjo/styri, pěš, ..., žasei, dwažasća, tiszača, styržasća, pěšasć, ..., žewježasć
ordinalne licby ordinale	prédny,-a,-e, drugi,-a,-e, tieši,-a,-e, ..., pěty,-a,-e ...

Ordinalzahlen verwendet man wie Adjektive.

a) Informéruej se w dodanku wó ordinalnych licbach. Kótare zgromadnosći a rozdžele mijazy
kardinalami a ordinalnami spóźmajoſ? Powědaj a gledaj na rod.

b) Prědna kula jo cerwjená, druga jo ...

kula	
jabłuko	
dar	
gwězda	
wórjech	
balo	

c) Žělaj z partnerjom/z partnerka.
A: Ga jo Miklawš? – B: Miklawš jo na šestý december.

36 Žesćatūzascia

Pó droze 1

želowy zešywka

wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ

awtory: Dietlind Lüdkowa, Kathrin Kerštowa, Torsten Mak, w nadawku Žělanišća za serbske kublańske

wuwijanje Chóšebuz (ABC)

ilustratorka: Isa Bryccyna

2. nakład 2022,

Ludowe nakładnistwo Domowina

dwojobarwne, € 8,90

ISBN 978-3-7420-2583-8

skaz. c. 7/91/22-2B

skazaš pla LND

Pó droze 1: ceptaške pórucenja

w elektroniskej formje

wudawař: Žělanišćo za serbske kublańske wuwijanje

Chóšebuz (ABC)

awtory: Dietlind Lüdkowa, Kathrin Kerštowa, Torsten Mak ABC

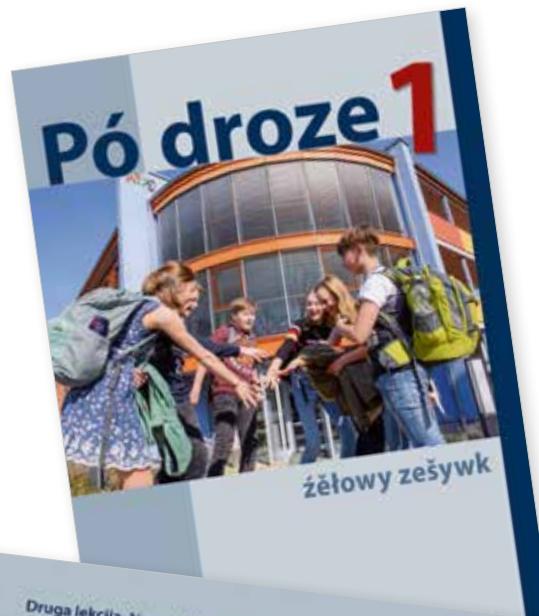
wugótowanje, techniske spígótowanje:

Karl Eylem Kaygusuz

Chóšebuz 2023

Material stoj ceptařkam a ceptarjam serbščiny elektroniski k dispoziciji na:

DialogBB → ABC Sorbisch/Wendisch



Druga lekcija. Nowa šula – nowy świat.

4. Na sportnišći

a) Přistochaj plnje a našíckuj plánu licbu.

	<input type="checkbox"/> 3,39 <input type="checkbox"/> 2,25 <input type="checkbox"/> 6,11 <input type="checkbox"/> 4,16		<input type="checkbox"/> 5,26 <input type="checkbox"/> 6,21 <input type="checkbox"/> 9,01 <input type="checkbox"/> 4,36
	<input type="checkbox"/> 7,29 <input type="checkbox"/> 5,01 <input type="checkbox"/> 6,08 <input type="checkbox"/> 6,09		<input type="checkbox"/> 30,05 <input type="checkbox"/> 33,20 <input type="checkbox"/> 29,10 <input type="checkbox"/> 34,12
	<input type="checkbox"/> 7,38 <input type="checkbox"/> 8,13 <input type="checkbox"/> 8,31 <input type="checkbox"/> 9,12		<input type="checkbox"/> 23,17 <input type="checkbox"/> 24,09 <input type="checkbox"/> 25,10 <input type="checkbox"/> 23,36

Zwacuj z partnerjom/z partnerkou powiedzanie licbowe.
Na daloškosoku ma Tina tsi koma dwaastyrasca.
Ve wusokosoku ma ...

daloškok:

	mě
a	3,42
ik	4,11
im	2,26
z	2,09
	4,25
ja	Jonas 2,21
ka	Pawla 1,33
im	Lubina 3,15
z	Ben 3,01
	Maja 1,49



konskok:

	mě
1,12	Mila 1,04
1,16	Lubina 1,10
1,09	Majk 1,25
1,19	Christa 1,07



Pokarž – I. Lekcija

2. Tu máš my.

Inhalt/kommunikative Kompetenzen

- Kenntlernen der sechs Protagonisten
- erster Umgang mit sorbischen/wendischen Texten
- Übersetzungstechniken
- Lesen

LBB Seite 15

Hypothesenbildung (Bild+Hörtext)

✓ Timfriger: PDI_T_LBB_05

Woglédaj se dokradje wobrže.

Přislušaj příjme.

- Textaussagen nimmt Bild erfassen
- Textaussagen nimmt dem Deutschen ähnlichen Lautformen erfassen
- Textaussagen anhand des Schriftbildes (Zahlen) erfassen

z.B. Arbeitsblatt für Sprachanfänger mit Ankreuzaufgaben, die sich auf Bildaussage und leicht zu verstehende Wörter wie Gitarre und Klavier beziehen.

Nowe słowa

„Nowe słowa“ gehören nicht zum produktiven Wortschatz, sind aber für das Textverständnis unabdingbar.

- sjele
- serbski
- česki
- angelski
- příje
- přecraj
- sportov
- skotsce
- grajom na gitare a na klavirje
- gitara
- klavir
- wuzajom se dejte
- wizual re
- z komputerem
- computer
- chapan
- čopul
- názar
- wukajont
- wadmi
- moda

ISO DRÖMKE, 1./2. ABC Chóšebuz 2023
ISBN 978-3-7420-2583-8

Pó droze 2

wucbnica

wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ

awtory: Dietlind Lüdtkowa, Kathrin Kerštowa, Torsten Mak,

w nadawku Žělanišća za serbske

kublańskie wuwijanje Chóšebuz (ABC)

ilustrorka: Isa Bryccyna

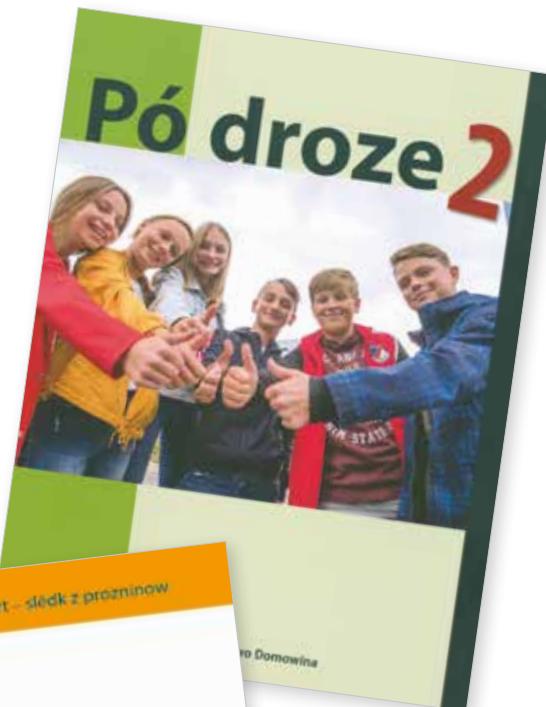
2. naklad 2023, Ludowe nakładnistwo Domowina

wěcejbarwne, € 16,90

ISBN 978-3-7420-2633-0

skaz. c. 8/70/23-2B

skazaś pla LND



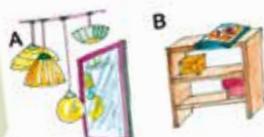
Prédná lekcja Start – slědk z prozinoř

vo Domowina

6. Minimum abo maksimum

a) Písečtaj sady a píslédruj wugrona wobrazam.

1 Casopis lažy na regalu.



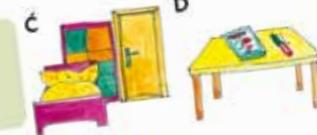
5 Póstola a spížka stojí te přez pši žurjach.

2 Blok a kuli lažtej na bliže.



6 Knigły laže na póstoli.

3 Zeger wisy w kupadle.



7 Telewizor stojí w bydleníšćí špě.

4 Lampy wise pši gledačku.



8 Tulpy stojí pši woknje.

b) Kak se konjugéruju werby stojos, wisos, kožos? Želaj w želovem žešyvku.
Gódal:

Wizim něco w rédowni, to jo barwojte a wisy pši žurjach. Co to je?

Stwórtka lekcja Raz wen ze wšednego wónoženja
maš pšemało

- Juže we wólnem casu?

15- bis 24-Jährige Ihre Freizeit?
– In Prozent –



předvážašča 25

– vytvorení na pšašanja?

1. Kaki titel ma diagram?
2. Z kótarego lěta jo diagram?
3. Kótare aktiwiity wucytajoš?
4. Wjele procentow žěliskich sportuju?
5. Wjele procentow musikich žo na namsu?
6. Woglédaj se procentow cesnoamtskich cynitosów. Co měniš k tomu?



b) Přejotuj napsašowanje mjazy pšiašelami k toš tomu tema.

jadenawósyrižaset 81

Pó droze 2

žělowy zešywк

wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ

awtory: Dietlind Lüdtkowa, Kathrin Kerštowa,

Torsten Mak,

w nadawku Žělanišća za serbske kublańske

wuwijanje Chósebuz (ABC)

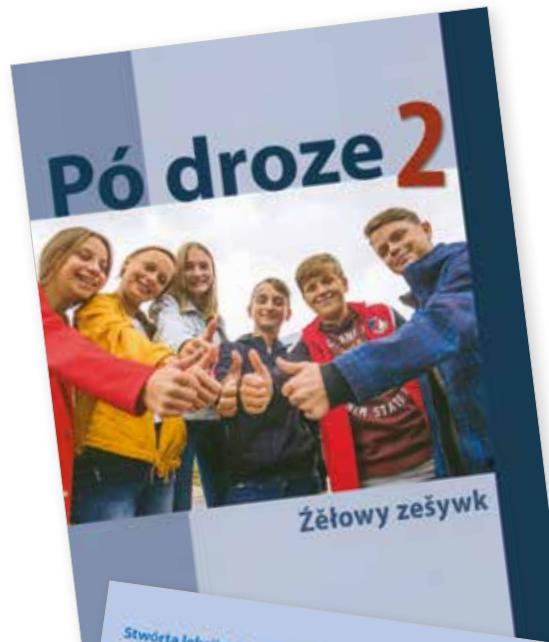
ilustratorka: Isa Bryccyna

2. nakład 2023, Ludowe nakładnistwo Domowina

dwojobarwne, € 8,90

ISBN 978-3-7420-2634-7

skaz. c. 8/71/23-2B, skazaś pla LND



Pó droze 2 – booklet a rap

dotadny material za wucbnicu

wudawař: Žělanišćo za serbske kublańske

wuwijanje Chósebuz (ABC)

awtory: Dietlind Lüdtkowa, Kathrin Kerštowa, Torsten Mak

projektowe nawjedowanje: Christiana Piniekowa

projektowe sobužđo: Dietlind Lüdtkowa, Kathrin Kerštowa,

Michaela Zeisigowa

spiwař: Jakub Gruhl

nagrawanje, wobželanje; wugótowanje,

zgótowanje notacije: Ectoplastic UG, Halle

ABC, Chósebuz 2022

Material stoj ceptařkam a ceptarjam serbščiny

elektroniski k dispoziciji na:

DialogBB → ABC Sorbisch/Wendisch

Stwórtka lekcja Raz wen ze wšednego wónoženja
Kužda medalja ma dwa boka

5. Na deščik pšizo wjedro.

a) Přiručuj symbolou pišawy tekstu. Napiš lětny cas.



A
Sklonjenje su pravomiti? Jo nejlepšej lětny cas. Sklonici swěši pišamem celý cas. Cesto many temperatury seulej 30 stupnje. Gaž také rědno wjedro jo, plémam rad w izurje abu se emakjam z množimi pápijelami. Młogi raz-dlo teke njewjedro. Pón som lubjej doma. Jo

B
Na zchopješku toga lětnego casu ju wjedro cestu hyći rědne. Temperatury si wusokce a slyfico swěli. Poš temperatury spadja, cesto se padę. many kurjuši abo věklowate wjedro. Weto jo ten lětny cas téče rědny cas, díklaž můžem hyći kolašovati. Tryebam janu se gôšecu dřauštu. Jo

C
Jo nejznamyjnej lětny cas. Poplavem cesto sogn se žin. Zajita jo hyći sammo, togo dla mješujejo ten cas. Cesto many temperatury nížej o stupnje. Ale krajina wsgleda węglin rědno. Gaž mien cas a hlu iuffitujem rad piec. Blota abo smágakujom. Jo

D
Za mojim zdasiom to jo nejřednejší cas lěta. Přiroda buď se zasej. Jo wotanomate wjedro. Raz slyfico swěli, ale božku cesto se padá. Vôsebnje w aprylu. Gaž jo olyncne wjedro, pin čunžim abo kolašujem cesto piez gôlu. Gaž jo deščowana wjedro, pón som lubjej doma. Jo

P02-T-01 RAP Pogbowanie – dobre za dejenje

melodika: Jakub Gruhl

tekst: Pó droze 2, LND 2020, ink. 91

Impressum
P0-07082 - LND, RAP

dotadny material za wucbnicu / Zusätzliche Materialien
für das Lehrbuch: Dietlind Lüdtkowa, Kathrin Kerštowa, Torsten Mak, Pó droze 2 wucbnica za predmjet serbščina ako označ. 1. naklad, RCW, ABC, LND Budýjov 2020

wudawař / Herausgeber:
Žělanišćo za serbske kublańske wuwijanje Chósebuz / Arbeitsstelle für sorbische/wendische Bildungsentwicklung Cottbus

projektowe nawjedowanje / Projektteilnahme:
Christianne Piniekowa

projektowe sobužđo / Projektteilarbeit: Dietlind Lüdtkowa, Kathrin Kerštowa, Michaela Zeisigowa

spiwal jo / Gesang: Jakub Gruhl

nagrawanje, wobželanje / Aufnahme, Bearbeitung,
wugótowanje, zgótowanje notacije / Ausarbeitung
und Gestaltung Notation:
Ectoplastic UG, Halle

© ABC Chósebuz 2022

Dolnoserbski 3

sekundarny staw 1

wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ

awtor: Juro Šrejdář w nadawku Žělanišča

za serbske kublańske wuwijanje Chóšebuz (ABC)

ilustracie a typografija: Iris Brankačkowa

1. nakład 2008, Ludowe nakładnistwo Domowina

214 bokow, wěcejbarwne, € 14,90

ISBN 978-3-7420-1371-2

skaz. c. 9/63/08-1, skazaš pla LND

Serbšcina. Rahmenlehrplan Moderne Fremdsprachen**Sorbsisch/Wendisch - Šulskointerny wucbny plan/****Schulinterner Lehrplan**

wudawař: Žělaniščo za serbske kublańske

wuwijanje Chóšebuz (ABC)

projektowe nawjedowanje: Christiana Piniekowa

projektowe sobužělo: Constanze Meršeńcojc,

Angela Šurmanowa

Chóšebuz 2016, zarědnik za šulski material

skazaš pla ABC

**www.sotra.app**

so tra

The screenshot shows the Sotra app interface. At the top, there's a header with the logo 'so tra Sorbian Translator' and a dropdown menu set to 'dolnoserbscina'. Below the header, there are four language tabs: 'němčina', 'górnoserbscina', 'dolnoserbscina', and 'češčina (beta)'. The 'dolnoserbscina' tab is currently selected. A text input field on the left contains the German sentence 'Hier steht der übersetzte Text. Plaſtajaf se hyldi dalej wuwijo. Togodja je wadrie, až překlek priegledeš a w datym jaže póněčí.' The right side shows the translated text in Lower Sorbian: 'Hov stoj přestajony tekšt. Plaſtajaf se hyldi dalej wuwijo. Togodja je wadrie, až překlek priegledeš a w datym jaže póněčí.' There are also links for 'Nowe: rozšyrjenje za browser' and 'kontakt/feedback' at the bottom.

Serbska rěc - dobra wěc 1

žělowe knigły a projektowy zešywki:
Wuslějomy Chósebuz
wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ
awtorka: Antje Kellowa, w nadawku
Žělanišća za serbske kublańske wuwijanje
Chósebuz (ABC)
ilustrator: Andreas Fischer
1. nakład 2019, Ludowe nakładnistwo Domowina
wěcejbarwne, € 15,90
ISBN 978-3-7420-2534-0
skaz. c. 7/88/19-1W, skazaš pla LND



2 JA

3. Wumysli se datum a zwucuj z twójim susedom/tv
(Môžoš se teke lěto wumysliš.)

! 29. februar 2022 – Žinsa jo žewjejdažaſty februar dwatowzint dwaadwažaſta.

Móje wucbne pšedmjaty

matematika
serbščina
nimščina

matematika (ma)
fyzika (fy)
chemija (ch)
biologija (bi)
góspodařstvo-žělo-technika (gzt)
wugłotowanje žyvenja-etiika-nabóžnina (wžen)
žělowy kružk (zk)

nabóžnina (na)
serbščina (ser)
sport (sp)
nimščina (ni)

engelščina
politiske kuſtanje
želowa góž
wuměřstwo

matematika
chemija
biologija
nimščina

matematika – kapsowy licak – licyś

serbščina – wucbnica – serbski powědaš – serbske teksty cytaš – serbski pisaš

chemija – reagencowy głažk – eksperimentěrowaš

stawiſny – dokumentacija – wuknuš wó stawiſnach Evropy abo Niſkeje

politiske kuſtanje – casnik – wó demokratiji a politiskem jadnanju powědaš

wóſymatniſzaſća

4. Cytaj a markéruij twóre tsi nejlubše pšedmjaty.

32 dwaatsiąſaſća

38 wóſymatniſzaſća

Co se trjeba a cini w jadnotliwych wucbnych pšedmjataſtach

politiske kuſtanje
Zettung
wuměřstwo
zemjeſpis
serbščina
mužika

matematika
chemija
biologija
nimščina

15. Napiš zmysłopoleſne sady. Gaž coš, formuléruj wěcej cynitosčow.
! Za matematiku trjebamy kapsowy licak/kapsowe licaki.
We wucbje (w matematice) licymy.

matematika – kapsowy licak – licyś

serbščina – wucbnica – serbski powědaš – serbske teksty cytaš – serbski pisaš

chemija – reagencowy głažk – eksperimentěrowaš

stawiſny – dokumentacija – wuknuš wó stawiſnach Evropy abo Niſkeje

politiske kuſtanje – casnik – wó demokratiji a politiskem jadnanju powědaš



SMOLEROJC KNIGŁAŃJA

SMOLER'SCHE VERLAGSBUCHHANDLUNG

póbitujo Wam knigły w serbskej a nimskej rěcy a wobstara krotkocasne knigły z drugich nakładnistwow.

- beletristika • žišeca literatura • šulske knigły
- wěcne knigły • wědomnostna literatura • słowniki
- wótsluchańske knigły • casniki a casopise
- antikwariske wudaśa • tonowe nosarje a video

Der Domowina-Verlag entwickelt, veröffentlicht und vertreibt sorbische Literatur und Literatur über die Sorben in sorbischer/wendischer und deutscher Sprache.

- Belletristik • Kinderliteratur • Schulbücher • Sachbücher
- wissenschaftliche Werke • Wörterbücher • Hörbücher
- Zeitungen und Zeitschriften • Tonträger

www.domowina-verlag.de

Serbska rěc – dobra wěc 1 a projektowy zešywki:

Wuslěžujomy Chóšebuz

ceptaške pórucenja w elektroniskej formje
wudawař: Žělaniščo za serbske kublańske wuwijanje

Chóšebuz (ABC)

awtorka: Antje Kellowa

ABC, Chóšebuz 2020

Material stoj ceptařkam a ceptarjam serbšiny elektroniski
k dispoziciji na: DialogBB → ABC Sorbisch/Wendisch

Serbska rěc – dobra wěc 1

Projekt: Wuslěžujomy Chóšebuz

PROJEKT

1

CHÓŠEBUZ

Serbska rěc – dobra wěc 1

Ceptaške pórucenje

wudawař: Žělaniščo za serbske kublańske
wuwijanje Chóšebuz (ABC)

Material stoj ceptařkam a ceptarjam
serbšiny elektroniski k dispoziciji na:

DialogBB → ABC Sorbisch/Wendisch



Zaklad za projektowe žělo su knigly „Wuslěžujomy Chóšebuz“:
Stefanie Schiemenz, Wuslěžujomy Chóšebuz. Zapšimuje měščanske stawizny za žělo.
zeserbščenje Marcus Körncař, Chóšebuz: Schnelldruck Schiemenz GmbH

1. Žo lažy Chóšebuz/Chóšebuski měščanski wopon

Zrědo: Stefanie Schiemenz, Wuslěžujomy Chóšebuz. Zagšimuje měščanske stawizny za žělo.
zeserbščenje Marcus Körncař, Chóšebuz: Schnelldruck Schiemenz GmbH, b. 4–6

Cytajošo tekst glosnje a běžne.

Cytajošo tekst glosnje a běžne.

Wótegronišo na pšašanja serbski a němski z pomocu słownika.
Słowna lisčina mózo wam pomogať tekstu rozměš.

Słowna lisčina:

Górnolžyske góry	Oberlausitzer Berge
grodowy groba	Burggraf
slězyna	Hintergrund
škörpina	Schale
wopon	Wappen
woponowe zwěřje	Wappentier
wótwoborańska zamóžnost	Wehrhaftigkeit
wulewaš se	sich ergießen

NOWE

Serbska rěc - dobra wěc 1

Słuchańske teksty

dodatny material za žělowe knigły a projektowy zešywki

Serbska rěc - dobra wěc 1, 1. nakład 2019

w elektroniskej formje

wudawař: Žělaniščo za serbske kublańske wuwijanje Chóšebuz (ABC)

projektowe nawjedowanje: dr. Emilia Nimcowa

nagrawanje, wobžélanje: Colett Šampatisowa

wugótowanje, zgótowanje: hyperworx • Medienproduktionen, Cottbus

ABC, Chóšebuz 2024

Material stoj ceptařkam a ceptarjam serbščiny

elektroniski k dispoziciji na: DialogBB → ABC Sorbisch/Wendisch

Serbska rěc – dobra wěc

Sluchańske teksty

2024

Impresum

Serbska rěc – dobra wěc 1
Sluchańske teksty

Dodatny material za učebci a projektovy zelyki / Zusatzmaterial für das Lehrbuch und Projektbuch
Antje Gölöcs/Arne Götz: Serbska rěc - Dobra wěc 1, 1. naklad. RCVK,
ABC, LND 2019

Autorki i Hraničníci:
Zakládka za serbsko-kulturańskie wobżélanje Chóšebuz /
Arbeitsblätter für sorbisch-kulturelle Bildungseinrichtungen Görlitz

projektowe nawjedowanje / Projektzeitung:
Dr. Emilia Nimcowa

Powstało w i Sprzętawane:

Alexandra Brigitte, Carola Dörr, Julius Domke, Julius Eichler, Norberta Grotta,
Matthias Klein, Sophie Mietz, Magdalena Michner, Erik Pöhlke, Ricca Radis, Leni
Döbendorfer, Julian Schreier

Nagravante, wobžélanje / Aufnahmen, Bearbeitung:
Colett Šampatisowa

wugótowanje, zgótowanje / Gestaltung, Herstellung:
Hyperworx - Medienproduktionen, Görlitz

© ABC, Chóšebuz 2024

W impressum se pomjenjuje mješava (per-meditativ) a per-vidlikivo.
W padach, isto tako može, namensat, wobżélanje/vobżélanje/zešywku –
kiedyś po nagrawaniu w zasadzie przestaje istnieć. Wystarczy na-
te i remiks zaznaczony, np. dialog BB, ABC, wypisanie nazwy poezji, wutrobić je
Sprecher und Spieler, np. dialog, np. dialogremix. I tak imponować, i tak imponować
wac, den Rechtsinhaber die Rechte ausüben kann. In Fällen, in denen es nicht möglich
zu machen und in denen bei der Veröffentlichung der Aufnahmen auf der

Pokazka

projektowanie trasy	latać aby
SR-DW1-T1-AB	→ 38
syklo-wydźilni	tytuł wokale
	latać modylny

Serbska rěc – dobra wěć 2

želowe knigły a projektowy zešywki:
 Wuslěžujomy wokolnosć Chóšeбуza
 wudawať: Domowina, Rěčny centrum WITAJ
 awtorka: Antje Kellowa, w nadawku
 Žěłanišća za serbske kublańske
 wuwijanje Chóšeбуza (ABC)
 ilustrator: Andreas Fischer
 1. nakład 2022, Ludowe nakładnistwo Domowina
 wěcejbarwne, € 15,90
 ISBN 978-3-7420-2718-4
 skaz. c. 8/72/22-1W
 skazaš pla LND



1 Z FAMILIJU A W FAMILIJI




- 20. Powědaj wō wōsobach w teksće.
- 21. Zespominaj, co Beno wō pšešēgnjenju a nowem žywienju
- 22. Markéruij w teksće wšykne formy lokatiwa a k nim stúšaj. Twóē z nich formy nominatiwa singulara.

Formy lokatiwa z prepoziciju	formy

20 dważasća

3 SPORTOWANIE – SPÔDOBANJE

5. Šuflitowanje pô Błotach

30. Cytaj a rozmiej tekšt.

Witamy zymu
 Skónieńce jo zasej tak daločo! Węcej ako tyčeń smy měli mroz. Žeňk ak ženik stej cakatej Jens a Bernd na to wokognuše, aby se mógałej swóje woblubowane Šuflity pšípasaš. Wónej pak njamatej také moderne Šuflity, ně, to su stare „holenderskie“, kenž žinsa njámōžoš nikula ku-piš. Wóni su z drjewa napórane a pšíwězuoſ je z pomocu kóžaných snorow. Bernd a Jens stej dostalej je ako dar wot starkego. To groni, až su zawěſte wokolo 100 lét stare. Jens a Bernd wjaselitej se, až móżojet pôr rundow pô zamazrnjonych tšugach cyniš. Jens jo psíjet a groni Berndoju: „Witaj! No, póramej se na drogu!“

Lipje
 Z Bórkow stej jétej na Lipje. To njejo tak dtujko warnowało ako z colnom, jano pôl góziny. Na Lipjem jo był wjeliki ruš, camprowarje ga se chójzili pôj syj. „Jens, njicomaj pšestawku cyniš? How w gósćeniu dawa šopy tej“, jo se wopšašał Bernd, kótaryž njejo žeden nakšebyatnik z pišim abo jézu sobu měi. „Ně, to njejo nopte, ja si daju piš ze swójeſe flaški“, jo wótegroniť risty jeju stare Šuflity wobzívowali a na serbsku rěc słuchali.

Njegluka
 Bejnje pšeźnojtej stej dojšpitej Lubnjoj. Pô cesnej runže pô lubnjojskem wustawadlištu stej našej Šuflitowarja zasej domoj ducy. Bejnje głodnej stej južo myslilej na dobyr mazańc pla Bernda doma. Jogo mama jo jíma pšílubita, až wupiąco babu, aby se mógałej swójej brjucha pôrēdnie napólniš. Jo se južo zmérkalo a rijeſtej wižetej šamny flask wórszej tšugi. Krch!!! Bernd jo se pšetlamat pšež lod a ned stej byłej jogo noze w zymnej wóze. „Jens, pomož měi“, jo se dréž Bernd. Jens njejo dtujko cakat, ale ned jo jomu pôdał swój kij. Bernd jo se wušēgnuf a wjelgin malsniš stej domoj Šuflitowalej. Kak jo se jogo mama zléknuta, až jo slyšala, co jo se stalot. „Mój cas, taku gliku sy měi, až twój psíjaſel jo był pôdla“, jo zawołała a jo jogo wobejmjeta a Jensa chwałila. Na ten wulët jo musał Bernd hyčci dtujko myslis.

78 wósymasedymzaset

NOWE**Serbska rěc - dobra wěc 2**

Słuchańske teksty

dodatny material za žělowe knigły a projektowy zešywki

Serbska rěc - dobra wěc 2, 1. nakład 2022

w elektroniskej formje

wudawař: Žělaniščo za serbske kublańske wuwijanje Chóšebuz (ABC)

projektowe nawjedowanje: dr. Emilia Nimcowa

nagrawanie, wobžélanje: Colett Šampatisowa

wugótowanje, zgótowanje: hyperworx • Medienproduktionen, Cottbus

ABC, Chóšebuz 2024

Material stoj ceptařkam a ceptarjam serbščiny elektroniski

k dispoziciji na: DialogBB → ABC Sorbisch/Wendisch

Serbska rěc - dobra wěc
Sluchańske teksty
2024

SR-DW2-T01-AB	W dowolu, b 6	00:58
SR-DW2-T02-AB	Lawra, Lukas a kultura swojstwa, b 12/13.	03:54
SR-DW2-T03-AB	Ako smy pleságnuli, b 19.	03:01
SR-DW2-T04-AB	Příšový buršak, b 21	01:24
SR-DW2-T05-AB	Jo wśledne smědanie wažne?, b 30/31	03:04
SR-DW2-T06-AB	Zo a co dejm jano nakupovať?, b 41	01:26
SR-DW2-T07-AB	„W normalnej ložce rieby ja kšta žělak“, b 44/45	02:56
SR-DW2-T08-AB	List Aniki, b 48/49	04:47
SR-DW2-T09-AB	Wamry zupu z kisalego kala, b 55.	00:36
SR-DW2-T10-AB	Maja wulicju swojej příjazdce, b 70	00:51
SR-DW2-T11-AB	Ronaldo – jeden z nejlepších balokoparow světa, b 75	01:39
SR-DW2-T12-AB	Birgit Prinz – jedna z nejlepších balokoparow světa, b 76..01:36	02:54
SR-DW2-T13-AB	Sufflowanie po Blotach, b 78	01:27
SR-DW2-T14-AB	Pó ūlu doma, b 82	00:56
SR-DW2-T15-AB	Maminy cedlik, b 84	01:03
SR-DW2-T16-AB	Starška Žehaka z Ládow wulicju, b 88	00:45
SR-DW2-T17-AB	Dobre rady wokolo pórda, b 96	02:29
SR-DW2-T18-AB	Wóstaňa něko sejzecy?, b 100	01:15
SR-DW2-T19-AB	Wukniki su za klimu protestiňowali „Findays for future“ w měsće, b 108	01:31
SR-DW2-T20-PH	Wokolnoſt Chóšebusa, b 3/4	00:30
SR-DW2-T21-PH	Kak su luže how něga žywe byli?, b 5/6	03:55
SR-DW2-T22-PH	Gubin, b 7/8	04:32
SR-DW2-T23-PH	Plečjo, b 9-12	02:01
SR-DW2-T24-PH	Hochza, b 13/14	05:21
SR-DW2-T25-PH	Bótkowy, b 15-18	01:24
SR-DW2-T26-PH	Bókony we Łužycy, b 19/20	02:30
SR-DW2-T27-PH	Golkope, b 21/22	01:58
SR-DW2-T28-PH	Pawina Krawcowia, b 23/24	01:32
SR-DW2-T29-PH	Dřjwak, b 25/26	01:52
SR-DW2-T30-PH	Wuglowe jamy, b 27/28	04:32
SR-DW2-T31-PH	Grodk, b 29-32	02:08
SR-DW2-T32-PH	Erwin Stittmatter, b 33/34	01:21
SR-DW2-T33-PH	Grodzki gášenski jazor, b 35/36	03:23
SR-DW2-T34-PH	Gójenow, b 37/38	07:56
SR-DW2-T35-PH	Berfik, b 39-42	

Impresum:
Serbska rěc - dobra wěc 2
Sluchańske teksty

Dodatek material za wiedzenie a projektowy zešywki i Zesammeltes für das Lehrbuch und Projektmaterial
Anja Götsche-André Götze, Serbska rěc - Dobra wěc 2, 1. nakład, WCRK, ABC, LNU 2022

wydawca / Herausgeber:
Zájazdisko za serbske kublańske wuwijanje Chóšebuz i Arbeitsstelle für sorbisch-österr. Bildungsentwicklung Cottbus

projektowane ekipařstwje / Projektierung:
Dr. Emilia Nimcowa

Predstava / Sprechpartnerinnen:
Ariessa Brigitte, Carina David, Julian Corrie, Julius Edder, Novella Grebe, Matti Klein, Barbara Manur, Maya Melcher, Erik Povka, Eva Kubo, Leni Bülowius, Julian Schreiber

nagrawanie, wobžélanje / Aufnahmen, Bearbeitung:
Colett Šampatisowa

wugótowanje, zgótowanje / Gestaltung, Herstellung:
hyperworx - Medienproduktionen, Cottbus

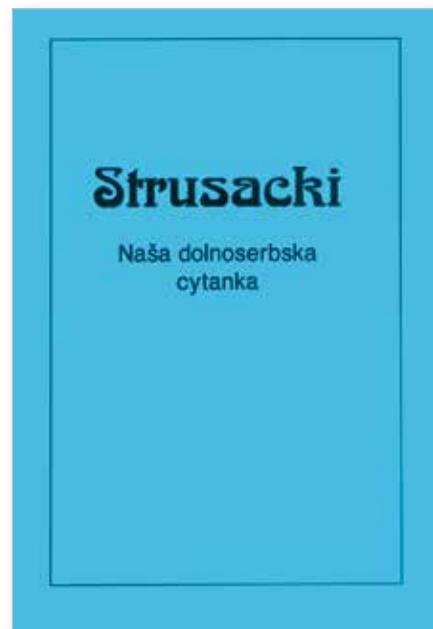
© ABC, Cottbus 2024

Pohádky

pozytywny tracka inny sicky
SR-DW2-T1-AB b 89
cytos wudbiny cytos tracka bok wudbiny

Strusacki

Naša dolnoserbska cytanka za lětniki 7-10
zestajili: Jürgen Goldmann, Margot Hašcyna, Ingrid Hustetojc
grafiki: Fred Pětška
1. naklad 1993, Ludowe nakładnistwo Domowina
96 bokow, jadnobarwne, brošura
€ 4,90
ISBN 978-3-7420-0987-6
skaz. c. 7/49/93-1, [skazaś pla LND](#)



Dolnoserbska literarna cytanka

1. žel, za sekundarny schójčeň I/II
wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ
awtorka a zestajařka: Christiana Piniekowa
w nadawku Žělanišća za serbske kublańske
wuwijanje Chóšebuz (ABC)
1. naklad 2005, Ludowe nakładnistwo Domowina
216 bokow, wěcejbarwne, brošura, € 12,90
ISBN 978-3-7420-1242-5
skaz. c. 11/28/05-1B, [skazaś pla LND](#)

Dolnoserbska literarna cytanka

2. žel, za sekundarny schójčeň I/II
wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ
awtorka a zestajařka: Christiana Piniekowa
w nadawku Žělanišća za serbske kublańske
wuwijanje Chóšebuz (ABC)
1. naklad 2007, Ludowe nakładnistwo Domowina
208 bokow, wěcejbarwne, brošura, € 12,90
ISBN 978-3-7420-1321-7
skaz. c. 11/29/07-1B, [skazaś pla LND](#)

Teksty cytaś - rozměś - wobželaś

Texte lesen – verstehen – bearbeiten
Půrucenja za serbčinu 11 + 12
Žělowe kšace, žělowe ɬopjena,
zwucowanja + rozwězanja
wudawař: Žělanišćo za serbske
kublańske wuwijanje Chóšebuz (ABC)
awtorka: Christiana Piniekowa
redakcija: Margot Hašcyna,
Joanna Szczepańska
Chóšebuz 2013, zarědnik a cejdejka
[skazaś pla ABC](#)



Teksty
- cytaś
- rozměś
- wobželaś

- lekcije
- slědne zwucowanje
- wuknjenſke wuspêchy
- wuknjenſka statistika
- ceptarski woblik
- górnoserbski wuknuš

Serbski kšac pô kšacu wujasnjone

Zachop ze swójim prédnym zwucowanym.



DNW

nimsko-dolnoserbski słownik

Serbski profi ze Serbski kšac pô kšacu

Wuzwól se lekciju a zachop
Wuzwól se lekciju a zachop ze swójim prédnym zwucowanym.
Móžoſ wjeyeſ rozdželnych temow wobzélaſ a wuknjenſkich graſow wugodaſ.

wuknjenſke wuspêchy gromažiſ
Nagromáž se dypki a wuknjenſke wuspêchy.
Dostanjoſ za kužde pšawe wótegrono jaden dypk.
Za wósebne wugbaſa dostanjoſ myto.

Stanowisko Lekcji/Übung	
Lektion 1: Einfacher Satz	<div style="width: 50%;"></div>
Lektion 2: Präpositionalverbbindungen	<div style="width: 80%;"></div>
Lektion 3: Quantifikatoren	<div style="width: 70%;"></div>
Lektion 4: Rechtschreibung	<div style="width: 60%;"></div>

twój wuknjenſki póstup
Co sy žinsa južo wšykn wugbaſ/a?
Póglédaſ do swójeje wuknjenſkeje statistiki.

Niedersorbisch leicht – Serbski lažko

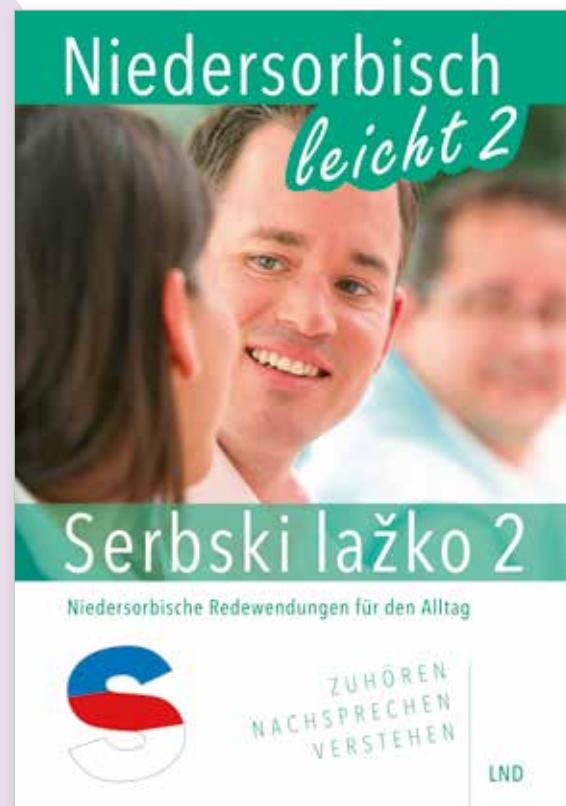
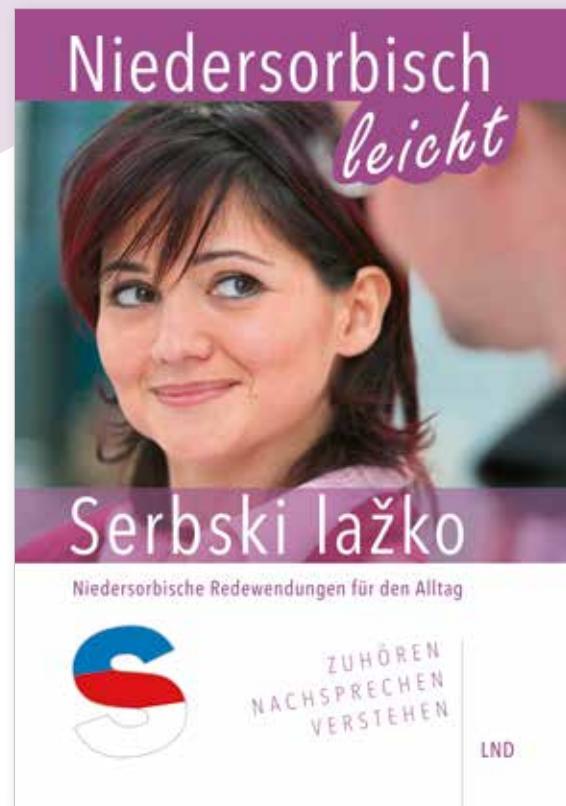
Niedersorbische Redewendungen für den Alltag
Herausgeber: Domowina, Rěčny centrum WITAJ
zusammengestellt von Jadwiga Gerberich
angelehnt an Piękny polski mit freundlicher Genehmigung
von PONTES (grenzüberschreitendes Bildungsnetzwerk)
ins niedersorbische übersetzt: Jan Měškank
Sprecher: Colett Neumannojc, Marian Wenke
1. Auflage 2015, Domowina-Verlag GmbH
CD und Beiheft, € 10,00
Niedersorbisch leicht ist auch als kostenlose Android-App
im Google Play Store erhältlich!
ISBN 978-3-7420-2346-9
skaz. c. 0/161/15-1B, skazaš pla LND

Niedersorbisch leicht wendet sich an Sorbischlernende und an Interessenten, die sich beim Besuch der niedersorbischen Lausitz auch ein wenig der niedersorbischen Sprache bedienen möchten. Sie hören auf der CD einfache Redewendungen zu Alltagssituationen, so zum Beispiel wie man sich begrüßt und verabschiedet, wie man sich vorstellt, wie man etwas erfragt, desweiteren hören Sie Fragen und Antworten zur Freizeit und Kultur, zu Essen und Trinken, Zeitangaben und einiges mehr. In der beigelegten Broschüre können Sie alle Redewendungen und Sätze nachlesen. Auf der letzten Seite finden Sie das niedersorbische Alphabet und einige Hinweise zur Aussprache.

Niedersorbisch leicht 2 – Serbski lažko 2

Niedersorbische Redewendungen für den Alltag
Herausgeber: Domowina, Rěčny centrum WITAJ
zusammengestellt von Jadwiga Gerberich
Übersetzung ins Niedersorbische und Bearbeitung:
Ingrid Hustetowa
Sprecher: Franciska Šulcojc, Bernd Melcher
1. Auflage 2016, Domowina-Verlag GmbH
CD und Beiheft, € 12,00
ISBN 978-3-7420-2412-1
skaz. c. 0/173/16-1B, skazaš pla LND

Der Inhalt dieser 2. CD mit niedersorbischen Redewendungen für den Alltag baut auf den mit der 1. CD vermittelten sprachlichen Mustern und Beispielen auf. Sie hören auf der CD einfache und erweiterte Sprachmuster und Beispielsätze zum Tagesablauf und Alltag in der Familie, im Freundeskreis und im Arbeitsbereich. Sie hören unter anderem Fragen und Antworten zu Mahlzeiten, Einkaufen, Krankheit und Gesundheit, Besorgungen und Vorhaben, zu sozialen Beziehungen, Familienfeiern, zu schulischen Belangen und Interessen der Kinder sowie zu Wetter und Reisen. Im Beiheft können Sie alle Redewendungen, Sätze und Muster mitlesen oder nachlesen.



8

Hilfe und Auskunft

Sagen Sie bitte, ...
wo finde ich einen Arzt/eine Apotheke?
wo ist der Bahnhof?
wo ist eine Bushaltestelle?
Wann fährt ein Bus/Zug nach Berlin?
Können Sie mir helfen?
Ich suche die Sielower Straße.
Wo ist die Steinstraße?
Wo befindet sich das Wendische Haus?
Wie komme ich zum Sorbischen
Gymnasium?
Ist das Café geöffnet?
Wo ist das Einkaufszentrum?
Entschuldigen Sie, ich suche Herrn Ziesch!
Wo finde ich Frau Pötschke?

Napšašowanja

Grošo pšosym, ...
žo namakajom gójca/apoteku?
žo jo dwórníščo?
žo jo busowe zastaniščo?
Ga jéto bus/šég do Barlinja?
Móžošo Wy mě pomagaš?
Pytam Žylojsku drogu.
žo jo Kamjehtna droga?
žo jo Serbski dom?
Kak pšízom k Dolnoserbskemu
gymnaziumu?
Jo kafejowija wótŵorjona?
žo jo nakupowarski centrum?
Wódajšo, pytam kněž Cyžal!
žo namakajom kněž Pětscynu?

unter Freunden und Bekannten
Hast du heute Zeit?
Was machst du heute Abend?
Was schlägst du vor?
Wollen wir (beide) zum Fußball gehen?
Wollen wir (beide) in die Gaststätte gehen?
Wollen wir (beide) tanzen gehen?
Gehen wir (beide) ins Kino?
Nein, dazu habe ich keine Lust.
Ich habe einen besseren Vorschlag.
Wir können ins Deutsch-Sorbische
Volkstheater gehen.
Das ist eine gute Idee.
Komm!/Kommt!/Kommt (beide)!
Bleibt es dabei?

mijazy pšájalełami a znatymi
Maš (ty) žinsa cas?
Co (ty) žinsa wjácor cyniš?
Co (ty) naražijoš?
Comy/comej na kopacíku hys?
Comy/comej do gósćenica hys?
Comy/comej rejowat hys?
Pójčomy/mej do kina?
Nê, to se mě njoco.
(Ja) mam lěpše naraženje.
Móžomymej do Nimsko-Serbskego
ludowego žwadla hys.
To jo dobra idea.
Pójči/Pójčo!Pójte!
Wóstanjo pšá tom?

9

Einladung und Verabredung

offiziell
Haben Sie heute Zeit?
Was machen Sie heute Abend?
Wollen wir uns treffen?
Was schlagen Sie vor?
Wann treffen wir uns?
Wo treffen wir uns?
Ich lade Sie herzlich ein.
Ich hole Sie ab.

Pšepšosenje

oficjalne
Mašo Wy žinsa cas?
Co Wy žinsa wjácor cyniš?
Comy se zmakas?
Co naražijoš?
Ga se zmakajomy/mej?*Žo se zmakajomy/mej?
Ja Was wutšobnje pšepšosjom.
Ja pôš Was pšízom.

10

Anerkennung, Zufriedenheit, Unzufriedenheit

oficjalni

Großartig!
Großartige Leistung!
Das war ausgezeichnet!
Das ist gut gelungen.
Das gefällt mir sehr.
Das ist sehr schön.
Ich bin sehr zufrieden.
Sie haben Glück!
Ich bin enttäuscht.
Das gefällt mir nicht.
Schade, ich habe etwas
anderes erwartet.

Pšipóznaše, spokojnosć,
njespokojnosć

oficjalne!
Wjelicne wugbaše!
To jo bylo wubérniqe!
To jo se derje razio.
To se mě wjelgin spódoba.
To jo wjelgin rědnie.
Som wjelgin spokojom.
Wy mašo gluk!
Som wobtužony/wobtužona.
To se mě njespódoba.
Škoda, som něco
drugego wóčakowali.

* zmakajomy/zmakajomej = mehrere Personen/zwei Personen

10

3

Wetter

	Wjedra
Wie ist das Wetter?	Kake jo wjedro?
Schön.	Réđne.
Nicht schön.	Nic réđne.
Schlecht.	Špatne.
Heute wird ein schöner Tag.	Zinsa bužo réđiny žen.
Hoffentlich wird es nicht zu heiß.	Nažejući nježuto pšegdrocu.
Es ist schwülwarm.	Jo težno.
Es kommt ein Gewitter.	Bužo nježodro.
Es gibt Hagel.	(My) zméjomy kšupy.
Es ist angenehm warm.	Jo radnje soplo.
Das Wetter bleibt so.	Wjedro take wóstanjo.
Es wird kälter.	Bywa zymnej.
Es wird wärmer.	Bywa soploj.
Es ist bewölkt.	Jo pómrocone.
Es kommt Sturm.	Bužo tergaty wěts.
Es rieselt.	Se pjersy.
Wir brauchen einen Regenschirm. (mehr als 2 Personen)	(My) trjebamy pšedetčnik.
Pass auf, draußen ist es glatt!	Glédej se, wencejo gladke!
In der Nacht war Frost.	W noczy smy měli mroz.

4

Frühstück

Ich mache Frühstück.	(Ja) psigótujom snédanje.
Bereite bitte das Frühstück vor!	Psigótuj pšosym snédanje!
Ja, gleich.	Jo, ned.
Was möchtest du haben?	Co (ty) coš měs?
Was möchtest du trinken?	Co (ty) coš piš?
Ich möchte gern Kaffee.	(Ja) com rad kafej.
... Tee.	... tej.
... Milch.	... mloko.
... Saft.	... měgu.
Was möchtest du essen?	Co (ty) coš jěš?
Gib mir bitte Müslil.	Daj mě pšosym misil!
... Obst!	... sad!
... Brot!	... kléb!
... eine Semmel!	... (jádnu) gusku!
... Honig!	... miod!
... Marmelade!	... marmeladu!
... Wurst!	... jěsnicu!
... ein Eis!	... (jadno) jajko!
... Schinken!	... plac!
Ich möchte keine Butter.	(Ja) njok žednu butru.
Ich nehme lieber Margarine.	(Ja) wzejom lubiej margarini.
Ich frühstücke auf der Arbeit.	(Ja) snédam na zèle.
Ich trinke nur schnell einen Kaffee.	(Ja) wupijom jano małsneje kafej.
Nimm dir Zeit!	Wrej se cast!

Grajne plany 2

wucbnica za bilingualnu wucbu muziki w 7. a 8. lětniku
wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ
z nimšiny (Klett-nakładnistwo): Till Vogt w nadawku
Žělanišća za serbske kublańske wuwijanje Chóšebuz (ABC)
1. nakład 2011, Ludowe nakładnistwo Domowina
336 bokow, wěcejbarwne, brošura
€ 18,20
ISBN 978-3-7420-1411-5
skaz. c. 7/80/11-1W, skazaš pla LND

Grajne plany 3

wucbnica za bilingualnu wucbu muziki
wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ
z nimšiny (Klett-nakładnistwo): Till Vogt
w nadawku Žělanišća za serbske kublańske
wuwijanje Chóšebuz (ABC)
1. nakład 2014, Ludowe nakładnistwo Domowina
230 bokow, słowna lisćina, wěcejbarwne
€ 21,25
ISBN 978-3-7420-1484-9
skaz. c. 9/72/14-1W, skazaš pla LND

Wucbnicy »Grajne plany 2« a »Grajne plany 3« słužytej pósřed-njenju, zwucowanju a nałożowanju serbskeje fachoweje terminologije a zwucowanju rozměša kompleksnych kontekstow w serbské rěcy. Wopšimješa se rěcne skšusuju z pomocu písidatnych serbskich modulow; to su na písklad zwucowanja z tekstami z proznotkami, z písirédowanjamia a ze strukturéruju-cymi pšašanjami. Z pomocu teju wucbnicowu mógu se wuknjece wuzamóniš, serbskorécne fachowe teksty recipěrowaś a z jich wopšimješami produktiwnje wobchadaś.

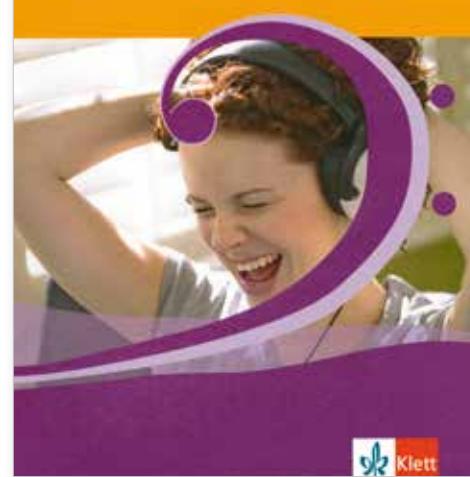
Die Lehrbücher »Grajne plany 2« und »Grajne plany 3« dienen der Vermittlung, Übung und Anwendung niedersorbischer Fachterminologie sowie der Übung des Verstehens komplexer Sachverhalte in sorbischer/wendischer Sprache. Die Inhalte werden mit Hilfe zusätzlicher sorbischer/wendischer Module gefestigt, z. B. durch Lückentexte, Zuordnungsübungen und strukturierende Fragen. Mit Hilfe dieser Lehrbücher können die Lernenden befähigt werden, niedersorbischsprachige Fachtexte zu rezipieren und mit deren Inhalten produktiv umzugehen.

Grajne plany

2

**Grajne plany**

3



Klett

172 Rock - pop

Rockowa muzika ma stil (3)

Latin

Ta skótoska za „Latinamerikásku muziku“ je pogromadne zapojujoče za reju Ameriku. Latin-folking (treke ► h. 154) w-wazanjuju pięci paromu, kenz nastawiaje pięci gromadźenje splecionych rytmow iu wjede (perkusijnych) instrumentach.



Herbert Grönemeyer při koncerte 1998
4. Stachajo original a rozgrünajace se weli
Sormalem wostępu singla. Potom počtajo
haji wibing za a-cappella-arrangement na
widybna bekona. ► VL 9

Mambo

W tom singlu Herberta Grönemeyera z lat 1984 to tra selednia num. „Mambo“, jo takí plasy realizowali píti live-koncertach 7. Kak parau po woleniu ménjiemu terminiku k latinswu rytmusam?

2. Co waznjenje „a cappella“?

3. Herbert Grönemeyer jo jeden z nęgnowi-

łanych muzikarjow hólskeje. Kötare zo-

gi wot mogu mające?

Mambo - A Cappella

Muzika 7/8

Zwucowański zešywk

Želowy zešywk k wucbnicam Grajne plany 2 a 3 za bilingualnu wucbu muziki ze zwucowanjam, kontrolnymi pšašanjam a rozwézanjam ako teke słownikom a krotkim psegledom muzikowych zapšimješow.

wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ

awtorka: Waltraud Stoltowa

ilustracie: Rosemarie Herrmann, notowe sajžby: Detlef Bielke

2. naklad 2018

102 boka, jadnobarwne, brošura, € 5,00

skaz. c. L-0/107/18-2W, skazaš pla RCW

Muzika wokoło nas

wucbnica muziki za 11. a 12. lětník za bilingualnu wucbu

wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ

z nimščiny (nakladnistwo Schroedel, Braunschweig):

Franc Juro Deuse

1. naklad 2019, Ludowe nakladnistwo Domowina

384 bokow, wécejbarwne, € 38,50

ISBN 978-3-7420-2493-0, skaz. c. 11/32/19-1W

skazaš pla LND

Instrumenty w sinfoniskem orchestre

plakat za wucbu muziki abo ako wugótowanje muzikowych rumnosćow w hortach

wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ

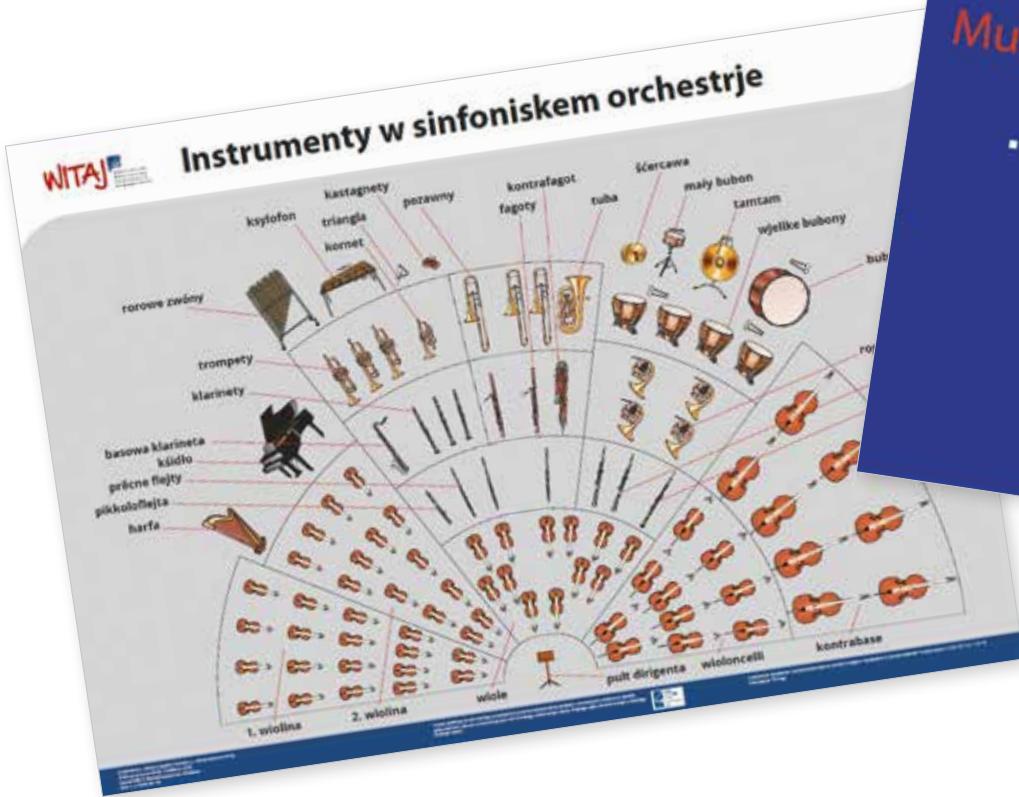
z pšíjazným dowolenim nakladnistwa Klett

wugótowanje: copyworxx, Chóšebuz

format A1, € 2,50

Chóšebuz 2020

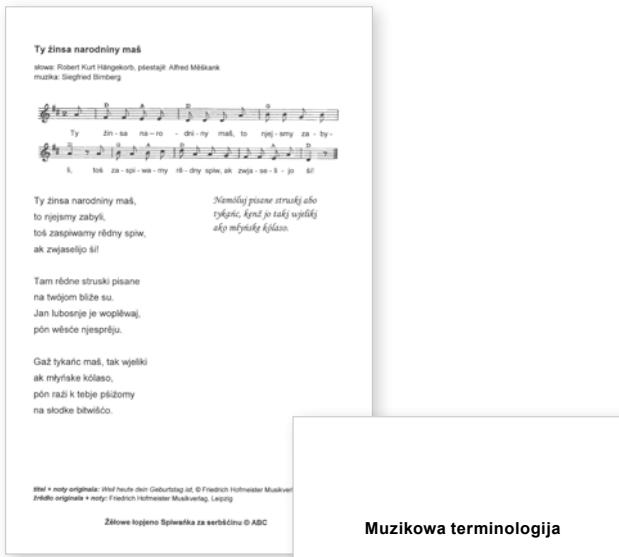
skaz. c. L-0/300/20-1W, skazaš pla RCW



Spiwańka. 4 želowe łopjena za serbščinu: Janko wita snęg, K narodnemu dnju, Kněžo Jakub, Ty źinsa narodniny maš
 wudawać: Žélaniščo za serbske kublańske
 wuwijanje Chóšebuz (ABC)
 projektowe nawiedzowanie: Christiana Piniekowa
 Chóšebuz 2015, **skazaś pla ABC**

Muzikowa terminologija

Wotypowański material/Terminologie für den Musikunterricht
 Deutsch – Niedersorbisch
 wudawać: Žélaniščo za serbske kublańske
 wuwijanje Chóšebuz (ABC)
 awtor: Gerald Schön
 redakcja: Christiana Piniekowa
 Chóšebuz 2006, 100 bokow, **skazaś pla ABC**



Sorbsche Kunst in der Sekundarstufe I

Serbske wumělstwo w sekundarnem schójzeńku I
 wudawać: Žélaniščo za serbske kublańske
 wuwijanje Chóšebuz (ABC)
 awtore: Elke Filip, Monika Wunderlich
 redakcja: Fryco Libo
 Chóšebuz 2001
 231 bokow, **skazaś pla ABC**

Sorbsche bildende Kunst. Ein Überblick

wudawać: Žélaniščo za serbske kublańske
 wuwijanje Chóšebuz (ABC)
 awtorka: Maria Mirtschin
 redakcja: Pětš Janaš, Sabine Melcigowa
 Chóšebuz 1998
 30 bokow, **skazaś pla ABC**

Terminologija za pśedmjata kreslenje a wumělstwowe kublanje

Wotypowański material/Terminologie für die Fächer Zeichnen und Kunsterziehung Deutsch-Niedersorbisch
 wudawać: Žélaniščo za serbske kublańske
 wuwijanje Chóšebuz (ABC)
 awtor: Gerat Nagora
 fachowa wobradownica: Elke Filipowa
 redakcja: Christiana Piniekowa
 rěcne pśeglédzanie: Margot Hašcyna
 písanske žěla a layout: Sigrid Joppekowa
 Chóšebuz 2009
 159 bokow, **skazaś pla ABC**



Rany nowy cas - Europske stawizny

wót 15. až do kóica 18. stolěša

Bilingualna wucba stawiznow, žělowy zešywka, za lětník 7
Geschichte bilingual, Arbeitsheft, Klassenstufe 7
wudawař: Žělaniščo za serbske kublańske
wuwijanje Chóšebeuz (ABC)
zestajařki/wobželařki: Lorena Neumannowa,
Christiana Piniekowa, Angela Šurmanowa, Marina Eggertowa
Chóšebeuz 2016, 104 boki, [skazaš pla ABC](#)



Rany nowy cas - Europske stawizny

wót 15. až do kóica 18. stolěša

Ceptařske půrucenja, zarědnik + w elektroniskej formje –
bilingualna wucba stawiznow / Lehrerhandreichung,
Hefter + in elektronischer Form – Geschichte bilingual
wudawař: Žělaniščo za serbske kublańske
wuwijanje Chóšebeuz (ABC)
zestajařki: Lorena Neumannowa, Christiana Piniekowa,
Angela Šurmanowa, Marina Eggertowa
řečne psegledanje: Margot Hašcyna
celkovne nawjedowanje: Christiana Piniekowa
ABC, Chóšebeuz 2017
[Material stoj ceptařkam a ceptarjam serbščiny elektroniski k dispoziciji na: DialogBB → ABC Sorbisch/Wendisch](#)

Cas rewolucijow w Europje w 18. a 19. stolěšu

Bilingualna wucba stawiznow 2, žělowy zešywka, za lětník 8
Geschichte bilingual, Arbeitsheft, Klassenstufe 8
wudawař: Žělaniščo za serbske kublańske
wuwijanje Chóšebeuz (ABC)
zestajone/wobželane: Lorena Neumannowa,
Angela Šurmanowa,
Christiana Piniekowa
Chóšebeuz 2019, 124 boki, [skazaš pla ABC](#)

Cas rewolucijow w Europje w 18. a 19. stolěšu

Ceptařske půrucenja, zarědnik + w elektroniskej formje –
bilingualna wucba stawiznow / Lehrerhandreichung /
Geschichte bilingual
zestajone, wobželane: Lorena Neumannowa, Christiana
Piniekowa, Angela Šurmanowa, Margot Hašcyna
celkovne nawjedowanje: Christiana Piniekowa
wudawař: Žělaniščo za serbske kublańske
wuwijanje Chóšebeuz (ABC)
ABC, Chóšebeuz 2020
[Material stoj ceptařkam a ceptarjam serbščiny elektroniski k dispoziciji na: DialogBB → ABC Sorbisch/Wendisch](#)

Demokratija a diktatura

Žělowy zešywki – bilingualna wucba stawiznow 3, za 9./10. lětník / Arbeitsheft – Geschichte bilingual, Klassenstufe 9/10
zestajone, wobželane: Lorena Neumannowa, Angela Šurmanowa, Christiana Piniekowa
wudawař: Žělaniščo za serbske kublańske
wuwijanje Chóšebuz (ABC)
celkowne nawjedowanje: dr. Christiana Piniekowa
rěcne pšeglědanie: Margot Hašcyna
pšełožowář řědlow: Juro Šrejdař
ABC, Chóšebuz 2021, 2. změnjone wudaše, skazaš pla ABC



Demokratija a diktatura

Cepataške pórucenja, w elektroniskej formje –
bilingualna wucba stawiznow
zestajone, wobželane: Lorena Neumannowa,
Christiana Piniekowa, Angela Šurmanowa, Margot Hašcyna,
Oleg Derepasko, Emilia Nimcowa
wudawař: Žělaniščo za serbske kublańske
wuwijanje Chóšebuz (ABC)
celkowne nawjedowanje: dr. Christiana Piniekowa
ABC, Chóšebuz 2022
Material stoj ceptařkam a ceptarjam serbšćiny elektroniski
k dispoziciji na: DialogBB → ABC Sorbisch/Wendisch

Stawizny Nimskeje wót 1945 až do zjadnošenja

Bilingualna wucba stawiznow, žělowy zešywki,
za lětnika 9/10, 4. žěl
Geschichte bilingual, Arbeitsheft, Klassenstufen 9/10
wudawař: Žělaniščo za serbske kublańske wuwijanje
Chóšebuz (ABC)
zestajařki, wobželařki: Lorena Neumannowa,
Angela Šurmanowa, Christiana Piniekowa
celkowne nawjedowanje: Christiana Piniekowa, Fryco Libo
wobradowář za žěl serbskich stawiznow: Pětš Šurman
Chóšebuz 2014, 137 bokow, skazaš pla ABC

Stawizny Nimskeje wót 1945 až do zjadnošenja

Cepataške pórucenja – bilingualna wucba stawiznow /
Lehrerhandreichung – Geschichte bilingual
zestajone, wobželane / Zusammenstellung, Bearbeitung:
Oleg Derepasko, Angela Šurmanowa, Lorena Neumannowa,
Emilia Nimcowa
celkowne nawjedowanje / Gesamtleitung: Christiana Piniekowa
wudawař / Herausgeber:
Žělaniščo za serbske kublańske wuwijanje Chóšebuz /
Arbeitsstelle für sorbische/wendische Bildungsentwicklung
Cottbus (ABC)
ABC, Chóšebuz 2023
Material stoj ceptařkam a ceptarjam serbšćiny elektroniski
k dispoziciji na: DialogBB → ABC Sorbisch/Wendisch

Pšuska a Serby – Serby w Pšuskej

Željewo łopjena z ceptačkimi pórucenjamia za bilingualnu wucbu stawiznow Sek II – testowy material / Arbeitsblätter mit Lehrerhandreichung für Geschichte bilingual Sek II – Testmaterial awtorka: Ines Neumannojc
wobradowanje: Christiana Piniekowa, Angela Šurmanowa, Lorena Neumannowa, Margot Hašcyna
wudawař: Želaniščo za serbske kublańske wuwijanje Chóšebuz (ABC)
ABC, Chóšebuz 2020
skazaś pla ABC

Kóstkowe graše »Magellan – Płachtowanje wokoło zemje wót lěta 1519 až do lěta 1522«

kóstkowe graše z grajnym pólom, tšojeńskimi kórtami a grajnym wukazanim myslone za bilingualny pśedmjat stawizny w 7. lětniku wudawař: Želaniščo za serbske kublańske wuwijanje Chóšebuz (ABC)
wugótowanje graşa: Anja Piniekojc
pśewóstajenie licence: Dieter Potente
Chóšebuz 2018, skazaś pla ABC

Terminologija za pśedmjat stawizny

terminologiciski słownick za wucbu stawiznow nimsko-dolnoserbski a dolnoserbsko-nimski wuproběrowański material wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ awtor a zestajař: Juro Šrejdař w nadawku Želanišča za serbske kublańske wuwijanje Chóšebuz (ABC)
1. nakład 2010, Ludowe nakładnistwo Domowina
707 bokow, € 7,90
ISBN 978-3-7420-1389-7
skaz. c. 0/127/10-1W
skazaś pla LND

Serbske cerkwine stawizny, 1. žel

Sekwenca za wucbu k temje serbske stawizny Sekundarny schójčeńk wudawař: Želaniščo za serbske kublańske wuwijanje Chóšebuz (ABC)
wugótowanje a całkowne nawjedowanje: Antje Kellowa Chóšebuz 2010, 23 bokow, skazaś pla ABC

Zgromadne żywjenje Serbow a Nimcow w Chóšebuzu a wokolinje

Materialowa zběrka za wucbu k temje serbske stawizny, 2. žel
Sekundarny schójčeńk wudawař: Želaniščo za serbske kublańske wuwijanje Chóšebuz (ABC)
nacerjenje a wugótowanje: Antje Kellowa Chóšebuz 2014, 44 bokow
skazaś pla ABC



NOWE

Minderheiten und Minderheitenschutz in Europa/Deutschland. Situation im Land Brandenburg

Pórucenja wó Serbach, w elektronickej formje
Handreichung über Sorben-Wenden,
in elektronickej Form

9./10. lětnik / Klassenstufen 9/10

wudawař: Žěłaniščo za serbske kublańske wuwijanje
Chóšebuz (ABC)

wugótowanje: Ulrike Niedlich
ABC, Chóšebuz 2024

Material stoj ceptařkam a ceptarjam
serbčiny elektroniski k dispoziciji na:
DialogBB → ABC Sorbisch/Wendisch

? Wie sagt man: Wie geht es dir? ?

Platt: Moin! Wo geht di dat?

Niederdeutsch – umgangssprachlich auch Platt oder Plattdeutsch – gilt als Regionalsprache, weil die Platt-sprechenden keine nationale Minderheit bilden. Gesprochen wird Platt in Bremen, Hamburg, Mecklenburg-Vorpommern, Niedersachsen und Schleswig-Holstein sowie in den nördlichen Teilen von Brandenburg, Nordrhein-Westfalen und Sachsen-Anhalt. Laut einer repräsentativen Erhebung aus dem Jahr 2016 beherrschen fast 16 Prozent der Menschen in diesem Sprachgebiet aktiv Platt-deutsch.

Rund 77 Prozent verstehen die Sprache, ohne dass sie sie sprechen könnten. Niederdeutsch hat sich aus dem Altsächsischen entwickelt und zählt wie das Fräische und das Englische zu den nordseegermanischen Sprachen.



Dänisch: Hej! Hvordan går det med dig? ?

Rund 50.000 Angehörige der dänischen Minderheit mit deutscher Staatsangehörigkeit leben in Schleswig-Holstein. Sie selbst bezeichnen das Gebiet als Südschleswig. Neben der dänischen Minderheit leben noch etwa 6.000 dänische Staatsbürger in Schleswig-Holstein, sogenannte Reichsdänen. Beim Entstehen der Nationalstaaten Deutschland und Dänemark war lange umstritten, zu welchem das einstige Herzogtum Schleswig gehören sollte.

Im Zuge von Volksabstimmungen nach dem Ersten Weltkrieg entschieden sich die Bewohner Südschleswigs für Deutschland, die Menschen in Nordschleswig für Dänemark. Heute ist die dänische Minderheit ein fester Bestandteil der Bevölkerung Schleswig-Holsteins und mit einer eigenen Partei, dem Südschleswigschen Wählerverband, seit vielen Jahren im Schleswig-Holsteinischen Landtag vertreten.



NOWE

Minderheiten und Minderheitenschutz in Deutschland und Europa

Ceptařske pórucenja, w elektronickej formje
Lehrerhandreichung, in elektronischer Form

9./10. lětnik / Klassenstufen 9/10

wudawař: Žěłaniščo za serbske kublańske

wuwijanje Chóšebuz (ABC)

wugótowanje: Ulrike Niedlich

ABC, Chóšebuz 2024

Material stoj ceptařkam a ceptarjam
serbčiny elektroniski k dispoziciji na:
DialogBB → ABC Sorbisch/Wendisch

Sorbisch: Wita! Kak se tebję zo?

Das Volk der Sorben lebt traditionell in der Oberlausitz (Freistaat Sachsen) und der Niederlausitz (Land Brandenburg). Das Sorbische bildet ihr wesentliches Merkmal, wobei die Sprache in Ober- und Niedersorbisch unterschieden wird. Während das Obersorbische dem Tschechischen und Slowakischen ähnelt, ist das Niedersorbische/Wendische dem Polnischen ähnlicher. Letzteres ist vom Aussterben bedroht. Die Sorben entstammten ursprünglich slawischen Stämmen aus dem Gebiet nordöstlich der Karpaten und kamen vor rund 1.500 Jahren in das Gebiet zwischen Ostsee und Erzgebirge. Unter den Nationalsozialisten waren ihre Sprache und ihre Organisationen verboten.



Handreichung über Sorben/Wenden, AB-04, Gestaltung: Ulrike Niedlich, © ABC Chóšebuz 2024
Bildrechte und Anmerkungen siehe Anhang

ABC

LHR - Minderheiten und Minderheitenschutz in Deutschland und Europa

Was besagt die Europäische Charta der Regional- und Minderheitensprachen? ?

Die sogenannte Sprachcharter ist ein multilaterales Abkommen zum Schutz und zur Förderung der Regional- und Minderheitensprachen in Europa. Sie wurde am 24. Juni 1992 beschlossen, trat am 01. März 1996 in Kraft und gilt in 23 Ländern. In Deutschland werden im Rahmen der Konvention seit Januar 1999 die Sprachen der anerkannten Minderheiten Dänisch, Ober- und Niedersorbisch, Nord- und Südsächsisch, das Romane, der deutschen Sinti und Roma sowie die Regionalsprache Niederdeutsch (Platt) geschützt und gefördert.

Der Gedanke der Charta ist, dass Minderheitensprachen nur dann überleben, wenn sie nicht nur zu Hause gesprochen werden. Deswegen sind alle beteiligten Länder dazu angehalten, den Gebrauch der jeweiligen Sprachen überall im öffentlichen Leben zu fördern – beispielsweise durch Unterricht in der Sprache an Schulen und durch spezielle Medienangebote. Ein Gremium der Europäischen Union überprüft regelmäßig, ob diese Vorgabe auch eingehalten wird. Das Charta-Gremium setzt sich aber nicht nur für die Förderung bereits anerkannter Minderheitensprachen ein, sondern gibt auch Empfehlungen für die Anerkennung weiterer Sprachen, beispielsweise des Kroatischen in Slowenien.

Wie steht es um die Förderung von Minderheitensprachen in Deutschland und insbesondere in Brandenburg?

Die Experten des Europarats sehen für Deutschland zuletzt noch Luft nach oben – etwa bei der Zahl von ausgebildeten Lehrkräften, die in Minderheitensprachen unterrichten. So müssten sofortige Maßnahmen ergriffen werden, um eine ausreichende Anzahl von ausgebildeten Lehrern für den Unterricht in den Regional- oder Minderheitensprachen sicherzustellen, forderte das Gremium 2022.

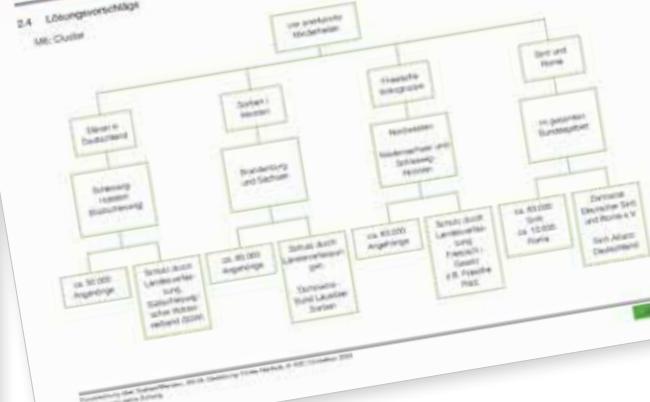
Manche Sprachen sind dabei mehr in Gebrauch als andere, was deren Erhalt natürlich auch einfacher macht. Rund 2,5 Millionen Menschen sprechen in Norddeutschland Plattdeutsch, es gibt Schulen, die in Plattdeutsch unterrichten. Je früher Kinder Sprachen lernen, desto weitgehender schauen sie am Ende auch über den Tellerrand. Um eine Sprachrevitalisierung des Niedersorbischen zu erreichen, setzt man in Brandenburg seit 30 Jahren auf Sprachimmersion beginnend in Kindertagesstätten. In acht Kitas und vier Hören wird derzeit die sorbisch/wendische Sprache zusätzlich gefordert. Zur Unterstützung und Betreuung der Einrichtungen, die Materialerstellung und Ausbildung von (Kita-) Erzieherinnen und (Kita-) Erziehern steht ein Sprachzentrum zur Verfügung: Domowina e.V. – Sprachzentrum Wita! An verschiedenen Grundschulen, zwei Oberschulen sowie dem niedersorbischen Gymnasium werden Schülerinnen und Schüler in der niedersorbischen/wendischen Sprache unterrichtet. Eine Abteilung des Staatlichen Schulamtes Cottbus arbeitet seit 1992 Lehr- und Lernmaterialien, die Arbeitsateliers für sorbische/wendische Bildungsentwicklung Cottbus/Chóšebuz.¹

¹ Domowina e.V., Domowina, AB-01, Brandenburg, Ulrike Niedlich, © ABC Chóšebuz 2024
Bildrechte und Anmerkungen siehe Anhang

LHR - Minderheiten und Minderheitenschutz in Deutschland und Europa

2.4 Lösungsvorschläge

ME-Duster



¹ Zusammenfassung der Tagungsberichte „Europäische Sprach- und Bildungspolitik in Brandenburg“ (2020)

LODKA



Serbska kulturna informacija
LODKA w Chóšebuzu pórucju
Wam na pśedań:
informacisku literaturu
k stawiznam, rěcy a kulturje
Serbow • beletristiku •
žísecu literaturu • tonowe
nosarje ze serbskeju ludoweju
a wumělskeju muziku • video
k stawiznam a kulturje Serbow
w serbskej a nimskej rěcy •
wubrane produkty serbskego
ludowego wumělstwa a souve-
niry. Informaciski material
wó kulturje a stawiznach Serbow
jo how teke dermo dostaś.

Sorbsche Kulturinformation
LODKA in Cottbus bietet
zum Verkauf:
sorbische und deutschsprachige
Literatur zur Geschichte, Sprache
und Kultur der Sorben/Wenden •
Belletristik v Kinderliteratur •
Videos zur Geschichte und Kultur
der Sorben/Wenden in sorbi-
scher/wendischer und deutscher
Sprache • Videos zur Geschichte
und Kultur der Sorben/Wenden
in sorbischer/wendischer und
deutscher Sprache • sorbische/
wendische Volkskunsterzeugnisse
und Souvenire. Informations-
material über Kultur und
Geschichte der Sorben/Wenden
ist hier auch kostenlos erhältlich.



Droga Augusta Bebela 82, 03046 Chóšebuz, telefon (03 55) 48 57 64 68, lodka@zalozba.de

<https://info.sorben.com/lodka-kulturinformation-cottbus>

**Terminologija za informacisku technologiju
(computer, internet, e-mail, smartphone, tablet,
elektronisku toflu, telewizor, wideo, filmowanje,
fotograférowanie a socialne seši)**

wudawař: Žělaniščo za serbske kublańske
wuwijanje Chóšebuz (ABC)

zestajara: Gerat Nagora, Marko Měškank
redakcja: Christiana Piniekowa

Chóšebuz 2022

**Material stoj ceptařkam a ceptarjam serbšciny
elektroniski k dispozicji na:**

DialogBB → ABC Sorbisch/Wendisch

**Terminologija
za
informacisku technologiju**

(computer, internet, e-mail, smartphone,
tablet, elektronisku toflu, telewizor, wideo,
filmowanje, fotograférowanie a
socialne seši)

© ABC 2022

Lehrerhandreichung

Powědańskie średki a rěcne wobroty za bilingualne
wugótowanje wucbnego pśedmjata sport
Redemittel und Wendungen für die bilinguale Gestaltung
des Unterrichtsfaches Sport

wudawař: Žělaniščo za serbske kublańske
wuwijanje Chóšebuz (ABC)

nacerjenje a wugótowanje: Pětš Reichel
pšełožk z nimščiny: Juro Šrejdař

celkowne nawjedowanje: Fryco Libo
Chóšebuz 2009

92 bokow, [skazaš pla ABC](#)

Sportowa terminologia

Wopytowański material

wudawař: Žělaniščo za serbske kublańske
wuwijanje Chóšebuz (ABC)

redakcja: Renej Šuster, Christiana Piniekowa
Chóšebuz 2003

105 bokow, [skazaš pla ABC](#)



LEHRERHANDREICHUNG

Pětš Reichel

Za bilingualne wugótowanje wucbnego pśedmjata sport
Redemittel und Wendungen für die bilinguale Gestaltung des
Unterrichtsfaches Sport



ABC 20

Sportowa terminologia

Wopytowański material

**Žěłowe knigły za bilingualnu wucbu w pśedmjaše
Wugótowanje žywjenja-etika-nabóžnina (WŽEN)
Arbeitsbuch für den bilingualen Unterricht
im Fach Lebensgestaltung-Ethik-Religionskunde (LER)**

7. lětnik / Klassenstufe 7
wudawař: Žěłaniščo za serbske kublańske
wuwijanje Chóšebuz (ABC)
awtorka: Antje Kellowa
redakcija: Christiana Piniekowa, Margot Hašcyna, Juro Šrejdař
Chóšebuz 2013, 64 bokow
skazaš pla ABC

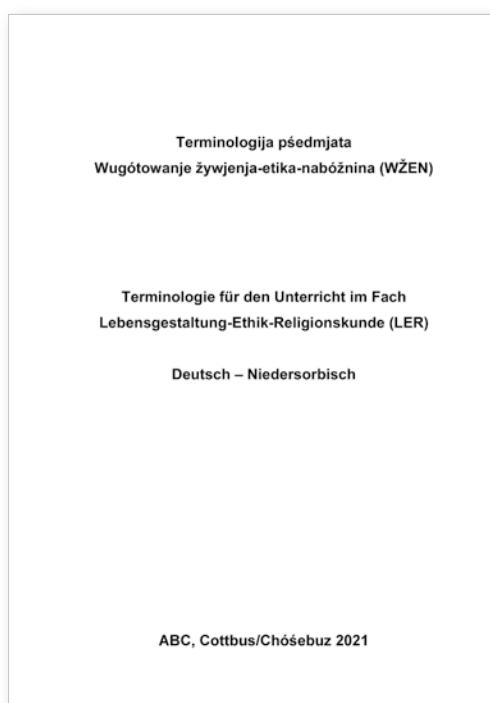
**Wucbnica za bilingualnu wucbu w pśedmjaše
Wugótowanje žywjenja-etika-nabóžnina (WŽEN)
Lehrbuch für den bilingualen Unterricht im Fach Lebens-
gestaltung-Ethik-Religionskunde (LER)**

8./9. lětnik / Klassenstufen 8/9
wudawař: Žěłaniščo za serbske kublańske
wuwijanje Chóšebuz (ABC)
awtorce: Antje Kellowa, Silke Špenkowa
redakcija: Fryco Libo, Margot Hašcyna, Juro Šrejdař
Chóšebuz 2011, 244 bokow
skazaš pla ABC



**Terminologija pśedmjata Wugótowanje žywjenja-
etika-nabóžnina (WŽEN)
Terminologie für den Unterricht im Fach
Lebensgestaltung-Ethik-Religionskunde (LER)**

wudawař: Žěłaniščo za serbske kublańske
wuwijanje Chóšebuz (ABC)
přestajenje/awtorce: Katja Atanasov, Silke Spenke
rěcne wobradowanje: Margot Hašcyna
fachowe wobradowanje: Fryco Libo
redakcija: Margot Hašcyna, Juro Šrejdař, Christiana Piniekowa,
Oleg Derepasko, Colett Šampatisowa
**Material stoj ceptaŕkam a ceptarjam serbščiny elektroniski
k dispoziciji na: DialogBB → ABC Sorbisch/Wendisch**



NOWE

Minderheiten und Minderheitenschutz in Europa/Deutschland. Situation im Land Brandenburg

Pórucenja wó Serbach, w elektroniskej formje
Handreichung über Sorben-Wenden,
in elektronischer Form

9./10. lětnik / Klassenstufen 9/10

wudawař: Žělaniščo za serbske kublańske wuwijanje

Chósebuz (ABC)

wugótowanje: Ulrike Niedlich

ABC, Chósebuz 2024

Material stoj ceptařkam a ceptarjam

serbčiny elektroniski k dispoziciji na:

DialogBB → ABC Sorbisch/Wendisch

NOWE

Minderheiten und Minderheitenschutz in Deutschland und Europa

Ceptařské pórucenja, w elektroniskej formje
Lehrerhandreichung, in elektronischer Form

9./10. lětnik / Klassenstufen 9/10

wudawař: Žělaniščo za serbske kublańske

wuwijanje Chósebuz (ABC)

wugótowanje: Ulrike Niedlich

ABC, Chósebuz 2024

Material stoj ceptařkam a ceptarjam

serbčiny elektroniski k dispoziciji na:

DialogBB → ABC Sorbisch/Wendisch

Wie sagt man: Wie geht es dir?

Romanes: Del tuha! Sar tuke dschai!

Romanes ist die Sprache der Sinti und Roma. Es ist eine eigenständige Sprache mit Urspringen im alt-indischen Sanskrit und ca. 2.000 Jahre alt. Roma sind gebürtig zu den indo-europäischen Sprachen. Die deutschen Sinti und Roma sprechen neben Deutsch untereinander auch Romanes und verwenden es als zweite Muttersprache. Auch ihre Kinder lernen in der Regel gleich beide Sprachen.

Während die deutschen Sinti seit dem 14. Jahrhundert in Deutschland ansässig sind, leben die deutschen Roma seit dem Ende des 18. Jahrhunderts im deutschen Sprachraum. Während der nationalsozialistischen Gewaltherrschaft wurden sie verfolgt und waren der systematischen Vernichtung ausgesetzt. Bis heute sind Roma und Sinti Anteile, Drogen- und Diskriminierung ausgesetzt. Das hat Auswirkungen auf den Gebrauch ihrer Sprache, die deswegen eher unterdrückt gebraucht wird.



Saterfriesisch:
Gouden Da! Wo gungt et die? *

Die Friesen, eine Volksgruppe, leben an der schleswig-holsteinischen Westküste im Nordwesten Schleswig-Holsteins (Westfriesland) und im nordwestlichen Niedersachsen (im besondere Ostfriesland) sowie im Landkreis Cuxhaven. Je nach Region heißen sie Nord-, Ost- oder Saterfriesen, Saterhessen, es sind etwa 2.000, sprechen dabei ihre eigene Version des Friesischen.



Aufgaben:

6. Erstelle mit Hilfe des Materials (M5 bzw. M6) ein Cluster darüber, welche anerkannten einheimischen Minderheiten in Deutschland leben und welche Besonderheiten sie haben.

7. Wir recherchieren weiter. Besucht z.B. die Internetseite des Minderheitensekretariats: <https://www.minderheitensekretariat.de/>

Hier findet ihr grundsätzliche Informationen und weiterführende Internetseiten. Wählt euch eine anerkannte einheimische Minderheit aus und informiert euch genauer. Erstellt ein Produkt z.B. ein Plakat, eine Powerpoint-Presentation, einen Film, einen Podcastbeitrag o.ä.

Mögliche Fragen:

- Wo lebt sie?
- Geht einen kurzen Einblick in die Geschichte der Minderheit.
- Was gehört zu ihrer Kultur (Kleidung, Traditionen usw.)?
- Welche Sprache wird gesprochen und wo kann man sie lernen?
- Welche politischen Vertretungen gibt es?
- Gibt es Jugendorganisationen und welche Aufgaben haben sie?
- Was waren für euch die erstaunlichsten Informationen?

Teilt euch in fünf Gruppen entsprechend der Minderheiten auf.



LHR - Minderheiten und Minderheitenschutz in Deutschland und Europa

Was besagt die Europäische Charta der Regional- und Minderheitensprachen? *

Die sogenannte Sprachcharter ist ein multilaterales Abkommen zum Schutz und zur Förderung der Regional- und Minderheitensprachen in Europa. Sie wurde am 24. Juni 1992 beschlossen, trat am 01. März 1996 in Kraft und gilt in 23 Ländern. In Deutschland werden im Rahmen der Konvention seit Januar 1999 die Sprachen der anerkannten Minderheiten Dänisch, Ober- und Niedersorbisch, Nord- und Saterfriesisch, das Romanes der deutschen Sinti und Roma sowie die Regionalsprache Niederdeutsch (Platt) geschützt und gefördert.

Der Gedanke der Charta ist, dass Minderheitensprachen nur dann überleben, wenn sie nicht nur zu Hause gesprochen werden. Deswegen sind alle beteiligten Länder dazu angehalten, um Gebrauch der jeweiligen Sprachen überall im öffentlichen Leben zu fördern – beispielsweise durch Unterricht in der Sprache an Schulen und durch spezielle Medienangebote. Ein Gremium der Europäischen Union überprüft regelmäßig, ob diese Vorgabe auch eingehalten wird. Das Charta-Gremium setzt sich aber nicht nur für die Förderung bereits anerkannter Minderheitensprachen ein, sondern gibt auch Empfehlungen für die Anerkennung weiterer Sprachen, beispielsweise des Kroatischen in Slowenien.

Wie steht es um die Förderung von Minderheitensprachen in Deutschland und insbesondere in Brandenburg?

Die Experten des Europarats sehen für Deutschland zuletzt noch Luft nach oben – etwa bei der Zahl von ausgebildeten Lehrkräften, die in Minderheitensprachen unterrichten. So müssten sofortige Maßnahmen ergriffen werden, um eine ausreichende Anzahl von ausgebildeten Lehrern für den Unterricht in den Regional- oder Minderheitensprachen sicherzustellen, forderte das Gremium 2022.

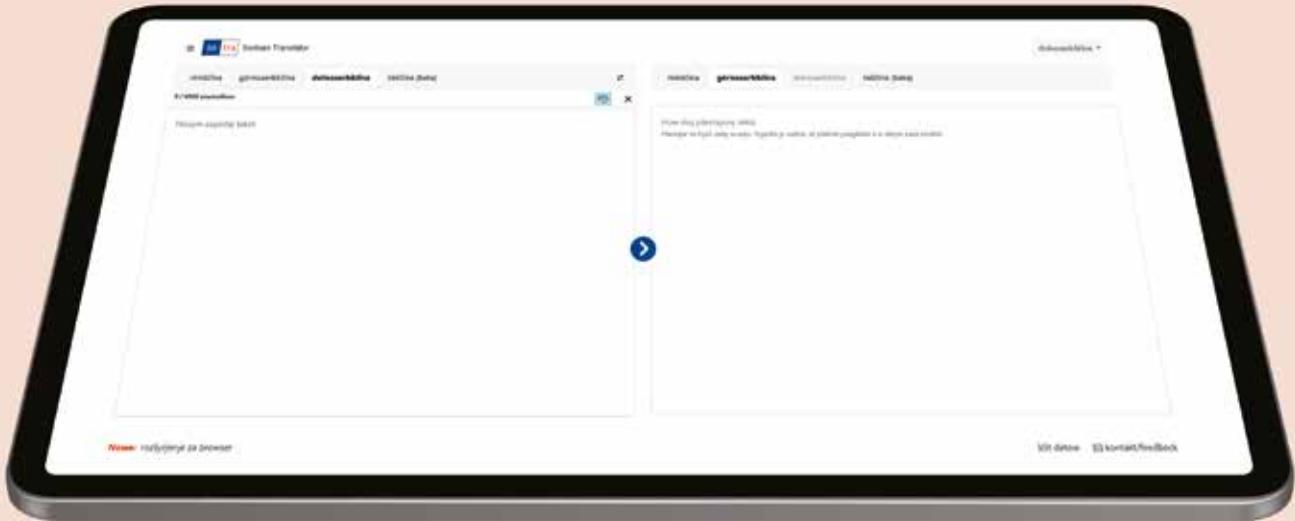
Manche Sprachen sind dabei mehr in Gebrauch als andere, was deren Erhalt natürlich auch einfacher macht. Rund 2,5 Millionen Menschen sprechen in Norddeutschland Plattdeutsch, es gibt Schulen, die in Plattdeutsch unterrichten. Je früher Kinder Sprachen lernen, desto weitgehender schauen sie am Ende auch über den Tellerrand. Um eine Sprachrevitalisierung des Niedersorbischen zu erreichen, setzt man in Brandenburg seit 30 Jahren auf Sprachimmersion beginnend in Kindertagesstätten. In acht Kitas und vier Hören wird derzeit die sorbisch/wendische Sprache zusätzlich gefordert. Zur Unterstützung und Betreuung der Einrichtungen, die Materialerstellung und Ausbildung von (Kita-)Erzieherinnen und (Kita-)Erziehern steht ein Sprachzentrum zur Verfügung: Domowina e.V. – Sprachzentrum Wittig. An verschiedenen Grundschulen, zwei Oberschulen sowie dem Niedersorbischen Gymnasium werden Schülerinnen und Schüler in der niedersorbischen/wendischen Sprache unterrichtet. Eine Abteilung des Staatlichen Schulamtes Cottbus arbeitet seit 1992 Lehr- und Lernmaterialien, die Arbeitsateliers für sorbische/wendische Bildungsentwicklung Cottbus/Chósebuz.¹

LHR - Minderheiten und Minderheitenschutz in Deutschland und Europa

2.4 Lösungsvorschläge

ME-Cluster





Pšełožowański program sotra

Serbski pšełožowański program www.sotra.app zmóžnja pšełožki sadow a tekstow z nimšciny do górnoserbščiny a dolnoserbščiny abo nawopak. Tejerownosći funkcjoněrujo pšełožowanje do češciny (ako beta-wersija). Na pólěpšenju programa stawnje dalej žělaju. Přez funkciu **tekst dariš** jo móžno, zapódany tekst anonymnje Rěcnemu centrumoju WITAJ spósředniš – wšojadno, lěc jo pšełožk dobry abo špatny. Z funkciu **DOC** wobstoj móžnosć, se wótklasć k wobzéžlanjeju zapódany tekst a pšełožk ako WORD-dokument. Z pomociu pšawopisneje funkciye **abc** se móžo tekst w lěwem woknyšku před pšełožowanim kontrolěrować a korigerować.

Das sorbische Übersetzungsprogramm www.sotra.app ermöglicht das Übersetzen von Sätzen und Texten aus dem Deutschen ins Obersorbische und Niedersorbische oder umgekehrt. Ebenso lassen sich Übersetzungen vom Sorbischen ins Tschechische (als Beta-Version) erstellen. An der Verbesserung der Übersetzungsqualität des Programms wird beständig gearbeitet. Mit der Funktion **Text spenden** ist es möglich, den eingegebenen Text anonym an das WITAJ-Sprachzentrum zu übermitteln – egal, ob die Übersetzung gut oder schlecht ist. Die gesammelten Texte dienen der qualitativen Verbesserung der Übersetzungen. Mit der Funktion **DOC** besteht die Möglichkeit, den eingegebenen Text und die Übersetzung als WORD-Dokument zur Bearbeitung abzulegen. Mit der Rechtschreibfunktion **abc** kann der Text im linken Fenster vor der Übersetzung kontrolliert und korrigiert werden.

www.sotra.app



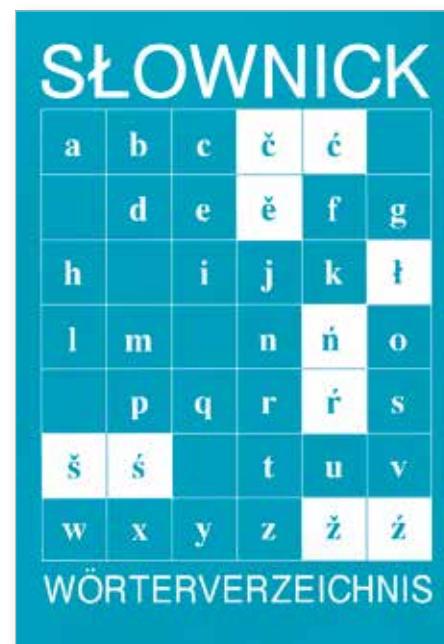
PÍSRUCNICE

Słownick za dolnoserbske šule

Wörterverzeichnis zum Sorbisch/Wendischunterricht
für Schulen der Niederlausitz
wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ
zestajał: Horst Petrik
6. nakład 2023, Ludowe nakładnistwo Domowina
216 bokow, brošura, € 9,90
ISBN 978-3-7420-1104-6
skaz. c. 3/83/23-6B, skazaś pla LND

Toś ten słownick wopśimmojo někak 4500 serbskich gronidłów k receptiwnemu a produktiwnemu słowoskładoju lětnikow 1 do 6 kaž teke zachopjeńkaſkeje gymnaſialneje wucby serbščiny. Píswzeli su se teke leksiaka a wówzóženja z nimšciny za wobchadnu a tematisku wucbnu rěc w dwójoréčnej wucbje, k serbskim nałogam, dwójoréčnemu žywjenju we Łužycy a internacinalizmy. Za toś ten 6. nakład jo se słownick wjelgin wobsyrnje wobželał. Píseto mjaztym se wužywaju nowe wucbnice a materialje za czuřecnu wucbu serbščiny. Mimo togo jo se píswzeł wěsty słowoskład materiała za bilingualnu wucbu. To groni, až jo se słowoskład w celem z wótpowědnymi informacijami rozšyril a aktualizérował a až su se leksikaliske, gramatiske a ortografiske korektury pšewjadli.

Das Wörterverzeichnis Niedersorbisch-Deutsch/Deutsch-Niedersorbisch enthält etwa 4500 sorbische/wendische Stichwörter in alphabetischer Reihenfolge zum rezeptiven und produktiven Lernwortschatz der Klassen 1–6 der Grundschule als auch zum Anfängerunterricht am Niedersorbischen Gymnasium. Darüber hinaus wurden weitere sorbische Lexik des Grundwortschatzes sowie Wortableitungen aus dem Deutschen für die Umgangs- sowie die thematische Unterrichtssprache im zweisprachigen Unterricht, für den individuellen Gebrauch, darunter zu sorbischen Sitten und Bräuchen, zum zweisprachigen Umgang und Leben in der Lausitz, sowie Internationalismen aufgenommen. Enthalten sind auch Hinweise zur richtigen Aussprache im Niedersorbischen sowie Tabellen und Übersichten zum aktiven und rezeptiven Grammatikgebrauch.



dlujkosć, -i / fruki Armlänge	dolnoserbski, -a, -e; dolnoserbski niedersorbisch/wendisch
dlymoki, -a, -e; dlymoko tief dla (G) wegen	dolnoserbska drastwa, -eje -y/f niedersorbische/wendische Tracht
dlej (→ dlujko) länger	Powědam dolnoserbski. Ich spreche niedersorbisch/wendisch.
dnjownik, -a m Tagebuch	Dolnoserbski gymnasium, -ego -a m (DSG) Niedersorbisches Gymnasium
dnjowny, -a, -e Tages- in Zus. dnjowny cas, -ego -a m Tageszeit	dolnoserbščina, -y/f Niedersorbisch/ Wendisch
dny (→ žen) Tage	dolny, -a, -e niedere (geographisch), Niede- in Zus.
dny, dnjow pl. tyženja Wochentage do (G) in, nach (Wohin?)	dom, -a m Haus
Zom do šule. Ich gehe in die Schule.	doma zu Hause, daheim
Dobre zajtšo! Guten Morgen!	domacny, -a, -e Haus- in Zus., Heim- in Zus.
Dobra noc! Gute Nacht!	domacna aptejka, -eje -i / Haus- apothek
dobry, -a, -e (→ derje) gut	domacne crjeje, -ych -ow pl. Haus- schuhe
dobra spa, -eje -y/f (→ spa) Wohn- zimmer (die gute Štube)	domacne zwěrje, -ego zwěrješa n Haustier
dobre mloko, -ego -a n Vollmilch	domacne žělo, -ego -a n Heimarbeit
Dobry wjacor! Guten Abend!	domacny nadawk, -ego -a m Haus- aufgabe
Dobry žen! Guten Tag!	domcyk, -a m Häuschen; Laube
dobyš (dobydňo, jo dobył) gewin- nen, siegen	domoj nach Hause
dobyšar, -tja m Gewinner, Sieger	Domowina, -y/f Domowina (sorbi- scher/wendischer nationaler Dach- verband)
dobyše, -a n Sieg	domowinski, -a, -e Domowina- in Zus.
docakaš (docakajo, jo docakal) er- warten (abwarten)	domowinska kupka, -eje -i / Do- mowinagruppe
dodaš (dodajo, jo dodal) (→ psidaš, pšiscyniš) hinzufügen	domownik, -a m Hausmeister
dogromady zusammen (insgesamt, als Summe)	domowniski, -a, -e heimatlich, Hei- mat- in Zus.
dojšpiš (dojšpijo, jo dojšpit) erzielen, erreichen (zuwege bringen)	domowniski swěžen, -ego -nja m Heimatfest
dokónicenie [dokýčenje], -a n (→ skónicenie, zakónicenie) Ab- schluss	domownja, -e / Heimat
dokradny, -a, -e; dokradnje gründ- lich, genau	domownjowěda, -y/f Heimatkunde
dokulaž weil	doněnta (→ dotychměst) bisher (bis jetzt)
dokusow kaputt	donjasć (donjaso, jo donjasł) hinbrin- gen
dol, -a m Tal	
doloj hinunter, hinab, herunter, herab	
dolojce unten	
Dolna Łužica, -eje -e / Niederlausitz	
Dolnoserb, -a m Niedersorbe	
Dolnoserbowka, -i / Niedersorbin	

Deutsch-niedersorbisches Schulwörterbuch

Nimsko-dolnoserbski šulski słownik
 Autoren: Erwin Hannusch, Anja Pohontsch,
 Manfred Starosta
 1. Auflage 2012, Domowina-Verlag GmbH
 Ludowe nakładnistwo Domowina
 792 Seiten, Pappband
 € 19,90
 ISBN 978-3-7420-2135-9
 Best.-Nr. 1/1395/12
 skazaš pla LND

Słownik ma jadnab 10 000 nimskich lematow a jo nastał na zakłaže nimsko-dolnoserbskego internetnego słownika z tuchylu wěcej ako 70 000 lematami. Wón jo pśedewšym myslony za wukniki 5. do 9. lětnika. Lematowa lisćina šulskego słownika orientěrujo se pó drugich jadno- a dwójrěčnych słownikach za wuknjecych z nimskiej rěcu ako wuchadneju rěcu. Dodali su se typiske słowa ze słownych lisćinow w serbskich wucbnicach. Njefeluju teke wuraze za typiske serbske wěcy (póstawy ze serbskich powěscow, serbske nałogi a pód.). Tejerownosći su se pśewzeli pomjenjenja dolnołužyskich jsow, jich wobylarjow a adjektiwiskich wótwóženjow. Specielna fachowa terminologija njejo se pśewezała. W šulskem słowniku pódawa se za kuždy wóznam nimskego lema nanejmjenjej jaden pšíkład, a to w sadowej formje. Casy góži se w konkretnem konteksće hynakše serbske słowo lěpjej abo pśidatnje ako ten ako direktny ekwiwalent pódany. W takich padach jo wótpowědne słwo z gwězdku markěrowane. Gwězdku wużywa se wušej togo za take pady, źož se syntaktiska konstrukcija serbskego pšíkłada wótcyla wót nimskeje wuchadneje sady. Wobchadnorěcne elementy pódawaju se pódla neutralnych serbskich wótpowědnikow, jolic se toś te wobchadnorěcne wuraze w pisnej dolnoserbšćinje cesćeju wužywaju. Nawopak jo móžno, až za nimski wobchadnorěcny lema njejo w serbšćinje wobchadnorěcny ekwiwalent znaty. W takich padach pódajuo se stylistiski neutralne słwo. Pódane su teke trjebne gramatiske informacije, na p. wó słownej družynje, deklinaciji a konjugaciji, aspekše, rekciji a prepozicijach. Aby wužywajce wótpowědne pokazki za wužywanje słownika malsnje namakali, su nejwažnejše z nich na nutšikownych bokach wobalki wótšišcane.

(z artikla A. Pohončeweje w Serbskej šuli 4/2012, wobželane)

Das Wörterbuch enthält ca. 10 000 deutsche Stichwörter. Es entstand auf der Grundlage des Deutsch-sorabischen Internetwörterbuchs mit derzeit mehr als 70 000 Stichwörtern. Dieses Schulwörterbuch ist vor allem für SchülerInnen der 5. bis 9. Klasse gedacht. Die Stichwortliste orientiert sich an anderen ein- und zweisprachigen Wörterbüchern für Lernende mit Deutsch als Ausgangssprache. Das Wörterbuch enthält auch Wörter aus Wörterlisten in sorbischen/wendischen Lehrbüchern, Ausdrücke für typische sorbische/wendische Themen (z. B. Sagen und Bräuche) sowie Bezeichnungen Niederlausitzer Orte. Zu jeder Bedeutung der deutschen Stichwörter ist mindestens ein Beispiel, und zwar in Form eines Satzes, angegeben. Umfangreiche und genaue Informationen und Hinweise unterstützen die Lernenden beim Verstehen und Anwenden der notwendigen grammatischen Regeln.



DOLNOSERBSKI.DE

Chóšebuska wótnožka Serbskego instituta staja na toš tom městnie wót lěta 2003 nažlalane dolnoserbske rěcne resurse k dispoziciji. Bok póbítujo stakim wobšyrne informacie wó dolnoserbščinje.

Z pomocu toš logo centralnego pytačkowego pólja móžete po jednoré wótni pytački serbske słowa, a to towočasne w Dolnoserbsko-nimském slovniku M. Starosty (1990) a w Nimsko-dolnoserbskem slovniku. Wsleški napříslawiaju počazdu se na boce Dolnoserbski přewopci, tam teke daje wécej pytačkowych opcji. Za nimskimi słownami pytački direktne w Nimsko-dolnoserbskem slovniku.

The screenshot shows a grid of twelve digital resources:

- NIMSKO-DOLNOSERBSKI SŁOWNIK**: Stawnje rozcytreny aktiwny słownik z wuſej 80 tis. artiklow.
- DOLNOSERBSKO-NIMSKÉ SŁOWNÍK**: Stýti retrodigitalizované slovník ze zjednočeným pláštupom.
- NOWA LEKSIKA**: Gropje wobžekane nowe słowa, aco odcymhni w leksikaliskéj dalové bance njemu zapísane. **Now!**
- MAMINORÉČNA DOLNOSERBŠČINA**: Wuſej 100 góznow nagrañijow a transkripcijow dialektaulneje racy.
- DOLNOSERBSKI TEKSTOVÝ KORPUS**: Pytanje w dolnoserbskich tekstuach.
- DOLNOSERBSKA DIGITALNA BIBLIOTEKA**: Digitalne wersje historickich dolnoserbskich šilćow.
- DOLNOSERBSKA BIBLIA 1868**: Digitálne vydanie w oryginalnom a modernizowanem písmopisu z funkciami za pytanje.
- DOLNOSERBSKE RĚCNE WOBROTY A PĚSLOWA**: Zestajone na zaklaze słownikow, wobžekane a bogade rozložone dolnoserbske idomy.
- DOLNOSERBSKE MJENJA**: Ríčne a wécowne informacie k mjeniam wósobow a městow. **Rozšíryone!**
- DOLNOSERBSKI PŘEWRÓB**: Aktualne pláštova a ridy za kompjuternu přewopene kontroli.
- DOLNOSERBSKE WUHROŃENJE**: Tematiski zréďowane a prakticki wuměřone představjerje wósebošow dolnoserbskej fonetiki.
- DALŠE RESURSE**: Wielakrake resurse, aco njeju jednoré póbítowanjem přileđowane.



Pó serbsku! – Gramatika za wuknjecyč / Grammatik für Lernende

Pśedlažeče knigły su myslone ako pśewóżowański srědk pgó gramatice dolnoserbskeje ręcy za wuknjecyč. Niwow pgó Europskem referencnem ramiku za ręcy, na kótaryž se wóni mérje, jo B1 až do B2. Knigły su dwójorčne a stakim pśistupne teke zajmcam, kenž maju nimsku abo słowjańsku ręcnu slězynu. Das vorliegende Buch ist als Begleiter durch die sorbische/wendische Sprache für Lernende gedacht. Das Niveau entspricht dem Europäischen Referenzrahmen für Sprachen der Stufen B1 und B2. „Pó serbsku!“ ist zweisprachig und somit auch für Interessenten mit deutschem oder slawischem Hintergrund zugänglich.

wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ
w nadawku Žělanišća za serbske kublańske wuwijanje

Chóšebuz (ABC)

awtora: Juro Šrejdař, Viktor Zakar

1. nakład 2017, Ludowe nakładnistwo Domowina

136 bokow, wěcejbarwne, € 14,90

ISBN 978-3-7420-2441-1

skaz. c. 0/174/17-1W, skazař pla LND

Pó serbsku! – Gramatiske zwucowanja/ Grammatikübungen

zwucowański zešywku kniglam „Pó serbsku! – Gramatika za wuknjecyč / Grammatik für Lernende“ z rozwězanjamia i gramatiskimi tabelkami

Übungsheft zum Buch „Pó serbsku! – Gramatika za wuknjecyč / Grammatik für Lernende“ mit Lösungen und grammatischen Tabellen

wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ
w nadawku Žělanišća za serbske kublańske wuwijanje Chóšebuz (ABC)

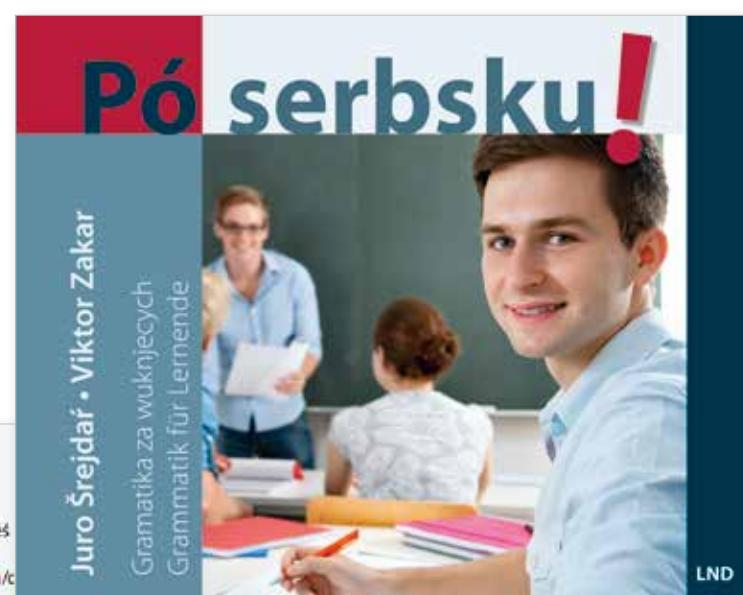
awtora: Christiana Piniekowa, Juro Šrejdař

2. nakład 2021, Ludowe nakładnistwo Domowina

dwojobarwne, € 11,90

ISBN 978-3-7420-2442-8

skaz. c. 0/175/21-2W, skazař pla LND



Wóthchylajuce se pšikłady

	byś	měš	kšěš					
ja	som	mam	com/c					
ty	sy	maš	coš					
wón, -a, -o	jo	ma	co	zo	jézo	jé	wé	
mej	smej	mamej	comej	zomej	jézomej	jémej	wémej	
wej	stoj	matej	cotej	zotej	jézotej	jéstej	wéstej	
wónej	stej	matej	cotej	zotej	jézotej	jéstej	wéstej	
my	smy	mamy	comy	zomy	jézomy	jémy	wémy	
wy	sčo	mašo	cošo	zošo	jézošo	jéšo	wéšo	
wóni	su	maju	kšě/coju	du	jédu	jéže	wéže	

Prezens twóri se głownje wót imperfektiwnych werbow (☞ Aspekt). Z perfektiwnych werbow twóri se futur, kenž casy teke wóznamjenja pšibytnosć, pši kótarejž wuzwiguju se wuspěšne dokónčenje cynitosći. (☞ Futur)

Perfektiwnie werby (☞ Aspekt) i/y-konjugacie (na pš. *kupiš*, *ražiš*, *napolniš*) a a-konjugacie (na pš. *naželaš*, *namakaš*, *wucytaš*, *zaspiwaš*) se rozšýrjaju ze sufiksem -jo. Toš te tak konjugowane werby wuzrajú głownje pšiducnosć, wótergi teke prezens. Pšikłady sú:

kupijom – *kupijoš*, *namakajom* – *namakajoš*, *zaspiwajom* – *zaspiwajoš*

Das Präsens bildet man hauptsächlich aus imperfektiven Verben (☞ Aspekt). Aus perfektiven Verben wird das Futur gebildet, welches manchmal eine gegenwärtige Handlung darstellt, deren erfolgreicher Abschluss akzentuiert wird. (☞ Futur)

Perfektive Verben (☞ Aspekt) der i/y-Konjugation (z. B. *kupiš*, *ražiš*, *napolniš*) und der a-Konjugation (z. B. *naželaš*, *namakaš*, *wucytaš*, *zaspiwaš*) werden mit dem Suffix -jo erweitert. Diese so konjugierten Verben drücken hauptsächlich die Zukunft, teils auch das Präsens aus. Beispiele sind:



LND

Christiana Piniekowa • Juro Šrejdar
Gramatiske zwucowanja
Grammatikübungen

*z rozešljajom
a gramatičkimi preigibdama
Hrvatski jezik i gramatika
Učenjačkim.*

pó wopšimjeu
modificērowana werbowā
inhaltlich und in Bezug auf die zeitliche
Benutzbarkeit modifizierte Verbform

fertig vorbeiten/zubereiten
pó wopšimjeu na zakóńczenie
jadnanja wusměrjona a pó casowem
wużywanju modificērowana werbowā
forma
inhaltlich auf die Beendung der
Handlung ausgerichtete und in
Bezug auf die zeitliche Benutzbarkeit
modifizierte Verbform

! Wubjeŕ verb z pšawym prefiksom,
konjugēruj a zapiš jen.

(nje)dopisaš – napisas – pisaš – podpisaš – pójpisaš – pšeppisaš – pšedpisowaš – spisaš – wopisowaš – wótpisaš – wupisaš –
wupisowaš – zapisaš (se) – zapisowaš

16 Wsykno wokoko »pisanja«

Wähle das Verb mit dem richtigen Präfix aus,
konjugiere es und trage es ein.

Aktionsart

Verbinde die Verbformen mit
der passenden Definition.

vollkommen fertig vorbeiten/
zubereiten
pó wopšimjeu na dopolne zakóńczenie
jadnanja wusměrjona a pó casowem
wużywanju modificērowana werbowā
forma

inhaltlich auf die völlige Beendung
der Handlung ausgerichtete und in
Bezug auf die zeitliche Benutzbarkeit
modifizierte Verbform

gótowaš ip.

pšigótowaš p.

zepšigótowaš p.

dozepšigótowaš p.

tun/machen/bereiten
zakladna werbowā forma
Grundform des Verbs

WUDOPŁNNUJUCY MATERIAŁ

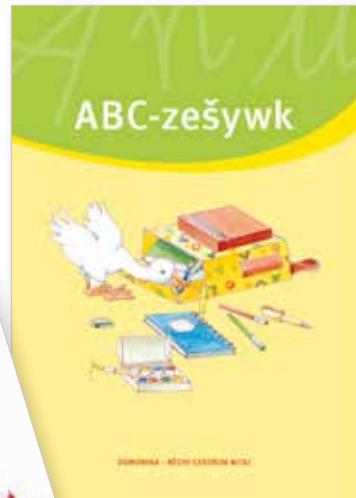
Janine dožywjenja z barikoma

wótrywański blok za cytanje, słuchanie, powiedanie a mólowanie
Abreißblock zum Lesen, Hören, Sprechen und Malen
wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ
awtorka: Angela Langerowa
dolnoserbski: Katrin Murrerowa
didaktiske wobžělanje: Ingrid Hustetowa
1. nakład 2006
15 bokow
skaz. c. L-0/71/06-1B, skazaš pla RCW



ABC-zešywк

želowy material za 1. lětník
wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ
pšíšeło: Andrea Mešerowa
pšełožk a wobžělanje za dolnoserbsku wucbu:
Ingrid Hustetowa
ilustrator: Konrad Golz
40 bokow
skaz. c. L-1/132/08-1, skazaš pla RCW



Pšiłoga k ABC-zešywkoju

želowy material za 1. lětník
wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ
pšíšeło: Andrea Mešerowa
pšełožk a wobžělanje za dolnoserbsku wucbu:
Ingrid Hustetowa
blok, wěcejbarwne
skaz. c. L-1/133/08-1, skazaš pla RCW

Z pšedlažecym ABC-zešywkom maju wukniki a wuknice 1. lětnika pšidatny material, kenž služy kreatiwnej zaběrje z rěcu a k rozšyrjenju słowoskłada. Kuždy bok zešywka pšedstaja pšecej jaden zuk a pšílušajacy pismik abo kombinaciju pismikowu (na pš. ch). Žiši maju nadawk, pytaš za słowami z wótpowědnym nazukom. Pši tom slyšyš toš ten zuk na zachopjeńku słowa (kaž »a« w słowie »anorak«). Někotare mózne wobraže k wustšiganju žiši namakaju w pšíloze k ABC-zešywkoju.

Mit dem vorliegenden ABC-Heft erhalten die Schüler und Schülerinnen der ersten Klasse ein zusätzliches Lernmaterial, das der kreativen Beschäftigung mit der Sprache und der Erweiterung des Wortschatzes dient. Jede Seite des Heftes stellt immer einen Laut sowie den dazuhörigen Buchstaben bzw. Buchstabenkombination (z. B. »ch«) vor. Die Kinder haben die Aufgabe, nach Wörtern mit dem entsprechenden Anlaut zu suchen. Dabei hören sie den Laut am Anfang eines Wortes (wie das »a« im Wort »anorak«).



Alfabet

serbski alfabet ze šulskim wuchadnym pismom
wudawać: Domowina, Rěčny centrum WITAJ
plakat A1 a A4
wěcejbarwe
skaz. c. L-0/119/13, skazaś pla RCW

Serbski wobrazowy alfabet

wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ
plakat A1, wěcejbarwe
skaz. c. L-0/131/14, skazaś pla RCW

Pisański kurs – Alfabet + Licby**Schreibkurs – Alphabet + Zahlen**

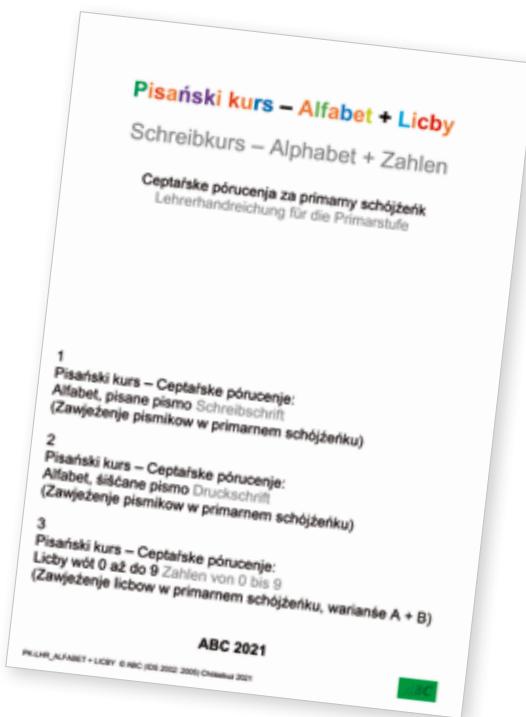
Ceptařske pórucenja za primarny schóžjeńk

Lehrerhandreichung für die Primarstufe

wudawař: Žělanišće za serbske kublańske wuwijanje Chóšebuz (ABC)
wobželjanje: Christiana Piniekowa, Margot Hašcyna, Oleg Derepasko
wugótowanje, techniske spísgótowanje: Ulrike Niedlich

2. wobželany nakład, ABC, Chóšebuz 2021

Material stoj ceptařkam a ceptarjam serbščiny elektroniski
k dispoziciji na: DialogBB → ABC Sorbisch/Wendisch

**Serbski a nimski alfabet**

A a B b C c Č č ī

D d E e ē F f G g

H h J j J į K k

L l L l M m N n ī

O o P p Qu qu R r ī

S s Š Š Š Š T Ŧ Ŧ Ū Ū

V v W w X x Y y Z z

Ž ž Ž ž Ā Ā Ö Ö Ü Ü

Domowina – Želci kultury Slezska e.V., Moysstraße 40/42, www.witaj-sorben.de, Lübben (Spreewald)

WITAJ



A a	I i	ŕ
B b	J j	S s
C c	K k	Š Š
Č č	Ł Ł	Ś Ś
Ć ć	L l	T t
D d	M m	U u
E e	N n	W w
ě	ń	Y y
F f	O o	Z z
G g	ó	Ž Ž
H h	P p	Ź Ź
Ch ch	R r	WITAJ

Pisański kurs – Ceptańskie pórucenje:

Alfabet, pisane pismo

(Zawježenje pismikow w primarnem schójčeńku) wudawař: Žělaniščo za serbske kublańske

wuwijanje Chóšebuz (ABC)

wobželjanje: Rožamarja Frankowa, Irena Götzowa, Margot Hašcyna, Anett Hiršlerowa,

Christiana Piniekowa, Oleg Derepasko
Intensiwnie dalejkubłanje serbščiny (IDS), ABC 2002, 4 boki

wugótowanje, techniske spigótowanje: Ulrike Niedlich
2. wobželany nakład, ABC, Chóšebuz 2021

Material stoj ceptařkam a ceptarjam serbščiny elektroniski k dispoziciji na: DialogBB → ABC Sorbisch/Wendisch

Pisański kurs – Ceptańskie pórucenje:

Alfabet, šišcane pismo

(Zawježenje pismikow w primarnem schójčeńku) wudawař: Žělaniščo za serbske kublańske

wuwijanje Chóšebuz (ABC)

wobželjanje: Rožamarja Frankowa, Irena Götzowa, Margot Hašcyna, Anett Hiršlerowa, Christiana Piniekowa, Oleg Derepasko

Intensiwnie dalejkubłanje serbščiny (IDS), ABC 2002, 4 boki

wugótowanje, techniske spigótowanje: Ulrike Niedlich
2. wobželany nakład, ABC,

Chóšebuz 2021

Material stoj ceptařkam a ceptarjam serbščiny elektroniski k dispoziciji na: DialogBB → ABC Sorbisch/Wendisch

Pisański kurs – Ceptańskie pórucenje:

Alfabet, pisane pismo

(Zawježenje pismikow w primarnem schójčeńku)



A Zachopijomy we jispě – kružynka nakósno góřej – zasej dołoj – wesrjež jo smužka.

a Zachopijomy we jispě – nakósno góřej – poł kružyny – nastélik a dołoj – molsnje wokolo – zasej góřej – dołoj – kokula.

B Zachopijomy na najšpje – nakósno dołoj – zachopijomy zasej góřejoce – moła kružyna napšawo – wětša kružyna napšawo.

b Zachopijomy we jispě – nakósno góřej – moła kokula (šlejka) a dołoj – gaž smy dołoce, cymny wětšu kružyna napšawo a na kórcu mołu kružynu.

c Zachopijomy na najšpje – poł kružyny nałewo dołoj.

č Zachopijomy we jispě – nakósno góřej – poł kružyny – nastélik a dołoj – molsnje wokolo.

x Ako wjetili C – na dymnicy jo kokulka.

ž Ako moły c – na najšpje jo kokulka.

č Ako wjetili C – na dymnicy jo nakósna smužka.

č Ako moły c – na najšpje jo nakósna smužka.

D Zachopijomy na najšpje – nakósno dołoj – zachopijomy zasej na najšpje – wjetika kružyna napšawo.

d Zachopijomy ako moły a – zasej góřej až do najšpy – zasej dołoj – kokula.

C Zachopijomy na najšpje – mjerša kružyna nałewo a wětša kružyna nałewo.

č Zachopijomy we jispě – nakósno góřej – moła kokula (šlejka) – zasej dołoj – molsnje wokolo.

č Ako wjetili E – na dymnicy jo kokulka.

ž Ako moły e – na najšpje jo kokulka.

CP) Chóšebuz 2021



Pisański kurs – Ceptańskie pórucenje:

Alfabet, šišcane pismo

(Zawježenje pismikow w primarnem schójčeńku)

A Zachopijomy we jispě dołoce – nakósno góřej až do najšpy – zasej nakósno dołoj – wesrjež smužku.

a Zachopijomy we jispě góřejoce – poł kružyny nałewo – molsnje wokolo – zasej góřej – dołoj.

B Zachopijomy na najšpje góřejoce – podorownje dołoj – zachopijomy zasej góřejoce – moła kružyna napšawo – wětša kružyna napšawo.

b Zachopijomy na najšpje wesrjež – podorownje dołoj – zachopijomy we jispě góřejoce – kružynku napšawo.

C Zachopijomy na najšpje – kružynu nałewo.

č Zachopijomy we jispě – kružynku nałewo.

č Ako wjetili C – z kokulku na kšywje.

č Ako moły c – z kokulku na najšpje.

č Ako wjetili C – z nakósneju smužku na kšywje.

D Zachopijomy na najšpje – podorownje dołoj – zachopijomy zasej na najšpje – kružynu napšawo.

d Zachopijomy ako moły a – kružynu nałewo – zachopijomy na najšpje – podorownje dołoj.

E Zachopijomy na najšpje – podorownje dołoj – góřejoce smugu napšawo – wesrjež na smužce smugu napšawo – něrto dołoce na smužce smugu napšawo.

e Zachopijomy we jispě – wódorownje napšawo – kružynku nałewo.

č Ako wjetili E – z kokulku na kšywje.

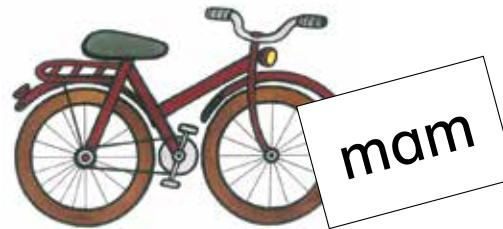
ž Ako moły e – z kokulku na najšpje.

CP) Chóšebuz 2021

PK-LHFL_ALFABET-ŠIŠCANE PISMO, wugótowanje Ulrike Niedlich © ABC (IDS 2002: NF, IG, MH, AH, CP) Chóšebuz 2021

Aplikacije za ceptarku

wobrazowe a słowne kórtki za serbščinu
za žišownje a zakładne šule
wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ
awtorki: Ellen Schmidowa, Rosemarie Frankowa,
Ute Kieperowa
skaz. c. WP/02/01-1, skazař pla RCW



Plakaty ku gramatiskim šežyšcam

gramatiske plakaty za wucbu
dolnoserbskeje ręcy w zakładnej šuli
wudawař: Domowina,
Rěčny centrum WITAJ
zestajař: Jan Měškank
ilustrator: Meinhard Bärmich
skaz. c. L-0/227/13-1W
skazař pla RCW

To jo pěš plakatow za substantiwsku a adjektiwisku deklinaciju a njeregularne werby. Plakaty su síšcane w barwje na tłustej papjerje w formaſe A1.

Es handelt sich um fünf Plakate für die substantivische und adjektivische Deklination sowie unregelmäßige Verben. Die Plakate sind auf festem Papier im A1-Format gedruckt.

Deklinacija substantiwow – singular

maskulinum		femininum	neutrum
bag(e)yr, bant, běrow, dom, dub, lud, nan, stoł	apryl, brijuch, crjej, dešć, gosc, kón, luž, muž, rog, skeč, wobraz, wuknik, zec	banana, ryba; gwězda, kista, mucha, nota, rada, tobola; droga, mězga, ruka ^a	bilo, gnězdo, město, myto, sělo, wokno, pismo, pjero; balo, dwórniščo, jejo, kólos, lico, miko, móro, wucho, zajšo, žowco
N nan; bant	kón; zec	banana; nota; ruka ūla; mica	město; pjero; móro
G nana; banta	kónja; zeca	banany; noty; ruki ūle; mice	města; pjera; móra
D nanoju; bantolu	kónjoju ^b ; zecolu	bananje; noše (KE); ruce (KE)	městou; pjeroju; móroju
A belebit; nana	belebit; kónja	banan; nota; ruku ūlu; micu	městom; pjerom; mórom
I nanom; bantom	unbelebit; bant	unbelebit; kónja	měsće (KE); pjerje; móri
L nanje; banse (KE)	banje; zecu	kónjom; zecom	
		banan; nota; ruku ūlu; micu	
		banan; nota; ruku ūlu; micu	
		banan; nota; ruku ūlu; micu	
		banan; nota; ruku ūlu; micu	

^aIn der Spalte auch: sota und knölla
^bIm Nominitiv und Akkusativ mit Endung -e

Besondere Formen:
misi – misjeje – miseri – misi – misjeju – misier
íkla – íkł – íkł – íkla – íkla – íkł
kley – kley – kley – kley – kley – kley
wjas – jiy – jiy – wjas – jia – jiy
spa – spý – spé – spu – spa – spý

^aIn der Spalte auch: sota und knölla
^bIm Nominitiv und Akkusativ mit Endung -e

Besondere Formen:
mě – mjeja – mjejja – mě
– mjezin – mjeju
zglo – zgla – zgloju – zglo – zglo – zglo
gole – goles – golesja – goles – goles

Deklinacija substantiwow – plural

maskulinum		femininum	neutrum
bag(e)yr, bant, běrow, brijuch, dom, dub, lud, nan, stoł	apryl, crjej, dešć, gosc, kón, luž, muž, rog, skeč, wobraz, wuknik, zec	banana, barwa, gus, gwězda, kawč, mama, mucha, myš, nota, rada, rěc, tobola ^a	bluza, duša, marchw(e), mica, reja, ūla
N banty; nany	kónje; gosców	banany	ruk; basni
G bantow, nanow	kónjow; gosców	bananow	rukow; basnjow
D bantam; namam	kónjam; goscám	bananam	rukam; basnjam
A banty; nany	kónje góše	banamy	ruk; basni
Pers. auch:	Pers. auch:		
nanow	gosców	bananami	rukami; basnjami
bantam; namam	kónjami; góscami	bananach	rukach; basnjach
bantach; nanach	kónjach; góscach		městach; móřach

^aHier auch: bratl grilic

Unser Wortnykus. Such, schreib und sprich!

Pomoc písí wucenju a wuknjenju

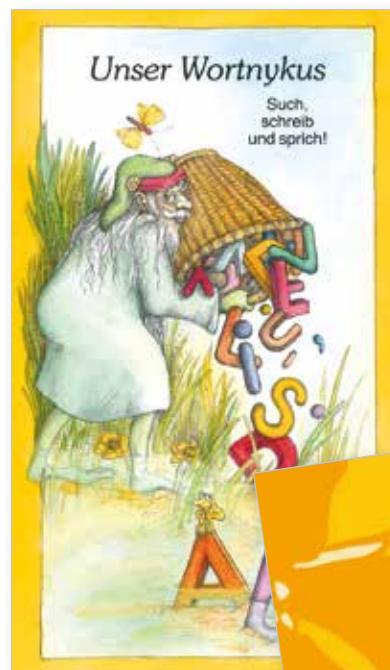
Handreichung für Lehrende und Lernende

wudawař: Žělanišćo za serbske kublańske

wuwijanje Chóšebuz (ABC)

zestajenje a redakcja: Pětš Janaš

Chóšebuz 1999, 264 bokow, [skazaš pla ABC](#)



Wuknikojski dnjownik/Hausaufgabenheft

wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ

1. nakład 2009

zestajařa a wugótowařa: Simona Česlina

dolnoserbski: Peter Milan Jahn

€ 2,00

skaz. c. 0/16/09-1, [skazaš pla RCW](#)

Wumějom dwě rěcy

wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ

awtor a zestajař: Gerat Nagora

wobžělařa a rozšyriřa: Ingrid Hustetowa

1. nakład 2020, Ludowe nakładnistwo Domowina

248 bokow, € 12,90

ISBN 978-3-7420-2596-8

skaz c. 0/186/20-1W

[skazaš pla LND](#)



Naš dom Unser Haus

Geländer	*wobłodenje n // klomík m Dm	(wót) wobłodenja // klomika
Giebel	gibel m	(wót) gabela
Giebelseite	*pókōčíe m	(wót) pokóčka
Haus (dolg)	dost m // domacyk m Dm	(wót) doma / domycyka
Haus (želenskou)	(bydleník) dom m //	(wót) (bydleník) doma /
Heizung	wjazda f // wjazka / Dm	wjazde / wjazka
Hobbyraum	*topjenje n	(wót) topjenja
Jakosie	hobbyjowy rum m	(wót) hobbyjowego rumu
Kamin	žaluzija f	(wót) žaluzije
Kammer	kattin m	(wót) kamina
Keller	*koncočka / Dm	(wót) koncočka
Kinderzimmers	pivnice f	(wót) pivnice
Kohle	ilieca ipa f	(wót) ilieceipy
Kophöher	wigel m	(wót) wigla
Korridore	slachatko n	(wót) slachatka
Küche	kordor m	(wót) kordora
Nachrichtschaltschränke	kuchnia m	(wót) kuchnie
Nummer	noca spiczycka f	(wót) nocne spiczycki
Ofen (zum Backen)	mumar m // cylo u lz	(wót) mumer / cyla
Ofen (zum Heizen)	pjac m	(wót) pjacza
Parkett	*kanjeny Pj	(wót) kanjenow
partere / Partiere	*parket m	(wót) parketa
Patz (Raumwesen)	píi zemi / adr // partera f	(wót) patery
Raum	wobchytjanje n	(wót) wobchytjanje
Rollu	*ram m	(wót) ramu
Schlafzimmers	rolow m	(wót) rolowa
Schlüssel	spunka ipa f	(wót) spuskeipy
Schwelle (Türe)	klac m	(wót) klaca
Stockwerk	*prog m	(wót) prog
Stufe (Treppe)	*nastawk m	(wót) nastawka
Toilette	stupka f // stupka / Dm //	(wót) stupi / stupki / stupka
Treppehaus	stupnik m	(wót) stupniky
Tür	tolida f // (wutap m)	(wót) tolidy / (wutapa)
Vorhaus	*stupica f // schód m	(wót) stupnice / schoda
Vorratskammer	schödy Pj	(wót) schodow
Wand	zurja Pj // zarka Pj Dm	(wót) zurjow / zarkow
Waschraum	piedzjala f	(wót) piedzjala
Wendeltreppe	koncočka / Dm	(wót) koncočka
Werkstatt	séns f	(wót) séry
	myjacia f	(wót) myjarje
	wity schöd m	(wót) wity schoda
	*žilatija f	(wót) žilatije

107

Wuknikojski dnjownik

Hausaufgabenheft

wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ

1. naklad 2015

ilustratorce: Gudrun Lenz, Isa Bryccyna

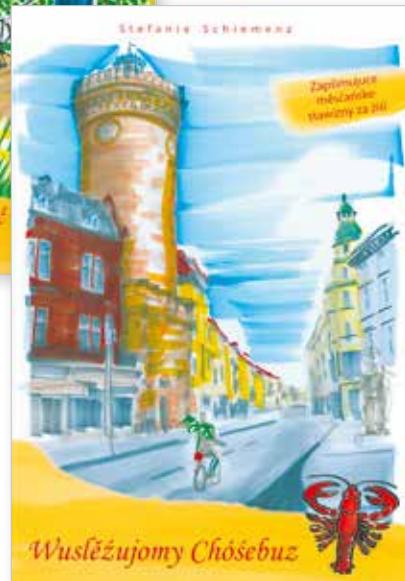
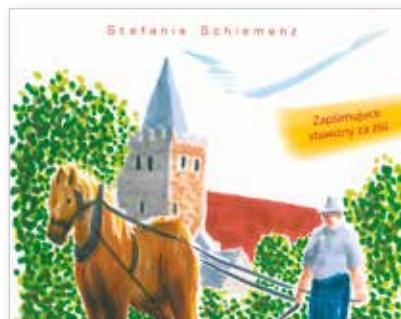
wěcejbarwy

skaz. c. L-0/262/15, skazaś pla RCW



Wuslēžujomy Chóšebuz

Zapśimujuce měščańskie stawizny za žiši
žišece knigly z wěcnymi informacijami wó Chóšebuzu
wudawań: Domowina, Rěčny centrum WITAJ
awtorka: Stefanie Schiemenz
ilustrator: Matthias Dobberan
z nimščiny: Marcus Kóńcař
1. nakład 2011
40 bokow, wěcejbarwe, kſuta wězba, skazaś pla RCW



Wuslēžujomy wokolnosć Chóšebusa

Zapśimujuce stawizny za žiši
žišece knigly z wěcnymi informacijami wó chóšebuskej wokolinje
wudawań: Domowina, Rěčny centrum WITAJ
awtorka: Stefanie Schiemenz
ilustrator: Matthias Dobberan
z nimščiny: Alfred Měškank
1. nakład 2011
40 bokow, wěcejbarwe, kſuta wězba, skazaś pla RCW

Drjowk

Na krotkem pôdvarjaciejce wót Chóšebusa lažy miestadko Drjowk. W lěle 1353 jo vóno prédny raz na starom wopisme ako „Drebekowe” naspmnjone. To mě groni tak wjelle ako „sedlišco w djevach”. We wuskich gassach su tam bury a rucnikarje w malych domiščach gromáže bydlili. W srjezowku su se drogowarje cesto bývali přez Drjowk ýč, dokudáž su w blískem grože rubjažne rytarje bydlili, kotarež su w celej wokolinje rjermér wusewali.

Drjowk

Juža w srjezowku su Drjowkarje písamem w kúzdej domačnosti palenice a piwo warili. Před Drugeju světovju wójni jo w Drjowku 14 vějlíčkých pivarnjow želato, a plídanje su měli 42 wobchodow, w kótarychž su piwo a palenice předavali. We wójni jo warjenje piwa a palenie palenica zakazane bylo, ale kude su to krajžu dalej gotowali. Tak su Drjowkarje w székem casu po wójni mogali swój palenie na druge zežywida ménim a na tu wašnju széki čas přetrat. Wjelika licta palencowych palarnow a piwarnjow jo Drjowkoju nimske pomjenovanie „Sauldráuč“ wunjasla.

Serby

Serby w Chóšebuzu

Juža w 6. stolěži jo se slowjariski nad Lužycanarjow (Lusici) w njewobsidonej Dolnej Lužicy zasedlit. Wón jo dal krajinę swojo mě a jo how narmakal svoju domownju. Serby su se w rucnikarstwie a rolnikarstwie picej wjelgin derje wuznamovali. Togodle su ku gospodarskemu wnuštu regiona plínosowili a mimo togo joga kultura wobogašowali a pregowali.

Serby su se přez wjelyke stolěži až do zinsajnejho zdarzowali swoju rěc a swoje tradicje. To se teke w jich ludowem wumělstwie wdtblyčuju. W Chóšebuzu móžo na droznych toflickach a žednych wažnych twarjenjach mimo nimskego teke serbske mě cytať.

Dolnośląska rejonowa skarbnica żertek

Kórtowy kofer

zbérka barwojtych geografiskich městnych a wokolnych kórtow z legendu za Brjazynu/Briesen, Bórkowy/Burg, Janšoje/Jän-schwalde, Tšupc/Straupitz, Wětošow/Vetschau a Žylow/Sielow serbski a nimski
wudawać: Domowina župa Dolna Łužica a Domowina, Rěčny centrum WITAJ
awtora: Bernd Kamenz, Kito Ela
1. nakład 2014
format A4 a A3
skaz. c. P-0/256/15, skazaś pla RCW

Góžinske plany

želowy material za šule ze serbskeju wucbu
wudawać: Domowina, Rěčny centrum WITAJ
A4, wěcejbarwne
skaz. c. L-0/155/16
skaz. c. L-0/176/16, skazaś pla RCW

Myšy co se piś

Zbérka, kenž wobstoj ze 4 želow: Zbérka wobrazowych bajkow za žíši w žíšowni z pěš wěcejbarwnje ilustrerowanymi wulicowańkami. Samske ilustracie pórucuju se we wósebnem zešywku ako wumówlanki. Teksty z kniglickow pšedlaže teke ako dialogi za pšedstajenie. Materialoju jo 58 pšedlogow za baslenje maskow pšipołožonych.
wudawać: Domowina, Rěčny centrum WITAJ
awtora: Mirelle Nagora, Gerat Nagora
ilustratorka: Mirelle Nagora
skaz. c. P0/36/03-1, skazaś pla RCW



Kórtowy kofer za serbsku wucbu

wopřímejše kofera:

- wokolina kóta Brjazyny A3
- wokolina kóta Bórkow A3
- wokolina kóta Janšoje A3
- wokolina kóta Tšupca A3
- wokolina kóta Wětošowa A3
- wokolina kóta Žylowa A3
- městnej kóte Brjazyny A4 (serbski a nimski)
- městnej kóte Bórkow A4 (serbski a nimski)
- městnej kóte Janšoje A4 (serbski a nimski)
- městnej kóte Tšupca A4 (serbski a nimski)
- městnej kóte Wětošowa A4 (serbski a nimski)
- městnej kóte Žylowa A4 (serbski a nimski)
- ku kuždemu kóthe bbez geografiskich pomjenjenjow A4

wudawać:
Domowina župa Dolna Łužica a Domowina – Zwězk Łužickich Serbow z.J. Rěčny centrum WITAJ

1. nakład 2014

awtora: Bernd Kamenz a Kito Ela

wugłotwarcze a tříč: Technosatz
Medienagentur und Verlag
Cottbus/Chólebusz

skazofiske cytol: P-0/256/14

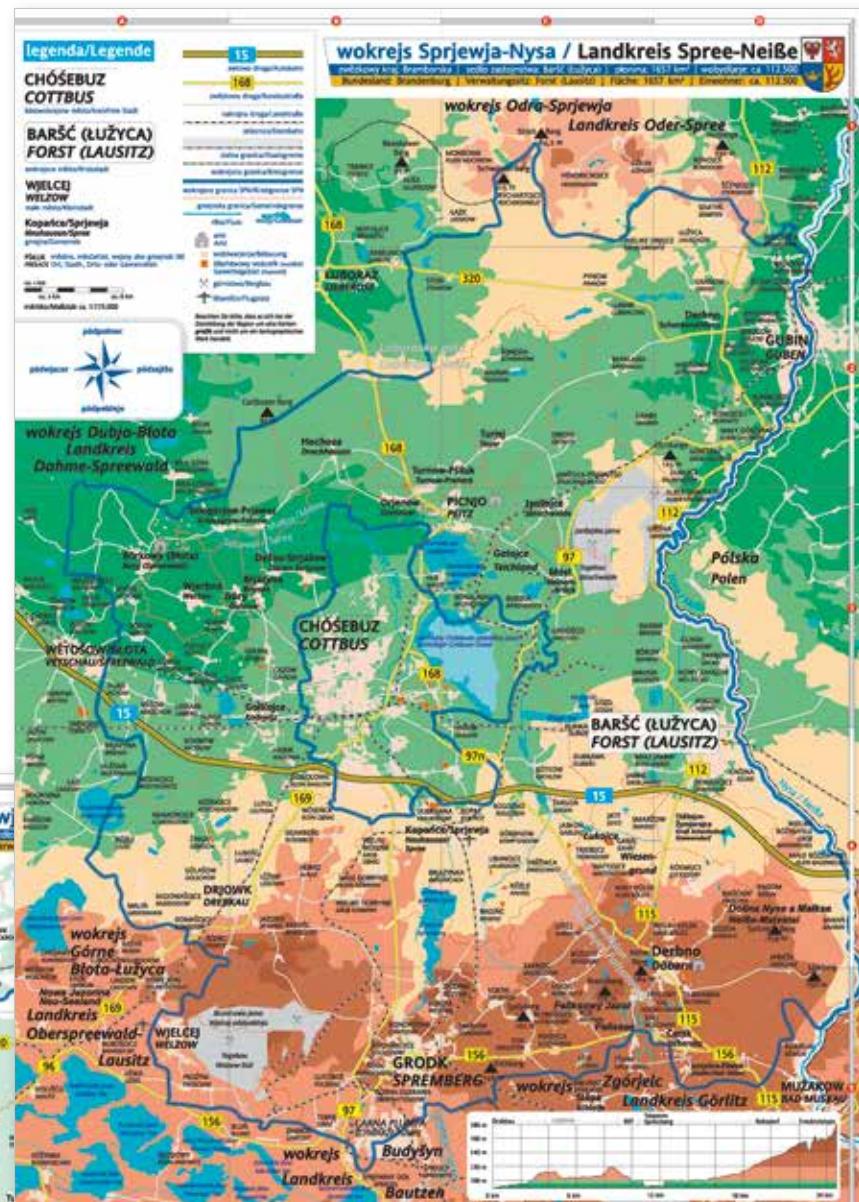
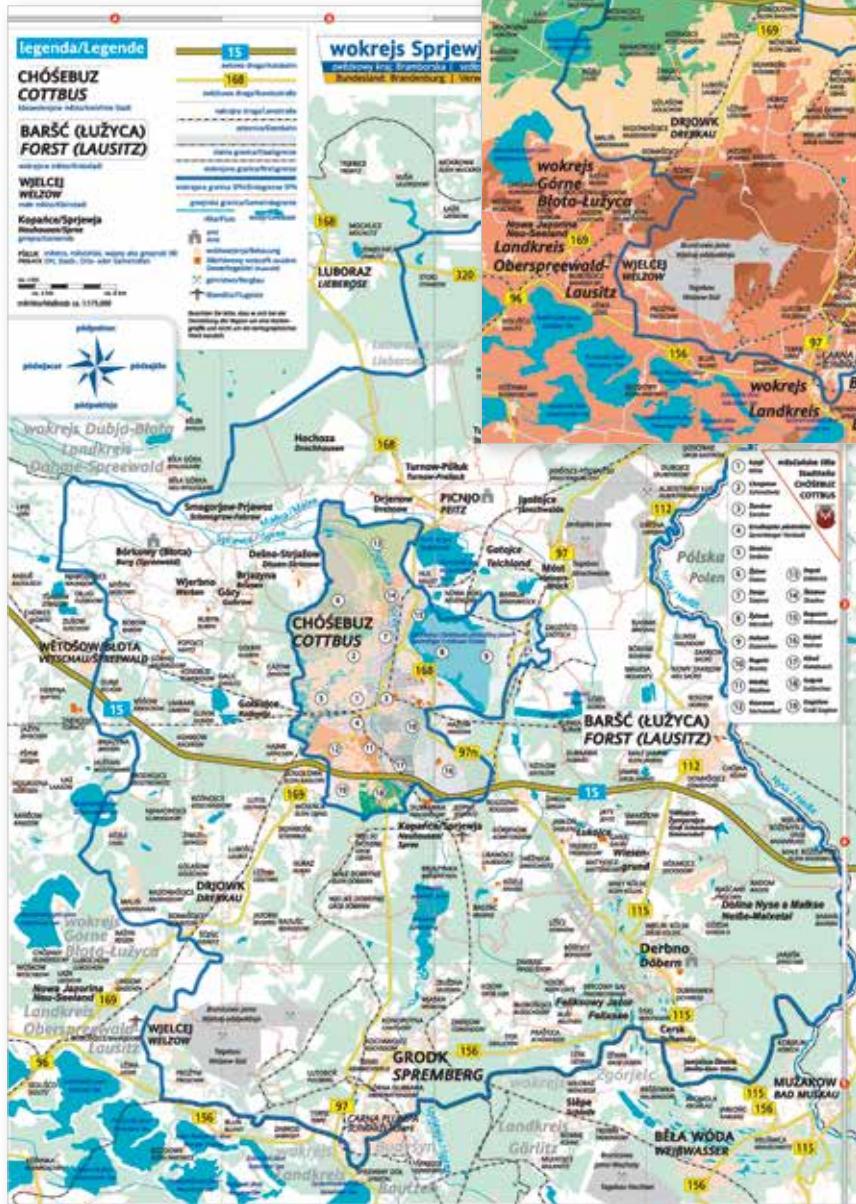


Wokrejs Sprjewja-Nysa

fyziska pśeglédowa kórt (dwójorēcna)
wudawań: Domowina, Rěcny centrum WITAJ
lektor: Maks Bagań
format: A3
skaz. c. L-0/348/23
skazaś pla RCW

Wokrejs Sprjewja-Nysa

politiska pśeglédowa kórt (dwójorēcna)
wudawań: Domowina, Rěcny centrum WITAJ
lektor: Maks Bagań
format: A3
skaz. c. L-0/347/23
skazaś pla RCW



Našo město – naša wjas

9 małych projektów za naželjanie a skšušenie tematiskego słowoskłada, želowe łopjena, gronka, wobrazowy material
 9 kleine Projekte zur Erarbeitung und Festigung des thematischen Wortschatzes, Arbeitsblätter, Bildmaterial
 wudawař: Rěčny centrum WITAJ
 awtorka: Gunda Heyderowa
 ilustracie: Sarah Heyderojc, freepik, Wikipedia
 1. nakład 2020
 zarędnik A4, wécejbarwne
 35 bokow
 skaz. c. P-0/314/20, skazaś pla RCW



Želowe łopjeno 5 • Arbeitsblatt 5
Formy spôsobu a wumôľovař • Formen erkennen und ausmalen

◆ Wumôľuj wšykkne tširožki z cerwjenego barwu!
◆ Wumôľuj wšykkne kreje ze žolteju barwu!
◆ Wumôľuj wšykkne styrrožki ze zelenego barwu!

Gunda Heyderowa
Našo město – naša wjas
Didakticki material za vótkulatki a wótkulatky

Želowe łopjeno 1 • Arbeitsblatt 1
Co som líma w měście wizel/a. Was ich heute in der Stadt gesehen habe.

<input type="radio"/> wusoki dom	<input type="radio"/> mały dom	<input type="radio"/> zelene žurja	<input type="radio"/> brune žurja
<input type="radio"/> chórownia/gójc	<input type="radio"/> park	<input type="radio"/> wognjowa wobora	
<input type="radio"/> ławka	<input type="radio"/> bus	<input type="radio"/> motorske/moped	
<input type="radio"/> cerwjené awto	<input type="radio"/> żolte awto	<input type="radio"/> pjas	

Žišetstwo něga

domownjowědny pśewóžujacy zešywki za wuknjecych

wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ

awtorka: dr. Gizela Brukowa

1. nakład 2024

wěcejbarwne, € 12,90

ISBN 978-3-7420-2821-1

skaz. c. 0/202/24-1W

skazaš pla LND

NOWE**Serbska wjas něga**

domownjowědny pśewóžujacy zešywki za wuknjecych

wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ

awtorka: dr. Gizela Brukowa

1. nakład 2025

wěcejbarwne, € 14,90

ISBN 978-3-7420-2854-9

skaz c. 0/209/25-1W

skazaš pla LND



w kakej drastwje su žiši chójžili Wie Kinder gekleidet waren



Kájula a polka z Dolnje Tužice
 Drastwje jo tegdy přisoumo to jednoče bylo, což jo jednotlivý wobnejek. Kájula, žilany cypel a wuliywana lora su se cas živjenja nosyli a dalej dawali.

Rock und Jacke aus der Niederlausitz
 Kleidung gehörte früher zu dem Wenigen, was der Einzelne besaß. Rock, Seidentuch und gestickte Schürze wurden zeit seines Lebens getragen und weitervererbt.

Na starych šiščach ze 19. stolěša a fotach z casa wokoło lěta 1900 ze šulskimi žišimi ze jsw wokoło Chóšebusa wízimy, až jo tegdy wětšyna wukniciw chójžila w serbské drastwje abo „burski“, kaž se teke groni. Ceptá a wukniki pak su nosyli drastwje ako w měsće, dokulž muske su disku južo wópožožili. Jano male gólyciki do styrich lět su měli wósebnu drastwu za malých gólców. Košulka, kotarež jo se gronilo „kapka“, a maty sorcuh stej bylē jeje głownej žěla. Žinsa se mōgje myslie njewězēce, až su to mate žowča. Ale ně, to byla wósebna serbska drastwa gólycikow.

Gaž su ceptarje a žiši wězeli, až pšijo fotograf do šule, ga su se wósebne pôrednje woblakli. Wóni cesto wuglédaju kaž male dorosčone. Wízimy, až nose cyste, casy wužywane drastwy, kotarež su južo jich starše bratšy a sótšy nosyli. A glédajšo raz kradostciwe: Na starych wobrazach se lěbda raz něchtem smjejo. Młoge familije su měli wjele žiši a mało pjenjez a njejsu móglí sebję a swójim žišam lépše drastwy kupiš abo zešys daš. Jo byto normalne, až su žiši w lěsu pšišli abo wótnosony, cesto płatanych crjejach starých žiši. Swoje predne dobre crjeje a lépše woblacenje su wóni akle dostali, gaž su se górej brali, to groni na konfirmaciju.



15

Zwěrjeta na burskem dwórje

wěcne teksty, žělowe łopjena a wudopołnjujucy material k 13 zwěrjetam na burskem dwórje
 Sachtexte, Arbeitsblätter und ergänzendes Material zu 13 Bauernhoftieren
 wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ
 awtorka: Gunda Heyderowa
 fota i ilustracije: freepik
 1. naklad 2022
 zarědnik A4, wěcejbarwne
 67 bokow
 skaz. c. P-0/331/22
 skazaš pla RCW



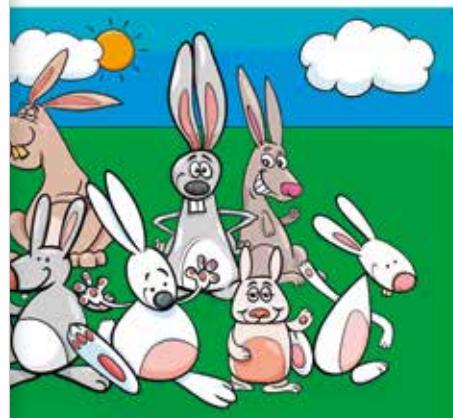
Domacna swinja jo cycař a pohada wót žiwjaka. Dajo wšake rase. Wšykne maju wjeliku głowu, krotku šiju, krotke nogi, dlužki pysk a malej wócy. Wuštej wjelgin wjelikej. Swinje njamaju kózuch, ale ščeśiny, pšež kótarež jo rožoja kóza wišeš. Muska swinja jo **kjandroz**, žeńska jo **rampa** a młoda swinka jo **prosetko**. Swinje su zwětšego w swinjericu žywe. Wóni lubuju w parje se wałaš a w zemi za futerom pyskaš. Wóni žeru körjenje, kulki, żolže, kastanije, sad, insekty a specielny futer. Swinje mógu glosnje kwicaš a chrjočaš. Wóni dawaju nam měso.



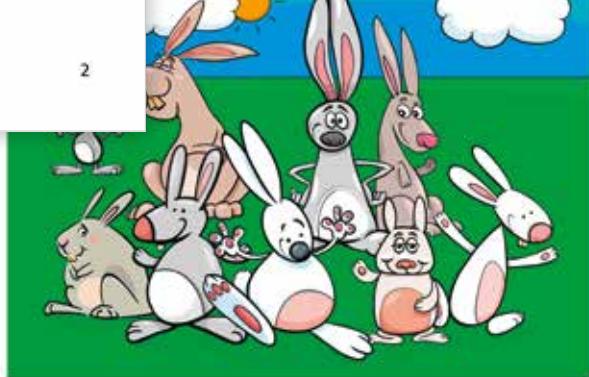
2

Swinje su wjelgin mudre.
 samo mudrzejše oko psy.
 Swinje njamogu se znojš.
 Aby se wachłozowali,
 waļaju se w parje.

owl
 ijcnenm wobrazu hynac ako na góřejcnem!



2



Dožywjamy zymski cas

wěcne teksty a wudopołnjujucy material, mjazy drugim k temam zymny lětny cas, zymska drastwa, zymski sport, zymske nałogi a zwěrjeta w zymje

Sachtexte und ergänzendes Material, unter anderem zu den Themen kalte Jahreszeit, Winterkleidung, Wintersport, Winterbräuche und Tiere im Winter

wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ

awtorka: Gunda Heyderowa

fota a ilustracie: freepik, Vincent Lukas

1. nakład 2022

zarědník A4, wěcejbarwne

54 bokow

skaz. c. P-0/341/22

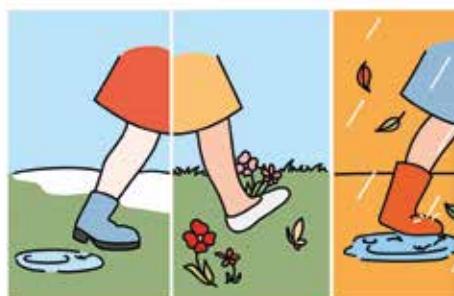
skazaš pla RCW

WITAJ



Dožywjamy zymski cas

Zymska drastwa • Winterkleidung



Gaž w zymje wence smy, trjebamy šoplejšu drastwu ako w n. Šopla drastwa nas ščita před zymu a sněgom.



anorak
W zymje woblekamy se anorak.



plašč, mantel
Woblekamy se płaśc.



šal
Wobwězujomys se š.

DIDAKTISKI MATERIAL ZA WÓTKUBLARKI A WÓTKUBLARJE

GUNDA HEYDEROWA

Zwěrjeta, kenž su w zymje aktívne • Winteraktive Tiere



garona



sroka



wrobel



sykorka



kabeja



sowa



sarnja



liška



žiwjak



wuchac

Glédaj, co tam łazy!

dwójrécne wécne teksty a wudopołnjujucy material
k temje insekty
zweisprachige Sachtexte und ergänzendes Material
zum Thema Insekten
wudawać: Domowina, Récny centrum WITAJ
awtorka: Gunda Heyderowa
ilustracie: freepik
fota: freepik, wikipedia, istockphoto
1. nakład 2023
zarédnik A4, wécejbarwne, 79 bokow
skaz. c. P-0/344/23
skazaś pla RCW

To wšo su insekty. Wóni maju wšake formy, barwy a mustry. Ale wšykne maju šesť nožkow a dwé smasawce. Lic raz nožki a smasawki zwérjetkow!

Das alles sind Insekten.
dene Formen, Farben
alle haben sechs Beine
Zähle einmal die Beine
Tierchen!



WITAJ

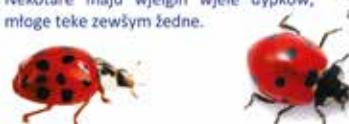
Glédaj, co tam łazy!

DIDAKTISKI MATERIAL ZA WÓTKUBŁARKI A WÓTKUBŁARJE

GUNDA HEYDEROWA

Slyńcko | bogowa wacka • Der Marienkäfer

Sélo slyńcka wuglédla ako polkula. Pla nas ma zwétshego cerwjenej zwjerchnej kśidle z carnymi dypkami. Psez licbu dypkov mózoš někotare družny rozeznawaše. Znajomy na pš. pěsdypkate slyńcko abo sedymdypkate slyńcko. Dajo pak téke žolte, oranžowe, brune a carne slyńcka. Někotare maju wjeljin wjele dypkow, mloge téke zewšym žedne.



Der Körper eines Marienkäfers sieht aus wie eine Halbkugel. Bei uns hat er meist rote Deckflügel mit schwarzen Punkten. Durch die Anzahl der Punkte kann man einige Arten unterscheiden. Wir kennen z. B. den Fünf-Punkt-Käfer oder den Sieben-Punkt-Käfer. Es gibt aber auch gelbe, orange, braune und schwarze Marienkäfer. Einige haben sehr viele Punkte, manche auch gar keine.



Slyńcka maju mjenej winikow ako druge bruki. Jich barwa wóttshaşa wjele zwérjetow. Wóni teke górké slože. Pši tšachoše wótedaju żoltu žydkosć, kótaraž tšaňje smjerži. Togodlia se slyńcka rad nježeru. Ale za někotare ptački, myši, žaby, pawki a druge insekty su weto dobry futer. Nejwécej slyńcikow žerjo listowe wšy a ščitowe wšy. W swójom żywjenju znicuju tysace wšow. Psez to wjasele se za grodznikarje. Listowe wšy že cycaju mězgu z rostlinow. Pón rostliny wóteméraju. Gaž pótakem slyńcka škodne wšy žeru, jo to derje za rostliny. Groni se teke, až slyńcka pšinjsa gluku.

Marienkäfer haben weniger Feinde als andere Käfer. Ihre Farbe schreckt viele Tiere ab. Sie schmecken auch bitter. Bei Gefahr geben sie eine gelbliche Flüssigkeit ab, die furchtbar stinkt. Deshalb werden Marienkäfer nicht gern gefressen. Aber für einige Vögel, Mäuse, Frösche, Spinnen und andere Insekten sind sie trotzdem ein gutes Futter.
Die meisten Marienkäfer fressen Blattläuse und Schildläuse. In ihrem Leben vernichten sie tausende Läuse. Darüber freuen sich die Gärtnner. Blattläuse saugen nämlich den Saft aus den Pflanzen. Dann sterben die Pflanzen ab. Wenn also Marienkäfer die schädlichen Läuse fressen, ist das gut für die Pflanzen. Es heißt auch, dass Marienkäfer Glück bringen.



NOWE

Basni

łopjena z basnjami w elektroniskej formje

wudawať: Žělanišćo za serbske kublańske
wuwijanje Chóšebuz (ABC)

awtorka: Jill-Francis Ketlicojc

wugótowanje: Ulrike Niedlich

ABC, Chóšebuz 2024

Material stoj ceptařkam a ceptarjam

serbščiny elektroniski k dispoziciji na:

DialogBB → ABC Sorbisch/Wendisch

Majski bom

2. Cytaj tekst

Jill-Francis Ketlicojc

Majski bom

Ja som radnje wusoki,
z pisannym bantami,
ako su na wěnašku,
nad nim wizíš brjazycku.

Ja pšepšosyjom: Rejušo
wokolo mě, spivajšo!
Znamje naléša ja som:
Pšewšo rědny majski bom!



Słownick:

brjazycka – kleine Birke
pšepšosyš – einladen
pšewšo – überaus
radnje – ziemlich
wěnašk – Kränchen

Póstrow wót móra / Skóńcje pší móru

3. Cytaj tekst

Jill-Francis Ketlicojc

Póstrow wót móra / Skóńcje pší móru

Lětosa smy w dowolu
skóńcje zasej pší móru.
To na kupje Rujany.
Smy na cílu – juskamy!

Běly pšibrjog wołas,
how my mamy kšasny cas.
Šoplo swěši slyňaško.
Daš to tak jan wóstanjo!

Grody z pěska, wótere,
twarim pilnje, to se wě.
W móru tek se kupat zom.
Grajom, až delfin ja som.

Wjelike jo wjasele,
gaž mě žwały lakovše.
Ako wuše bywaju,
chwatajam lubjej k hantwalu.

Mušle zběram how a tam,
až ja bundlišk/měšack polny mam.
Lózam teke pšiglédam,
knigły cytam, wódycham:

Pózdzej nan mě kupijo
lod, kerž wjelgin słodny jo.
Pšlešijo rybnica,
kšadnjo waflu – njesromna!

Z ložu jězd jo witše plan.
Wjaselim se wjelgickan!
Lož we flašce kupiš cu
z piratoweju chórigoju.

Ty pak mě how felijoš.
Rědnu kórtku dostanjoš!
Ja ju tebje pšočelom
z lubym móřskim póstrowom!

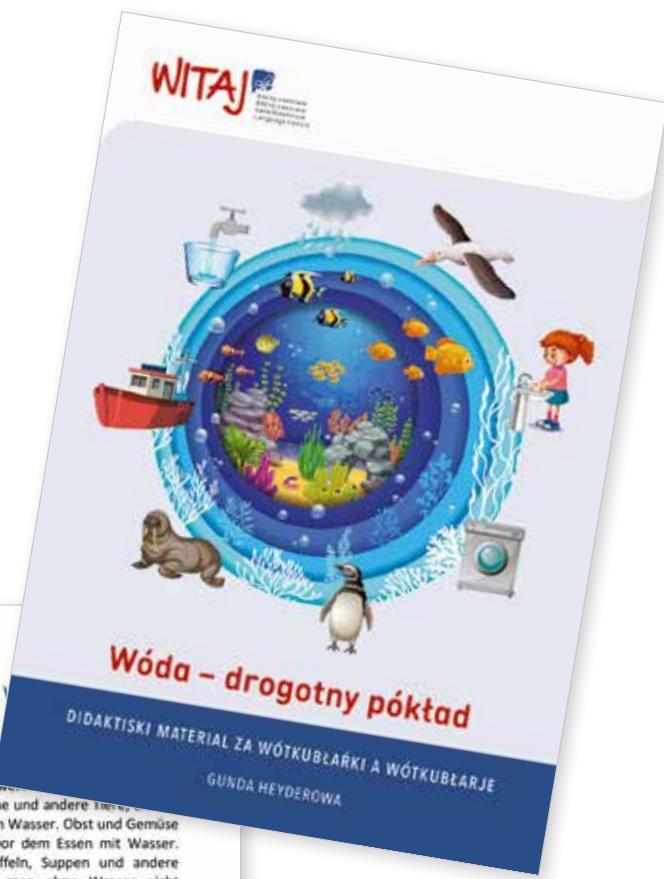


Niedlich, © ABC Chóšebuz 2024

JFC

Wódā – drogotny pókład

dwójróczne wčcne teksty a wudopołnjujucy material
k temje wódā
zweisprachige Sachtexte und ergänzendes Material
zum Thema Wasser
wudawať: Domowina, Rěčny centrum WITAJ
awtorka: Gunda Heyderowa
ilustracie a fota: freepik
1. nakład 2023
zarědnik A4, wěcejbarwne, 50 bokow
skaz. c. P-O/354/23
skazaś pla RCW



Za co trjebamy wódā? • Wofür brauchen wir Wasser?

Trjebamy kruždy žerň wódā, aby se zežvili. Sad, zelenina a trajda rostu jano, gaž dosć wódý dostawaju. Ryby a druge zwěrjeta, kótarež jěmy, su we wózé žywe. Sad a zelenina myjomy do jěženja z wódā. Nudle, kulki, pôlewanki a druge jěze njamóžoš běz wódý wariš. We wšichy našich pišach jo wódā. Se wě, až pijomy teke wódā pur.

Wir brauchen Wasser, um zu überleben. Obst und Gemüse müssen wachsen, nur Wasser kann sie dazu bringen. Fische und andere Tiere müssen Wasser haben, um zu leben. Wir waschen uns im Wasser. Obst und Gemüse waschen wir vor dem Essen mit Wasser. Nudeln, Kartoffeln, Suppen und andere Speisen kann man ohne Wasser nicht kochen. In all unseren Getränken ist Wasser. Natürlich trinken wir Wasser.



Teke za kapanje, dušowanje, myše rukow a cysčenje Zubow trjebamy wódā. Mimo togo rěšymy našu palku, naš wobrěd, naše bydlenja a naše awta z wódā.

Auch zum Baden und Zahnpflegen brauchen wir Wasser. Außerdem reinigen wir unsere Geschirr, unser Auto mit Wasser.



dušowanje | Duschen myše rukowu | Händewaschen cysčenje Zubow | Zahnpflege



kupanje | Baden palkanje | Waschen cysčenje

Wódā – drogotny pókład, G. Heyderowa, RCW 2023

Mórske zwěrjeta • Meerestiere

W a pši móřjach jo wjele wšakich zwěrjetow žywe. W tropiských móřjach jo stawnje šoplo. Tam su koralowe rify z wjele, cesto wjeljgi pisanyimi zwěrjetami. Rownož jo w zymje lodowa warsta na polarnych móřjach, su tam wjele rybow a druge zwěrjeta žywe. W směgu a lože teke běle mjadwjež, roby a pinguiiny.

In und an den Meeren leben viele verschiedene Tiere. In den tropischen Meeren ist es immer warm. Dort gibt es Korallenriffe mit vielen, oft sehr bunten Tieren.

Obwohl im Winter eine Eisschicht auf den Polarmeeren ist, leben dort viele Fische und andere Tiere. In Schnee und Eis gibt es auch Eisbären, Robben und Pinguine.



koralowy riff | Korallenriff



běły mjadwjež | Eisbär

Mjasy polarnymi móřjami a tropami su chłodne móřja, w kótarychž su wjelike rybice roje ducy. Někotare zwěrjeta su žywe w dymokem móřju we 8000 metrah dymokosći. Wjele tych družinow zewšym hyšči njejo znate.

Zwischen den Polarmeeren und den Tropen sind kühle Meere, in denen große Fischschwärme unterwegs sind. Einige Tiere leben in der Tiefsee in 8000 Metern Tiefe. Viele dieser Arten sind noch gar nicht bekannt.



roj rybow | Fischschwarm

Wódā – drogotny pókład, G. Heyderowa, RCW 2023

Mójo šeło

rěcne jadnoty, graša, spiw, žělowe lopjena a wobrazowe kórkki Spracheinheiten, Spiele, Lied, Arbeitsblätter und Bildkarten

wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ

awtorka: Simona Česlina

ilustracie: Gudrun Lenz

2. naklad 2018

brošurka A4, wěcejbarwne

skaz. c. P-0/248/18-2, skazaš pla RCW

AUFBAU DER EINHEIT 1

Žo jo głowa?

1. Žo jo głowa? Žo jo głowa? Jo ta how? Jo
2. Po-glédaj ga pšawje. Po-glédaj ga pšawje. Ta jo how. Ta jo how.

Žo jo ruka? Žo jo ruka?
Jo ta how? Jo ta tam?
Po-glédaj ga pšawje. Po-glédaj ga pšawje.
Ta jo how. Ta jo how.

Žo jo kšebyat? Žo jo kšebyat?
Jo ten how? Jo ten tam?
Po-glédaj ga pšawje. Po-glédaj ga pšawje.
Ten jo how. Ten jo how.

Žo jo ritka? Žo jo ritka?
Jo ta how? Jo ta tam?
Po-glédaj ga pšawje. Po-glédaj ga pšawje.
Ta jo how. Ta jo how.

Žo jo brjuch moi? Žo jo brjuch moi?
Jo ten how? Jo ten tam?
Po-glédaj ga pšawje. Po-glédaj ga pšawje.
Ten jo how. Ten jo how.

Žo jo nogu? Žo jo nogu?
Jo ta how? Jo ta tam?
Po-glédaj ga pšawje. Po-glédaj ga pšawje.
Ta jo how. Ta jo how.

Žo jo palec moi? Žo jo palec moi?
Jo ten how? Jo ten tam?
Po-glédaj ga pšawje. Po-glédaj ga pšawje.
Ten jo how. Ten jo how.

20 SPRACHPROJEKT MEIN KÖRPER

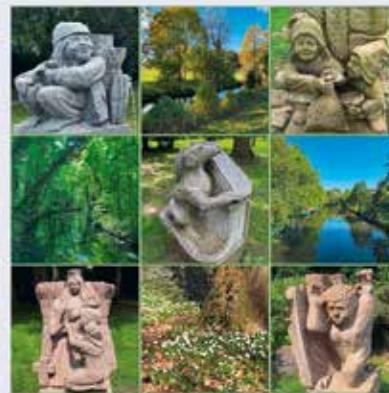


NOWE

Powęści w Błotach

dwójoręcne wczesne teksty a wudopołnjujucy material
k temoma Błota a powęscí
zweisprachige Sachtexte und ergänzendes Material
zu den Themen Spreewald und Sagen
wudawać: Domowina, Rěčny centrum WITAJ
awtorka: Gunda Heyderowa
ilustracie a fota: Ingrid Groschke, freepik a dalſne
1. nakład 2024
zarędnik A4, węcejbarwne, 72 bokow
skaz. c. P-0/364/24
skazać pla RCW

WITAJ
Rěčny centrum
Domowina
Spreewald - Sagen



Powęści w Błotach

DIDAKTISKI MATERIAŁ ZA WÓTKUBLARKI A WÓTKUBLARJE

GUNDA HEYDEROWA

Rostliny w Błotach • Pflanzen im Spreewald

W a pši třugach Sprjewje a jazorach a teke na lúkach a w gółach Błotow rosćo wjele wšakorakich rostlinow. Někotare družny su krudu wobgrozone. Wódne rostliny wizis pši colnowanju abo pši padlowanju celo blisko.

In und an den Sumpfgräben sowie auf den Wiesen des Spreewaldes sind verschiedene Pflanzenarten stark gefährdet, sieht man bei einer Kahnfahrt oder einer Paddeltour ganz aus der Nähe.



sćina | Schilfrohr (a)



wutka | Seerose (b)



łokaśna | Sumpfdotterblume (d)



ścipalica | Krebschtere (e)



ścerbok | Scharbockskraut (g)



żerchlica | Wiesenschaumkraut (h)

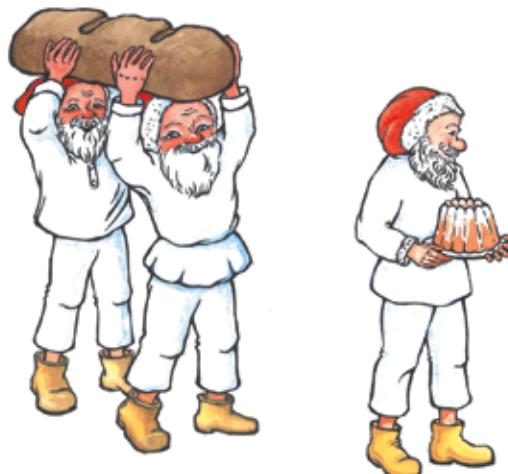
Lutki • Die Lutken

Lutki su małkuše. Wóni wuglédaju ako mužyki z pšíaznymi woblicami a bydle w pěskowych górkach a zemskich jamach abo pód wjelikimi körjenjami bomow w góli. Lutki su lube, pšíazne a dobre pšíjaſele ctwjekow. Muske maju dlujke běle brody a na głowje wjelike, cesto cerwjené cyplawy. Žiši, muske a žeńske nose jednoru drastwu z płata wu wšakich barwach. W lěsu chójże w pantochlach, w zymje w škórnjach. Lutki se cesto wěcy wót luži wupózycuju, ako na psíktad zěžu, topatu abo štandliču. Za to zékujú se z dobrymi klébaškami abo drugimi darami.

Lutken sind Zwerge. Sie sehen aus wie winzige Menschen mit freundlichen Gesichtern und wohnen in Sandhügeln und Erdhöhlen oder unter großen Baumwurzeln im Wald. Lutken sind liebenswert, freundlich und gute Freunde der Menschen.

Lutkenmänner haben lange weiße Bärte und auf dem Kopf große, oft rote Zipfelmützen. Kinder, Männer und Frauen tragen einfache Kleidung aus Leinen in verschiedenen Farben. Im Sommer gehen sie in Pantoffeln, im Winter in Stiefelein.

Lutken borgen sich oft Sachen von den Menschen, wie z. B. Backtrog, Brotschieber oder Butterfass. Dafür bedanken sie sich mit leckeren kleinen Brotchen oder anderen Geschenken.



NOWE

Kitko a Lenka

ilustracje w písikladowe sady za werby wšednego dnja žiſi

Illustrationen und Beispielsätze für Verben

aus dem Alltag von Kindern

wudawaſ: Domowina, Rěčny centrum WITAJ

awtorka: Gunda Heyderowa

ilustracie: freepik

1. nakład 2024

zarędnik A5, wěcejbarwne, 70 bokow

skaz. c. P-0/359/24

skazaſ pla RCW

Kitko a Lenka



werby

Pokazki za žělo z wobrazowymi kórtkami „Kitko a Le
Hinweise für die Arbeit mit den Bildkarten „Kitko a Lenk

Mit diesen kindgerecht illustrierten Bildkarten können Sie die Sprachentwicklung der Kinder in der sorbischen/wendischen Sprache unterstützen. Die visuelle Wortschatzaneignung in der Zweisprache ist eine sehr effektive Methode. Dabei werden sowohl das rezeptive Sprachvermögen als auch die Möglichkeit, sich aktiv sprachlich auszudrücken, angeregt. Darüber hinaus fördern die ansprechenden Illustrationen Freude und Motivation bei der Sprachaneignung.

Das vorliegende Material dient insbesondere der intensiven Beschäftigung mit sorbischen/wendischen Verben aus dem Alltag von Kindern. Neuer Wortschatz wird eingeführt und schon bekannter wiederholt und gefestigt. Die dargestellten Tätigkeiten sind mit den entsprechenden Verben im Infinitiv und Beispielsätzen versehen. Durch verschiedene spielerische Anwendungen der Bildkarten prägen sie sich schnell ein.

Auf den 66 alfabetisch geordneten Bildkarten sind stets die gleichen beiden Kinder (Kitko und Lenka) in Aktion zu sehen. So können sich die Kinder besser mit ihnen identifizieren und sie leichter benennen.

mólowaſ



Kitko mólujo z palcami.

28

In verschiedenen Spielen. Im Folgenden werden Sie noch viele weitere Karten.

daſ



Kitko dajo Lence kwětka.

Lenka wzejo kwětka wót Kitka.

sportowaſ



Lenka rada sportujo.

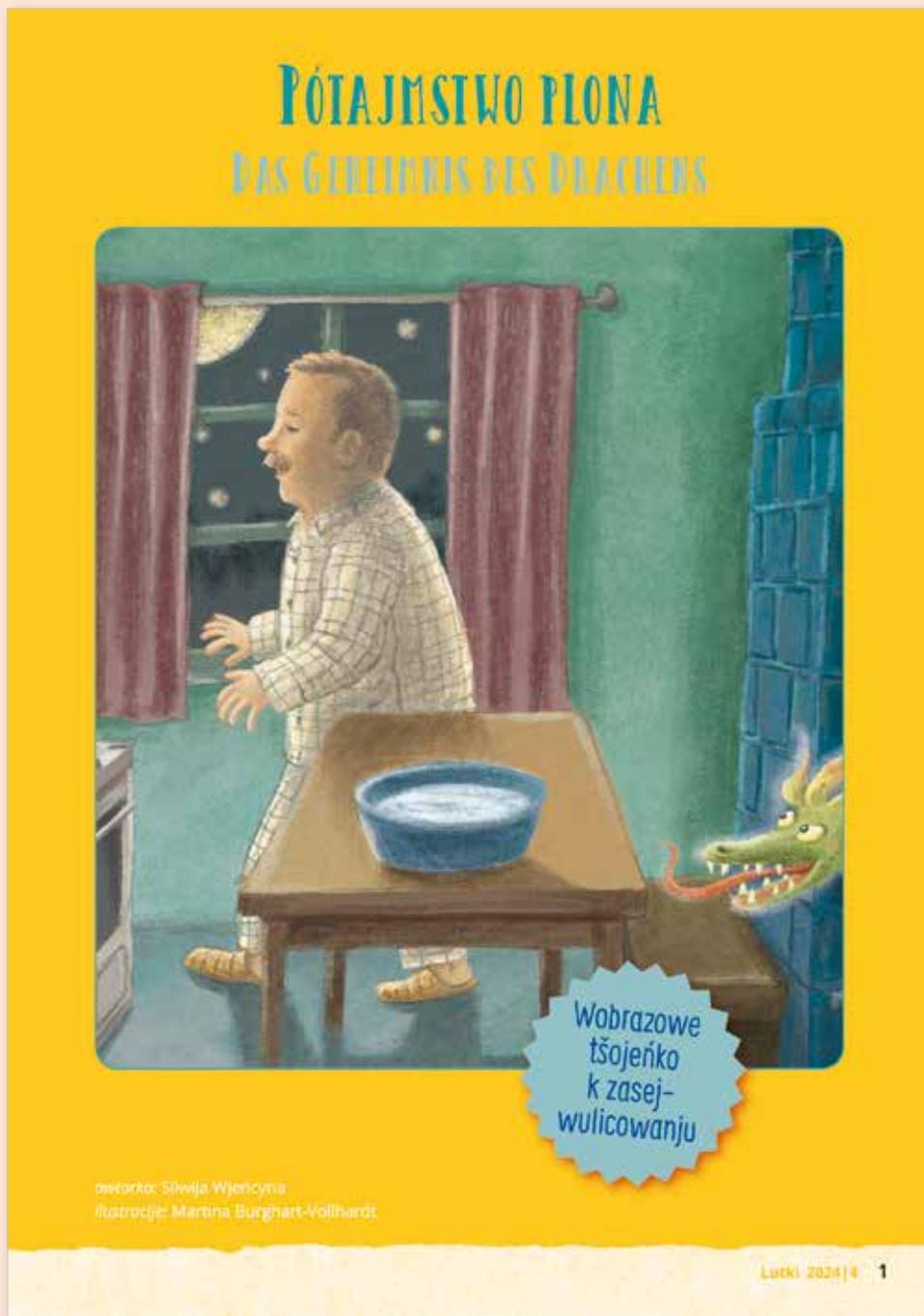
34

INFORMACISKI ZEŠYWK LUTKI

Lutki su informaciski zešywki za starjejšich, žiši a wótkublařki. W fachowych pśinoskach se starjejše informēruju wó tom, kak mógli swóje žiši pší wuknjenju serbskeje rěcy pódpreraš, lěcrownož snaž sami serbski njepowědaju. Jim se rozjasnuju, na kaku wašnju sebje žiši w casu rańšego žišetstwa drugu rěc pśiswójuju a kótare faktory jich rěcne wuwiše spéchuju. K wótpowědnej temje se wó žéle w žišownjach rozpšawja ako teke wó aktualnych pŕucenjach a wósebnych tšojenjach w zwisku z pśiswójenim serbskeje rěcy. Za žiši wugótuju se wósebne žišece boki. Maskotka Witko strowi žiši w kuždem zešywku z małym tšojeňkom. Wobraze k tomu mógu žiši sami wumólowaś a k nim powědaś. Teke wjasele pší rozmyslowanju a wugódanju jo garantěrowane.

Spiwy, rymy, jězykłamate gronka – to wšykno co byš nawuknjone. Samo pokazki k eksperimentam za małych wědomnostnikow póbijuto zešywki Lutki.

Zešywki stoj žišam
w žišownjach
ze serbskorěčnym
kublaniem dermo
k dispoziciji.
Lutki móžošo sebje
teke dermo ako
PDF-dataju pšípóslaś
daś abo we wušišcanej
formje z postom.
Za porto woblicyjo
se narownański
pśinosk we wuso-
kosći € 3,20.





za źiśi, starzejšich, wótkubłańki
a wótkublarje / für Kinder, Eltern
und ErzieherInnen

2024 | 4

senju| Ein Drache zum Fliegen anje| Bastelanleitung

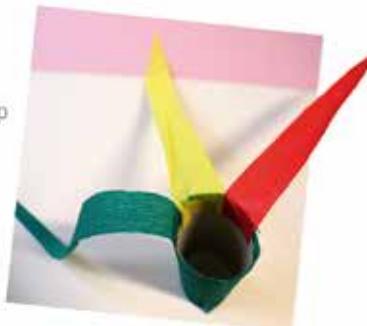
e papjery | Toilettenpapierrolle
rüber Tonkarton
e papjery we wšakich barwach |
ierstreifen in verschiedenen Farben

arwa | rote Acrylfarbe
ona | evtl. Drachenaugen
nora | lange (grüne) Schnur



1. Wustšigaj pšedłogu gropnje, nalipni ju na stary karton a wustšigaj głowu něnto dokradnje! Z teju šablonu móžoš pšawu głowu na kšuty zeleny karton pšenjać a wustšigaś. Namôluj plonoju gubu a nos! Wócko móžo na pš. bublink byś. | Schneide die Vorlage grob aus, klebe sie auf alten Tonkarton und schneide den Kopf nun genau aus! Mit dieser Schablone kannst du den richtigen Kopf auf festen, grünen Tonkarton übertragen und ausschneiden. Male dem Drachen Mund und Nase! Das Auge kann z. B. ein Knopf sein.

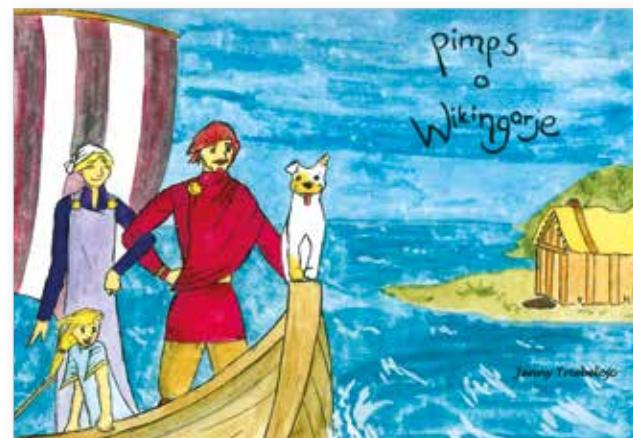
2. Wustšigaj ze zelenego krepa něži 10 x 17 cm wjeliki kwadrat a nalipni jen na proznu rulku toaletoweje papjery! | Schneide aus grünem Krepp ein ca. 10 x 17 cm großes Quadrat aus und klebe es auf die leere Toilettenpapierrolle!



3. Wustšigaj něži wósym dlužkich smugow krepoweje papjery w někakich barwach a pšílipni je na slězny bok rulki wótnutšika! | Schneide ca. acht lange Kreppstreifen in den Farben deiner Wahl aus und klebe sie ans hintere Ende der Rolle von innen an!

Pimps a Wikingarje

wobrazowe knigły, w kótyrchž wulicujo psyck Pimps
wó swójom žywjenju pší Wikingarjach, wobraze
a wěcne teksty wó Wikingarjach
Bilderbuch, in dem das Hündchen Pimps über sein Leben
bei den Wikingern erzählt, Bilder und Sachtexte über die
Wikinger
wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ
awtorka a ilustratorka: Jenny Triebeloc
mapa A3 | Mappe A3
skaz. c. P-0/150/09, skazař pla RCW



Dinosawrijarje a druge zwěrjetra něgajstwa

informacije a wobraze k 41 domrétym zwěrjetam,
laminěrowany A3-plakat z psegłdom wó zemskich wěkach
Informationen und Bilder zu 41 ausgestorbenen Tieren,
laminiertes A3-Plakat mit einer Übersicht über die Erdzeitalter
wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ
awtorka a zestajařka: Gunda Heyderowa
ilustracie: liche internetowe ředla
zarědnik A5, Ordner A5
skaz. c. P-0/149/09, skazař pla RCW

Piraty

laminěrowane wobraze, teksty a słownick
laminierte Bilder, Texte und ein kleines Wörterverzeichnis
wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ
awtorka: Gunda Heyderowa
ilustracie: Jenny Triebeloc
skazař pla RCW



Co jo dinosawrijarje?

Słowo „dinosawrijarje“ pšižo z grichiskeje ręcy a wóznamjenijo „tšaňy jašćeř“. Dinosawrijarje su reptilije byli. Prédne su žywe byli pšed 235 milionow lětami. Slědne dinosawrijarje su pšed 65 milionow lětami wumrěli. To groni, až sawrijarje su byli dawno domrěte ake prédne luže su na swěše žywe byli.

Casoju, w kótyremž su sawrijarje žywe byli, gromje wědomnostniki „Mesozoikum“. To jo zemski střejžowěk. Mesozoikum ma tsí žele: trias, jura a kridovu dobu.

Wšykne dinosawrijarje su na kraju žywe byli. Njejo dalo lětajuce dinosawrijarje a žedne, kenž su we wózce žywe byli. To su druge sawrijarje byli.

Megalosaurus
dinosawrijarje

- ❖ měsožrack
- ❖ jo 9 m dlužki byl
- ❖ jo pšed 170 milionami lětami žywy byl
- ❖ jo chójžil na dwěma nogoma
- ❖ jo měl mōcnej slěznej noze a wjelgin krotkej přeznej noze z wótsymi pazoram; głowa jo byla wjelika
- ❖ su fosiliije w Europje namakali, ale hyšci žeden dopolny skelet
- ❖ jo byl tšaňy rubjažnik, kenž jo teke wěše dinosawrijarje napadowař

Rymowe póriki

Ilustracje k 35 rymowym pórikam

Illustrationen zu 35 Reimpaaren

wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ

zestajařka: Gunda Heyderowa

ilustracie: Freepik.com

2. naklad 2022

mapa A4, wécejbarwne

skaz. c. P-0/114/22-2, skazaš pla RCW



Witko wě wšyknو

10 scenow za pupkowe graše,

metodiske pokazki, rymy, spiwy, CD, wobraze, rucna pupka

10 thematische Spielszenen, methodische Hinweise,

Reime, Lieder, CD, Bilder, Handpuppe

wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ

awtor: Jandytar Hajnk-Förster

dolnoserbski: Gerat Nagora

ilustracie: Martina Gollnick, Rosemarie Herrmannowa

zarědník A4, Ordner A4, ščitna plášzna € 10,00

skaz. c. P-0/102/06-1, skazaš pla RCW

Z Witkom wen do pširody

Drogowanje pó Blotach

nawuknjenje, nałożowanje a zwucowanje serbskeje ręcy

pšezi »glědaš – nadejš – cytaš – písłuchaš – wědu rozšyrjaš –

wědu wótwołaš – licyš – gódaš«

wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ

awtorka a zestajařka: K. Lehmannojc

1. naklad 2018

žišece knigly z fotami, 47 bokow, wécejbarwne

skaz. c. P-0/286/18, skazaš pla RCW



Na swětolylovyh bublinach sejže mjateški. To su wólece wócka.
Wóni maju šamny flack z bělým dypkom na kídlach. – How a tam hyđdi
druge insekty laze, skokocu a létaju. Co měnišo, kótare to su?

19

Písjašel písepołdnice a druge serbske powěsci

10 laminérowanych wobrazow, 5 wěcných tekstuw a 5 powěscow wó písepołdnicy, lutkach, błudniku, plonje a wódnem mužu

10 laminerte Illustrationen, 5 Sachtexte, 5 Sagen über die Mittagsfrau, die Lutken, den Drachen, das Irrlicht und den Wassermann

wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ

awtorka a ilustratorka: Regina Herrmannowa

mapa A4, Mappe A4

skaz. c. P-0/81/06-1W, skazaš pla RCW



Basni za žiši

basni za wšake gózby w žišowni, w horše, w šuli abo doma

wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ

awtory: Jill-Francis Ketlicojc, Pětš Janaš, Erika Janowa,

Mila Nagorina

wugótowanje: Marion Kwicojc

zestajenie: Madlena Norbergowa

šíš: copyworxx, Chóšebuz

Chóšebuz 2020

skaz. c. P-0/299/20, skazaš pla RCW

Tykańc lutka



Lejna a Marija bydlitej ze swójeju mamu w malej jsy wesznej góle. Raz pósceło mama sotše z körbikom do jagodow. Píšto wóna co k narodnemu dniu starkego tykańca pjac.

Slyňko swěši, ptački tyrikaju a pcołki byrice. Sotše pórater se do góle. „How comej zachopisť jagody tergaři. How su wósebnje słodke, dokułaž je cely žení slyňko hajcka”, groni Lejna.

„Mójogodla”, wótegronio Marija wobuzanje. Jej se tak pławie njoco. Droga jo jej pſedaloka a pówteř přegórucy. Co, gaž se pši terganju ruce rozdrapiom, myslí pši se.

Lejna pilnje zběra słodne carne jagody do swójego körbika. Marija se jano tam a sem za jagodku zechylijo. Wjèle hyšći w swójom körbiku njamia. Wóna lubjej chlošci. Južo za krotkim casom jo ženjanje jagodow

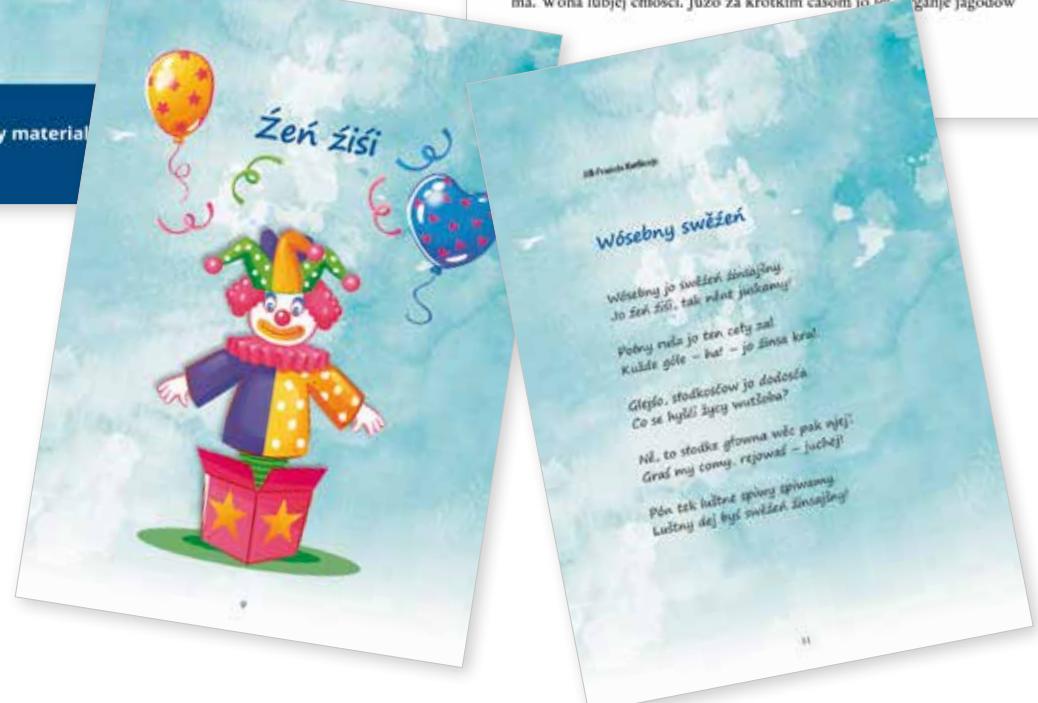
BASNI ZA ŽIŠI

za wšake gózby

w žišowni, w horše,

w šuli abo doma

wudopolnjujucy material



Wjasele z grašami

zběrka grašow za zaběru w šuli, horše a lichem casu

Sammlung von Spielen und Beschäftigungen

für Schul- und Hortkinder

wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ

zestajenie a wobželjanje: Tatjana Kadotšnikowa,

Madlena Norbergowa

ilustracie: Marion Kwicojc

1. nakład 2016

zarędnik A4, tsi brošury, wěcejbarwne

skaz. c. L-0/226/16, skazaš pla RCW

Předlažeca publikacija jo zběrka grašow a zaběrow za šulske a hortowe žisi, ako teke za wužywanje na pš. we WITAJ-campje. Zběrka želi se do tisich želow. Prédny žel su krotke pógibowańska zwucowanja za wužywanje w šulskej wucbje, drugi žel su graša za wence a nutší zwézane ze serbskimi réčnymi elementami. Wóni se wósebnje góže za lichy cas w horše. A tšeji žel su styri žiwadłowe graša k ptaškowej swajžbje. How wobstoj móžnosć ze žisimi serbski žiwadłowy kusk nazwucowaš a pótom starzejšym a drugim pokazaš. Wjele wjasela!

Die vorliegende Publikation ist eine Sammlung von Spielen und Beschäftigungen für Schul- und Hortkinder als auch für die Anwendung z. B. im WITAJ-camp. Die Sammlung besteht aus drei Teilen. Der erste Teil sind kurze Bewegungs- und Entspannungsübungen, die in den Sorbisch-/Wendischunterricht integriert werden können.

Der zweite Teil sind Bewegungs- und Gesellschaftsspiele für draußen und drinnen verbunden mit sorbischen/wendischen sprachlichen Elementen.

Diese eignen sich besonders für Freizeitbeschäftigungen im Hort. Der dritte Teil besteht aus vier Theaterstücken zum Thema Vogelhochzeit. Hier besteht die Möglichkeit, mit den Kindern ein Theaterstück in sorbischer/wendischer Sprache einzubüben und es im Rahmen einer Veranstaltung aufzuführen. Wir wünschen viel Spaß!

NOWE

Graj! – Žiwadłowe zwucowanja a graša za žisi a młodostnych

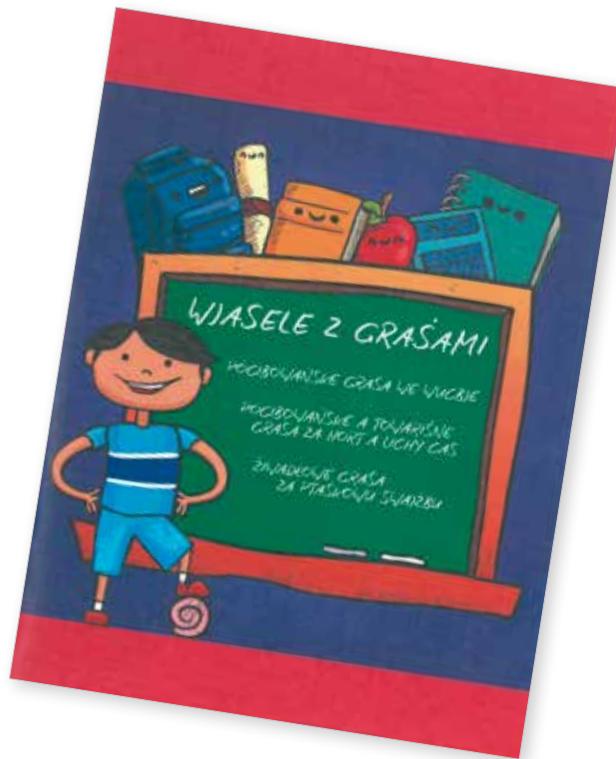
wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ

zestajenie a wobželjanje: Maks Bagańc

1. nakład 2025

zešywki A4, wěcejbarwne

skazaš pla RCW



Z Witkom wen do pširody - TO GRAŠE

Pširodne wuknješke graše za 2-6 wósobow a za graše we wětšej kupce.

Ze 6 grajnymi wariantami.

Wót 5 lét.

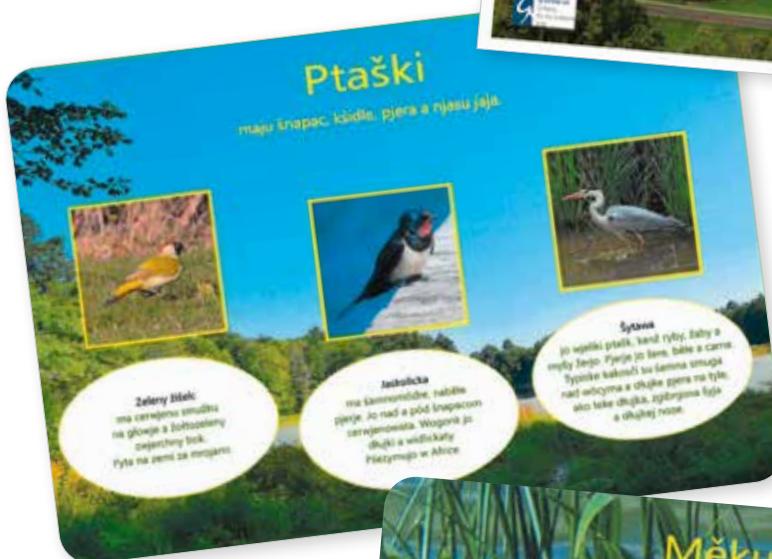
wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ

awtorka: Katrin Lehmannojoč

w dolnoserbskej rěcy

skaz. c. P-0/313/20

skazaś pla RCW



W chórowni

papowe wobrazowe knigły k wšednemu dnju w chórowni,
wiżone z wóczmi ži; we wobrazowych kšomkach su typiske
pšedmjaty z chórownje pomjenjone

Pappbilderbuch zum Alltag im Krankenhaus mit Kinderaugen
gesehen; in Bildleisten sind typische Gegenstände
aus dem Krankenhaus benannt

wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ

awtorka: Annett Džedžikowa

dolnoserbski: Wórša Šołćic

ilustracije: Günter Wongel

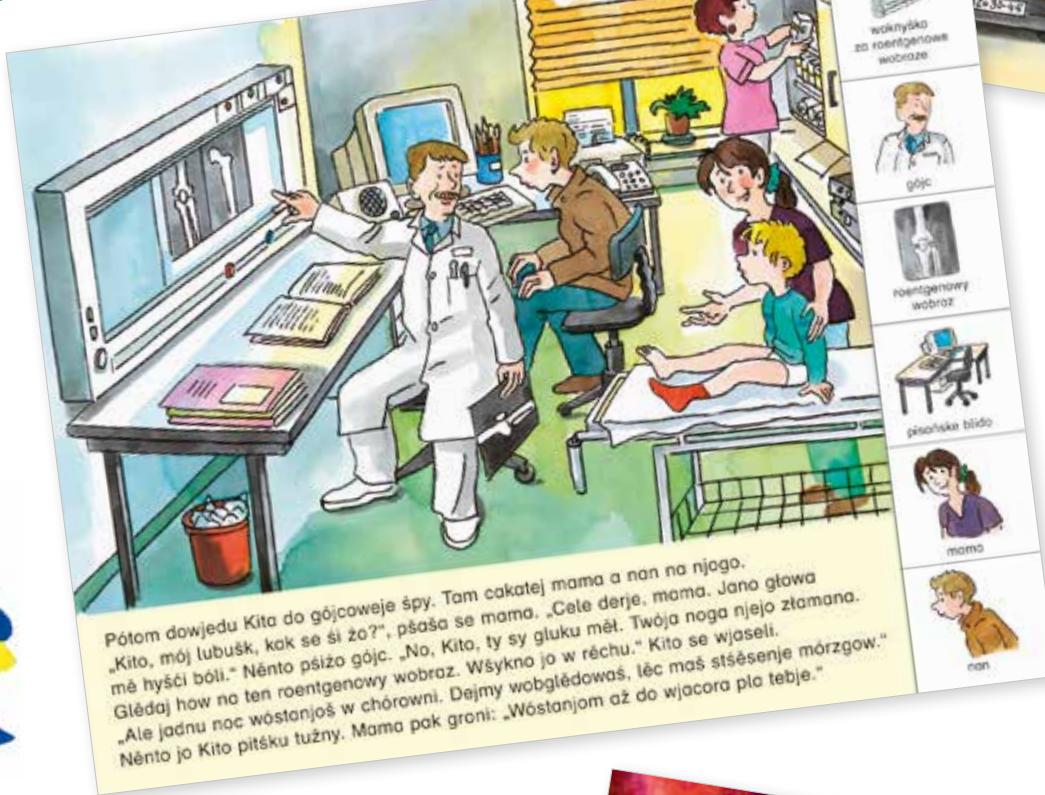
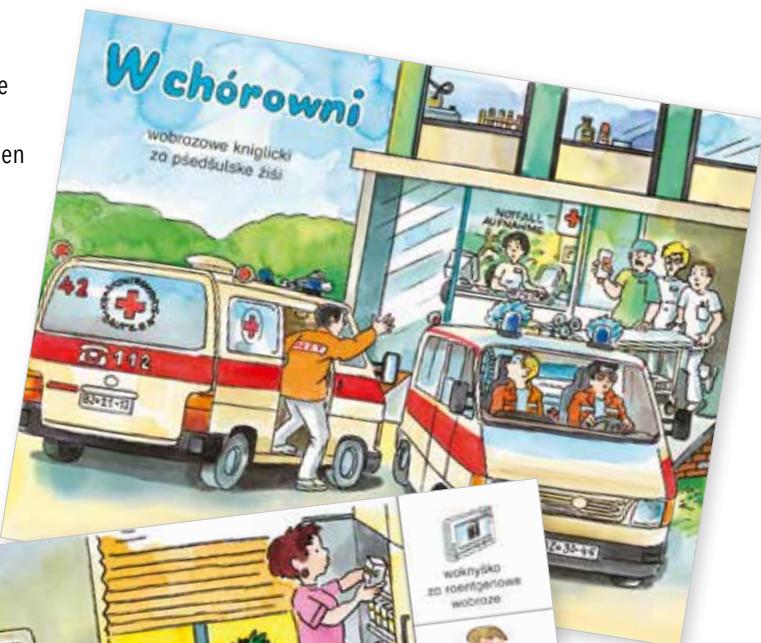
2003, Ludowe nakładnistwo Domowina

16 bokow, € 2,50

ISBN 3-7420-1264-9

skaz. c. 0/110/03-1W

[skazaś pla LND](#)



Frycko a Lizka

ilustracie k werbam a adjektiwam

Illustrationen zu Verben und Adjektiven

wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ

zestajařka: Gunda Heyderowa

ilustracije: Cornelia Mäffertowa

zarědník A5, Ordner A5

skaz. c. Z-0/63/04-1, [skazaś pla RCW](#)

Swětnišće

wěcne informacije, foto a ilustracije

Sachinformationen, Fotos und Illustrationen

wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ

awtorka: Gunda Heyderowa

foto: liche internetowe žrědla; ilustracije: Cornelia Mäffertowa,
Germaine Dressel, Katrin Lehmannojc

brošurka A4

skaz. c. P-0/177/10, [skazaś pla RCW](#)



Cas ryśarjow

wěcne informacie, słowoskład, ilustracie
wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ
awtorka: Gunda Heyderowa
ilustracie: Barbara Beger
kólenowe knigły A4
skaz. c. P-0/178/10, skazaš pla RCW



Kócka Běłapowtka

wobraze a teksty k zwucowanju prepozicijow městna
Bilder und Texte zur Übung der Präpositionen
der Ortsbestimmung
wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ
awtorka: Mila Nagorina
ilustracie: Barbara Beger
mapa A3
skaz. c. P-0/202/12, skazaš pla RCW



Feliks a Florian

zběrka comicowych serijow z Płomjenja
Sammlung von Comic
Serien aus der Zeitschrift Płomje
wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ
awtor a ilustrator: Šćepan Hanuš
z górnoserbščiny: Bernd Melcher
brošura, skaz. c. L-0/196/12-1W
skazaš pla RCW



Serbski comic

zešywku z nejžlepšimi pšinokami z comicowych wuběžowanjow 2004-2006
zestajenje: Katrin Lehmannojc
52 bokow, w dolnoserbskej rěcy
2007, Rěčny centrum WITAJ, [skazaš pla RCW](#)



Serbski comic 2

zešywku z nejžlepšimi pšinokami z comicowych wuběžowanjow 2007-2009
zestajenje: Katrin Lehmannojc
48 bokow, w dolnoserbskej rěcy
2010, Rěčny centrum WITAJ, [skazaš pla RCW](#)

Serbski comic 3

zešywku z nejžlepšimi pšinokami z comicowych wuběžowanjow 2010-2012
zestajenje: Katrin Lehmannojc
28 bokow, w dolnoserbskej rěcy
2013, Rěčny centrum WITAJ, [skazaš pla RCW](#)

Serbski comic 4

zešywku z nejžlepšimi pšinokami z comicowych wuběžowanjow 2013-2015
zestajenje: Katrin Lehmannojc
36 bokow, w dolnoserbskej rěcy
2016, Rěčny centrum WITAJ, [skazaš pla RCW](#)

Serbski comic 5

zešywku z nejžlepšimi pšinokami z comicowych wuběžowanjow 2016-2018
zestajenje: Katrin Lehmannojc
48 bokow, w dolnoserbskej rěcy
2019, Rěčny centrum WITAJ, [skazaš pla RCW](#)

Serbski comic 6

zešywku z nejžlepšimi pšinokami z comicowych wuběžowanjow 2019-2021
zestajenje: Katrin Lehmannojc
32 bokow, w dolnoserbskej rěcy
2022, Rěčny centrum WITAJ, [skazaš pla RCW](#)

NOWE

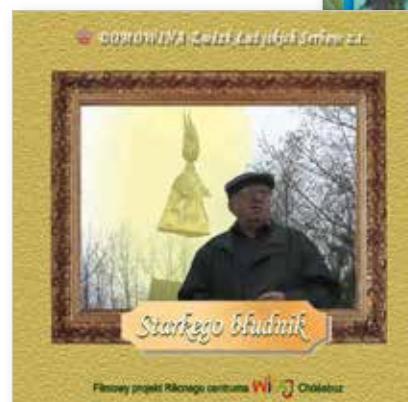
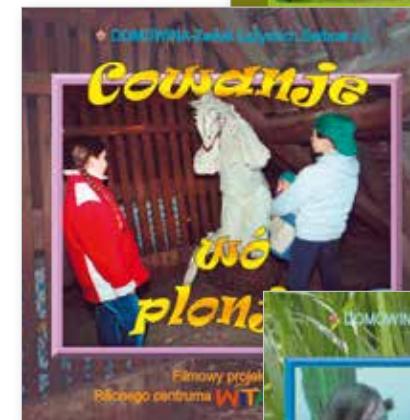
Serbski comic 7

zešywku z nejžlepšimi pšinokami z comicowych wuběžowanjow 2022-2024
zestajenje: Katrin Lehmannojc
w dolnoserbskej rěcy
2025, Rěčny centrum WITAJ, [skazaš pla RCW](#)



Wjedro/Wetter

styri krotkofilmy, tekstowy zešywka, žělowe łopjena Wucbny material na temu „Wjedro”. To su styri pówucne nimske krotkofilmy pěstajone do dolnoserbskeje rěcy. K filmam sluša zešywka ze serbskimi tekstami ako teke žělowe łopjena.
wudawať: Domowina, Rěčny centrum WITAJ
pěstajenje: Mato Nowak
lektorat: Madlena Norberg
powědačka: Martina Golašojoč
synchronizacija filmow: studijo hyperworxx, Chóšebuz
wugótowanje tekstopewego zešyvka: copyworxx, Chóšebuz
Rěčny centrum WITAJ, Chóšebuz 2023
skaz. c. L-0/319/23
skazaś pla RCW



Prozniny z lutkami [Ferien mit den Lutken]

žísecy film wó kradu pótajmnem pytanju za pókładom lutkow
režija: Katrin Lehmannojoč
kamera: Karl Wendland
DVD, 27 min., w dolnoserbskej rěcy
2004, Rěčny centrum WITAJ Chóšebuz, skazaś pla RCW

Serpa psezpołdnicé pótajmnosć [Das Geheimnis um die Sichel der Mittagsfrau]

žísecy film wó zgubjonem serpe psezpołdnicé
režija: Katrin Lehmannojoč
kamera: Karl Wendland
DVD, 50 min., w dolnoserbskej rěcy
2005, Rěčny centrum WITAJ Chóšebuz, skazaś pla RCW

Cowanje wó plonje [Der Traum vom Drachen]

žísecy film wó žiwnem cowanju gólcia
režija: Katrin Lehmannojoč
kamera: Karl Wendland
DVD, 44 min., w dolnoserbskej rěcy
2006, Rěčny centrum WITAJ Chóšebuz, skazaś pla RCW

Pomoc za nykusa [Hilfe für den Wassermann]

žísecy film wó wumóženju znjegluconego wódnego muža
režija: Katrin Lehmannojoč
kamera: Karl Wendland
DVD, 37 min., w dolnoserbskej rěcy
2007, Rěčny centrum WITAJ Chóšebuz
skazaś pla RCW

Starkego bławnik [Großvaters Irrlicht]

žísecy film wó dyrdakojskem zmakanju z bławnikom
režija: Katrin Lehmannojoč
kamera: Karl Wendland
DVD, 42 min., w dolnoserbskej rěcy
2008, Rěčny centrum WITAJ Chóšebuz
skazaś pla RCW

Dyrdakojstwo z nocnym jagarjom

[Abenteuer mit dem Nachtjäger]

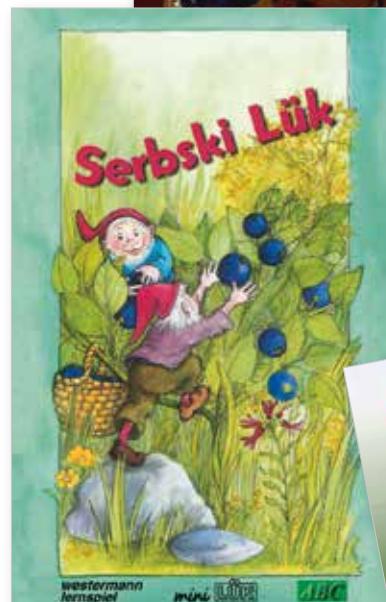
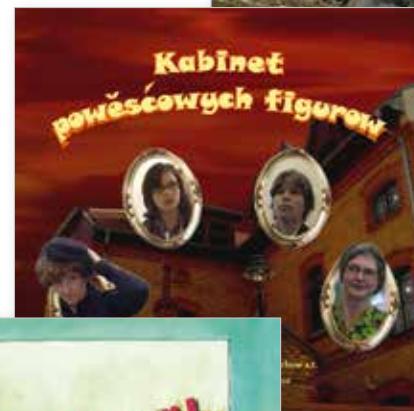
žišecy film wó dyrdakojskem zmakanju maśerje
a jeje žewjeś źísi z nocnym jagarjom

režija: Katrin Lehmannojc

kamera: Karl Wendland

DVD, 30 min., w dolnoserbskej rěcy

2009, Rěcny centrum WITAJ Chóšebuz, [skazaś pla RCW](#)



Serbski LÜK - computerowe wuknjeńske graše

za zakladnu šulu

wudawař: Žělaniščo za serbske kublańske

wuwijanje Chóšebuz (ABC)

awtorka: Hanka Jećyna

programěrowanie: D. Krüger

redakcja: Fryco Libo

Chóšebuz 2006

10 zwucowanjow, [skazaś pla ABC](#)

Serbski LÜK III

zwucowański zešywki

wudawař: Žělaniščo za serbske kublańske

wuwijanje Chóšebuz (ABC)

awtorka: Hanka Jećyna

52 bokow; b. m., b.l., [skazaś pla ABC](#)

To jo kócka wuwlakla

wuknjeńske graše za computer, cejdejka

wudawař: Žělaniščo za serbske kublańske

wuwijanje Chóšebuz (ABC)

awtor: Marko Měškank, fotografije: Werner Měškank

Chóšebuz 2013, [skazaś pla ABC](#)

To jo kócka wuwlakla II

Wuknjeńske graše za computer, dolnoserbski,

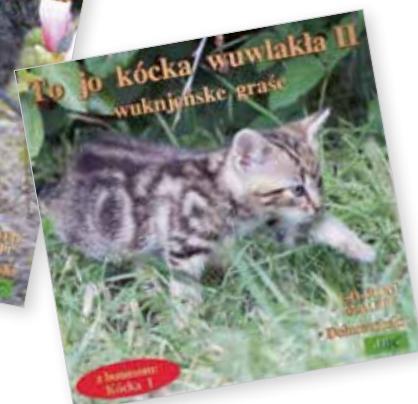
cejdejka, z bonusom Kócka I

wudawař: Žělaniščo za serbske kublańske

wuwijanje Chóšebuz (ABC)

awtor: Marko Měškank

fotografije: Werner Měškank, [skazaś pla ABC](#)



BINGO

Wobrazkowe graše za serbsku wucbu

wudawať: Žělanišćo za serbske kublańske
wuwijanje Chóšebuz (ABC)

ideja: Annett Hirschlerowa, kreslanki: Annett Hirschlerowa
sobuželo: Irena Götzowa, Birgit Paneitzowa, Antje Schmidtowa,
Daniela Šrejdarjowa, Evelin Zschörneckowa

redakcja: Christiana Piniekowa

rěcne wobradowanje: Fryco Libo, Margot Hašcyna,

Juro Šrejdař, Oleg Derepasko

nalipka a stikery: ideja: Anja Piniekojc

techniske pšigótowanje: Hanka Ješcyna, Antje Kellowa,

Sabina Mjelcigowa

2. pôpšawjony naklad, ABC, Chóšebuz 2021, [skazaś pla ABC](#)

Graše jo nastalo we wobłuku Intensiwnego dokublania

Serbščina 2001/2002.

Material stoj ceptařkam a ceptarjam serbščiny elektroniski
k dispoziciji na: DialogBB → ABC Sorbisch/Wendisch



Stikery chwalby - 5 motiwow

wudawať: Žělanišćo za serbske kublańske

wuwijanje Chóšebuz (ABC)

wugótowanje: Karen Ascher, hirnflug.de

zepšigótowanje: Emilia-Anna Nimcowa, Michaela Zeisigowa,

Kathrin Kerštowa, Christiana Piniekowa

Chóšebuz 2019, [skazaś pla ABC](#)

Šesć powěscowych stikerow

grafiki: Katrin Kerbusch

zgótowanje: Typographus GmbH

teksty: Werner Měškank (1), Mjertyn Špérka (2–6)

zepšigótowanje: Michaela Zeisigowa,

Christiana Piniekowa, Kathrin Kerštowa

ABC, Chóšebuz 2020, [skazaś pla ABC](#)

Tyžeński kołk

zgnuty kołk za tyžeński feedback

wudawať: Žělanišćo za serbske kublańske

wuwijanje Chóšebuz (ABC)

koncepcja, wupisanje, wobradowanje, doglédowanje:

Christiana Piniekowa

rešerša, wupisanje, finance, wótlicenje, rozšyrjenje:

Michaela Zeisigowa

didaktiske wobradowanje: Kathrin Kerštowa

Chóšebuz 2023, [skazaś pla ABC](#)



MY – WE – WIR. Powědamy wěcej rěcow, We are speakers of different languages, Wir sprechen mehrere Sprachen, Rěčimy wjacore rěče, Mówimy w kilku językach, Hovoříme více jazyky

wudawař: Žělaniščo za serbske kublańske wuwijanje

Chóšebuz (ABC)

wuwijanje graša: Tobias Geis, Joanna Szczepańska, Christiana Piniekowa

přestajenja: Tobias Geis (dolnoserbski, engelski, nimski) / Stephanie Holmes (engelski), Christiana Piniekowa (górnoserbski), Joanna Szczepańska (polski),

Miloš Malec / Richard Bígl (česki)

lektorstwo: Margot Hašcyna

ilustracie: Saskia Gude

zgótowanje: Kontrapunkt Budyšyn,

Schnappschussverlag Kirchberg

Chóšebuz 2016, graše ze 16 grajnymi pólami,

192 słownymi kórtkami, 192 wobrazowymi kórtkami,

1 zešywka z pórucenjami za graše, skazaś pla ABC



Dolna Łužyca we Bramborskej

nasčenowa kórtka, rucna kórtka A2, pšírucnica

wudawař: Žělaniščo za serbske kublańske

wuwijanje Chóšebuz (ABC)

kooperaciski partnař: Julius Perthes Verlag, Gotha 1998

skazaś pla ABC

**Terminologija za informacisku technologiju
(computer, internet, e-mail, smartphone, tablet,
elektronisku toflu, televizor, video, filmovanje,
fotografēwanje a socialne seši)**

zestajarja: Gerat Nagora, Marko Měškank

wudawař: Žělaniščo za serbske kublańske

wuwijanje Chóšebuz (ABC)

redakcija: Christiana Piniekowa

Chóšebuz 2019, skazaś pla ABC

Cytańske znamuška

žělowy material za šule

wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ

skaz. c. L-0/140/16, skazaś pla RCW



**Terminologija za
informacisku technologiju**

(computer, internet, e-mail,
smartphone, tablet, elektronisku
toflu, televizor, video, filmovanje,
fotografēwanje a socialne seši)



ABC 2019

Chto som ja?

ilustrérowane pôvoľańskie gódańka
wudawať: Domowina, Rěčny centrum WITAJ
awtor: Mjertyn Šperka
ilustratorka: Ingrid Groschke
zestajila: Gunda Heyderowa
1. nakład 2016
skaz. c. P-0/273/16, skazaš pla RCW



Zwite sčažki - Jano za mudre głowki

Kopřovánské předložky za samopřespýtování
wužélali: A. Barbyerowa, U. Gutšmidt, B. Krausowa,
C. Lindtowa, A. Uhlemannowa, S. Voelzowa, Ch. Piniekowa
lektorizerowaļej: Ch. Piniekowa, M. Haſcyna
techniski spšigótowaļej: O. Derepasko, C. Šampatisowa
wudawať: Žělanišćo za serbske kublańske
wuwijanje Chósebuż (ABC)
redakcia: Christiana Piniekowa
1. nakład ABC 2005, 2. pšeglédany nakład ABC 2021,
30 lopjenow

Material stoj ceptařkam a ceptarjam serbšciny elektroniski
k dispoziciji na: DialogBB → ABC Sorbisch/Wendisch



Rěčne wobroty - Redewendungen

Pšírucnica za wucbnu a wšednu komunikaciju w šuli
Handreichung für die unterrichtliche
und außerunterrichtliche
Kommunikation in der Schule
wudawať: Žělanišćo za serbske kublańske
wuwijanje Chósebuż (ABC)
redakcia: Antje Kellowa
Chósebuż 2004, 112 bokow
skazaš pla ABC



Mój pisany zwucowański zešywk

želowy material za ſísi w starſtwje 5 do 6 lět
Zeſywko wopſimuj o zwucowanja k drobnej motorice
a pſedzwucowanja za pisanje, licenje a koncentraciju.
wudawať: Domowina, Rěčny centrum WITAJ
ilustratorka: Martina Gollnick
awtorce: Wanda Wokowa a Michaela Hrjehorjowa
dolnoserbski: Gunda Heyderowa
1. nakład 2015
40 bokow, wécejbarwne, broſura
€ 1,50 (ščitna płaſizna)
skaz. c. P-0/268/15, skazaš pla RCW



Píširucka za rědownisku serbščinu

Lehrerhandreichung

Klassenraum Sorbisch/Wendisch

awtorka: Margot Hašcyna

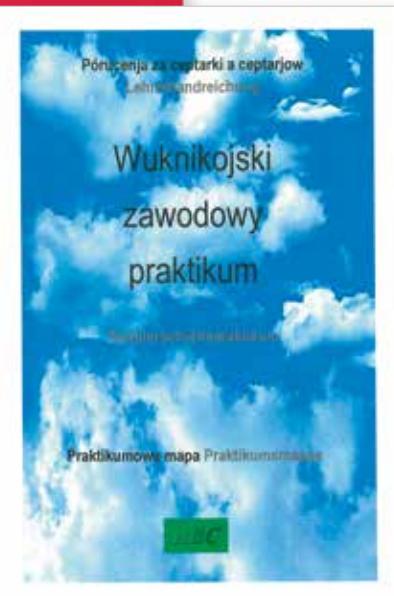
tekstowy lektorat a konsultant: dr. Christiana Piniekowa

manuskrypt za šíšć písgótowali su: Margot Hašcyna, dr. Fryco Libo, Joanna Szczepańska, Oleg Derepasko a Colett Šampatisowa

celkowna zagronitosć: dr. Fryco Libo

2. pšežélany nakład, ABC, Chóśebuz 2021

**Material stoj ceptařkam a ceptarjam serbščiny elektroniski
k dispoziciji na: DialogBB → ABC Sorbisch/Wendisch**



Wuknikojski zawodowy praktikum. Praktikumowa mapa / Schülerbetriebspraktikum. Praktikumsmappe

wudawař: Žělaniščo za serbske kublańske

wuwijanje Chóśebuz (ABC)

projektowa kupka: Silvia Jehnesowa, Christiana Piniekowa

wugótowańska rešerša: Michaela Zeisigowa

rěcne psegledanje: Margot Hašcyna

Chóśebuz 2016, 12 bokow, z dodankami, [skazaš pla ABC](#)

**Material stoj ceptařkam a ceptarjam serbščiny elektroniski
k dispoziciji na: DialogBB → ABC Sorbisch/Wendisch**

Wuknikojski zawodowy praktikum. Praktikumowa mapa / Schülerbetriebspraktikum. Pórucenja za ceptarki

a ceptarjow / Lehrerhandreichung

projektowa kupka: Silvia Jehnesowa, Christiana Piniekowa

wugótowańska rešerša: Michaela Zeisigowa

rěcne psegledanje: Margot Hašcyna

wudawař: Žělaniščo za serbske kublańske

wuwijanje Chóśebuz (ABC)

Chóśebuz 2016, 12 bokow, z CD, [skazaš pla ABC](#)

Sorbian or Wendish?

Viele Bezeichnungen für eine Sprache

Teliko pomjenjenjow za serbsku rěc

awtorka, zestajařka: Christiana Piniekowa

rěcne psegledala: Margot Hašcyna

wudawař: Žělaniščo za serbske kublańske

wuwijanje Chóśebuz (ABC)

2. psegledany nakład, ABC, Chóśebuz 2021

**Material stoj ceptařkam a ceptarjam serbščiny elektroniski
k dispoziciji na: DialogBB → ABC Sorbisch/Wendisch**

Sorbian or Wendish?

Viele Bezeichnungen für eine Sprache

Teliko pomjenjenjow za serbsku rěc

Serbščina 5 – 12

Pórucenja, žělowe kopyjena + rozwézanja

Lehrerhandreichung (LHR), Arbeitsblätter + Lösungen

Pokazowat

<i>Sorbian oder Wendisch?</i>	<i>LHR</i>
<i>Sorbian oder Wendisch?</i>	<i>zł. 5 + rozwézanie</i>
<i>Sorbian oder Wendisch?</i>	<i>zł. 7 + rozwézanie</i>
<i>Sorbian oder Wendisch?</i>	<i>zł. 10-1 + rozwézanie</i>
<i>Sorbian oder Wendisch?</i>	<i>zł. 10-2 + rozwézanie</i>
<i>Sorbian oder Wendisch?</i>	<i>zł. 11+12 + rozwézanie</i>

Impresum

awtorka, zestajařka: Christiana Piniekowa
rěcne psegledala: Margot Hašcyna
wudawař: Žělaniščo za serbske kublańske
1. nakład ABC 2018/18, 2. psegledany nakład ABC 2021

Připomínání pokazek

e-mail: abc.info@archiv.zentrale.brandenburg.de
PC-fax: 0331 27 548 3741
nastupanje (Betreff): CPL; SpW

ABC 2021

SORBISCH ODER WENDISCH? Pórucenja, žělowe kopyjena + rozwézania, 5 – 12, Ch. Piniekowa, © ABC Chóśebuz 2021

Einführung in den bilingualen Unterricht

(Sorbsch [Wendisch])

Zawježenje do bilingualneje wucby (serbščina)

Želowy material za intensiwne dalejkublanje serbščina

wudawař: Želaniščo za serbske kublańske

wuwijanje Chóšebuz (ABC)

awtor: Friedrich Libo

Chóšebuz 2005, 38 bokow, skazaś pla ABC

Operatory, pominańske wobłuki (AFB), kriterijowy raster/

feedback za pósuzowanje wustnych a pisnych nadawkow,

Želowe rozpoznanja w pśedmjaše serbščina 1-12,

z dodankom AFB za pśedmjat stawizny

wudawař: Želaniščo za serbske kublańske

wuwijanje Chóšebuz (ABC)

projektowe nawjedowanje: Margot Hašcyna, Christiana Piniekowa

projektowe psízela: Tobias Geis,

Aileen Husokowa, Hanka Ješcyna, Antje Kellowa,

Kathrin Kerštowa, Dietlind Lüdkowa, Colett Šampatisowa,

Angela Šurmannowa

elektroniske wugótowanje: Colett Šampatisowa

Pokazki na: abc.info@schulaemter.brandenburg.de

ABC, Chóšebuz 2020

Material stoj ceptačkam a ceptarjam serbščiny elektroniski

k dispoziciji na: DialogBB → ABC Sorbisch/Wendisch

Zasajženje diferencēowańskich napšawow w serbskoręcnej

wucbe ako wumějenje wuspěšneje czuorčeće wucby

pód žiwanim na rozdželne móžnosći zwopšawdnjenja

awtorka: Colett Šampatisowa

rěcne pśeglédanje: Margot Hašcyna

techniske, rěcne a wopśimješowe wobželjanje:

Colett Šampatisowa

wudawař: Želaniščo za serbske

kublańske wuwijanje

Chóšebuz (ABC), 2021

Material stoj ceptačkam a ceptarjam

serbščiny elektroniski k dispoziciji na:

DialogBB → ABC Sorbisch/Wendisch

Friedrich Libo

Einführung in den bilingualen Unterricht (Sorbsch [Wendisch])

Zawježenje do bilingualneje wucby (serbščina)

Bilingualer (Vor)Sachfachunterricht (Primarstufe) BILIVSFU

Bilingualna (pśed)pśedmjatowa wucba (primary schojženik)

Bilingualer Sachfachunterricht Sekundarstufe I/II BILISFU

Bilingualna pśedmjatowa wucba (sekundarny schojženik I/II)

Intensiwnie dale-

Operatory, pominańske wobłuki (AFB), kriterijowy raster/feedback za pösuzowanje wustnych a pisnych nadawkow

Želowe rozpoznanja w pśedmjaše serbščina 1 – 12

Dodak: Pominańska wobłuki (AFB) za pśedmjat stawizny (bilingualna wucba)

Pokazki

Czesczka „Wujeczki” zasajženja i awtorka	2 – 3
Czesczka „Kublańca“ Tafeln spracowne „Móžnosć rozpoznanja“	3
Czesczka „Z jidzne rozpoznanja“ Hebdzko čítanie	4
„Pominańska wobłuki (AFB) za pśedmjatem schojženik I.“	19
„Pösuzowanje wustnych nadawkow (kriterijowy raster/feedback) I.“	20
„Pösuzowanje wustnych nadawkow (kriterijowy raster/feedback) II.“	21
„Pösuzowanje wustnych nadawkow (kriterijowy raster/feedback) III.“	22
Czesczka „Pominańska wobłuki (AFB) za pśedmjatem stawizny“	24

Wydawca: Michaela Wobitzsch
Drukarnia za entom: Wydawnictwo wiedzy Odra-Net - Akademie für unternehmerische Bildungswirkung Cottbus

Projektne realizatorzy: Projektneleitung: Margit Hašcyna, Christiana Piniekowa
Projektne osoby: Projektteam: Tobias Geis, Aileen Husokowa, Hanka Ješcyna, Antje Kellowa, Kathrin Kerštowa, Dietlind Lüdkowa, Colett Šampatisowa, Ansgar Schmitz

Elektroniske wugótowanje / Elektronische Bearbeitung: Colett Šampatisowa

Pokazki na: Wiedza.pl: abc.info@schulaemter.brandenburg.de

© ABC, Cottbus 2021

Opis: Einführung in den bilingualen Unterricht (Sorbsch [Wendisch]) – 1 – 12. 04.02.2020

diferencēowańska naprawy:

- kiedy wuknječy ma swój poziół na wobželjanju a zbranju idejow
- zazdasiem węcej idejow z boka pō wugħati mōćnejch wuknječy, pō wugħati slabbie se pak teke aktwuje wobžilu

pokazki:

- priez podpiszanie swojego piñoska dostanjo żälō wósebnu għidnu
- zapiegajenje a zagħażiż piñoskow wjeġżej k tom, a2 wuknječe se wósebha proċċi
- ceptar ma mōćniss wésha libu idejow pomina, tak a2 wuknječe nuzukne su, se intenziwej rozmrysaw uó tematice
- teke pji brainstorminga mōħru
- pili diskurrijah (pro a contra) mōġi wuknječe z dwiex barwona żälai, aby se lepłyty a njejjek lej-piġi kif wiċċek
- wusħħidi mogħi se w plenienje prezentowa a diskutrawwa
- debata mōħru se na faza wobželjanja pīzażanku

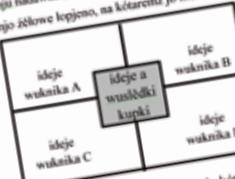
Które kompetence se ikuja?

- notrōwjanje myslu, komunikawwanje, komunikacija bież-poviedjanja, kooperacija, prezentacija wusħieldk, strukturawwanie wopimja, aktiune pħiġiġi, zamirne a kooperatiwne rħi, refleksja, zamidhom nozuziġi, ...

12. Placemat - metoda

Kak funkcioniru metoda?

Pō' pśedstajnja nadawka rozħedju se rēdowjanja do kupkow pō' styrħek. Kužda kupka dostarju želove lepjja, na kċiexem żo muster wiżej:

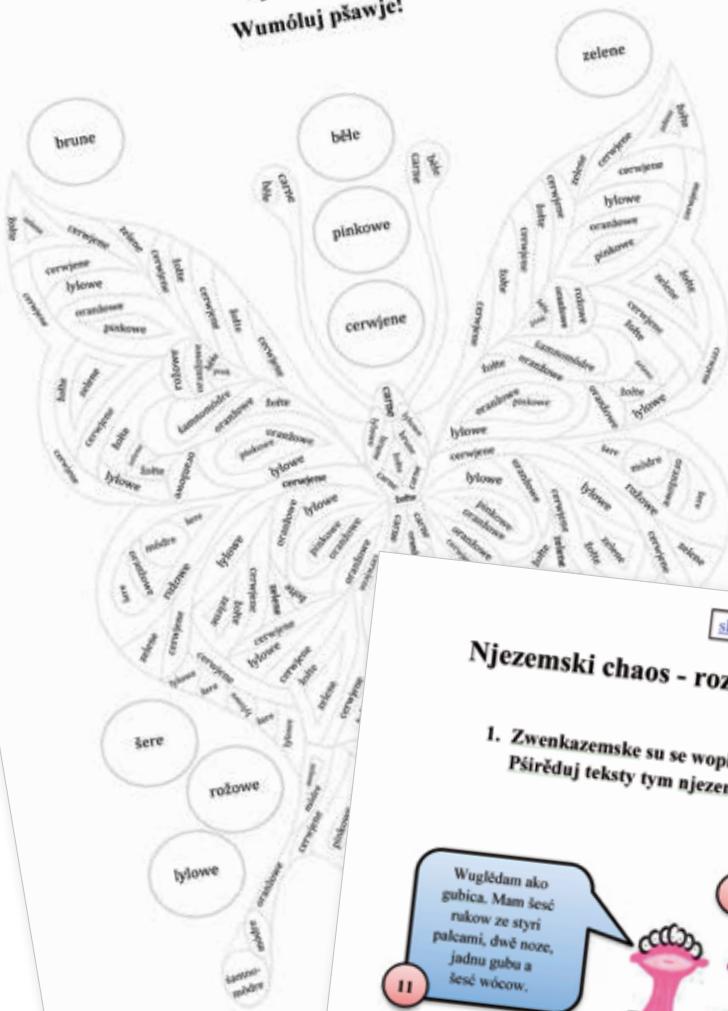


Kuždemu wobžilniku se pśiżżedju pôlo, do kôtaregoż zapisuju swieje ideje, myśli a assoċiācije k pôdanej tematice (na pđi, žywjenje na jay u w mēsze – lepłyty a njejjek). Piñi tom se rjeppweda. Pótom pöddi kudde wuknik suo pôlo.

W pôdnej fazy pīċċejtu wlykne wobžilniki kupki wlykne ideje swiġiġi, sobewuknejch. Teke w tejjebha faza komunikacija njejju dowolona. Akle pō' cytanju se diskurruju ideje a myistiċi. Nejhażnejje ideje se zbiera wentjeżj żelovego lepjja. Na kōtū pöddi wlykne wuknječe, aby swiġiġ wobħadnoċi pokazali.

ZASAJŽENJE DIFERENCĒOWAŃSKIE NAJPAŠAWOW W SERBSKORĘCNEJ WUCBIE ... © ABC (C) Cottbus 2021

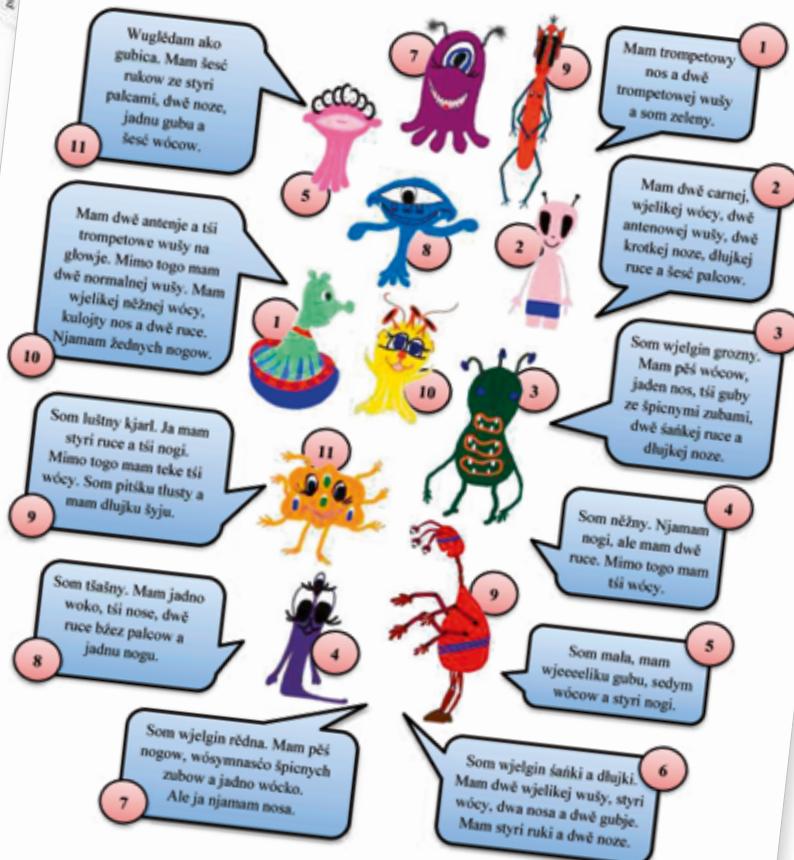
slédk na bok 24
Pyšny mjatelik
Wumóluj pšawje!



ZASAJEŽENJE DIFERENCÉROVANÍCH NAPŠAWÓW
Podsek 1B

slédk na bok 24
Njezemski chaos - rozwězanje

1. Zwenkazemske su se wopisali.
Pširéduj teksty tym njezemskim stwórbam!



ZASAJEŽENJE DIFERENCÉROVANÍCH NAPŠAWÓW W SERBSKORÉCNEJ WUCHIE ... © ABC (CS) Chlebuz 2023
Podsek 2A_rozwězanje

WĚDOMNOSTNE PUBLIKACIJE

Mehrsprachigkeit – Voraussetzung und Chance für das Überleben kleiner Sprachgemeinschaften

Dokumentation 1/Dokumentacija 1

Herausgeber: Domowina, WITAJ-Sprachzentrum

Redaktion: Jadwiga Gerberichowa, Manuela Smolina

76 Seiten, Best-Nr. WP/14/02-1

Nur als pdf zum downloaden unter www.witaj-sprachzentrum.de

Prědny zešywka rěda »Dokumentacija«, kenž jo Rěcny centrum WITAJ wudal, wopśimmo wědomnostne písnoski mijazynarodneju symposiumowu Šule za dolnoserbsku rěc a kulturu z lěta 2002. Institutny direktor a dlujkolětnej wědomnostnej sobuželašerja Slěžaškego centruma za wěcejrěnosć w Brüsselu refereruju k temam mjeňsynowe slěženje rěcneje politiki a se wugranaju k swójim wobglědowanjam k dwójorěnosći w Chósebu.

Das erste Heft der Schriftenreihe »Dokumentation/Dokumentacija« beinhaltet wissenschaftliche Beiträge zweier im Jahr 2002 durchgeföhrter internationaler Symposien der Schule für Niedersorbische Sprache und Kultur. Der Institutedirektor und zwei langjährige wissenschaftliche Mitarbeiter des Forschungszentrums für Mehrsprachigkeit in Brüssel äußern sich zu den Themen Minderheitenforschung und Sprachpolitik sowie zu ihren Beobachtungen der Zweisprachigkeit in Cottbus.

Serbske šulstwo jako zjawne mjeňsinowe šulstwo w kontekście europejskich dojednanjow / Das sorbische Schulwesen als Minderheitenschulwesen im Kontext europäischer Übereinkommen

Dokumentacija 2/Dokumentation 2

wudawačel: Domowina, Rěcny centrum WITAJ

48 stronow, skaz. čo. P0/61/04-1, [skazaš pla RCW](#)

Brošura dokumentěrujo zgromadnu kublański konferencu Domowiny a Póražujucego wuběrka za pšašanja serbskego luda pši Zwězkowem ministarstwje nutíkownego z dnja 19.03.2004. Předsedař Domowiny Jan Nuk předstaja w swójej analyzy aktualnu situaciju serbskego šulstwa a pomina se w pěs šězyščach dlujkodobne zasadne rědowanje serbskego šulstwa ako zjawne mjeňsynowe šulstwo. Prof. dr. Hofmann, předsedař Póražujucego wuběrka Europskeje rady, wugranja se k wopśimjeješu a statkownosći Europskeje charty regionalnych abo mjeňsynowych rěcow a k Ramikowemu dojadnanju za ščit narodnych mjeňsynow.

Die Broschüre dokumentiert die Beiträge über die gemeinsame Bildungskonferenz der Domowina und des Beratenden Ausschusses für Fragen des sorbischen Volkes beim Bundesministerium des Innern vom 19.03.2004. Der Vorsitzende des sorbischen Dachverbandes Jan Nuk verdeutlicht in seiner Bestandsaufnahme die aktuelle Situation des sorbischen Schulwesens und fordert in fünf Schwerpunkten eine dauerhafte grundsätzliche Regelung des sorbischen Schulwesens als öffentliches Minderheitenschulwesen. Prof. Dr. Hofmann, Vorsitzender des Beratenden Ausschusses des Europarates äußert sich zu Inhalt und Wirkungsweise der Europäischen Charta der Regional- oder Minderheiten-

sprache und des Rahmenübereinkommens zum Schutz nationaler Minderheiten. In weiteren vier Beiträgen wird die Schulpolitik aus Sicht der Sorben sowie politischer Vertreter des Landes Brandenburg und des Freistaates Sachsen erörtert.

Aktualne pšašanja serbskego šulstwa w Dolnej Łužycy / Aktuelle Fragen des sorbischen/wendischen Schulwesens in der Niederlausitz

Dokumentacija 3/Dokumentation 3

wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ

32 bokow, skaz. c. P0/78/05-1, [skazaš pla RCW](#)

Brošura jo dokumentacija předneje kublańskeje konference Župy Dolna Łužycy z. t. Dwa zastupnika šulskeje administracije a wjednik dolnoserbskego wótźelenja Serbskego instituta z. t. su swój wid na serbski žél šulstwa a na swóje móžnosći pomocy dali, aby se serbska wucba w Dolnej Łužycy zmóčniła.

Die Broschüre ist eine Dokumentation der ersten Bildungskonferenz des Regionalverbandes der Domowina Niederlausitz e. V. Zwei Vertreter der Schuladministration und der Leiter der niedersorbischen Abteilung des Sorbischen Instituts e. V. stellten ihre Sicht auf den sorbischen/wendischen Unterricht in der Niederlausitz zu stärken.

Das bilinguale Sprachprogramm WITAJ in der Kindertagesstätte und in der Schule in der Niederlausitz

Dokumentation 4/Dokumentacija 4

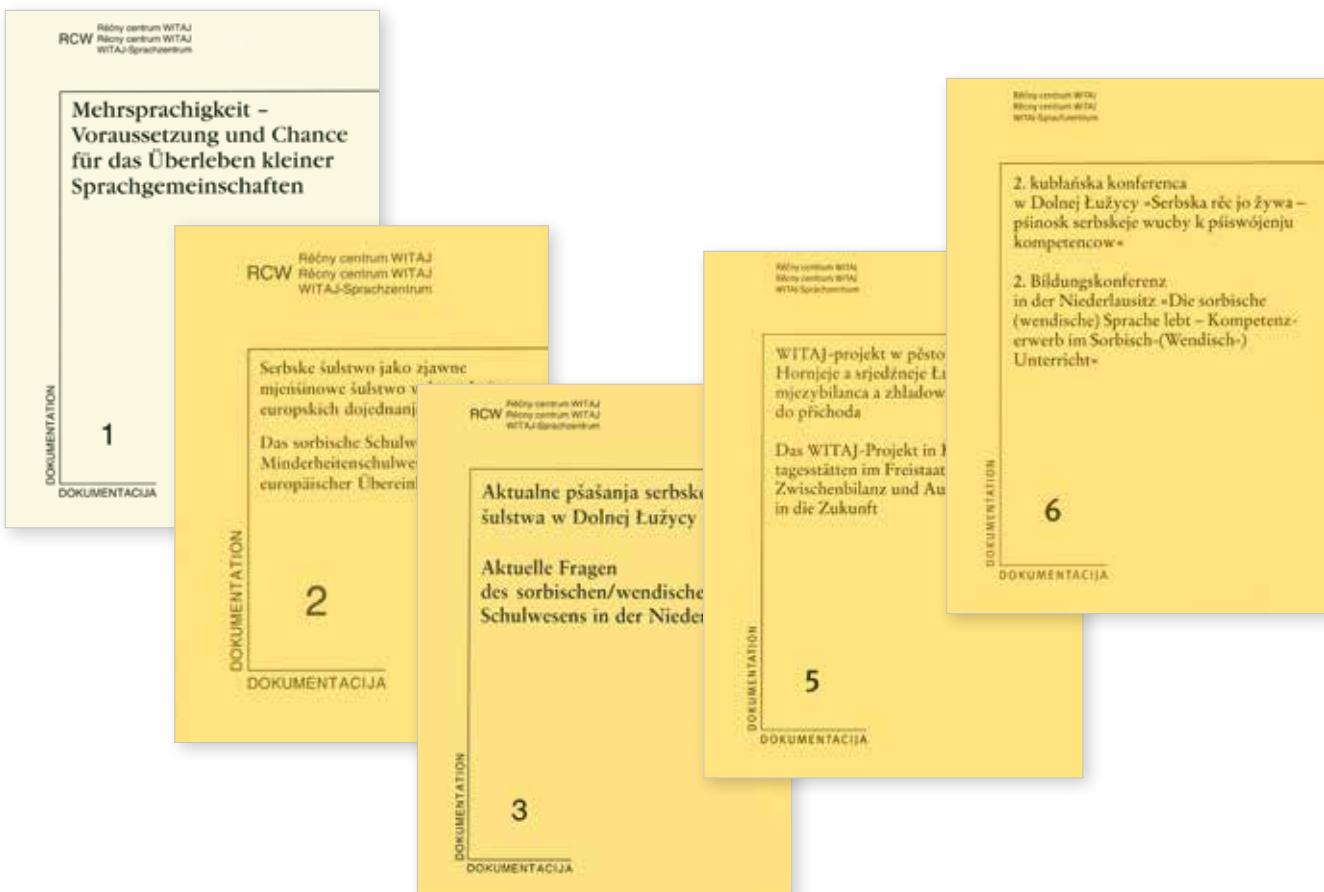
Herausgeber: Domowina, WITAJ-Sprachzentrum

Autorin: Madlena Norberg

128 Seiten, Best-Nr. L0/103/06-1, [skazaš pla RCW](#)

Knigły su zběrka wósym nastawkow k bilingualnemu rěcnemu programoju w Dolnej Łužycy w źišowni a šuli. Awtory/-ki předstajaju temu ze wšakorakich perspektiw. Tsi zakladne artikel se zaběraju z pšíswójenim rěcy powšyknje, te druge wopisuju konkretnu serbsku situaciju.

Der Sammelband umfasst acht Beiträge zum Thema bilinguales Sprachprogramm in der Niederlausitz in der Kindertagesstätte und Schule. Die AutorInnen stellen das Thema aus verschiedenen Perspektiven dar. Drei Grundartikel beschäftigen sich mit der Aneignung der Sprache im Allgemeinen, alle weiteren beschreiben die konkrete sorbische/wendische Situation.



WITAJ-projekt w pěstowarnjach Hornjeje a srjedźneje Łužicy - mjezybilanca a zhładowanje do přichoda / Das WITAJ-Projekt in Kindertagesstätten im Freistaat Sachsen - Zwischenbilanz und Ausblick in die Zukunft

Dokumentacija 5/Dokumentation 5

wudawać: Domowina, Rěčny centrum WITAJ

redakcja: Jadwiga Kaulfürstowa

skaz. čo. P-0/134/08-1, skazaś pla RCW

We 18 pšinoskach w serbskej a nimskej rěcy zgónijo cytař na zaklaje konkretnych pšíkladov, kak wótkublařki, ceptařki a starzejše ze serbskoréčnym wótkublánim pšedšulskich a šulskich źiši wobchadaju, kótare wuspěchy mógu wobglédowaſ a w com wiže mőžnosći, pósřednjenje serbščiny pôlepsyš. Wědomnostníci pšedstajaju wuslědki rěčnego wótkublania w źišownjach pó modelu WITAJ ako teke wuspěchy wobwliwujuce faktory. Mimo togo zběrník wobpřímujo chronologiju WITAJ-gibanja a pšeglëda wšyknych źišownjow a zakladnych šulow Sakskeje, kótarež póbiju serbskoréčne wótkublánje.

In 18 Beiträgen in obersorbischer und deutscher Sprache erfährt der Leser anhand konkreter Beispiele, wie ErzieherInnen, LehrerInnen und Eltern mit der sorbischsprachigen Erziehung von Kindergarten- und Schulkindern deutschsprachiger Familien umgehen, welche Erfolge sie beobachten können und worin sie Möglichkeiten sehen, die Vermittlung der sorbischen Sprache zu verbessern. Wissenschaftler stellen Ergebnisse der Spracherziehung in Kindertagesstätten nach dem Modell WITAJ und den Erfolg beeinflussende Faktoren vor. Außerdem beinhaltet

der Sammelband, der verschiedenste Anschauungen vom Modell WITAJ enthält, eine Chronologie der WITAJ-Bewegung und Übersichten sämtlicher Kindergärten und Grundschulen Sachsens, die eine sorbischsprachige Erziehung und Bildung anbieten.

2. kublańska konferencja w Dolnej Łužicy »Serbska rěc jo žywa - pšinosk serbskeje wucby k píswójenju kompetencow« / 2. Bildungskonferenz in der Niederlausitz »Die sorbische (wendische) Sprache lebt - Kompetenz-erwerb im Sorbisch-(Wendisch-)Unterricht«

Dokumentacija 6/Dokumentation 6

wudawać: Domowina, Rěčny centrum WITAJ

redakcja: Kito Ela

112 bokow, skaz. c. P-0/146/09, skazaś pla RCW

W 6. zwězku dokumentacijow Rěčnego centruma WITAJ su pšino-ski 2. kublańskeje konference w Dolnej Łužicy wózjawjone. W srježištu togo zarědowanja jo stojalo pósřednjenje dopózna-šow k praktiskemu pšesajženju wěcejrěčnego wukublania w pšedšulskem casu a we wucbje wšych lětnikow. Wuzwignuš dej se how pšednosk wó nazgónjenjach pši wužyanju metody imersije wót kněni Le Pape Racine ze Šwicařskeje. Nadejžomy pak teke pšeglëd wó statkowanju wšakich gremijow w kraju Bramborska pši realizěowanju wěcejrěčnego wukublania we wucbje serbščiny.

Im Band 6 der Dokumentation des WITAJ-Sprachzentrums sind die Beiträge der 2. Bildungskonferenz in der Niederlausitz

veröffentlicht. Im Mittelpunkt dieser Veranstaltung stand die Vermittlung von Erkenntnissen zur praktischen Umsetzung mehrsprachiger Ausbildung im Vorschulalter und im Unterricht aller Schulstufen. Hervorzuheben ist hier der Vortrag der Schweizer Pädagogin Le Pape Racine zu Erfahrungen bei der Nutzung der Immersionsmethode. Ebenso gibt es eine Übersicht über das Wirken verschiedener Gremien im Land Brandenburg bei der Verwirklichung der mehrsprachigen Ausbildung im Sorbisch-/Wendischunterricht.

WITAJ in Brandenburg – Stand und Weiterentwicklung eines erfolgreichen bilingualen Sprachprogramms

Dokumentation 7/Dokumentacija 7

Herausgeber: Domowina, WITAJ-Sprachzentrum

Autorin: Madlena Norberg

214 Seiten, Best.-Nr. P-0/145/10-1

Nur als pdf zum downloaden unter www.witaj-sprachzentrum.de

Předlažeca publikacija jo analiza bilingualnego rěčnego programma WITAJ w Dolnej Łužycy wót žišownje pšež šulu až k dokubljanju ceptarjow. W sedym kapitlach dostanjo cytař psegléd wó trjebnych ramikowych wuměnjenjach, rěčnych wobstojnosčach w Dolnej Łužycy a praktiskem psesażenju bilingualneje wucby w Bramborskej. Knigły bazēruju na psepytowanjach a wobglědowanjach, ako su se w slědných lětach gótowali a daju na wótpowědných městnach koncepcionelne naraženja k dalšemu wuwišu rěčnego programa. Tam, žož jo se góžilo, jo se bilingualny rěčny program WITAJ pširownował z pódobnymi programami w Nimskej.

Die vorliegende überarbeitete Konzeption gründet sich auf eine Analyse des WITAJ-Projekts in den Jahren 2006–2008. Darauf aufbauend versucht sie, Entwicklungsmöglichkeiten aufzuzeigen, die für das erfolgreiche Weiterbestehen des bilingualen Sprach-

programms WITAJ nutzbringend sein könnten. Auch haben Gesetzes-Novellierungen im brandenburgischen Bildungswesen der letzten Jahre das bilinguale Sprachprogramm WITAJ nicht unbeeinflusst gelassen, woraus sich weiterhin die Notwendigkeit der Aktualisierung der Konzeption ergab. Ein anderer wichtiger Grund für die Überarbeitung der Konzeption ist die Weiterführung des bilingualen Unterrichts am Niedersorbischen Gymnasium.

Serbscy šulerjo srjedźneho schodženka.

Analyza rěčnych zamóžnosćow nastupajo spisownu rěč

Dokumentacija 8/Dokumentation 8

wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ

awtor: Timo Meškank

214 stronow, skaz. čo. P-0/175/10-1, [skazaš pla RCW](#)

Publikacija wopśimmojo wusłedki analyse rěčnych zamóžnosćow górnoserbskich wuknikow 6. lětnika. Wóna joastała na zakłaze wuknikojskich nastawkow, kenž su se na centralnych olympiadach serbskej rěcy w lětach 1992 do 2009 napisali. Wuchadnišo za zwěšenje rěčnych zamóžnosćow su pominanja sakskego wucbnego plana za pšedmjat serbščina w 5. a 6. lětniku, ale teke zwopšawdnenje pominanow we wucbnych srědkach za wucbu serbščiny.

Die Publikation enthält die Ergebnisse der Analyse sprachlicher Fähigkeiten von Schülern aus der Klassenstufe 6. Diese erfolgte anhand von sorbischsprachigen Aufsätzen, welche auf den zentralen Olympiaden der sorbischen Sprache in den Jahren 1992 bis 2009 geschrieben wurden. Ausgangspunkt für die Feststellung der sprachlichen Fähigkeiten sind die Anforderungen des sächsischen Lehrplans für das Fach Sorbisch in den Klassenstufen 5 und 6 sowie deren Umsetzung in den Lehrmaterialien für den Sorbischunterricht.



Sprachunterricht und Sprachenlernen von Regional- und Minderheitensprachen in Europa

Wucenie a wuknjenje regionalnych a mjeńšinowych rēcow w Europje
Dokumentation 1/Dokumentacija 1
wudawař: Žělaniščo za serbske kublańske wuwijanje Chóšebuz (ABC)
redakcja: Friedrich Liebo
Chóšebuz 2001, 72 bokow, skazaś pla ABC

Bilingualer Unterricht/Unterrichtssprache Sorbisch/Wendisch

Lern- und Arbeitstechniken im bilingualen Sachfachunterricht/
Bilingualna wucba/wuwucowańska rēc serbščina
Wuknjeńske a žělowe techniki w bilingualnej wěcnej pšedmjatowej wuchje
Dokumentation 2/Dokumentacija 2
wudawař: Žělaniščo za serbske kublańske wuwijanje Chóšebuz (ABC)
redakcja: Friedrich Liebo
Chóšebuz 2002, 116 bokow, skazaś pla ABC

Moderner Fremdsprachenunterricht Sorbisch (Wendisch) in der Primarstufe und in der Sekundarstufe I/II

Moderna czuorćna wucba serbščina w primarnem schójčeňku a w sekundarnem schójčeňku I/II
Dokumentation 4/Dokumentacija 4
wudawař: Žělaniščo za serbske kublańske wuwijanje Chóšebuz (ABC)
redakcja: Fryco Libo
Chóšebuz 2004
115 bokow, skazaś pla ABC

Pädagogisches Bildungsseminar

Sorbisch (Wendisch) lehren und lernen – Prozesse der Sprachaneignung aus moderner Sicht/Serbščinu wucyś a wuknuś – procese pšiswójenja rēcy z modernego glēdanja
Dokumentation 5/Dokumentacija 5
wudawař: Žělaniščo za serbske kublańske wuwijanje Chóšebuz (ABC)
redakcja: Fryco Libo
Chóšebuz 2006
94 bokow, skazaś pla ABC

Natürlicher Spracherwerb und Sprachenlernen

Der Beitrag des Sorbisch-(Wendisch-)Unterrichts zum Kompetenzerwerb/Pširodne pšiswójenje a nawuknjenje rēcow. Pšinosk wucby serbščiny k pšiswójenju kompetencow
Dokumentation 6/Dokumentacija 6
wudawař: Žělaniščo za serbske kublańske wuwijanje Chóšebuz (ABC)
redakcja: Fryco Libo
Chóšebuz 2007, 96 bokow, skazaś pla ABC



Subsk towarzystwo Dolnołužyskiego gymnasium a.z.
Schulverein des Niedersorbischen Gymnasiums e.V.

Tagung EUREG-Lingua Sprachunterricht und Sprachenlernen von Regional- und Minderheitensprachen in Europa

a wuknjenje regionalnych a ynowych rēcow w Europje

zařízení des

ročník Jazyk der Sprachen 2001

Mai 2001 im WaldHotel Cottbus

2001 w Chóšebuzku Waldhotelu

DOKUMENTATION DOKUMENTACIJA



Arbeitsstelle Bildungsentwicklung Cottbus
Žělaniščo za serbske kublańske wuwijanje Chóšebuz

DOKUMENTATION 2 DOKUMENTACIJA 2

Tagung

Bilingualer Unterricht/Unterrichtssprache Sorbisch/Wendisch
Lern- und Arbeitstechniken im bilingualen Sachfachunterricht

Konferencia

Bilingualna wucba/wuwucowańska rēc Serbščina
Wuknjeńske a žělowe techniki w bilingualnej wěcnej pšedmjatowej wuchje



Arbeitsstelle Bildungsentwicklung Cottbus
Žělaniščo za serbske kublańske wuwijanje Chóšebuz

DOKUMENTATION 4 DOKUMENTACIJA 4

Moderner Fremdsprachenunterricht
Sorbisch (Wendisch) in der Primarstufe und in der Sekundarstufe I/II

Moderna czuorćna wucba
serbščina w primarnem schójčeňku a se sekundarnem schójčeňku I/II



Arbeitsstelle für sorbische (wendische)
Bildungsentwicklung Cottbus
Žělaniščo za serbske kublańske wuwijanje Chóšebuz

DOKUMENTATION 6 DOKUMENTACIJA 6

Natürlicher Spracherwerb und Sprachenlernen
Der Beitrag des Sorbisch-Wendisch-Unterrichts
zum Kompetenzerwerb

Pširodne pšiswójenje a nawuknjenje rēcow
Pšinosk serbščiny k pšiswójenju kompetencow



Arbeitsstelle für sorbische (wendische)
Bildungsentwicklung Cottbus
Žělaniščo za serbske kublańske wuwijanje Chóšebuz

ABC 2007

DOKUMENTATION 5 DOKUMENTACIJA 5

Pädagogisches Bildungsseminar

Sorbisch (Wendisch) lehren und lernen –
Prozesse der Sprachaneignung aus moderner Sicht

Serbščino wucyś a wuknuś –
procese pšiswójenja rēcy z modernego glēdanja

zařízení des 15. jazykového semináře
Zdejšíce za serbske kublańske wuwijanje Chóšebuz



ABC 2006

**Katalog kwalitatiwnych kriterijow k spěchowanju
a pósřednjenju serbščiny w žišecych dnjownych
pšebywaniščach w Bramborskej**
**Qualitätskriterienkatalog zur Förderung und Vermittlung
der sorbischen Sprache in Kindertageseinrichtungen
in Brandenburg**

Herausgeber: Domowina – WITAJ-Sprachzentrum

Autorin: Jadwiga Kaulfürstowa,

adaptiert für Brandenburg: Gunda Heyderowa

40 Seiten

€ 10,00

Bestell-Nr.: P-0/277/16, skazaš pla RCW

Für die Förderung und Vermittlung der sorbischen Sprache Kindern im Krippen- und Kindergartenalter wurde ein Qualitätskriterienkatalog entwickelt, dem junge sowie erfahrene Pädagogen Anregungen für ihre Arbeit entnehmen können. In ihm wird Punkt für Punkt beschrieben, wie die Träger, Leiterinnen, Erzieherteams und die einzelnen Erzieherinnen und Erzieher im Idealfall ihren sprachpädagogischen Auftrag realisieren. Das Arbeitsheft enthält methodische Hinweise für die Arbeit mit dem Katalog und eine Anleitung zur Durchführung eines systematischen Qualitätsentwicklungsprozess auf dem Gebiet der sorbischsprachigen Erziehung und Bildung. Hierzu liegen entsprechende Formulare zur Selbstevaluation und Dokumentation des Prozesses bei.

32

Die pädagogische Fachkraft

- 9.11 Die pädagogische Fachkraft unterstützt die Vorschulkinder Verantwortung und besondere Aufgaben in der Gruppe zu übernehmen, was u.a. aufgrund ihrer fortgeschrittenen Sprachkenntnisse möglich ist.
- 9.12 Die pädagogische Fachkraft plant und gestaltet ein Abschlussfest für die Vorschulkinder, bei dem die sorbische/wendische Sprache eine zentrale Rolle spielt.

Beobachtung und Dokumentation

- 9.13 Die pädagogische Fachkraft beobachtet Gefühle der Vorschulkinder im Hinblick auf das Thema Sorbisch/Wendisch in der Schule.
- 9.14 Die pädagogische Fachkraft reflektiert die Aufmerksamkeit und Konzentrationsfähigkeit bei Anwendung der sorbischen/wendischen Sprache, die die Kinder für die Grundschule benötigen.
- 9.15 Im Hinblick auf den Schuleintritt wertet die pädagogische Fachkraft zu Beginn des letzten Kindergartenjahres die Dokumentation zu den Sorbisch-Wendischkenntnissen der Vorschulkinder aus.
- 9.16 Stärken und Schwächen der Kinder im Hinblick auf die Vorkräftekompetenzen in der sorbischen/wendischen Sprache finden in der Entwicklungs- und Bildungsdokumentation während des letzten Kindergartenjahrs besondere Beachtung durch die pädagogische Fachkraft.
- 9.17 Die pädagogische Fachkraft nutzt zum Ende des Vorschuljahres ein verbindliches Beobachtungs- und Dokumentationssystem zu den sorbischen/wendischen Sprachfähigkeiten der Kinder, die im Hinblick auf den Übergang vom Kindergarten in die Grundschule bedeutsam sind.

Zusammenarbeit der Fachkräfte

- 9.18 Die pädagogische Fachkraft reflektiert mit ihren Kolleginnen zu Beginn und in der Mitte des letzten Kindergartenjahrs den Sprachentwicklungsstand der Vorschulkinder. Das Ergebnis wird schriftlich festgehalten.
- 9.19 Die pädagogischen Fachkräfte reflektieren die Aufmerksamkeit und Konzentrationsfähigkeit der Vorschulkinder in Situationen, in denen die sorbische/wendische Sprache angewandt wird.
- 9.20 Die pädagogische Fachkraft organisiert einen Besuch der Vorschulkinder in der Schule, an der in sorbischer/wendischer Sprache unterrichtet wird.
- 9.21 Im letzten Kindergartenjahr findet mindestens eine gemeinsame Teamsitzung der pädagogischen Fachkräfte mit der sorbischen/wendischen Grundschullehrerin zum gegenseitigen Austausch statt.
- 9.22 Um den Kindern und deren Eltern grundlegende Informationen geben zu können, lässt sich die pädagogische Fachkraft von der sorbischen/wendischen Grundschullehrerin erläutern, in welchem Umfang und nach welchen Methoden in der Schule sorbisch/wendisch gearbeitet wird, ob die Alphabetisierung in der sorbischen/wendischen und deutschen Sprache sukzessive oder parallel verläuft usw.
- 9.23 Die pädagogische Fachkraft informiert die zukünftige Sorbisch-Wendischlehrerin der Vorschulkinder detailliert über die Sprachvermittlungsmethode und -praxis in der Gruppe sowie über die thematischen Bereiche, die den Kindern in sorbischer/wendischer Sprache gründig sind.
- 9.24 Die pädagogische Fachkraft informiert die zukünftige Sorbisch-Wendischlehrerin der Vorschulkinder detailliert über die Sprachkenntnisse der einzelnen Kinder, deren Sprachlenstrategien, Spracherwerbstempo usw.
- 9.25 Um sich ein Bild von den sorbisch/wendisch lernenden Kindern und der sorbisch-/wendischsprachigen Arbeit mit ihnen machen zu können, sind regelmäßige Gruppenbesuche der sorbischen/wendischen Lehrerin fester Bestandteil der Kooperation zwischen Kindertagesstätte und Grundschule.

Information der Eltern

- 9.26 Die pädagogische Fachkraft thematisiert auf Elternabenden zu Beginn des letzten Kindergartenjahrs Fragen zur sorbisch-/wendischsprachigen Erziehung und Bildung im Zusammenhang mit dem Übergang vom Kindergarten in die Grundschule.

WITAJ
Sprachzentrum
Language Centre

Jadwiga Kaulfürstowa

**Katalog kwalitatiwnych kriterijow
k spěchowanju a pósřednjenju serbščiny
w žišecych dnjownych pšebywaniščach w Bramborskej**

**Qualitätskriterienkatalog
zur Förderung und Vermittlung
der sorbischen/wendischen Sprache
in Kindertageseinrichtungen in Brandenburg**

Wabjeński flyer za serbske kublańske drogi

Werbflyer »Sorbische/wendische Bildungswege«

ze zakładneju informaciju wó móžnem serbskem kublańskiem pušu wót žiownje do uniwersity a pósřednjenja pósulskego kublania – rozkładajuce teksty a aktualne daty kubłanišćow, pokazki na WITAJ-projekt

mit grundlegenden Informationen über einen möglichen sorbischen/wendischen Bildungsweg von der Kindertagesstätte bis zur Universität einschließlich postschulischen Angeboten zum Erlernen der sorbischen/wendischen Sprache – erklärende Texte, aktuelle Daten der Bildungseinrichtungen, Hinweise zum WITAJ-projekt

Stand: 2016

awtorka: Madlena Norbergowa

k dostašeju w Rěcnem centrumje WITAJ, w LODCE, w žiownjach, šulach a amtach – w nimskej rěcy, zadermo erhältlich im WITAJ-Sprachzentrum, der Sorbischen Kultur-information LODKA im Wendischen Haus Cottbus, in Kindertageseinrichtungen, Schulen, Ämtern – in deutscher Sprache, unentgeltlich

Serbska rěc - coolna wěc

Sorbsch/Wendisch - Lernen für die Zukunft

Informationen und Antworten auf 24 Fragen rund um den Sorbisch-/Wendischunterricht

herausgegeben von der überschulischen Fachkonferenz Sorbisch/Wendisch und dem WITAJ-Sprachzentrum

Stand: 2016

erhältlich im WITAJ-Sprachzentrum
in deutscher Sprache, unentgeltlich



Bildungswege / kublańske drogi

Der sorbische/wendische Bildungsweg könnte sich entsprechend nachstehender Figur gestalten:

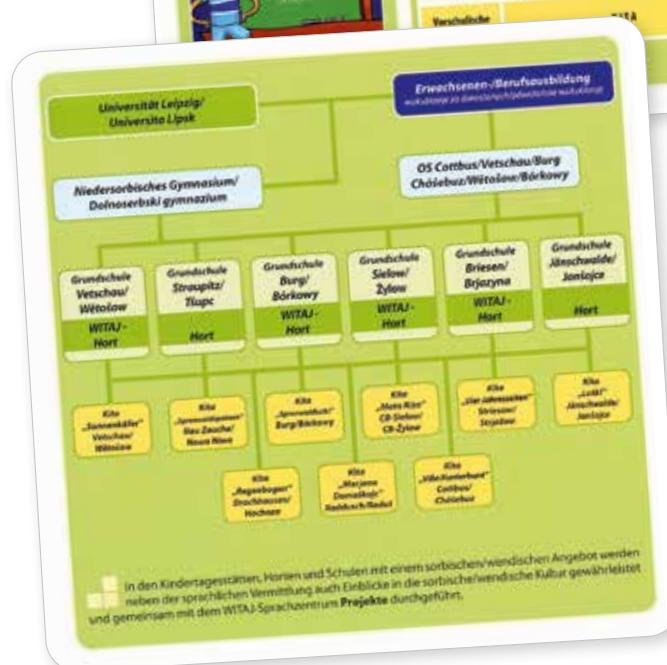
Einführung angebote	Schule für Niedersorbische Sprache und Kultur	
	Stadion	Universität Leipzig
12		OSZ
11		
10		
9		
8		
7		
6		
5		
4		
3		
2		
1		

Wiedersorbisches Gymnasium
Oberschule

LaBK*

Grundschule und Hort

Vorschule



Imagebroschüre des WITAJ-Sprachzentrums

„Witaj – Willkommen“ heißt für uns, dass wir alle begleiten, die sorbischesprachig sind, und alle, die Sorbisch als weitere Sprache sprechen lernen. Mit anderen mehrsprachig aktiv zu sein, ist ein europäisches Bildungsziel und unser Leitgedanke. Dieser erfüllt sich, wenn Sie die sorbische Sprache gern mit uns und anderen sprechen, sie an Kinder weitergeben, sie für sich als kulturellen Schatz der eigenen Persönlichkeit empfinden und wenn Sie sich bei uns einfach willkommen fühlen. In dieser Broschüre erfahren Sie, was unsere Arbeit für Kinder, Jugendliche und Erwachsene ausmacht. Die Broschüre erhalten Sie bei uns im WITAJ-Sprachzentrum.

Rěcna situacija serbščiny Die Sprachsituation des Ober- und Niedersorbischen

Vom Rand des Lausitzer Berglands über das neue Seenland bei Hoyerswerda bis zum Spreewald sprechen viele Menschen zwei Sprachen. An den Orts- und Straßenschildern ist dies sofort zu erkennen. Hier prägt neben dem Deutschen das Sorbische/Wendische die Region.

Vielgestaltig ist nicht nur die Kultur der Sorben/Wenden, sondern auch ihre sprachliche Situation. In Brandenburg bemüht man sich in Kindertagesstätten und Schulen um die Revitalisierung des Sorbischen/Wendischen, das akut vom Aussterben bedroht ist. Neue Sprachräume außerhalb der Bildungsstätten in der Niederlausitz erhöhen die Chance der sorbischen/wendischen Sprache zum Überleben. Zugleich wird die authentische Sprache der Muttersprachler der älteren Generation für die nächsten Generationen in Ton und Schrift festgehalten.

In der sächsischen Oberlausitz ist die Sprachsituation zweigeteilt. Im Osten der Oberlausitz leben weitgehend in Verschmelzungssiedlungen die junge Generation mit ihren Großeltern her. In den kleinen Regionalstädten und im Gebiet zwischen Bautzen und Hoyerswerda überwiegen Bewohner, die beide Muttersprachen verfügen: Obersorbisch und Deutsch.

Hier ist es selbstverständlich, dass in und außerhalb der Familie Jung und Alt miteinander sorbisch sprechen. Die jeweiligen Gegebenheiten verlangen unterschiedliche Bildungskonzepte hinsichtlich der Sprache (Obersorbisch – Niedersorbisch), der Landespolitik (Sachsen – Brandenburg) und der Intensität der Sprachbildung. Darauf sind unsere Angebote für alle Altersgruppen abgestimmt.

Pšegléd žišownjow a šulow Kindertagesstätten und Schulen im Überblick

Serby žinsa Die Sorben/Wenden heute

Nach offiziellen Schätzungen wird von ca. 50 000 bewussten Angehörigen des sorbischen Volkes ausgegangen, wobei die Anzahl der Sprecher bei 25 000 liegen dürfte, davon mehrheitlich Sprecher des Obersorbischen*.

Ein sorbisch-/wendischsprachiger Bildungsweg kann von der Kindertagesstätte bis zur Universität beschritten werden. In Brandenburg lernen die sorbische/wendische Sprache ca. 270 Kinder in Krippen und Kindergarten und etwa 1800 Schüler in Schulen. In Sachsen gibt es rund 1 200 Kinder, die in Krippe und Kindergarten in Obersorbisch betreut werden, und ca. 2 700 Schüler, die am Ober-sorbischunterricht teilnehmen.

Sorbische/Wendische Institutionen zur Förderung der sorbischen Sprache und Kultur haben ihren Sitz in Bautzen und Cottbus. Die Sorben/Wenden sind eine der vier anerkannten Minderheiten in Deutschland.

* Vgl. Autorenkollektiv: Sorbisches Kulturlexikon. Bautzen: Domowina-Verlag GmbH, 2014, S. 370.

9

ZAPIS TITLOW

A		E	
97 ABC-zešywka	132 Einführung in den bilingualen Unterricht		
135 Aktualne pšašanja serbskego šulstwa w Dolnej Łužicy			
98 Alfabet		F	
100 Aplikacije za ceptarku	124 Feliks a Florian		
	123 Frycko a Lizka		
B		G	
111 Basni		110 Glědaj, co tam łazy!	
120 Basni za žísi		104 Góžinske plany	
138 Bilingualer Unterricht/Unterrichtssprache		78 Grajne plany 2	
Sorbsch/Wendisch		78 Grajne plany 3	
128 BINGO		121 Graj! – Žiwadłowe zwucowanja	
C		I	
81 Cas rewolucijow w Europje w 18. a 19. stolěšu, žělowy zešywki		141 Imagebroschüre des WITAJ-Sprachzentrums	
81 Cas rewolucijow w Europje w 18. a 19. stolěšu, ceptaške pórucenja, zarědnik + w elektroniskej formje – bilingualna wuchba stawiznow		54 Insekty a pawki	
124 Cas ryšarjow		79 Instrumenty w sinfoniskem orchestrje, plakat	
43 Cerwjenawka a druge bajki	97 Janine dožywjenja z barikoma		
43 Cerwjenawka a druge bajki – wótsłuchańske knigły		J	
130 Chto som ja?			
126 Cowanje wó plonje. DVD	127 Kabinet powěscowych figurow. DVD		
52 Cycaki – Naš mały leksikon	139 Katalog kwalitatiwnych kriterijow		
44 Cytaj z nami 1	115 Kitko a Lenka		
44 Cytaj z nami 2	124 Kócka Bělapowtka		
40 Cytańske zwucowanja	104 Kórtowy kofer		
34 Cytańske łopjena za serbščinu	136 2. kublańska konferenca w Dolnej Łužicy »Serbska rěc jo żywia – pšinosk serbskeje wuchby k pšíswjenju kompetencow«		
129 Cytańske znamuška	83 Kóstkowe graše »Magellan ...«		
40 Cytańske zwucowanja		K	
D			
135 Das bilinguale Sprachprogramm WITAJ in der Kinder- tagesstätte und in der Schule in der Niederlausitz			
82 Demokratija a diktatura	53 Łuka, žělařnicka	L	
82 Demokratija a diktatura, ceptaške pórucenja		61, 86 Lehrerhandreichung. Powědańske srědky a rěcne wobroty za bilingualne wugótowanjewucbnego pśedmjata sport	
92 Deutsch-niedersorbisches Schulwörterbuch			
118 Dinosawrijarje a druge zwěrjeta něgajstwa	21 Lětne case		
129 Dolna Łužycia we Bramborskej	58 Licbowe woknyška		
74 Dolnoserbska literarna cytanka, 1. žěl	33 Lutk 1, Cołn zukow		
74 Dolnoserbska literarna cytanka, 2. žěl	33 Lutk 1, Cołn zukow (BOOKii)		
67 Dolnoserbski 3	22 Lutk 1, fibla		
109 Dožywjamy zymski cas	23 Lutk 1, pisański zešywki – šulske wuchadne pismo		
56 Drogi licenja 1, žz	23 Lutk 1, pisański zešywki – šišćane pismo		
56 Drogi licenja 2, žz	24 Lutk 1, Pišomy pilnje, pisański zešywki – šulske wuchadne pismo		
56 Drogi licenja 3, žz			
56 Drogi licenja 4, žz			
127 Dyrdakojstwo z nocnym jagarjom. DVD			

24	Lutk 1: pupka Mino	16	Narska liška 4–6, žělowe łopjena za wuknika
26	Lutk 1 – Słuchańske teksty	54	Naš cas
27	Lutk 1: spiw a notowe łopjeno: Naš serbski ABC. Spiwańska, 2023	106	Našo město – naša wjas
27	Lutk 1: spiw a notowe łopjeno: Naš serbski ABC. Spiwańska, 2024	60	Naš zeger, plakat
26	Lutk 1 – Spiwańska, Notowy zešywka a CD	60	Naš zeger, 2. žél, plakat
24	Lutk 1, toflowe aplikacije	60	Naš zeger, 3. žél, plakat
29	Lutk 2, toflowe aplikacije	138	Natürlicher Spracherwerb und Sprachenlernen
28	Lutk 2 – 1. žél, žělowe knigły	76	Niedersorbisch leicht – Serbski lažko
28	Lutk 2 – 2. žél, žělowe knigły	76	Niedersorbisch leicht 2 – Serbski lažko 2
29	Lutk 2 – Zwěrjocy alfabet		
30	Lutk – Słownick za lětniki 1–4		
30	Lutk – Žělowy zešywka k słownicku za lětnika 1–2	132	O
32	Lutk – Žělowy zešywka k słownicku za lětnika 3–4		Operatory, pominańske wobłuki (AFB), kriterijowy raster
116	Lutki		
	M		
38	Makajtej se!	138	Pädagogisches Bildungsseminar
135	Mehrsprachigkeit – Voraussetzung und Chance für das Überleben kleiner Sprachgemeinschaften	40	Piknik pši móru
20	Meine sorbische/wendische Sprachtruhe	118	Pimps a Wikingarje
20	Měto, Ajta a Dadko na prozniach	118	Piraty
84, 88	Minderheiten und Minderheitenschutz	98	Pisański kurs – Alfabet + Licby
84, 88	Minderheiten und Minderheitenschutz, ceptańskie pórucenja	99	Pisański kurs – Ceptańskie pórucenje: Alfabet, pisane pismo
130	Mój pisany zwucowański zešywka	99	Pisański kurs – Ceptańskie pórucenje: Alfabet, sǐćane pismo
38	Mój pśedeščnik	59	Pisański kurs – Ceptańskie pórucenje: Licby wót 0 až do 9
18	Mój swět we wobrazach	59	Pisański kurs – Žělowe łopjena, matematika
39	Mója cytanka 2	36	Pismikowe woknyška
39	Mója cytanka 3	37	Pismikowy mandala
39	Mója cytanka 4	38	Pismikowy memo
113	Mójo šělo	25	Płomje
138	Moderner Fremdsprachenunterricht Sorbisch (Wendisch) in der Primarstufe und in der Sekundarstufe I/II	100	Plakaty ku gramatiskim šězyšćam
79	Muzika 7/8, zwucowański zešywka	64	Pó droze 1, ceptańskie pórucenja w elektroniskej formje
79	Muzika wokoło nas, wucbnica	63	Pó droze 1, wucbnica
80	Muzikowa terminologija	64	Pó droze 1, žělowy zešywka
104	Myšy co se piś	66	Pó droze 2 – booklet a rap
129	MY – WE – WIR	65	Pó droze 2, wucbnica
	N	66	Pó droze 2, žělowy zešywka
15	Narska liška 1–3, grajne plany	126	Pomoc za nykusa. DVD
14	Narska liška 1–3, wobrazowe kórtki za wuknika	13	Pórucenja za serbščinu 1 (B)
14	Narska liška 1–3, zarědnik za ceptarja	13	Pórucenja za serbščinu 2 (B)
14	Narska liška 1–3, žělowe łopjena za wuknika	13	Pórucenja za serbščinu 3 (B)
16	Narska liška 4–6, grajne plany	13	Pórucenja za serbščinu 4 (B)
15	Narska liška 4–6, wobrazowe kórtki za wuknika	94	Pó serbsku! – Gramatika za wuknjeczych
15	Narska liška 4–6, zarědnik za ceptarja	94	Pó serbsku! – Gramatiske zwucowanja

83	Pšuska a Serby – Serby w Pšuskej	80	Sorbische bildende Kunst. Ein Überblick	
120	Pšijašel pšeypołdnice a druge serbske powěsći	80	Sorbische Kunst in der Sekundarstufe I	
97	Pšíloga k ABC-zešywkoju	80	Spiwańka	
131	Pširucka za rědownisku serbščinu	61	Sport – wuchadne pozicije	
51	Ptaški w našej domowni	61, 86	Sportowa terminologija	
R				
81	Rany nowy cas – Europske stawizny	138	Sprachunterricht und Sprachenlernen von Regional- und Minderheitensprachen in Europa	
81	Rany nowy cas, ceptaśke pôrucenja	126	Starkego bławnik. DVD	
130	Rěcne wobroty – Redewendungen	82	Stawizny Nimskeje wót 1945 až do zjadnošenja	
40	Rufus a złożej	82	Stawizny Nimskeje wót 1945 až do zjadnošenja, ceptaśke pôrucenja	
41	Rufus jo zalubowany	128	Stikery chwalby – 5 motiwow	
41	Rufus pjaco wronowe placki	74	Strusacki	
119	Rymowe pôriki	123	Swětniščo	
S				
137	Serbscy šulerjo srjedźneho schodženka. Analyza rěčnych zamóžnosćow nastupajo spisownu rěč	128	Šesć powešćowych stikerow	
140	Serbska rěc – coolna wěc	T		
68	Serbska rěc – dobra wěc 1	74	Teksty cytaś – rozměś – wobżělaś	
70	Serbska rěc – dobra wěc 1 a projektowy zešywki: Wuslěžujomy Chóšebuz	87	Terminologija pśedmjata Wugótowanje żywjenja-etika-nabóžnina (WŽEN)	
70	Serbska rěc – dobra wěc 1, ceptaśke pôrucenje	86, 129	Terminologija za informacisku technologiju	
71	Serbska rěc – dobra wěc 1. Słuchańske teksty	80	Terminologija za pśedmjata kreslenje a wuměłstwowe kubłanje	
72	Serbska rěc – dobra wěc 2	47	Terminologija Wěcneje wědy	
73	Serbska rěc – dobra wěc 2. Słuchańske teksty	47	Terminologija Wěcneje wědy – w elektroniskej formje	
45	Serbska šula	60	Terminologija za pśedmjat matematika	
107	Serbska wjas něga	83	Terminologija za pśedmjat stawizny	
83	Serbske cerkwine stawizny, 1. žěl	127	To jo kócka wuwlakla	
102	Serbske nałogi a wašnje	127	To jo kócka wuwlakla II	
152	Serbske pśedmjenja	54	Tšojniki, 2. žěl	
135	Serbske šulstwo jako zjawne mjeňsinowe šulstwo w konteksće europejskich dojednanjow	54	Tšojniki, 3. žěl	
125	Serbski comic 1	54	Tšojniki, 4. žěl	
125	Serbski comic 2	55	Tšojniki, 5. žěl	
125	Serbski comic 3	128	Tyžeński kołk	
125	Serbski comic 4	U		
125	Serbski comic 5	101	Unser Wortnykus. Such, schreib und sprich!	
125	Serbski comic 6	W		
125	Serbski comic 7	140	Wabjeński flyer za serbske kubłańske drogi	
127	Serbski LÜK III	123	W chórowni	
127	Serbski LÜK – computerowe wuknjeńske graše za zakładnu šulu	46	Wěcna wěda 3 a 4	
98	Serbski wobrazowy alfabet	46	Wěcna wěda/Serbščina 2	
21, 67	Serbščina. Rahmenlehrplan	46	Wěcna wěda/Serbščina 3	
126	Serpa pšeypołdnice pótajmność. DVD	46	Wěcna wěda/Serbščina 4	
91	Słownick za dolnoserbske šule	48	Wěcna wěda – žělowe łopjena	
42	Słuchaj, cytaj, wulicuj!	137	WITAJ in Brandenburg – Stand und Weiterentwicklung	
131	Sorbsch oder Wendisch?			

	eines erfolgreichen bilingualen Sprachprogramms		Ž
136	WITAJ-projekt w pěstowarnjach Hornjeje a srjedźneje łužicy - mjezybilanca a zhladowanje do přichoda	87	Žělowe knigły za bilingualnu wucbu w pšedmjaše
119	Witko wě wšykno	107	Wugótowanje žywjenja-etika-nabóžnina (WŽEN)
121	Wjasele z grašami		Žišetstwo něga
126	Wjedro-Wetter		
112	Wóda - drogotny pókład		
105	Wokrejs Sprjewja-Nysa, fyziska kórtा		
105	Wokrejs Sprjewja-Nysa, politiska kórtা		
40	Wron Rufus w zwěrjeńcu		
41	Wron Rufus w dowolu		
87	Wucbnica za bilingualnu wucbu w pšedmjaše		
	Wugótowanje žywjenja-etika-nabóžnina (WŽEN)		
101	Wuknikojski dnjowník (2009)		
102	Wuknikojski dnjowník (2015)		
131	Wuknikojski zawodowy praktikum		
131	Wuknikojski zawodowy praktikum. Pórucenja		
13	Wuknjom serbski 1-4		
11	Wuknjom serbski 1		
11	Wuknjom serbski 1. Wokablowy zešywki		
11	Wuknjom serbski 2		
12	Wuknjom serbski 3		
12	Wuknjom serbski 4		
101	Wumějom dwě rěcy		
17	Wu nas a hynži		
103	Wuslěžujomy Chóšebuz. Zapšimujuce měšćańske stawizny za žiši		
103	Wuslěžujomy wokolnosć Chóšebuza. Zapšimujuce stawizny za žiši		

Z

132	Zasajženje diferencērowańskich napšawow w serbskorěcnej wucbje
83	Zgromadne žywjenje Serbow a Nimcow w Chóšebuzu a wokolinje
35	Zuki pšawje slyšaś
35	Zuki pšawje slyšaś, awdio-cejdejka
108	Zwěrjeta na burskem dwórje
50	Zwěrjeta w zymje
130	Zwite sčažki - Jano za mudre głowki
119	Z Witkom wen do pširody
122	Z Witkom wen do pširody - TO GRAŠE
11	Zwucujom serbski 1
12	Zwucujom serbski 2
12	Zwucujom serbski 3
12	Zwucujom serbski 4

ABC CHÓSEBUZ

Die Staatlichen Schulämter des Landes Brandenburg


LAND
BRANDENBURG

Lehrer gesucht ▾ Infos für Eltern ▾ Infos für Lehrkräfte ▾ Mitwirkung ▾ Formularbox Zeugnisanerkennungsstelle Staatliche Schulämter ▾

Staatliche Schulämter > Schulamt Cottbus > Žělaniščo za serbske kublańske wuwijanje Chósebuz

suchen 

Žělaniščo za serbske kublańske wuwijanje Chósebuz



Malsny zastup:
Žělaniščo za serbske kublańske ...
Telefon: (0355) 4866 550
PC-faks: (0331) 27548 3791
e-mejlka: abc.info@schulaemter.b...
Zylojska droga 37/ wila
03044 Chósebuz

Arbeitsstelle für sorbische/wen...
Telefon: (0355) 4866 550
PC-Fax: (0331) 27548 3791
E-Mail: abc.info@schulaemter.b...
Sielower Straße 37/ Villa
03044 Cottbus

eksterne linki

Die Staatlichen Schulämter des Landes Brandenburg


LAND
BRANDENBURG

Lehrer gesucht ▾ Infos für Eltern ▾ Infos für Lehrkräfte ▾ Mitwirkung ▾ Formularbox Zeugnisanerkennungsstelle Staatliche Schulämter ▾

Staatliche Schulämter > Schulamt Cottbus > Arbeitsstelle Sorbisch/Wendisch in Cottbus

suchen 

Arbeitsstelle Sorbisch/Wendisch in Cottbus



Schnelleinstieg
Flyer: Werde Sorbisch-Lehrkraft...
Arbeitsstelle für sorbische/wen...
Telefon: (0355) 4866 550
PC-Fax: (0331) 27548 3791
E-Mail: abc.info@schulaemter.b...
Sielower Straße 37/ Villa
03044 Cottbus

Žělaniščo za serbske kublańske ...
Telefon: (0355) 4866 550
PC-faks: (0331) 27548 3791
e-mejlka: abc.info@schulaemter.b...
Zylojska droga 37/ wila
03044 Chósebuz

www.schulaemter.brandenburg.de

**Skazanku póscelšo na Žělanišćo za serbske kublańske wuwijanje Chóšebuz (ABC),
faks (0331) 2 75 48 37 91!**

Skažom wótpowědujucy pódanym móžnosćam kupowanja:
(pšosym zapisáš skazańske cysło)

wjele	skazańske cysło	titel

Wótpóslař

mě, pšedmě
droga, cysło
postowa licba, městno
telefonowe cysło (gaž su pšašanja)
e-mail

datum, pódpismo

librowanie
zliceńka pšosym na móju priwatnu adresu na adresu šule
 na mójo mě na mě šule

adresa šule, kołk šule

Skazanku póscelšo na Rěcny centrum WITAJ, faks (03 55) 48 57 64 41!

Skažom wótpowědujucy pódanym móžnosćam kupowanja:
(pšosym zapisaś skazańske cyslo)

wjèle	skazańske cyslo	titel
E		
EE		
EEE		
EE		
E		

Wótpoſlař

mě, pšedmě
droga, cyslo
postowa licba, městno
telefonowe cyslo (gaž su pšašanja)
e-mail

datum, pódpismo

librowanie pšosym na móju priwatnu adresu na adresu šule
zliceńka na mójo mě na mě šule

adresa šule, kołk šule

Skazanku póscelšo na Ludowe nakładnistwo Domowina, faks (0 35 91) 57 72 07!

Skažom wótpowědujacy pódanym móžnosćam kupowanja:
 (pšosym zapisał ISBN mimo smužkow)

wjèle	ISBN	titel

Wótpóslař

kupcowe cyslo (jolic znate)
mě, pšedmě
droga, cyslo
postowa licba, městno
telefonowe cyslo (gaž su pšašanja)
e-mail
datum, pódpismo

librowanie
 zliceńka pšosym na móju priwatnu adresu na adresu šule
 na mójo mě na mě šule

adresa šule, kołk šule

Leksikon „Serbske pśedmjenja“

Leksikon „Serbske pśedmjenja – Serbske pśedmjenja – Sorbische/wendische Vornamen“ wopśimujó něži 1.200 pśedmjenow, kótarež su se w serbskorěčnem rumje wužywali a kótarež se wužywaju. K tomu słušaju serbske mjenja bibliskego póchada rowno tak ako mjenja z drugich słowiańskich, nimskeje a dalšnych rěcow. Kšě-li starzejše swójomu gólešu serbske pśedmě daš, póbituju leksikon korektny pśawopis, a wóni njetrjebaju se južo sami wó dopokaz za to staraš. Z tym ma leksikon wuraznje služyš k pózbužowanju a k wóžywjenju wužywania serbskeje rěcy. Serby maju pšawo, swojo mě w maminej rěcy amtski zapisá daš. Z lěta 1997 jo to w Kazni wó změne mjenow za písłušnikow mjeńšinow rědowane.

Za to twóri nowy leksikon, kenž jo nažělał awtor p. d. dr. Timo Meškank zgromadnje z Rěčnym centrum WITAJ, k přednemu razoju awtorizowany zaklad.

Leksikon dostanjošo ako brošuru w Rěčnem centruje WITAJ. Žěla se teke na online-wersiji, kótaraž zmóžna stawne rozšyrjanje leksikona.

Beatrica

B

Beatrica f1 (rozš. ▷ Beata) Béatrice, Béatrix franc., lač.	Bertolt m 1 Bertolt něm.
Becela f2 Bezela hebr.	Betina f1 (pódl. ▷ ds. Halžbjeta , ▷ hs. Hilžbjeta) Bettina, Bettine ital., hebr.
Beda m (dekl. f1) Beda kelt. Ben m 1 (skr. ▷ Benedikt , * Benjamin , ▷ Bjarnat) Ben	Bianka f1 Bianka, Bianke ital., Bibiana f1 (dosp. ▷ Bibijana) Bibiana, Bibiane špan., franc.
Benedikt m 1 Benedikt lač.	Bibijana f1 Bibiana, Bibiane špan., franc.
Benedikta f1 Benedikta lač.	Birgit f1 (pódl. ▷ Brigita) Birgit dan., šwed.
Benita f1 (pódl. ▷ Benedikta) Benita ital., špan.	Birgita f1 (pódl. ▷ Brigita) Birgitta, Birgitte dan., šwed.
Benjamin m 1 Benjamin hebr.	Bjarnat m 1 Bernhard něm.
Beno m 1 (skr. ▷ Benedikt , * Benjamin , ▷ Bjarnat) Benno	Bjedrich m 1 Friedrich něm.
Berit f1 (pódl. ▷ Brigita) Berit dan., šwed.	Blanda f1 Blanda lač.
Bernada f1 (pódl. ▷ Bernarda) Bernada, Bernade ital., špan.	Blandina f1 (rozš. ▷ Blanda) Blandina, Blandine lač.
Bernadet f1 (pódl. ▷ Bernadeta) Bernadett franc.	Blanka f1 Blanca, Blanka špan.
Bernadeta f1 Bernadette franc.	Blažij m 2 Blasius lač.
Bernarda f1 Bernarda, Bernarde ital., špan.	Bodo m 1 Bodo něm.
Bernardin m 1 Bernardin ital., špan.	Bogdan m 1 Bogdan słowj.
Bernd m 1 (skr. ▷ Bjarnat) Bernd něm.	Bogdana f1 Bogdana słowj.
Bernhard m 1 (dosp. ▷ Bjarnat) Bernhard něm.	Bogna f1 (skr. ▷ Bogdana) Bogna słowj.
Bernt m 1 (skr. ▷ Bjarnat) Bernt něm.	Boguměr m 1 ds. (‡ hs. Bohuměr)
Bernward m 1 Bernward něm.	Gottfried piet.
Bert m 1 (skr. ▷ Adalbert , * Albert) Bert	Bogumil m 1 ds. (‡ hs. Bohumil)
Berta f1 Berta něm.	Gotthold piet.
Bertold m 1 (pódl. ▷ Bertolt) Berthold, Bertold něm.	Boguslaw m 1 ds. (‡ hs. Bohusław)
	Gottlob piet.
	Bohaboj m 2 hs. (pódl. ▷ Bohabój)
	Fürchtegott piet.

IMPRESUM

Wudawař: Domowina – Zwězk Łužyskich Serbow z.t., Rěčny centrum WITAJ

 Domowina z. t. z Rěčnym centrumom WITAJ spěchujo se institucionelne wót Załožby za serbski lud, kótaraž dostawa lětnje pódpéru z dankowych srédkow na zaklaze etatow, kenž su Nimski zwězkowy sejm, Krajny sejm Bramborska a Sakski krajny sejm wobzamknuli.

Wugótowanje: Simona Čěslina

Fota: Shutterstock – PeopleImages - Yuri A (wobalka); bok 69: RCW, bok 85: RCW, bok 89: Shutterstock – blackzheep

Šišć a wězanje: print24.com

Skazańske cyslo: L-0/219/25



How poglědnuš!

- ▶ www.witaj-sprachzentrum.de
 - ▶ www.sprachzertifikat-sorbsisch.de
 - ▶ www.kšacpókšacu.sorbischlernen.de
 - ▶ www.sotra.app
-
- pśidatne materialije zadermo
 - informacije wó projektach
 - informacije wó dalejkubłanjach